

مَجْدِ الصَّالِحِينَ

اَعْلَمُكُمْ بِمَعْنَى لَنَا اَنْ ذِكْرَهُ هُوَ الْمَسْكُوتُ مَا كَثُرَتْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْغَيْبِ
بِفَضْلِ فَضَالٍ قَادِرٍ بِمِثَالِ زَيْدٍ خَالِ كِتَابٍ تَطَابَ بِاسْمَائِ نَارِ غَيْبِ

مَذَكَّرَةُ قُطْبِ الْعَالَمِينَ

وَمَدَارِجُ سُنِّيَةِ ذَاكِرِيهِ - وَادْكَارِ مَبْنِيَةِ قَادِرِيهِ

۱۳۰۹ هـ

۱۳۰۹ هـ

در ذکر پاک مجده و شریعت مجتهد طریقت و جود طریقه ایفته و ذکر حضرت مولانا و سیدنا
قطب العالمین سید شاه ابوالحسن محمد ذاکر علی القادر مخدومی آئینی البغدادی ثم البردوانی
علیه الرضوان الاربائی در احسن سماعات و اشرف اوقات حسب اجازت حضرت
سجاده نشین خاندان قادیانیه بزرگوار قیتمه ذاکریه قهریه حضرت سید
شاه علی عبدالقادر سراج قادری المدعو به مرشد علی القادری مخفی البغدادی
اصلاً و المبدئی فوری مولانا المتخلص عاصی و جمال پیر و مرشد جناب العبد
رسالة نه انظار علی رؤس المریدین اسے یوم الدین

وَقَدْ كُنْتُ فِيهِ بِمِثَالِ زَيْدٍ خَالِ كِتَابٍ تَطَابَ بِاسْمَائِ نَارِ غَيْبِ

Ahmad Hossain
Matawali

M.A. LIBRARY, A.M.U.

PE10559

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَجَمَدٍ شُكْرًا عَلَى النِّعَمَاءِ قَدْ خُصَّ بِالْمُعْجِزِ وَالْإِسْرَاءِ وَالْفَوْثِ الْأَعْظَمِ سَيِّدِ الْجَبَابِ	بِسْمِ الْمُهَيَّمِ ابْتَدَى الْأَمَلَاءِ ثُمَّ الصَّلَاحِ مَعَ السَّالِمِ عَلَى الذِّمَى وَالْأَلِ وَالْأَصْحَابِ أَعْلَامِ الْهَدَى
--	---

الحمد لله الذي فضل نبينا على جميع الانبياء والمرسلين واختر
من امتهم اوليائهم الكاملين الذين هم اعلام الهداية وعلوم الدين
واجب التكريم والتوقير بالتحتم واليقين - كما افاد سيد المرسلين
حبيب ربنا الجليل - حيث قال علماء امتي كانبيا بني اسرائيل
وكرمهم الله تعالى بانواع الكرامات وخرق العادات وما حققوا علماء
العقائد فموضعهم باسما الدلائل والبيّنات وكشف لهم حقيقة
حالة الوجود كشافا مبينا - وشرفهم بلقائهم فراؤا بهم بعين قلبهم
ويعلمونهم يقينا - واخص خواصهم الذين زبدة المشائخ وعروة
صارت اجسامهم من القدم الى الراس نور النظر كلها - ولطف من بها

10559

Handwritten signature or mark at the bottom center of the page.

را و از رفہم بعین را سہم و بصارتہم عیانہ۔ ثم فضل بعضہم علی بعض
بمزید الاختصاص ورقم الدرجات۔ فضل مالک الرقاب سیدنا
الغنیۃ الاعظم علی جمیع الاولیاء کما فضل علی جمیع الانبیاء حبیب
سید المرسلین خاتم النبیین۔ والرسالات ۛ ۛ ۛ اللہم صل وسلم
علی حبیبک و صلیک و رسولک الکریم۔ و علی آلہ و صحابہ
و اہل بیتہ و ذریتہ من فضلت العمیم سیمما علی المؤید بالتحقیق
المستخرج من اصل عریق۔ سیدنا ابی بکر الصدیق۔ و علی المؤید بالقبول
المتمم بفضل الخطاب۔ سیدنا عمر بن الخطاب و علی عاشق العشر
من شید الایمان۔ المستحی منہ ملائکہ الرحمن سیدنا عثمان بن عفان
و علی البطل البہلول و زوج البتول۔ و ابن عم الرسول۔ سیف اللہ المسلمین
قائم الباب۔ و ہارم الاخراب۔ امام الدین و عالمہ قاضی الشرع و حاکم
الذی الیہ ینتہی سلاسل الاولیاء کما۔ والیہ یتنسب طرق المشائخ جملہا
فاتح باب الولاية۔ ابی الائمة و الی الہدایۃ۔ مظهر العجائب الغریب
سیدنا و مولانا علی بن ابی طالب۔ مولی المسلمین کلہم بلا رب اشتباہ
لما قال للنبی من کنت مولی فاعلی مولی۔ اللہم وال مولی الہ۔ واعدوا
رباعیات وحدت آیات پیشوا صاحب طریقت مقتداے ارباب حقیقت
خرقہ پوش کشف و شہود جبرئیل و وحی الوجود صوفی نامی عارف گرامی سیدنا مولانا
حضرت ملا نور الدین عبدالرحمان جامی قدس سرہ الشامی

یا رب دل پاک و جان آگاہ ہم وہ	آہ شب و گریہ سحر گاہ ہم وہ
در بارہ نمود اول ز خودم بیخود کن	آنگہم بیخود ز خود بخود را ہم وہ
یا رب زد و گون بے نیازم کرد	و از آن فقر سر فرازم کرد

در راه طلب محرم را نرم گردان	زان ره که هر سو گشت باز نم گردان
یار ب مدوی کز دوی خود بر هم	وارز بد بیرم وارز بد می بخود بر هم
در هستی خودم از خود پیجو کن	تا از خودی و پیجو دی خود بر هم
آز که فنا شیوه فقر آئین است	نه کشف و تمیز نه معرفت نه دین است
رفت افریسیان بهین خدا ماند خدا	الفقر اذا تحو هو الله این است
گردن دل تو گل گرزو گل باشی	ور بلبل بقیرار پنبل باشی
تو جزوی و حق کل گزوی چن	اندیشه کل پیشه کنی کل باشی
بس بے رنگست یار و خواه ایل	قانع نشوی بزنگ ناگاه امی ایل
اصل بهر رنگما از ان بزرنگست	مَنْ أَحْسَنَ صِبْغَةً مِنَ اللَّهِ ایل
چون خور ز فروغ خود جهان آراید	بر پاک و پدید اگر بتابد شاید
بے نوروی از بیج پدید آید	نہ پاک و از بیج پاک آفراید
آسی غیر ترا بسو تو بهیری نه	خالی ز تو بیج مسجد و دیرینه
دیدم همه طالبان و مظلوم با نرا	آن حمله تو فی فرسیان غیره
همسایه و هم نشین همه همه است	در دلق کند او اطلس شبه همه است
در انجمن فرق و نهما نخاه جمع	با الله همه اوست شمع با الله همه است

حمد و نعت بزبان پارسی

یار ب که لالت شبه جیلانی	کاندر کرم و لطف ندارد ثانی
کن باطن ما پاک به یک جلوه و	آلوده کن با غرض نفسانی
بنام آنکه ناسخ عین ذات است	وجود او منزه از جسات است
همه وجه و همه سمع و همه عین	همه تنزیه و پاک و حیات است

ستایش و تپایش **مخالق** برحق و قادر مطلق ابدی و ازلی و حده لا شریک له است
که عوالم کثیره بکماله لا تعد و لا تحصى را از نهادن خانه بطون بر ساحت بروز جلوه گر نمود
و سپاس بقیاس مرخدا می احد صمد لم یلد و لم یولد را نعم نواله که انبیای عظام
و اولیای کرام را علیه السلام از همه عالم برگزیده سطاوع و پیشوا تبعوع و مقتدا عام
گروانید و ناصیه احوال ایشان بسمت الا ان اؤلیاء الله لا خوف علیهم
و لا هم یحزنون و لا زال عبدی یتقرب الی بالیقین حتی اُحِبَّه
فاذا احببت کنت سمعه الذی یسمع به و بصره الذی یر به
و ید الذی یطیش بها و رجله الذی یمشی بها و صی ط الذین انعم الله
علیهم من النبیین و الصّٰدقین و الشّٰهیدین و الصّٰلحین و بآیة الذین
امنوا القوا و کونوا مع الصّٰدقین مریں ساخته بهر دایت عالمیان برگماشت و حسب
سنت جاریه خود مراتب منازل حسب استعداد اهلش مرحمت نمود و شرف و تزیین
یکی بر قدر منزلت و دیگری به بغیر و دلیس حضرت نبی کریم حبیب الرحمن الرحیم عالم الانبیا
احمد بلا میثم شهسوار عرصه اسمرعی رسولنا و شفیعنا احمد خجسته محمد مصطفی را صلی الله
علیه و علی آله و اصحابه و ذریاته و از واجبه و انصاره و مهاجره و اتباعه و اتباع

اتباعه بهر بهر انبیا و زینل شرف و افضل نسبت انتم یاقبل

حبیب خدا اشرف انبیا	که عرش مجیدش بود مستکا
امام رسل پیشوای سبیل	امین خدا اهل بط جبریل

و نور چشم مصطفوی قره العین مرتضوی سید السادات رفیع الدرجات
غوث الکائنات فرد الموجدات سلطان المحبوبین و المطلوبین امام العالمین
و المعشوقین مجتهد المذهب و فی المذهب مقتدای شریعت و پیشوای حقیقت
مولانا و سیدنا و مرشدنا و شفیعنا شیخ الملائکه و الجن و الانس سید ابو محمد محی الدین

<p>شیخ عبدالقادر الجیلانی البغدادی الحنفی الحسینی قائل مولیٰ یک</p>	<p>وَعَلَىٰ كُلِّ وَاحِدٍ قَدَمٌ وَإِنِّي وَوَلَّاهُ كُلَّ الْأَقْطَابِ جَمْعًا فَمَنْ فِيهِ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ مِثْلِي أَنَا الْحُسَيْنِيُّ وَالْمُتَّخِذُ مَقَامِي وَعَبْدُ الْقَادِرِ الْمَشْهُورِ اسْمِي</p>
<p>عَلَىٰ كُلِّ النَّبِيِّ بَدْرُ الْكَوْكَانِ فَحُكْمِي فِيهِ فِي كُلِّ جَالٍ وَمَنْ فِي الْعِلْمِ وَالصَّبْرِ نَبِيٌّ حَالٍ وَأَقْدَامِي عَلَىٰ عُنُقِ السَّجَالِ وَجَدِي صَاحِبُ عَيْنِ الْكَوْكَانِ</p>	

علی چہدہ و علیہ الصلوٰۃ والسلام را کہ ہم صورت و سیرت مصطفیٰ و مرقضی الوجودیہ
اولیائے عالم اعظم و علیٰ رفع و اولی ساخت و مالک رقاب جمیع اولیاء و صفیاء و نقیبا
گردانید۔ و جہان جہان شکر احسان حضرت سنان کہ ازین برکات جمیع خود
صلی اللہ علیہ و علی آلہ و اصحابہ وسلم و از برکت محبوب خود حضرت غوث اعظم علی چہ
و علیہ صلی اللہ وسلم و تائق حقائق وحدت الوجود را بر حضرات اولیاء اللہ تعالیٰ
حل و آسان نمود و جوابا بقرآن مجید و فرقان حمید اشارت با اشارت باین مسئلہ
حقیقت نمود کہما قال جلستنا بک و اللہ المشرق المغرب فایکما لولہ فہم وجہ اللہ
و نحن اقرب الیہ من جبل النورید۔ و ہو معکم انینما کنتم و نحن
اقرب الیہ منکم و لکن لا تبصرون فان الذین یبایعونک
انما یبایعون اللہ ید اللہ فوق یدہم۔ و ہو الا قول و لا خسر
و الظاہر و الباطن و ہو کل شیء علیہ۔ و سنرہم انکنا فی الافاق
و فی انفسہم حتی یبین لہم اللہ الحق۔ و فی انفسکم افلا تبصرون
و اذا سألک عبادی عنی فانی قریب اجیب دعوتہ الذاہد ان
و ہما زمیت اذ زمیت و لکن اللہ رمی و کان اللہ بکل شیء حیظا
و در حدیث شریف کہ وحی غیر متلوسست در مقامات کثیرہ بعبارات شائستہ تصریح فرمود

کما قال صلی الله علیه وسلم ان الله یقول من ضئت وکم تعدنی الحدیث ووالذی
نفس محمد یدک انکم ولینتم یجعل الی الا مرض لیسط علی الله تعالی
ثم قبره علیه السلام وهو الاول والاخر والظاهر والباطن وهو کل
شیء علیهم واصدق کلمه قالته العرب کلمه لبید الاکل شیء ما
خبره الله باطل وان احدکم اذا قام الی الصلوة فاما یناجی ربه
فان ربه ینبئه وینبئ القبله ومن عرف نفسه فقد عرف ربه وروای
فخیر الحق و غیر ذلک من الاحادیث الصحیحہ و تحقیق وحدت الوجود
بروید عالم الیقین عین الیقین حق الیقین این طائفه حقه نبی جلوه گر نمود و اصلیت این
بسم الشیخ الطوری تحقیق گردانید و از علوم ادب نبی ربی و خلقت انسان
و صفی خلقت انسان من توفی الی الله علوم ظاهری و باطنی بر ایشان ساخت که بساخت
سبحانی ما اعظم شأنی و الاله الا انا و لیس فی جنتی سوا الله و انی
و هل فی الدارین غیری زنده و علی رؤس الاشهاد باعلام تمام فرمودند مشهوری

برون زوخمه ز اقلیم تقدس	تجلی کرد بر آفاق و انفس
زهر آئینه نهودر و لے	بهر جا خاست از وی گفتگوئی
ز دوات جهان آئینه ساخت	ز روی خود بهر یک مکتس امت
جمال اوست بهر جا جلوه کرده	ز معشوقان عالم بسته پرده
توفی آئینه او آئینه آرا	توفی پوشیده او آشکارا
چونیکو بنگری آئینه هم اوست	نه تنها گنج بل گنجینه هم اوست
سن و تودر میان کاری نداریم	بجز بهیوده پنداری نداریم

و احوال مفصله این مسئله در کتب معتبره این طائفه حقه باصول شایسته
مقومست من شاء فلینحج الیهما و بطیفیل شه لولاک صلی الله علیه و سلم

و حضرت محبوب پاک سیدنا الغوث الاعظم اولیای خود را که عرائس حجاب عظمت
ورفتند اندر بهمین داری دنیا از دولت دیدار خود مالا مال و از لقای جانفروزی خود متبج
الحال گردانید ذلک فضل الله یؤتی من یشاء و الله ذو الفضل العظیم
قال الله تعالی جل شانہ لَآ اَنَّهُمْ فِیْ مِیْةٍ مِّنْ لِّقَائِیْهِمْ اَبَدًا
بِکُلِّ شَیْءٍ عَیْیَظُّهُ اَمَّا مَزَابِرِیْ وَ تَفْسِیْرُ خُودِ آورده که بعضی جمال میگوبند که دیدار خدا
در داری دنیا میسر نمیشود و در آخرت البته جایز است و در بهشت واجب این امر است
خطاست و محض بیجا زیاده که صفات باری تعالی غراسمه و جل شانہ قابل التحویل نیست
انچه در صفات الهیه جایز نیست هرگز جایز نخواهد شد و انچه جایز است گاهی نا جایز
خواهد بود اگر در صفات باری تعالی اسکان تغییر گردد و حدوث لازم آید و الله تعالی منزله عبده
و لکن در دنیا وعده دیدار فرموده و عادت خود بران جاری نداشتند و اگر خواهد که در دنیا هم دیدار خود
نصیب کسی کند مالک و مختار است لا اشکال فیه و در بهشت وعده کرده است
و لکن واجب نباشد اگر کسی وارد کند که دیدار خدا اگر در دنیا جایز بود پس حضرت
موسیٰ علی نبینا وعلیه الصلوٰة و السلام را چه میسر نشدنی حال آنکه حضرت موسیٰ علیه السلام
بسیار اصرار و خیلی استبداد نمود و خبر خطاب بن ترانی نشنید و قیل بسیار چیز راست
که جایز است اما چون اراده الهی با ظاهرش نمی شود بوجد نمی آید حضرت موسیٰ
درخواست دیدار نمود خداوند تعالی فرمود تو نخواهی دید و درین نفی وقوع است نه نفی جواز
انتهی کلامه انحصار و لیسر حجاب پس گردون همتان شبیره چشم و تیش ز که اظهر من الشمس
انکار نمودند صدق سخن کان فی هذه الذکر انعمی فهو فی الاخیة انعمی
شدند و اگر علمای ظاهر نظر بر آیه شریفه لن ترانی و لاتدرکه لا بصار لقای جانفروشی
دیدار دنیا جایز نداشتند پس در حقیقت مسئله بفرود چه اگر غیر ممکن و محال بودی پنجم
اولوا العزم همچو موسیٰ علیه السلام درخواستش بجا به باری جل شانہ نه نمودی و در جوابش

<p>در گریبان تفکر در دوشند اینهمه بهره بود ای حق پرست یا خلاصی از عذاب است تقرب آن همه محنت کشند در دنیا بایقین کامل و ایمان تام سازد از خود بهر تحصیل شرف با وجود آن بر نهائی حلال نیز از وجه حلالش نه حرام غیر اوقات عبادت با فراغ مستحق باشد که در خلد نعیم پس کسانی کان بهر بخت و تعب بود از نورش بهر دستعان هر که شد زین نقد نو میدی سپند پس وی از بهر عذاب بر الیم</p>	<p>بر نشود و حق مراقب گشته اند گر برای رفتن اندر جنت است لا انکم کز برائے این قدر زانکه گزشتگی در آئین بد در عبادت گرم باشد صبح و شام جمله اخلاق و سیه بر طرف او سبب باشد از غم بے ملال باشکم سیری خور و از هر طعام نیم روز و شب بخواب خوش دماغ پانصد یا بد خلاصی از جحیم بروه اند البته بهر قرب رب نقدی ایشان است اسن گیر جان ماند اندر و ام غفلت پای بند باشد آما و هر روز خوف و بیم</p>
---	---

و در و نامحدود و شکرانه منت و احسان بے نهایت و بے پایان خجسته بارگاه والا جاه
سرور عالم صلی الله علیه و سلم قائل کلام معجز نظام فی مع الله وقت لا یسعنی
فیه ملک مقرب ولا نبی من سل و اول ما خلق الله نوری و لونی
و عقی و انا من نور الله و لم یمنون من نوری و انا من الله و لم یمنون
و ابیت عند نبی و هو یطعمنی و یسقینی و مخاطب کو لا کما
ظہرت الی نبی و کو لا کما خلقت الی نبی با و که استیایان خود را
از رب العالمین در حم الراحمین بخوار و نوب ستار عیوب در خواسته برایت آمزش

و غفران عطا فرمود و هر گاه را بنامی از صالح و زاید و عابد و شهید و صدیق و ولی و صوفی
نامزد نمود و در شناسه ایشان علماء اُمّتی کانبیاء و نبی اسرائیل را و المراد
من العالم علماء الظاهر و الباطن معاً و هم العرفاء و همهم الله
تعالی ایضاً ان الله لا یبکد اعبطهم الا نبیاء و الشهداء قیل منهم
باز رسول الله صیفهم لنا خیفهم قال قو متحابون ورحم الله من غیر
أموال و التساب و جوهم نون علی منابر من نون لا یخافون
من خوف الناس و لا یخزنون اذا حزین الناس ثم تلا الا ان
اولیاء الله لا خوف علیهم و لا هم یخزنون ایضاً انهم جلساء الله
لا یشتقی جلیسهم و ایضاً تخلفوا اخلاق الله و انصفوا باق و من الله
و ایضاً و اذا تم الفقر فهو الله و کان عیشة کعیش الله ارشاد و سائست
و ابواب غفران بر روی ایشان از کلمه عنایت ایزد سبحان باز کرد و اللهم
علی سیدنا و مولانا و نبینا و شفیعنا مقرب الجود و الکرم و علی الیه
و اتحکیمه و اتباعه باریک و سلم و علی سید الغوث الاعظم الی یوم
یقوم الناس بین یدیک الله الحکیم

اما بعد بنده درگاه سنان و سگ آستان محبوب سبحان العبد محمد
ضیاء الرحمن شاه قلی پوری غفر له الباری بخدمت جمیع محبان خاندان
قادریه زرقیه و اکریمه است که حسب فرمان واجب الادعای پیرو مشرودم
پاره از ذکر پاک نور چشم حضرت لولاک نخت جگر زهر اشع شبستان مرتضی قرة العین
حنین جانشین غوث الثقلین سید سالکان جمید مجذوبان افضل مجربان کل اطلوبان
مجتهد و مجرب و شریعت امام و مقتدا سطر قیوت حضرت غوث ثانی قطب ربانی سید سندی
سولانا و اسنا و سیدنا شاه ابوالحسن محمد ذوالکر علی القادری الحنفی البغدادی

اصلا و المنجلا و قی اسی مشکوکی و طنا و مدقنا رضی اللہ تعالیٰ عنہ باوجود قلت سواد
بلکہ فقدان سواد و خوف من صنف فقد استهدفت ازکت استطاب
رساله ذاکریہ کہ کتابیت معتبر و مستند و نفش مرید خاص و خلیفہ با اخلص
آنحضرت بودہ و روایات چشم دید خود را درج آن رساله گنبد کردہ و نمایان احتیاط
بکار بردہ حتی کہ واقعات چشم دید خود را ہم کہ تا وقت تالیف نہ می بودی در آن راہ یافتہ
یا چیزی مشتبه گردیدہ بود ترک نمود تا بر روایت راویان غیر مستند و حالیان غیر معتبر
چہ میرسد استنباط کردہ رساله مختصر ترتیب دادم و بر عایت ہم پاک آنحضرت صلوات علیہ
۱۳۰۹

مذکره قطب العالمین

و در ارج سنہ ذاکریہ و اذکار سنہ قادریہ کردم کہ این بر سر اسم تاریخی هستند و بجا
فصل و باب ترتیب دادم و ذکر و کوفہ و غیرہ نهادم و بر عایت حرف اول برد و اسم
اولین کہ میم است و عدد و شن چهل و نیز بر عایت بنین عمر شریف حضرت پیر و ششم
کہ فیض انبوی حالا آغاز چلم است و ہم جهت دیگر فضائل چهل سال این کہ نبوت بعد چهل سالگی
میشود و اطلاق شیخوخت بعد چهل سالگی میگردد و حضرت صوفیہ کرام را حصول نعمت
بچلکشی میسر میشود و کما جاء فی الخبر من اخلص ان یعین صبا کاظہرت
اینا بیع الحکمۃ من قلبہ علی لسانہ و خمس ک طینۃ ادم ان یعین صبا کا
و در بر عایت بنین رحم مادر از حالی بجالی میگردد و چهل روز نطفہ و چهل روز علقہ و
چهل روز مضغہ فیما شد تا روح و سیدہ میگردد و غیر ذلک چهل فرآورد و بجای مقدمہ
و خاتمہ و مذکرہ نهادم و آنچه درین رساله از کرامات و خوارق آنحضرت مغرب گردیدہ
یکی از هزار و شستی از خوار است و درہ بنین در اعمار اندک از بسیار در خیر تحریری آید

اشباعت کرامات و خوارق عادات حضرات اهل بیت علیهم السلام و معصوم
 و اعدای موجود و اظهر مستور و ستر ظاهر و استجابیت دعا و قطع مسافت بطویل
 و قدرت اندک و زمان قلیل و اطلاع بر امور غایب از حس و اخبار از آن حاضرین
 با کلمه مختلفه در زمان واحد و اختیار موقتی و امانت احیاء و قیام حیاتات و تسبیح نباتات
 و جمادات و اعضا طعام و شراب در وقت حاجت بلا واسطه اسباب ظاهره و بکلام
 مِنْ قُوْنٍ لَا اَعْمَالُ النَّاقِضَةِ الْعَاكِفَا كَمَا كُنْشِي عَلَى الْمَاءِ وَالسَّيَّاحَةِ فِي الْهَوَا
 هکذا در کتب مستنده معتبره این قوم معلوم و مذکور است و در اینجا اختصار منظور قلم انداز
 نموده شد و نیز فائده تذکره محبوبان خدا و مطلوبان الهی بمصدق تَنْزِيلُ الْكِتَابِ
 عِنْدَ ذِكْرِ الْاَصْحَاءِ الْخَالِدِينَ لَا تَعْدُو اِلَّا تَخْصِي در کتب قوم مرقوم است بخوف طوالت
 در پیرایه و دشواری نشدم من شمار غلیظ جمع الیه یا رسول الله از مؤلفان و سیر کنندگان
 این رساله همینکه هر جاسوس یا غلطی ازین کج معجزان بینند در اصلاحش
 بکوشند و صاحب را بپوشند **تلقین** مراد از رسید بنهدی بغدادی حضرت مولانا
 و امامنا و سیدنا سید شاه ابوالفتح محمد بن عبد الله القادری الزرقانی البغدادی اند
 و از غوث ثانی و حضور عالی حضرت مولانا و سیدنا سید شاه ابوالحسن محمد بن علی
 القادری الزرقانی البغدادی و از قطب ربانی مولانا و امامنا پیر بیوم و شیخ شیخ
 حضرت مولانا و سیدنا سید شاه ابوالحسن طغیلا علی القادری الزرقانی الذکری هستند
 و احادیث که اتفاق نقلش درین رساله گردیده اسنادش ابوبهینکه در ضمن محدثت
 مذکور گردیده ترک گفتم و نه قسمی و من در عبارت و انتشار شمار و غیره و سید
 و مَا كُنْشِي كَمَا كُنْشِي بِاللَّهِ وَاللَّهُ خَلِيلُ الْمُؤْمِنِينَ هکذا **مکشوف** یا و که لفظ زرقانی
 اکثر درین کتاب سمت گذارش یافته است آن خوب بحضرت غوث الآفاق
 قطب الخلاق و قطب الابدال و الاوتاد و الارشاد و شیخ الآفاق و البلائ

قطبیت نژاد و غوث مازندران خلف و خلیفہ و سجادہ نشین شہر و قباد و سنگھ کو بابا بزرگ
غوثیہ عالمیہ مصدر خوارق ظاہرہ محبوبیہ متعالیہ کریم ابن الکریم ابن الکریم سیدنا و مولانا
امامنا و شیخنا سیدنا جلال الدین ابوبکر شیخ محمد عبد الرزاق بن غوث الشکلیہ بلخانی
شیخ الاسلام و المسلمین محی الملتہ و الدین حامی السنۃ ماہی البیدۃ الطراز المذہب
والبازئی الاشہب مالک الرقاب قطب الاقطاب محبوب رب الارباب سیدنا ابی محمد
شیخ عبد القادر الجیلانی علی جہدہ و علیہ الصلوٰۃ الربانی ست لاجرم ہر چی از اہل شریفہ
آنجناب ہم بطور اختصار یکی از ہر زوائد کے از بسیار دشتی از خود را در حیرت بخیر می آید و نہ این
عجائز مختصرہ کنجائش حالات مفصلہ آن بجز عرفان کجا دارد و ہو ہذا وی رضی اللہ عنہ
سراج عراق و جمال ائمہ و فخر حفاظ قرآن و احادیث شریفہ و شرف اسلام و غوث انام
ابن غوث الانام و قدوۃ اولیاء و اتقیا و اصفیا بودہ تحصیل فقہ و سماعت حدیث شریف
و تعلم علوم و فنون کلی ہری و باطنی از والد ماجد و مرشد ارشد خود کردہ و در ابتدا از اساتذہ دیگر ہم
مستفید و استفیض شدہ بسیار سے از احادیث شریفہ بخط مبارک خود نوشتہ و روایت کردہ
و فتویٰ دادہ و جماعت کثیر از صحبت بابرکت آنجناب برآمدند مثل اسحق بن خانم العلشی
و علی بن علی خطیب زو باد غیر ہما و حافظ ابن النجار و تبارخ خود گفتہ کہ در اوان صغر سن
والد ماجد آنجناب احادیث شریفہ را بروی خواند و سماعتش گنجانید و از ابوالحسن محمد بن الصائم
و قاضی ابی الفضل محمد الارموسی و ابی القاسم حمید بن البناد و حافظ ابی الفضل محمد بن الناطر
و ابی بکر محمد بن الزاغونی و ابی المنظر محمد الهاشمی و ابی المعانی احمد بن علی بن اسمین
و ابی الفتح محمد بن البطرین سماعت حدیث شریف نمودہ و خود طلب حدیث کردہ
و بر اصحاب ابی الخطاب بن البطر و ابی عبد اللہ بن طلحہ و غیر ہم بسیار خواندہ حتی کہ
از مشائخ ما و اشغال ایشان سماعت کردہ و از خط خود برامی خود و برامی دیگران احادیث
بسیار نوشتہ من بروے بسیار خواندہ ام حافظ و متقن حدیث شریف و ثقہ بود

و بسیار راستگو و احادیث شریفه را نیکو میشناخت فقیه بود و بر مذہب امام احمد بن حنبل
و خیلی پر پیروکار و مستدین شب و روز مشغول بعبادت بودی و در خانه خود بزرگداشتی
بر نیامدی مگر برای جمیع روایت احادیث را دوست میداشت و طالبان علم را احترام میکرد
و در فیض سانی سخاوت نمود و با وجود قلت مال و دولت صاحب مروت و فتوت بود
و نهایت خوش خلق و متواضع ریاضت بسیار میکرد و بر فقر خود صبر میکرد و خیلی بیوش یار بود
و بزرگ بطریق سلف سلوک میکرد و در اربعینات متعدده شسته و چله های مشکافه کشیده
سختیهای متواتره گریه صاحب فوق و شوق و عشق و محبت بوده و بزبان شیخی خود فرموده
و وحید فرید بوده هزاران مشتاق و طالب را بیک توجه بمقام اعلی و قطبیت تاسه رسانیده
حضرت حافظ ذہبی نقی و حدیث و تاریخ الاسلام خود گفته که حضرت غوث الاقاف سیدنا
تاج الدین عبد الرزاق البلیغ ثم البغدادی الحنبلی المحدث حافظ حدیث شریف
و زاهد و فقیه بود از آفا و والد خودش بسیار شنیده باز بنفس خود در طلب حدیث تاجران
کوشش تمام و محنت تمام بکار برده (الی قوله) ویرا جایی گویند منسوب است بسکویه
که محله است از محلات بغداد و واقع جانب شرقی انتہی کلاسه و مولف الروض گفته
که ابو شامه و تاریخ خود گفته که باید در این دو قانع بر قلیل شیخ میخی التادفی مصنف
قال ابو الجواهر سیگوید که الدینشی و ابن النجار و ایضا النجیب و عبد اللطیف و التقی البلدانی
و غیر هم طائفه است که حدیث را از ان حضرت روایت میکنند و شمس الدین عبد الرحمن الکمال
عبد الرحیم و احمد بن شیباه و حدیث بنت الشهاب بن راجع و اسمعیل العسقلانی و الفخر علی
الملک و کسہ را هم اجازت از همین حضرت است و حافظ حدیث ابن رجب و طبقات
خود گفته که معلومات آنحضرت در فقه بسیار بود و لکن معلومات حدیث آنرا پوشیده
شده و بحدیث شدن این نقطه گفته حافظ حدیث بود و فقه و امون الدینشی و غیره
محاسن آنجناب را بیان کرده و ثنا گفته است و مذکور است که از شرم خدا تیمالی تا سی سال

سر خود را سوسه آسمان بر ندا شبت همیشه گردان نموده مرا تب می بود و ولادت من در شبت
در عشیة الاثنین الثامن عشر من ذی القعدة سنة ثمان و عشرين و خمسمائة واقع گردیده
و در لیلة السبت ساوئس شوال سنة ثمان و ستائنة و اصل سبت شد و در باب الحرب
بعد از رسیدن ابن النجار گفته شد بیکه واقعه بایه رحلت اسید ناعوث اتفاق بود
آمده بامدادش برای نماز جنازه در محلات بغداد و منادی کردند خلق کثیر جمع آمدند و جنازه
را در خارج بلد بعید گاه بردند چون مردم نماز جنازه بگذاشتند تا بوقت مبارکش را بر سر برای
خود گرفته در جامع رصافه آوردند بار دیگر مردم در اینجا نماز کردند باز در تریة المخلصان نزد
آنجا هم مردم نماز کردند باز در کتار و جبله پیش الفخیرین بردند آنجا هم
نماز کردند بعد از آن عبور و چله کرده بجانب مغربی بردند آنجا هم نماز کردند باز در مقبرة
امام حماد بردند آنجا هم نماز کردند و همان جا دفن شد یک روز عام تعطیل بود و سبحان الله بعد
انقالب هم پیر ذی سنت جد خود حضرت سحر و عالم صلی الله علیه و سلم از دست نرفت
چه نماز جنازه حضرت سید الا بر اثر هم چند بار گذارده اند و تقاوه و دوران قادر بر دیده
خاندان رزاقی حضرت پیر و مرشد مینفرايند که فقیر را باغبان جدی توانی و توانی رسید که چون
حضرت عوث اتفاق را در بند و ایام والد ماجد آنجناب در اربعین نشانند خاد و معین بود
هر شب وقت افطار نان جوین میرسانید و لکن سیدیکه نان شبیه اول همانطور گذشت هفت
و بیح چیز می از آن نکاسته بوی کتاب از حجرة شریفی می آید و در دلش خطور کرد که شاید در حجرة
از بالا از نان و کتاب می آرد و بکار میرود این نان جوین را که بلیه هیچ ناخوشی است ناخورد
میگذارد و چون این امر را کرد و دید در آن خوشترید که اگر اطارش بدر گاه خوشیت پناه کنتم و شایسته
باخو شایسته را درم ناچار روزی حاضر حضرت گردید و دستهای خود را بر سینه گذاشته سر فرود کرد
و عرض داشت سیدی و مولائی امر است واجب العرض اگر عرض کنتم بر آئینه کبریا که با شتم
واقعه این است که بنده حسب فرمان حضوری در حجرة سیدنا عبد الله الشافعی هر شب وقت

اقطار زمان جوین میرساند و لکن همیشه تا زمانا نخورده می یابد و بوی کباب از حجه می شنید
 بخاکستان و کباب از بار می آرند و بکاری برند حضرت غوثیت پناه فرمودند من خود
 میروم و تحقیق این امر میکنم چنانچه خود بدولت تشریف فرامی آن حجه شدند و بوسه
 معلوم از شنیده از شاه فرمودند این بوی کباب نیست بوی دل سوخته افضل العشق
 عبد الرزاق است و آتش در آتش عشق الهی کباب شده و خود سوخته از شربت شیره
 و دیگر گردیده و تمام صمدیت رسیده و از تقیدات اسکان و ارسته بهرتیه اطلاق و قدم رسیده
 رغبت خور و لوبشش باقی نماند و بعد مردم اکثر بوی کباب از سیننه با سکینه آنجناب می شنیدند
 و گریبان پیلین سبازک را از حرقت عشق الهی سوخته میدیدند و محامل این روایت یعنی
 از حرقت عشق الهی آتش در رخت آنجناب گرفتند و در کتب مستنده عربیه و فارسیه بسیار
 مندرج است چنانچه باری حضرت غوث پاک ابن سید لولاک بر بالای کرسی میفرمود
 کلام من بر مردان غیب است که حاضر میشوند از پس پرده کوه قاف قدمای ایشان را
 و دلهای ایشان در حضرت قدس نزدیک است که بسوزد و کلاه باو طاقیه های ایشان
 از شدت شوق و لایب اشتیاق که با پروردگار خود دارند را و می گوید که در مجلسیکه
 این سخن میفرمود و ولد او سیدنا سید عبدالرزاق رضی الله عنه در پای اخیر و زید قدم
 او نشسته بود و سر بالا کرد و مساعی نگران بود پس از شدت شوق و غایت ذوق
 بهیوش افتاد و جامه و دستار او سوختن گرفت و آنحضرت قطع کلام فرموده از کرسی فرمود
 و اطفا آن نار کرد و فرمود که ای عبدالرزاق تو نیز از ایشان بعد از مجلس کیفیت حال
 از شده اوده نام غوث آفاق استفسار کردند فرمود چون نظر بالا کردم دیدم که در هوا
 مردان غیب ایستاده اند و مدبوش و تمام افق از ایشان پرست در لباس ایشان
 آتش گرفته و بعضی از ایشان در صیحه و بعضی در تواجد و بعضی بجای خود و بعضی بر زمین
 می افتد بر آبر باب سعار و حقائق و اصحاب تعشق و تواجد و میجا و در آن سنگام

مقام شهنشاهه انام محض بدایت بود که آن وقت بر تبه رجال الغیب بودند خدا دادند
که در نهایت حال با آن سرعت سیر مقامات که خاصه آنحضرت است بکجا رسیده اند
و هم از بنجامرتب شهنشاهه انام باید فهمید که حضرت غوث پاک شغل و عظم شریف را
ترک گفته خود از دست پاک مبارک خود اطفاسی نافر بود و ندو چنانکه حضرت
رسالت پناه صلی الله علیه و سلم را در حالت نماز هم خیال شهنشاهان کونین
حضرات سبطین علیهما السلام منظر بود و حضرت غوثیت پناه را هم رعایت
غوث زاده و رعین وقت و عطا و غیره مقصود بود حضرت اولیای عظام و مشایخ کرام
این خاندان قادیانیه رزاقیه از مشاهد و مکاشفه خود یاد یافته اند که نعمت خاندان قادیانیه
بتوسط همین شهنشاهه انام تقسیم میشود و فیض رزاقی با اولیای سلسله قادیانیه رزاقیه
حسب رزق ایشان میرسد چنانچه برادر طریقت جناب صوفی حاجی محمد علی اکبر
حقیر شرفه اند ذکره در ذریه میفرماید که چون این فقیر سراپا تقصیر را شرف انسا که
در ذریه غلامان خاندان قادیانیه رزاقیه ذکر کرده ام هر چه حاصل شد و حسب ارشاد حضرت
پیر و مشر در شغل و اشتغال بر داجتم شبی که در وصفش زبان بیان لال است و در وصفش
عجزه برائی از هر چو منی متعذر و محال در بیان نوم و نقطه دیدم جوانی زیبارو و عجب رو
مشکین به فرشته خود که آثار تقدس چون منجلیح سنور از زرباج رخسارش نور افشان بود
و اشعه انوار کسالتش چون شعاع آفتاب در رخشان از درم درآمد و شمعوی

در آمد ناگهان از در جوانی	چه میگویی که جوانی بلبله جان
همایون پیکر از عالم نور	ز باغ خلد کرده غارت خور
کشیده قاستی چون تازه کشاد	بازادی غلامش سرو آزاد
زیر انداخته زلفه چو زنجیر	خود را بسته دست و پای تدبیر
فروزان لخته نور از جبینش	به و خور شید را در بر زینش

<p>مقتول ابروش مجرای پاکان مکمل ز گش از سر سناز دو لعلش از تبسم در شکر ریز زریق درش از لعل و نوشان نخند زه از تر یا نور میخیت بگلزار رخس از مشکب داغ رخش ماهی زریح اوج فردوس</p>	<p>مغیر سائبان بر خواب ناکان ز فرکان بر جگر مانا وک انداز دانش در حکم شکر آینه چو از گلگون شفق برق درشان نمک از پسته پر شور میخیت گرفته آشیان زانچه بساخ ز ابرو کرده آن مه خانه و زوس</p>
<p>در وی سمن بگویند و ز ابرو کاین بنده کنده نهاده و زبان فیض سخن در او دام انداخت</p>	
<p>نهاده بلطفم دمان بردمان عجب شربت صافی و لذیر</p>	<p>فرور خستم از دمان بردمان بشیرینی و رنگ چون شد شیر</p>
<p>بنده که بخت را بکام خود دیدم در گکیدن ز باناش آغاز نهادم و شربت لعابین از ان سرشته حیات نوشیدن آن سرشته جمال و کمال چون این نشنه کام االال کرد عزیمت مراجعت پیش گرفت بے ساخته برخاستم و سر خود را بر قوم مبارکش انداختم و بنابر دست و الحاح عرض داشتم</p>	
<p>بان صانع که از نور آفریت ترا بر خیل خوبان سرور بی اد قدت را گلبن بستان جان ست ز روی و لفر و زت شمع افروخت ز مشکین گیسوان دادت کند بگو یا این جمال دستتانی در خشان کنی کانت کدام ست</p>	<p>ز هر آلا نیسته دور آفریت باطلف از آب حیوان برتری داد لبت را مایه قوت روان ست که چون پروانه مرغ جانمن خست که برین ان بهر بنیست بی بے که در اصل از کدام غنی نمائی گرامی شاهی ایوانت کدام ست</p>

<p>بگفتا از ترزا و مرخصی ایام جناب غوث اعظم والذم کسی کو نسبتش با آنجناب است همه نعمت از دست من بیاید نشانم اگر هستی تو مشتاق</p>	<p>ز اولاد محمد مصطفی ایام دلیل راه و بیر و مرشد هست باعد او مریدش در حساب است اگر بشناسد و گرنه نشاند ز بغداد و نام محمد پیر راق</p>
---	---

یعنی من تاج الدین عبدالرزاقم کار من بهمانست که تو دیدی خوان نعمت قاری
سپرد من است هر که از منتسبان این خاندان نعمتی می یابد از دست من می یابد
و لکن بر کسی ظاهر می شود و بر کسی ظاهر نمی شود توجهی بخفته که لقب رویت اینست
حق سوره اکثر ذکر حق سوره میگفت بنابر آن از خدمت بندگی مرشد ارشد خود ملقب
بحق سوره شد و احوال مفصله این بزرگ به کتاب دیگر شامل ذکر خلفای خدا و ندیم
پیر و مرشد کورست و نیز عاشق صادق طالب و ائمه و یازدهم که از حضرت
غوث اعظم شفقتی جناب قاضی مظلوم عالم صاحب قاضی پوری و دوم اوست
زاد الله ذوقه العرفانی میفرماید که فقیر وقت مراجعت از آله آباد چون در استیشن چارپا
فرود آمد شنیدم که درین نزدیکی فرار گهر بار بزرگی است که بدو سه واسطه نسبت
ولد پیش بجزرت غوثیت میرسد این کمترین بندگان که از غلامان این خاندان است
و اعیان زیارت و عتبه بوسی برانم داشت که همانوقت حاضر در گاه والا جاہ گردیدم
و ناکن رسیدم که این حضرت رزاقی اند یا دابی یا جباری به کیف بعد زیارت فرار پاک
در خانقاه شریف و آمد و باشتیاق ملاقات صاحب سجاده آنجا جاسے رفتیم
نه در شهر و نه در کاروان سراسر هما بخاور و سراسر سرکار قادری فروکش شدیم
از خادمان شنیدم که این بزرگ صاحب فرار پاک ابن الا بن حضرت جمال عراق
غوث الا فاق سید تاج الدین عبدالرزاق اند بدل گفتیم این صورت غریب است

حضرت رزاقیه که هرگز از در خود کسی را محروم نمیکرد و در فیض سانی شهر آفاق اند
 امروز چه شد که این بنده سرافکنده که از غلامان خاندان رزاقی است حاضر آستانه
 فیض کاشانه شد و هیچ کیفیت ذوق و شوق ندید بجز نیل مراد و درین مقام باز پس
 حقیقت جال عالم الغیب نیکو سپیداند من درین خیال بودم و مردم همراهی در بختن نان
 و گوشت که بلامعول مرا خواب در گرفت و بختم بیدار شد در واقعۀ عجیب کیفیت ذوق
 داشتنیاق و حالت وجد و استغراق تسکین کیفیت احوال حضرات اهل مد و ستاد
 که بر پا داشت بنا ادا سال نیز میسر نمیشود و باین تمنای عمر دراز و مراقبه و مشاهده و دور
 و طایف و ایمنی گاه بی اینچنین حالتی ندیده بودم یعنی حالت خوش بیدار آمد و وجد و قریض
 آغاز نمود و نغمه یاسیدی عبدالرزاق زدن مردم گرد و پیش صاف فکر آمدند بنو
 از قلبم می شنیدند غرض که حالتی بود شایسته و بایسته حضرت فیان و مروان همراهی
 این بخت بیدار بر اصل بر بد خوابی و کابوس کرده مرا بیدار ساختن و از ان نعمت غیر متبر
 و در انداختند بنده ناله و فریاد آغاز کردم و با آن خوابیده قهستان گفتم که ای ظالمان و جاجو
 دایم شکران بدخواین تعدی را بجهت تصور بر من روا داشتید و مرا از ان حالت شبیه
 جدا ساختید پس نغمه میزوم و همچو بار سر کوفته بر خود می پیچیدم آخر چون تسکینی حاصل شد
 یقین دانستم که از اولاد امجاد و منظر اسم رزاقی قطب الخلاق غوث آفاق سید تاج الدین
 عبدالرزاق اند طهارت تازه کردم و با تحفه شیرینی حاضر بارگاه شدم و این مرتبه
 نعمتی که نصیب زار شد از احوال آن سپهر رسد آمد در توصیفش زبان بیان لال است
 و بیان را در وصفش مجال تنگ چون نباشد فیض سانی حضرت رزاقیه شهنشوز و یک دست
 و خوان نعمت تا در پیر دوست جدا مجد ایشان حضرت غوث آفاق بودن معلوم
 هر صاحب شعور انتهی تحققی میا و که علاوه این شرافت و کرامت و سیادت و است
 و ولایت ذاتی و صفاتی و موروثی و کسبی یک شرف خاص و فضیلت با اختصاص

آن بود که شهنشاه نام ولد پاکر او و نیک نهاد و بلکه اشرف الاولاد حضرت خسرو بنجد بودند
 و صاحب سجاده و خلیفه و نائب بر حق و وارث مطلق والد ماجد و مرشد ارشد اند و حضرت
 شهنشاه نام مثل حضرت امام همام شهید که بلا کثیر الاولاد و الاحفاد اند گسائی که در عجم خصوصا
 در هندوستان و بنگاله و آریه انتساب ولدیت یا خلافت بحضرت غوث پاک
 درست میکنند اکثر زاتی اند اللهم ارزق حظا من الاثمه الکامله
 و حصه من فیوضه الشامله و اثبت قلوبنا فی ولائه و امننا علی
 هولائه و احشنا فی زمرة العشاق تحت لوائه آمین بحج متظنه و لیست
 و خطایات و القاب آن قطب الاقطاب فرزند و بلند حضرت سیدنا مالک الزما
 محبوب رب الارباب آنچه که در بیاض خاندان قادریه زرقیه و اکریمه مهریه میسر بود
 در اینجا بنحیه تحریر میگردد که مطالع کنندگان از ان مستفید و مستفیض باشند و این جامع
 او را قیام باطن انچنان امر غیر شود و نیز چند قطعات تاریخی و ولادت با سعادت و وصال
 آن غوث دمی الجلال و برین مذکره مذکور شد که هر که از ان بهره مند و خوشوقت شود
 سؤالت نمکین را هم بدعا خیر یابد و شاد نماید و کاحول و کافق کلا بالله العلی العظیم
 یا قطب المیراد الارشاد یا غوث الاباب الاولاد و یا فرود الاقطاب و الافراد
 یا امام البلاء و همام الآفاق یا سیدنا تاج الدین عبد الرزاق یا تاج الاولیاء و الاصفیاء
 یا سرایح الابار و الانتقیا یا منظر اتم غوث اعظم یا عین فیات حضرت قطب عالم
 یا دلیل السبل یا شیخ الكل یا واسطه السلك السلوک یا صاحب الملک الملوک
 یا محلی الکلام القسیم یا شفا السقام و السقیم یا مصباح الآفاق یا جمال العرب
 یا دلیل سیر الی الله یا مادی طریق الی سعاده یا عارج معارج اسرار و لایات
 یا نایب منایج آثار هدایت یا قاضی القضاة یا مفتی العلقاة یا حلال المشکلات
 یا دفع الممات یا غنی و امده فی و در کفی فی قضاء حاجتی آمین یا رب العالمین

قطعات تاریخی

بفضل خالق عالم شده شنوده ام پیدا خوشا سال ولادت گفت عاصی دل شادان	ز بهی سولود مسعود و خسی میلاد و محمود مبارکباد اقا زاده والا بهم با جود
چو آمد بر نیا بصد حسن فریب چنین گفت سال ولادت جمال	جمال عراق و وجیر عجیب جمال عراق آمده ده حبیب
گشت پیدا نور چشم حضرت محبوب پاک سال میلادش مبارکباد خوش گفته جمال	تا آمد سولود مسعود ای خدا زنده بود جادوان ده قطب تار زار پائیده بود

سال وصال آن واصل رب لائزال

عبد رزاق شه دنیا و دین دل ندازد بهر سالش جمال	کر و رحلت چون سو ملک قدم آه سلطان ولایت کن رقم
آن حبیب و غوث و محبوب خدا گفت عاصی مصرع سال وصال	آه چون شد واصل ذات محمد حافظی اقطاب و او تا واحد
طوطی روح اقدس آن خلد آشیان عاصی شنید سال وصال از بها فکر	با طائران قدس چو گردید آشیان شمار یکبار یکبار به پرید بایه بایه
شده دارفت با بخلد برین گفت سال وصال او عاصی	عبد رزاق قطب عالم بایه عبد رزاق قطب کامل و ای
با هزاران کتاب عشق حق گفت معشوق زل خود سال نقل	کرد چون آن سوخته دل انتقال قدوه عشاق بوده بایه جمال
چو پا حق و قیوم شد متصل	پس ارحال آن شه اولیا

دوم فکر سالش نذر دسروش	بگو ای جمال به اکمل اتقیا
گشت رمضان مرید چون در غلد	رفت آن پیر و مرشد دوران
ز دند او وقت فکر سنال و لم	عاصیا به مرشد جهان به سیدان
شاه تاج الدین سلطان لایت سو خلد	کرد چون نقل مکان از عالم نالود آه
گوهر سال وصالش آمد ای صفاست	بامی تاج اولیا و والی دین بود آه
ز دنیا سو قاضی روز حشر	چو نقل آن شفیع مریدان بود
شنیدم ز عاصی سنین فاش	شفیع مجبان حبیب دود و دود
چو وی بست رخت از سبزی سر	بگو ششم ندانایان بفرموده
که سال وصالش بگو عاصیا	ولی احد و اصل حق بشده

مذکرۃ اولی

در تعریف ولی و در ذکر شریفه از مدارج و مراتب و دیگر احوال فیض اشتغال حضرت اولیا را آنقدر که اسنای بارگاه الهی اند و محبوبان و مطلوبان این دستان عالم عاشقان جان نثار و مجبان و فاشعار حضرت ذی الجلال و صفویان صافی و لان اهل ذوق مشوق و وجد و عشق و حال و قال رحمهم الله الفضل که مناسب این مقام بود از کتب متعدد به زبان منتخب کرده درج این مذاکره کردم و در مذاکره ثانیه برخی از آداب و سموت و عقاید مریدان و مستفیدان و مسترشدان و معتقدان بیان خواهد شد انشاء الله تعالی

حضرت خوابه غیب اللسان حافظ شیرازی علیه الرحمة بی فرما بد

روضة خلد برین خلوت درویشاست	مایه تحشیم خدمت درویشاست
کنج غفلت که طاسمات عجایب ارد	فتح آن در نظر بهمت درویشاست
تقصیر دوس که رضوانش بدربانی نش	منظری از چمن ز بهمت درویشاست

<p>انچه ز میشود از پر تو آن قلب سیاه و آنکه پیشش بنهد تاج تکه غورشید دولتی را که نباشد غم از آسب و آل خسروان قبله حاجات جهانزدلی رومی مقصود که شاهان جهان بطلبند ای تو آنکه سفروش این همه خوت که ترا گنج قارون که فرومی رود از قعر هنوز بنده آصف محمدیم که در سلطنتش</p>	<p>کیسای نیست که در صحبت درویشان کبریا نیست که در شمت درویشان بی تکلف بشنود دولت درویشان از ازل تا باید غرمت درویشان منظرش آینه طلعت درویشان سروری در کعبه هست درویشان خوانده باشی تو که از غیرت درویشان صورت خوابگی سیرت درویشان</p>
<p>حافظ اینجا بادب باش که سلطان ملک همه در بندگی حضرت درویشان ست</p>	
<p>ابیات سالک گرامی عارف نامی تاج العالی جامی قدس سره الساب</p>	
<p>چند اقامی که دید حق بود و پادشاهان جمله در کعبه فنا از هستی خود خفته اند گرچه اندریند خورشید چال خود بگل از خدا خواهند بترفات خود بترفات او ریخته باران عرفان از سحاب کبریت هر یکی را با خود از سودای آن باز ما یکدم از طوفان رود پادشاهان نشین گشت</p>	<p>محبوب باشد در شهود سر غیب پادشاهان لیک پندارند خواب بودگان پادشاهان مشرق و مغرب گرفته پرتو نور شاهان ایمن بود ساعت بساعت استغفار شاهان شسته نقش حرف غیر از صفح پند شاهان ز آتش شوق محبت گرمی باز شاهان صد کشایش از در و صد بستی از دیوار شاهان</p>
<p>کارشان خیر نفی ذات و وصف فعل خویش نیست ای خدا چه بود که جامی را کنی در کارشان</p>	
<p>قال الشيخ أبو علي الحلي جازي قدس الله سره النوراني * الولي هو الفقاني</p>	

فی حاله و الباقی فی مشاهدۃ الحق لم یکن له عن نفسه خبر و کم
 تحید الله قرار یعنی ولی آنست که فانی باشد از حال خود و باقی باشد در مشاهده
 حق و نتواند که از نفس خود خبر دهد یا بی مشاهده حق برقرار ماند و شاه ولی امده رحمه الله
 در دوشین گفته روزی در میان نوم و یقظه حضرت نبی کریم صلی الله علیه و سلم را
 دیدیم عرض کردم یا رسول الله من اکمل الناس عند الله قال الذی صلی الله
 علیه و سلم من استهلک خذته فی ذاته و صفاته فی صفاته یعنی یا رسول الله
 بزرگترین مردم نزد خدا بتعالی کیست فرمودند نبی صلی الله علیه و سلم کسیکه
 ذات خود را در ذات خدا فنا کند و صفات خود را در صفات خدا و خلاصه تقریر
 صاحب کشف المحجوب این است که ولی آنست که خداوند تعالی او را در ذاتی
 و ولایت خود مشرف و مخصوص ساخت و او را الی ملک منظر فعال الهی شد
 و از انواع که است مخصوص و ممتاز و از آفات طبع منزّه و متابعت نفس بترک است
 ایشان خبر چند اسرار و نه ایشان با کسی بالنسب و بالوفا ذات پاک این حضرات
 در زمانه سابق بود و هنوز نبوده است و تاقیاست خواهد بود زیرا که خداوند تعالی
 این است هر چه را بر جمیع امم سابقه مفضل و مشرف ساخته است و عمده حقا
 این شریعت غایب خود گرفته و چون دلایل خبری و برهان عقلی تا الیوم در علمای
 ظهور موجود است باید که بر این عینی هم در خاصان خدا موجود باشد و در این
 ما را خلمات با و گروه است و پس یکی معتزله و دیگری حشویه معتزله در بیان اهل ایمان
 تخصیص شخصی را روا نمیدارند بگویند که مومن همه برابرند حال آنکه نفی تخصیص ولی
 نفی تخصیص نیست و آن کفر است و دعوا حشویه قایل تخصیص اند و لکن بگویند
 که وجود آن حضرات در زمانه سابق بود و حال موجود نیست و حال آنکه انکار اخصی و مستقبل
 یکی است انکار یک طرف و اقرار طرف دیگر ترجیح بلامرجح است پس خداوند تعالی

برمان نبوی را هنوز باقی داشته است و اولیایا سبب اظهارش گردانیده باران
از آسمان به برکت اقدام همین حضرات می آید و نبات از زمین به بین صفای احوال
همین حضرات میروید و بسیار ایشان چهار هزار مکتوم اند که نه ایشان را از جمال با کمال
خود خبر نیست معلوم و نه از احوال همیشان خود اثر نیست مفهومیست حاویست صحیحی بر نفی از
و کلام حضرات اولیایا الله شاید و بقضای تعالی خود بر این فقیران احوال منکشف اند و لکن
اہل عل و عقد یعنی سرشنگان در گاہ حق سہ صد اند که بنام خیانت مشہور اند و چہ دیگرند کہ بدل
باشند و بہت دیگر کہ برابر باشند و چار دیگر کہ او تا و باشند و سہ دیگر کہ نقیب باشند و یک دیگر
کہ تلب نیست و غوث ہم گویند ہمہ ایشان با ہم تعارف دارند و در کار ما محتاج اجازت
یکدیگرند از بابا طاق برین امر است و اتفاق اہل حقیقت است بر صحت این توضیحات
آوردہ کہ صاحب فتوحات در فصل بیست سوم باب یکصد و نو در ہشت میگردد کہ رجال
ہفتگانہ را بدل گویند و خداوند تعالی زمین را بہت حصہ کردہ بر ہر حصہ یکی را از ان رجال
ہفتگانہ شصین میسازد یعنی ہر ہفت اقلیم را در حفاظت ایشان میگذازد و انتہی کلام

و حکم حجتہ الاسلام قدوۃ الائمہ زیدہ صوفیہ کرام عمدہ اولیایا عظام
امام ہمام حضرت ابو حامد محمد بن محمد الغزالی الشافعی رحمہ اللہ تعالی

در اکثر مصنفات خود ذکر خیر این طائفہ شریفہ علیہ نہودہ چنانچہ در کتاب منقذ المصلح
خود کہ بہ عبارت عربیت میفرمایند چون از علوم مذکورہ فارغ شدم توجہ بہ طریق صوفیہ کرام
نمودم و چونکہ تحصیل علم ایشان نسبت بہ ایشانیایہ و آسان دیدم اولابطلالہ
کتب تصوف پروا ختم و از آنچکہ حصولش بتعلم و تسامع ممکن است ہیچ نگذاشتم
ولکن ہر آنست کہ اصل خواص ایشان بتعلم میسر نمیشود و اخص مطالب ایشان بقیل و قال

حاصل نگردد بلکه ذوق و حالت باید تا بدان راه یابد و از تبه بل صفات و مخلقات
 عادات عقده بائش برکشاید یا نه بینی کسی را که تعریف سکر و سکران را نیکو میدانند و لکن
 از سکر و مستی بهره ندارد و دیگر را که مست و سیرش است و لکن از تعریف سکر و مستی
 هیچ ندانند همچنین است علم تصوف و حال صوفیان اصطلاحات صوفیه و انستین چیزی
 دیگر نیست و صوفی شدن امر آخر پس در شغل اشغال سلوک پرداختم و بفضل و منه تعالی
 یافتیم آنچه یافتیم و یقین دانستیم که روندگان راه خدا و سالکان مسالک ندی حضرت صوفیان
 و بس نفوس زکک ایشان از اخلاق و سیمه و اوصاف خدشه منزه و سیر و قلوب قایم
 ایشان از غیر خدا و فکر خدا غافل و محلی صحبت داران این حضرات بر حمت خدا قریب اند
 و بهشتیان ایشان را حسن عاقبت بالضرورت نصیب فهم القوم کلا یستحق
 جلیسهم و سیرت ایشان احسن سیرت و خلق ایشان از کی لا اخلاق و طریقه
 ایشان اصوب طرق بلکه اگر عقل جمیع عقلا و حکمت کل حکما و علم سائر علمای دایره
 جمع کنند و بخواهند که چیزی را از اخلاق و سیر ایشان تبدیل کنند یا چیزی را بهتر از آن
 هرگز راه بدان نیابند و چون نبود که جمیع حرکات و سکنات ایشان مقتضای انوار مشکو
 نبوت است و جز نور نبوت بر روی زمین کدام نور است که از آن روشنی گرفته آید و چه گوید
 کسی در طریقه که طهارتش پاک کردن و بست از غیر الله و آغازش بجای تحریمیه نماز
 استغراق است در ذکر الله و آخرش فنا فی الله و این آخر هم اضافیست بر نه آغازش
 از فنا فی الله است و آنچه پیش از آن است برای سالک همچو دلبستگی و حضرات صوفیه کرام
 از بهر طریقت آغاز بشایده و سکا شفعه میشود حتی که در بیداری لالک ارواح انبیاء را
 می بینند و آواز ایشان را بگوش خود میشنوند و اقتباس فوائد بسیار میکنند و از شایده
 صوری و اشغال ترقی حال بدرجه کرد که نطق باطاعت بیانش نماید فی الجمله کسیکه سرچ
 از این ذوق نیافت حقیقت نبوت را هیچ نشناخت انتی لم یحضر و استر حانه و در لفظ و طرا

چشمه ترجمه انیس الارواح آمده که حضرت رب عزت جلست قدرته و بلنت حکمت
از کمال حکمت بالغه خویش ترتیب پنج و مراتب بی شمار در هر چیز و هر کار نهاده است تا هر
در سلوک طریقت و حصول عرفان حقیقت بهم مراتب و مدارج ارتقاء اسیر لا اسفل الا
لا تقد و لا تحصی است بعد از آنکه علام الغیوب کسی نداند و اصحاب سلوک آن مدارج
و مراتب را مقام نامند و مدارج آنرا حجاب مقام شمس سالکی اعظم تشخیص میگویند که این سالک
در فلان مقام است و از او به همین گفته اند که او را بالفعل از مراتب سلوک مرتبه فلان حاصل
و اقسام این مقامات بسیار بیان کرده اند و هر مقامی را حسب اصطلاح خود نامی نهاده و چنانچه
بعضی را مقام محبت و بعضی را مقام عشق و بعضی را مقام محبوبیت و بعضی را مقام وحدت
و بعضی را مقام فنا و بعضی را مقام بقا و بعضی را مقام ریاضت و بعضی را مقام تقرب و بعضی را
مقام شهود و بعضی را مقام نشاط و بعضی را مقام تدبیر و غیره و غیره میگویند و لکن از آنچه تحقیق
آمده اصول این مقامات پنج اند که مقام استغراق دوم مقام نشاط سوم مقام ریاضت
چهارم مقام سبقت پنجم مقام تدبیر و ترتیب این مقامات خمس بر همان طور است چنانکه
گذشت یعنی سالک اول مقام استغراق حاصل میشود بعد از مقام نشاط بعد از مقام
ریاضت و بعد از آن مقام التذکره تعقیباً و ترتیباً پس مقام اول استغراق است و سالک اول را مقام
باید که در طلب مشایده جمال مستغرق نماند و دل خود را از اسوی اندر بردارد و این مقام را
شعبه هاس بسیار است سالکان طریقت هر قدر که در یافته اند در مذکره هاس خود مفصلاً
تحریر فرموده و مقام دوم مقام نشاط است که سالک را در مقام مشایده جمال نصیب
میشود و نشاط قلب و سکون استغراقی حاصل میگردد و این مقام هم چون مقام سابق
شعبه هاس بسیار دارد و در بعضی خطا بزرگان مفصلاً مذکور است من شاعر التفصیل
فلا اله الا هو عا لیهما مقام سوم مقام ریاضت و سباحت است و آن مقامیست
که چون سالک در آن مقام می آید در دریا که تجلیات جمال سباحت و شنا با صد مشقت

و عنای می کنند و لکن کیفیت نشاط و حالت انبساط همچنان باقی میماند این مقام را
هم مثل هر دو مقام سابق شعبه های بسیار است و در کتب این فن مفصلاً مذکور و مقام
چهارم مقام سبقت است چون سالک در این مقام میرسد دیگران را هم در یک تجلیات
جمال با خودش نا کردن می بیند و میخواهد که از ریاضت و مجاهده سبقت ببرد اکثران ببرد
این مقام هم مثل مقامات سابقه شعبه های بسیار دارد و در محفوظات بزرگان مفصلاً
مذکور و مقام پنجم مقام تدبیر است و آن مقامی است که سالک در این تجلیات
جمال شنا کرده بکنار دیگر میرسد و نایز بارگاه محبوب حقیقی میشود و مشرف بجلالت
خلقت و اختصاص میگردد و از در بار در بار محبوب حقیقی خدمتی خاص نموده آن محب
با اخلاص میشود تا سرانجام آن از راه محبت بنماید انصراف این خدمت با عظمت را
از باب ظواهر تدبیر و تدبیر میگویند این مقام هم مثل مقامات سابقه شعبه های بسیار دارد
اتفاق جمهور بر آنست که تدبیر مقام انبیا علیهم السلام است که همه ایشان صلوة الله
و سلامه علیه هم بر آن امر و صاحبان رشد و هدایت بودند و افضل و اکملترین مقام
مقام حضرت امام رسالت علیه افضل الصلوة و التحية بود و از اولیای است حضرت که حکما حقیقی معارف حقیقی
و صاحب رشد و هدایت همچو انبیای سابقین از حضرت خاتم الانبیا با و الخاقین سید الاقرین
جید النشأین اشرف آل الحسین حامی السنته ناحی البدنة خلیفه رسول خدا مالک
رقاب الامم سیدنا الغوث الاعظم شیخ ابو محمد محی الدین سید عبد القادر
الجیلانی علی جبه و علیه الصلوة الربانی را از اکملترین اصحاب تدبیر شمار کرده اند
و اکثر اولیای کرام عالم علم یقین حضرت خواجه معین الدین حسن خجری فیضی مدینه
را هم در سالکان هند از اصحاب تدبیر نوشته اند و خلاصه اینکه خلاصه موجودات
حضرات اصحاب تدبیر اند فائده این مقامات و مدارج حضرات اولیای امد که بالا
لذشت صوفیه منسیر کلام الله از قرآن مجید استخراج کرده است و از آنکه کرمه و التائعات غنای

التکلیفات نشطه فی السکایحکات سبکها فالتکلیفات سبکها فالتکلیفات
 اتمرا استدلال کرده و تفسیرش بدین صورت فرموده که خدای عزوجل برین آیه کریمه
 قسم بارواح شریفه حضرات انبیا و سالکین یاد میکنند و میفرماید که قسم آن ارواح سالکین
 که در مشاهدات جمال متعرق شده فرمودند و قسم آن ارواح سالکین که از مشاهدات جمال
 نشاط علی وجه الکمال می یابند و قسم آن ارواح سالکین که در دریای جمال و در شناوری
 سیرهند و قسم آن ارواح سالکین که در آن حالت شنای با هم سبقت میجویند و قسم
 آن ارواح سالکین که تدبیر امور از حکم ماسکیند انتهی کلامم مخصوصا و متراجعا و الرجوع
 مفسرین این باب بطریق تفسیر این آیه کریمه را بطور دیگر کرده اند و قسم را نسبت
 بفرشتگان نموده میگویند و لذات عکات غن فاعنی قسم آن فرشتگان
 که کشندگان روح اند از جسد و غیره و لکن تفسیر این باب سلوک
 خلیه راست و بپای در سستت زیر که در احادیث کثیره اشارت باین
 مقامات سالکین یافته میشود و تفصیلش خالی از تجلوی نیست فی الجمله اصول این
 شدن این مقامات خمسة شکلی و شعبی نیست و مقاماتی که در مقامات صوفیه
 مذکور اند همه شعبه این اصول خمسة اند یا شعبی و در بعضی یا فصول العارفین آمده
 که شصت از فی و حکمت لم یزلی حق سبحانه و تعالی ذوات عالی صفات اولیای کرام
 علیه السلام را باعث ثبات و استقرار عالم فرموده و از ظهور کرامت ایشان
 در هر زمان و هر مکان سبب اعتبار عالم نموده و جمیع برکات در دنیا از این نفوس
 این جنات ظاهرست و صاحب عقیدت ازین معنی گماینده واقف و ما برست
 خلوص عقیدت باین فرقته ناجیه البته وسیله نجاتست و سودت و محبت
 باین طائفه علیهم بشیک ذریعه حصول درجات و ترقی است چون آفتاب بلندی
 یکسره نوره خواهد بود و از شدت تمازت هر فردی بیشتر مضطرب الحال مریدان با ارادت

و مسترشدان صاحب عقیدت بطریق حضرت پیران طریقت ساینه شین
خواهند بود و در ظل ظلیل همین شجره طیبه پناه گزین شجره طیبه اصلها نایب
نقش عظمی فی السموات که در قرآن مجید آمده بیشک اشاره باین شجره طیبه طریقت
که شمش عرفان الهیست و حضرت اهل الله مثل نفس واحد هستند باید که بهر یکی
یقین کامل دارد و همه این حضرات را مقربان بارگاه الهی داند و عقیدت را سنجید
و ارادت و اتقاه از ایشان پیدا کند علی الخصوص از رئیس الاولیاء امام الاصفیاء سلطان الاولیاء
قطب الاقطاب مالک الرقاب افضل المحبوبین اکمل المعشوقین فردا و غایت اولاد و
سیدنا و ما بنا خلیفه رسول خدا سید ابو محمد محلی لدین عید القادری الجیلانی همان
دارد و در دو اثر قطاب و او تا دو مرجع اغواش و افراد داند و هر جا که اهل کمالی بیند
قطره آزاران در ریاض غوثیت بدانند چنانکه در اخبار الاخیار آمده انچه من فقیر حقیر
از کرامت انعام حضرت بشیر فزیر صلی الله علیه و سلم بشارت یافته ام اشارت
نستوانم کرد اسیر وارم که ظهور آثار و انوار شگفتی از برز و تقصیر اظهار آن کرد و انشا الله
اگر چه نظر کثرت نقصان ذاتی و قلت استعداد نظر من نا امیدم گویند در حصول
مطلب و وصول مقصد راه یابند و لکن دست استیلا پذیرست و پایه یقین چند
که چون در سفینه نوح نشسته ام بسا بخل نجات رسیدنیست و جمال مقصود
دیدنی هر که درین کشتی نشست اگر طغیان کند یقین داند که از طوفان آتش و در
درمانست اعتماد من بصاحب قدیمست که مالک الرقاب اولیاست
بر هر کس نتوان یافت که در خدمت او قدم از سر نهد و زیر پا او سر نیارد
و این خود سبب سرفرازی ایشانست کسی که قدم بر قدم مصطفی بود بلکه و سبب
بقدم او رود سعادت آن سراسرست که پا مال او گردد و هر چه چسبید پیران انوار
مصطفی او مر قضا اند و ختم همه بآن خلف صدق رسید بنگر که این چه غنا بود

الرحمه وارتان بسیار اندوخته آنچه لوی رسید به سید کس رسید وراثت مال بحیث تعصب
برتر قسمت کنند ولیکن در وراثت حال یکی را با دیگری برابری نرسد بلکه برادری
نبود اگر دیگران قطب اند و قطب الاقطاب است و اگر ایشان سلاطین و سلطان
السلاطین و محی الدین که دین اسلام را زنده گردانید و ملت کفر را بمیرانید که الشیخ
من یحیی و یمیت زهی مرتبه که ایجا دین از حی و قیوم است و احیا از دوسه
غوث الثقلین بگویند که جن و انس همه بوسه پناه جویند من بکس نیز پناه
باو نیستند ام و درگاه او فتاده مرا غر عنایت او کس نیست بغیر لطف او فرادری

غوث اعظم ذلیل راه یقین شیخ وارین با دی ثقلین بادشاه مالک قربت اوست در جمله اولیا ممتاز اولیا بنده باش از دل و جان وصف تعریف از ایشان نکوست من که پرورده فوال اویم همه دم غرق بحر احسانم در دو عالم باوست اسیدم	به یقین رهبر اکابر دین زبده آل سید کونین ره نور و مسالک قربت چون پیمبر در انبیا ممتاز قدم او بگردن ایشان خود کرامات او معرفت اوست عاجزانه مدح کمال اویم ای فدای درخش جل و جانم هست باوی اسید جاویدم
--	---

اسید وارم که از زده پیرون فتم او را بهی می کند و اگر از پای در آیم دوستگیری نماید بکم
بشارت نامه که او بچنان خود داده است سعادت تمامی دنیا و آخرت آماده است
فرموده است که قاضی الحاجات مرا سبلی نوشته و او که در آن نامه مایه مریدان
من تا قیامت ثبت افتاده همه را بمن بخشید و قلم عفو بر جرأت همه کشید اگر نام من
در نامه مریدان او مکتوب شد پس چراغ منم که کار بر حسب مدعا و مطلوب شد من نامراد

میرا اویم قبول مرد بدست اوست خواهان اویم خواستن او مفوض بدست
ارادت حقیقی از من مجازی کجا آید و صلوة دایمی باین به نمازی نشاید تنهایی
بوی کرده ایم و پناهی بدرگاه آورده ولیکن چنان دانم که چون این سعادت از ان
نصیب نیست تا بد قریب من خواهد بود در آن زمان که از خود خبر نداشتیم
بر لوح دل می نگاشتم

ما بعشق تونه ام روز گرفتار شدیم	که گرفتاری بابا تو روز از دست
جاذبه محبت او بخود سیکشد و مرا در آن سقا و رتبه و کشته است	او بخود پیوندد و مرا آتش
هنوز از دم هستی اثر نبود مرا	که جذب عشق تو از خویش می بود مرا
لطف باطنی او بود که ظاهر و باطن مرا محفوظ و محفوظ داشت و اول آخر مصمم و محفوظ من عاجز چه حد دارم که خوبه یایش را بشمارم او مصطفی جهانی است که جانش نمکدان خوان انا ملحه و زبانش تمیان قرآن انا اقصی هست مرتضی کمالی که دلش باب مدینه علم و فتوح و بر ضمیرش ابواب اسرار کو گشت مفتوح حسن سیرتی وارث مرتبه انک اعلی خلق عظیم و نائب منصب بالحق رفیق رحیم حسین سر سرتی که مصدوق و یطهر که تطهیر آمده و مصدق الموحدة فی القربی شد زین العابدین و امام الصادقین	

رباعی

احمد خدی که عالمی بنده است	یوسف روی که ماه شمرنده است
عیسی نفسی که جان دل زنده است	موسی که لقا دوست بنده است

رباعی

اسی دیده بیا لقا منظور به بین	آن جبهه و آن جمال و آن نور بین
دروادی محبت این بگذر بژ	هم موشی و هم درخت هم طور بین

جمیده صفاتی که جانشین جاد و وارث مقام محمود است چه عاقلی که برتر از کس است
که محامد و صافش بر شمار و بے اختیار در آشنای شناندای لا احصی از وی بر آید
هو قطب الوقت و سلطان الوجود اما کم الصد یقین
و حجة العارفين رفع المعرفة و قلب الحقيقة خليفة الله في ارضه و وارث
کتابه و نائب رسوله الوجود البحت و النور الصرف سلطان النظر
و المتصرف الوجود علی التحقيق علی جده و علیه الصلوة و السلام الیوم القیوم
استحق از محققان و ایت و واقفان آثار خاتم الرسالت علیه افضل الصلوة و کمال التحية و
که در آشنای عمر شریف نبوی که شصت سه سال بود شصت و سه هزار معجزة از آن حضرت
شمار کرده اند این همانقدر است که مردم شمار کردند و نه احصا و عدد و کل معجزات آن باری
تخلیق مخلوقات از مردم بلکه جمیع عالم ممکن و مقدور نیست همچنان از آن حضرت غوثیت
علی حیده و علیه الصلوة و التحية جهت کمال متابعت سنت و تحت و شمار معجزة
یکسایک که است واقع گردیده و طرّفه اینکه هرگز است با معجزة بغایت مناسبت واقع
شده سبحان الله معجزة در انبیای اتم سابقین نبی نبود که اعجاز و معجزاتش تا حد رسیده باشد
و در اولیای این است مرحوم حضرت قادر مطلق کسان فرید که صد بار که است
از ایشان صادر گردید و لکن این خصوصیت و کثرت کرامات بدیگر از او بیا
این است مرحمت گردیده چه غایت کرامات حضرت اولیای الله صدمی باشد
یا دو صد یا حد پنج صد نه اینکه باین کثرت رسد و بمناسبت هر معجزة نبوی
کرامتی واقع گردد و علاوه برین جمیع کرامات عالیّه غوثیه از روایات احادیث سند
و سلسله امارت و بیست و با اتفاق جمهور بحد تو اتر رسیده و هم درین مقام حضرت
پیر و مرشد در بیان فضائل و کمالات صوری و معنوی شمع شبستان قرضوی
در دریای نبوی سلطان الصد یقین و الشهداء و الصالحین

رحمیس المحبوبین و المعشوقین و المطلوبین منظر صفات خیر المرسلین سیدنا
 نبوت اعظم محبوب رب العالمین نکتہ لطیفه ارشاد می فرمایند که حکیم علی الاطلاق
 حضرت خلاق از عهد آدم تا زمان سرور عالم رسولی را که در قومی فرستاد نبای کارش
 بر صورتی نهاد که در هنر و فضلی که نازش آن قوم بدان ست قدرتی وارد که فضیلت
 و مزیت ایشان در مقابل آن قدرت نبوی مثل باز کچه اطفال به شعور بلکه کعبه
 منشور گردد تا هوای تمرد و سرکشی از دماغ ایشان بدر رود و چراغ هدایت در دل
 ایشان نوید و بدشلا سیدنا موسی را علیه السلام که در زمان ساحران جوش کرد
 عصای دادش که وقت حاجت هو تعبکان عظیم گشت و سحر فرعونیان را
 برهم شکست و سیدنا عیسی را علیه السلام چونکه در قومی بنیوت نمود که آثار فضل
 طبابت و تشخیص با حذاقت ایشان تا عهد سلاطین عباسیه نجوبی موجود بود و بجز
 احیای اموات و ابرامی که و ابرص مرحمت نمود و ظهور کرد است نشو و نشر حضرت جامع
 اعجاز انبیاء مجمع کمالات مقتدر افضل الرسل اکمل هدایت السبل نبینا و شفیعنا
 صلی الله علیه و سلم چونکه در عین گرم بازاری فصاحت و سبک گاه آرائی یافت
 گردید که مردم عرب برای نمایش اشعار جمع ما ترقیب سید اوند و شعر شاعر بیکه
 اقصی و ابلغ بر می آمد بطور انعام شاعر شعر را بر یکصد می آویختند با وجود ابیت
 صوری که فقط برای اتمام حجت بود (آنحضرت صلی الله علیه و سلم را قدرتی
 بر فصاحت و بلاغت داد که علی رؤس الاشهاد صدای انا افصح العرب
 و الحمد لله و او کتابی چنان معجز و او ش که ندای فائق بسوره من مثله
 در قبایل و شعوب عرب در داند و طاقت کسی نشد که سورتی بمقدار سوره کوثر
 بلکه کلمه مثل کلامش بهم آورد و همچنین در است آنحضرت صلی الله علیه و سلم برای
 بر قلب و قدم نیچه آفریده برای هدایت طایفه نرستاد و فضیلت فترتی محبت و

که برای اعجاز جماعه منکرین بکار خود تا اینکه حضرت سلطان الاولیا برهان ^{صحب} نور چشم مصطفی اسمه کاسمه و رسمه کرسمه و ذات کذاته و صفاته کصفاته حضرت غوث اعظم را که بر قلب و قدم جد خود حضرت نبی کریم بود کما قال

وکل ولی له قدم وانی علی قدم الذی یدرس المال

بناسبت جدش صلی الله علیه و سلم برای هدایت عالمیان و زمامی آفریده مثل زمان بعثت جدش صلی الله علیه و سلم وقت گرم بازاری فصاحت و بلاغت بود و خلفا نیز در قصر علم او بر انواع فصاحت و بلاغت و صنایع و بدایع آراسته بودند و کتب حکمت فلسفه هیئت و هندسه بصرف زکریا شیراز و در ترجمه اش عربی کرده و علم و حکمت در هر کجای و برین بعد از افروخته و از تیری یا و مخالف فلسفیت بنای ایمان علمای آن زمان متزلزل گردیده لهذا با وجود داغ عجبت که فقط برای اتمام حجت مثل داغ اسیت جدش صلی الله علیه و سلم بود قدرتی بر فصاحت و بلاغت و علم حکمت داد که همه فصحا و علمای عراق بلکه کل آفاق گردن در اطاعت او نهادند و چو تسلیم اصول و قواعد اسلام چاره ندیدند و هوای فلسفیت را از داغ خود با بدر کشیدند صاحب اختیار را سبک و بیکه بگذارند و قدم بیمنت لزوم از زانی داشت و قصداً شیخ و اعلام همه و علمای سنت و الجماعه و اعیان دین نموده اول قرآن عظیم را بار وایت و درایت سر و علن نبعت ایقان و صفت اتقان تجوید فرمود و از اعلام محدثین اعظم مستدین استماع حدیث نموده تحصیل علوم و تکمیل دین فرمود و در جمیع علوم اصولاً و فروعاً و مذنباً و خلفاً از جمیع اعلام بغداد بلکه کافه علماء بلاد و گذشته حقی فاف الکمل فی الکمل و صاخر من جمیع الخلیع انشی و چونکه مناسبت نام با پیش حضرت خیر الانام داشت عجب تاثیر در کلامش بود و مطالب حقه برای معرفت و مافعت هوا جس و خواطر در دلباس مردم می نشاندی و آنچه گفتی از خود نگفتی

ملهم و مامور از جانب حق شدی چنانچه در شرح فتوح الغیب شریف آمده
 و سخن از زبان وی صلی الله علیه و سلم و کلام و مقام وی عین کلام و مقام
 حضرت خیر الانام است و نائب و وارث و ماکینطق عن الهوی را صدق
 را با عی ای رفته قدم بر قدم شاه رسل و در پیروی او شده بادی سبل
 قد فزت من الفضل بمکافات الناس من ذلک ففتهم جاوزت الکلی
 و در حقیقت پند ولایت ظل نبوت است هر چه در شخص پیدا است و زیایه
 نیز بهوید خواهد بود و مخصوصا ولایت کبری آنحضرت غوثیه که ظل ظلیت شخص
 نبوت حضرت سید العالمین و نور بے زوال از آفتاب کمال اوست صلی الله
 علیه و سلم و هر جا که و سعه رضی الله عنه و علی عبده و علیه الصلوٰة و السلام
 کلام کرده زبان نبوت کرده که منصب و مقام آن افضل صدیقان است
 کلام الملوک ملوک الکلام به بین که چون و سعه رضی الله عنه این کلمات
 بآن عظمت و سطوت و تضرع و در باطن داشت بر حاضران مجلس خود
 که بطایین ملوک ملکوت در آنجا حاضر میشدند القامی کرده باشند چه آنجا
 و نورانیت که در دلها پیدا میشد باشد و چه چنانها که در بدن می آمده باشد
 و بسا کی که او را از مجلس شریف و سعه بر می داشتند بلکه بیجا
 حقیقی زنده می انگاشتند سبحان الله سبحان الله اشیات

اے لفظ خوش تو بویج دریا کمال	عالم از جواهر سخنت مال مال
یک لفظ تو هزار معنی در به	اوقیت جوامع الکلام است مثال
که زنده کنی هزار جان در نفسی	که جان بر می از کرشمه ناز بسی
یجیی و میت ما توئی در عالم	در هر دو جهان جز تو نداریم کسی
و بدانکه آنحضرت از دیار عجم است و هم در عنقوان اشباب بسدر قسری	

صدق طلب بغداد رفته و علوم ظاهر و باطن تحصیل نموده و در تعبیر و تفسیر
بنوی اللسانین و ذی البیانین ملقب گشته بر تمانه اهل اندیاز فائق بود چو سن
و ناحت مکتب و سورت صید و لهای شیران مملکت عرب کرده و تمانه اهل
آندیاز را بساططان ولایت خود تسخیر نموده قدم برگردن جمیع اولیاء الله نهاد
و این مضمون را صاحب قدر عالی و سعاد مرتبه متعالی شاه ابولمعالی که از الهام
و شیدایان راه و مقبول و محرم گاه بگناه آن درگاه است در لباس مجاز غوثی
مجلس از خود جلوه داده و گفته است ایات

آن ترک عجم چون زخمی طلب کرد	بر پشت ننهد آمد و صید کرد
چون کاکل ترکانه بر انداخت زمستی	غارت گری کوفه بود و طلب کرد
خوبان که ز خوبی چو گل لاله نمودند	نازان همه را زیر قدم کرد و عجب کرد
دار می خبری امی به چیلی که معالی	بر یاد تو القا و قادر همه شب کرد
و هم شارح فتوح الغیب شریف و راخبار الانبیاء سیکیه بر قطعه	
ظواهر از اهل بیت نور نبی	همچو در ماه نور خورشید است
انوار زل تا ابد بود ظاهر	ز آنکه این نور نور جاوید است

و از میان ایشان آنحضرت را قطب اقطاب عالم و غوث بنی آدم و مرجع
تقلید و مشهور سفر بین ساخت تاجی الدین و مجدد شرع متین او گردید اگر چه
جمال و تمام آل محمد تا بانست و لیکن در اینجا کمال دیگر است جمال محمد است
و کمال کمال محمد حق که دین پاک جدوی از سر نور و نوق تازه گرفت بلکه مروه بود
زنده شد و از اینجا است که آنجناب امی الدین گویند و چون نباشد کسی که از حشر
روح دروان سیزده بار سپرب گردد و در نفس او اثر احیای عوض و جوهر پیدا نشود
یعنی هفت بار حضرت خاتم الرسالت و شش بار حضرت زانی لایت شهرافیند و هفت

استاد سیدنا العلم و علی بابها لعاب و هن سبارک در کام نیک
 فرجام آن خلف الصدق چکانید تدبیر سید جمیل علم اولین آخرین و نعمت نبوت و ولایت
 و علوم امام است و سیادت مرحمتش نبودند و با وجود صد باکرام است و خرق عادت
 به پیچید خود حضرت صلی الله علیه و سلم مشهور بفضاحت و به پیچید خود حضرت
 باب العلم کرم الله وجهه معروف بعلیت شد فی الجمله مدارج و مراتب علیه
 حضرت غوثیه نبی است که در تحریر و تقریر گنجینه محققین و مدققین از درک رتبه
 و مقام آنحضرت حیران اند فضايل و کرامات که در ذات شرقیه آنحضرت می بینند
 از مقامات اقطاب و اغواش و اقوال و اولیا و غیر هم خیلی ارجمند و بسیار بلند می یابند
 و نمی توانند که در زمره ایشان داخل کنند و اگر خواهند که نبی دانند آنهم کفر است که لایبی
 بعدی از خیر صادق و از خیر است و اثر این رتبه عالیه از روزازل نمایان بود و چنانچه
 روایت صحت بندی روزازل و از صف اولیاسته بار و در صف انبیا آمدن این
 حضرت از علامات و آثار این رتبه و مقام بود اگر چه نصف مر ارجان و اقطب اخبار
 و سیر پیشبران امم سابقه بخوب کفر حضرت را نبی گفتن نتوانستند و با وجود اتفاق علما
 که تسبیح ولی گرد مرتب طاربان اصحاب کبار و ائمه اهل بیت اطهار از سر مجبور و همپایه
 اصحاب کبار و ائمه اهل بیت اطهار و انبیا و امام سید و هم گفتند و لکن آنچه که از پیران
 طریقت خود و در باره رتبه و مقام حضرت غوثیت شنیده ام و ایشان چشم حق ایتیمین علیهم السلام
 ملاحظه فرموده اطلاع داده اند زبان از بیانش لال است و طاقت اظهارش
 ندارم کتب عرفت سر به فقد کُل کساکند

ستاند زبان از قیامان راز	که تار از سلطان گویند باز
--------------------------	---------------------------

و نیز از شاد و سیر مانی که قول پاک آنحضرت قد می هدیه علی رقبه کل ولی الله
 از غایت کسر نفسی و اخلاق محمدی بود و در نه کجا آن قدم پاک و کجا رقاب اولیا

اگر تعلیم شریفین آن حضرت را بر حدقه چشمها نهاده شود سعادت و ابرین سرفرازی
کنونین است افسوس آن زمانه کو که اکابر اولیا و مبردا صفا مثل خواجہ معین الدین
و ابو بدین مغربی علیهما الرحمة سیگفتند بل علی رأسی و علی حدقه عینی ما کویشان
چه رتبت و منزلت آنحضرت دانیم که قدر و قیمت کنیم رتبت و منزلت اقدام فیض التیام
آن محبوب و مطلوب رب العالمین اولیا کے مقدسین و ملائک مقربین حسب
مراتب خود با چیزکی میدانند و گویا زبان حال بدین اشعار شائقانه ترنم سازند

بر سر و دیده ام بنده اسی میانه زنین قدم دیده اهل آرزو فروش بر هست چارو اسی دل و جان فدای تو کنی بدین سهرتو گشت کلیم زاندا کفش بکین ز پا جدا عوش به پیشیت التجا کرد که تو ز کفش پا یار من و نگار من رنگ من و بهار من	بود بر سر نوشت من فیض قیم این قدم تانه نهد بکوی او ناز تو بر زمین قدم عش بریر پای تو بست در اولین قدم در ره عشق به سیایش من چنین قدم بهر خدا کن جدا اسی شبه به جبین قدم کفش تو افتخار من چشم من است و این قدم
--	--

و گاهی غایت صفائی و نسیایت دلربائی و رعنائی آن محبوب برایاناز
و دیده بعبارت این اشعار عرض میفرماید

نه درون کسینه گنجی نه بدیده می آئی نه شریک ما سوائی نه ز ما سوائی جدائی تو بطور انزخ چون نقاب می کشائی	همه شان کبر بای همه بلوہ خدائی همه تن تمام جانی همه نور در قبائی نه کلیم دلربائی بکمال دلربائی
--	--

و هم میفرمایند بعضی میگویند که این قدر و منزلت و رتبه خویشیت و قادریت
حضرت عوث اعظم تا زمان بروز حضرت امام همام سیدنا محمد مدی
عالیه السلام است و بعد از آن این عمده جلیله العیاض با دست مفوض امام مغرالیه
خواهد شد این محض بہتان و صریح البطلان است و تندیب کلام صداقت التیام

حضرت غوث انام ابن مخبر صادق علیہ السلام جیٹ قال علی جیدہ وعلی الصلوة والسلام
 ۱۰ اقلت شمس الاولین وشمسنا بد ابد علی افق العلل لا تغرب
 واین چه خیال خام وگمان نافر جام است که هیچ چیز از صداقت خلیفہ اول عدلت
 خلیفہ دوم وحمای خلیفہ سوم وولایت تاسعہ مولای اولیا وحلم و اخلاق حضرت
 سبط اکبر وفضائل شہادت وصبر حضرت سبط اصغر علیہم السلام بحضرت امام خوانند و او
 فقط غوثیت حضرت غوث اعظم خاصہ خوانند و او بیچین باطل و باطل کل لاطائل
 ولایت و غوثیت حضرت تاقیام قیامت بلکہ ابد الابد بلا حد و نہایت
 باقی خواهد ماند و ما زمان حضرت قادریہ و زمان امام علیہ السلام ہم حسب دستور
 راجع حضرت محبوب پاک خوانند ۱۱

ہمہ شہر ز خوبان بنم و خیال ماہی | چکنم کہ چشم بد خو کنند بکس نگاہی
 عام مردیان بہ نسبت پیران خود میگویند آنچه کہ میگویند حتی کہ بلا تو سل
 در رویت الہی ہم اظہار استغنا میکنند چہ جائے آن پیر پیران و چہ جائے
 ستر شدن آن مرشد فرشتگان حاشا و کلام کہ نظر بکسی نمایند و روئے بسوس
 و گری کنند سیر خسرو علیہ الرحمۃ ۱۲

ما بہ نیتہاے پیرو بپسندہ کردہ ایم : نیست ما را حاجت آمرزش آمرزگار
 در احادیث شریفہ فضائل و مراتب امام علیہ السلام بسیار مذکور گردیدہ حتی کہ
 صحابہ کبار از حضرت نبویہ پرسیدند آیا حضور بد اس امام صاحب باز بدینا
 تشریف خواہند آورد پس چہ این ذکر نیا مد کہ در آخر زمان غوثیت و قادریت
 حضرت غوث اعظم مفوض امام خواہد شد فعوذ بانہ من هذا الایمان
 و الا یقان بلکہ غلامان قادری را کہ منصب ولایت عطا میشود آنرا ہم نقصان
 و زیانے نخواہد بود و نہ عزے و قبضی چہ جائے مالک قادریان و ہم سیرمانیکہ پیر شد

حضرت پیران پرخدا و رسول اندید که حاجتی از ایام طفولیت نبوده بلکه همه پیران محتاج
 پیر پیران اند و این اضافت پیری و استاذی فقط برای مشرف کردن پیران
 و استاذان است و پس و نیز می فرمایند که قید ثقلین در لقب آنحضرت غوث الثقلین
 اتفاقاً است نه احترازی یعنی چنانکه جد امجد حامد محمود آنحضرت را نبی آخر الزمان
 و سید العرب میگویند و حال آنکه وی صلی الله علیه و سلم نبی اولین و آخرین سید
 آسمان و زمین و ماسیکون و کان الی حین است همچنان آنحضرت
 بهم غوث جمیع عوالم از فلکیات و عرشیات و لاهیوتیات و جن و انس است

مذکره ثانیه

در ذکر آداب المریدین و المسترشدین باید دانست که صحبت حضرات
 شیوخ تر یا قیست کبیر که قلب مروضه مریدان را چاق و بے آزار گردانند و خدمت
 پیران طریقت کیمیایست بر تاثیر که قلب سستگردان را ذوب خالص
 و زبرکامل العیار بنماید ولیکن متوسسان بے ادب بوجه عدم رعایت ادب
 از ان کیمیای سعادت محروم می مانند و پیاران بد عنوان از ان کفایت یاریت
 بهره بر نمیدارند لذا حرفی چند مجمل بطور نمونه از کتب معتبره مستنده خویش
 و فارسیه چیده بر آوردم و در اینجا ایرادش نمودم که اراده تفصیل دارد و باید که جمیع
 به عوارف المعارف و رساله تشبیه و کشف المحجوب و نفحات الانس
 و سبع سنابل و مطالب رشیدی و ملفوظات و مکتوبات مشایخ کبار
 جمیع سلاسل مقدسه متداوله بکنند صاحب کتاب ستطاب سبع سنابل میفرماید

مثنوی

بهست ذکر سیرت پیران عزیز

بر مرید صادق صاحب تمیز

<p>قصه شان جلوه بر جانفش کند</p>	<p>ذکر پیران تازه ایمانش کند</p>
<p>مردیان صادق را خلاوت ایمان در مذاکره پیران خود است لذتی که در گرفتن نام باری تعالی و در گرفتن نام رسول الله است همانقدر لذت در گرفتن نام پیر است نیز گفته</p>	
<p>نظم</p>	
<p>وزن شهر و کون پناهی گرفته ایم زین تاج فقر شوکت شاهی گرفته ایم انکار ازین عقیده گناهی گرفته ایم زین مکننت و جهانیت جاهی گرفته ایم بر صدق این مقال گواهی گرفته ایم</p>	<p>باز جناب پیر کلاهی گرفته ایم ما راست زین کلاه کلاه گرفته ایم الحق کیست پیر پست خدا پست ایم و آستانه پیر و سرش پست از پیر پست پیر خدا و رسول را</p>
<p>بدانکه مرید و نوع است رسمی و حقیقی مرید رسمی آنست که کلاه و شجره از مردی که پیری شاید بگیرد و در اعتقاد پیر بدل صادق باشد و هر چه پیر فرموده است بران ثابت ماند و هر چه نمی کرده است از ان باز ایستد و مرید حقیقی آنست که ظاهر و باطن او متابع ظاهر و باطن پیر بود و جمله حرکات و سکنات او موافق حرکات و سکنات پیر باشد هیچ دومی و قومی مخالف راه و روش پیر نند و تقاضاست از ابو قاسم که گانی که پیر حین و انس بود و چندین هزار مریدان صاحب روزگار داشت با این همه گفتی میخواهم که در جهان مرا مرید چه باشد که پوستش برکنده از گاه بکنم و در آفتاب آویزم تا جهانیا ترا معلوم کرد که مریدی چیست بر آئینه چون ایشان مریدی کرده بودند قدر مریدی بهتر رسید آنستند و تا صدق از اوست هر مرید را در پیش تصرف پیر باین پایه نامرد نمی نماند او مرید حقیقی نتوان گفت و چون مرید حقیقی کلی از اراوت و اختیارات متنی گردد</p>	
<p>در کمالیت معرفت و سعادت منتهی گردد و پیت</p>	<p>تا ترک مراد خود نگیری صد بار</p>
<p>یکبار مراد در کنارت ناید</p>	

و همچنین بر شیخ بر چه از قول و فعل و حال و صفت او به بین و هیچ اعتراض نکند
و بشنود و تسلیم تصرفات ظاهری و باطنی شیخ باشد و در کل احوال و اقوال نظر اراوت
نگراند تا هر نظر لقیقت نشود و بزرگان گفته اند اگر مریدی مردود و لایست شیخ نشود هیچ شیخی
او را بجای نتواند رسانید مگر مریدی صادق که بخدایت پیر تربیت نیافته باشد
و بعد از این باز مانده آنگاه او بخدایت شیخ دیگر پیوندد و معذور بود پس تصرفات این شیخ
در و ممکن است تواند که آن مرید را بمنزل رساند و این مرید را باید که هر تخی و فیضی
که از این شیخ حاصل کند از آثار قبولیت پیر خود داند چنانکه نقل کرده اند که روزی
سلطان المشایخ بر چو در و ل سوار سیرت که مار بر نخور شد و از کار چو در و ل
معطل گشت قلندر را آنجا حاضر بود چو در و ل بر کتف خود گرفت و بر یک کتف
به قصد رسانید مخدوم پیر رسید که این کیست گفتند قلندر است و خدایتی که
کرده بود آنرا نیز گفتند حضرت مخدوم بنظر عنایت بر و نگریست بهین نظر مخدوم
زنگار کرد و رت از باطن اوصاف گشت چنانکه علویات و سفلیات همه بر او
مکشوف شد قلندر بر قص در آمد و قص میگردد و میگفت که فیض پیرین بهین رسید
و در پیرین مراد استگمیری کرد و عنایت پیرین مرا خواست حاضران گفتند
ای قلندر قلندری بگذار که این دولت و نعمت ترا از نظر عنایت مخدوم
سلطان المشایخ رسیده است پیر تو اینجا کجاست گفت ای یاران اگر
پیر من مرا قبول نکرده بودی حضرت مخدوم این نظر عنایت نفرمودی پس فیضی
که مرا مخدوم بخشیده از آثار قبولیت پیر نیست که نخست او مرا قبول کرده بود
بعد از آن مخدوم قبول کرد حضرت مخدوم را این سخن پسندیده آمد و فرمود
ای یاران پیر پستی ازین قلندر بیاورید و حضرت مخدوم شیخ سعد پیرین
قدس الله روحه در شرح رساله مکبیه این قصه و این ماجرا بنام مخدوم شیخ بهاء الدین

بنیشت و صبح همین خواب بود و مشغولست که حضرت سلطان الشیخ از حدیث بود
بودند هر وقتی که بجهت زیارت و فاتحه در مقام خواجه قطب الدین بختیار قدس الله
روح میرفتند آستان بوسی سیکردند و هم اینجا فاتحه و در و میخواندند و باز میگشتند و تا به قدر
خواجه نمیرفتند و میفرمودند که چون سراپا و وجود من ناپاک است چگونه بدان مرقدا پاک
برسم روزی زیارت آمده بودند و بر عایت معبود آستان بوسی کردند و هم اینجا فاتحه
در و خواندند و باز گشتند و بخاطر ایشان گذشت که آیا از آمدن حضرت خواجه را

خبر هست یا نه آوازی از مرقدا پاک ایشان برآمد شنیدی

مرا زنده چندان چون خوش تن	سن آیم بجان گر تو آئی بتن
در دم فرستی فرستم در و	بیائی بیایم ز گنبد فر و

و در ریشیات آمده که روزی حضرت شیخ عبید الله از اریکی را مخاطب ساخته
فرمودند که اگر در صحبت بهار الدین قدس سره تر انسبتی حاصل شده باشد
بعد از آن بصحبت بزرگه دیگر افتی و از وی همان نسبت را باز نیابی چه میکنی
خواجه بهار الدین را سیکنداری یا نسکنداری پس فرمودند که از هر جائی دیگر که آن نسبت
باز نیابی باید که آنرا هم از بهار الدین دانی و فرمودند که یکی از مردیان قطب الدین حیدر
بخانقاه شیخ شهاب الدین سرور دی افتاد بغایت گرسنه بود روی بجانب ده
پیر خود کرد و گفت شینا الله یا قطب الدین حیدر شیخ شهاب الدین از حال
و سه آگاه شد خادم را گفت تا طعامی پیش و سه بر و چون در دیش از طعام
فارغ شد باز روی بجانب ده پیر خود کرد و گفت شینا الله یا قطب الدین حیدر
که ما را هیچ جافرو نگذاشتی چون خادم نزد شیخ رفت از روی پرسیدند که چون یافتی
آن در و پیش گفت سهل کسی است که طعام شما میخورد و دو شکر قطب الدین حیدر
سیکند شیخ فرمودند که هر بیبی از روی باید آموخت هر جا که فائده نمی یابد باز برکت

شیخ خود می یابد چه بظاهر و چه باطن و در کتاب مستطاب مطالب رشیدی
آورده که روی پر خود بے وضو نه بیند و نه بے وضو نزد روی حاضر شود که ترک ادب
است و پیش روی با دیگری حکایت نکنند و هر چه از پیرو مرشد خود شنود از حق
دورست و اندر ظاهر و باطن اعتراض نکنند اگر مخالف طریقت و شریعت باشد
بر تصور فهم خود حمل کنند و هرگز در خاطر نیارند که جزوی دیگر بهم هست که بخدا میسر آید
که باین خطره بالقطع شیطان ملعون در اعتقاد روی تصرف کند و از محبت پیر
باز داشته بر در می خواهد ساخت و کافر حقیقی خواهد گردانید چرا که مرید را چنانکه
در حدیث و رسالت پیغمبر علیه السلام یقین باید همچنین در اعتقاد مرشد یقین لازم است
و روی او را از پادیه از قبله و اندو گیرد آنکه با پیر محبت زیاده باید داشت که در وجه محبت
از وجه مرید یک عابد و زاهد بسیار باشد و با پیر محبت کم داشته باشد زیاده تر است
گو در عبادت ناقص باشد و اگر آب پس خورده پیر یابد استاده بنوشد
و هرگاه که خرقه از پیر یابد پوشد و دو گانه شکرانه بگذارد و بعد چیزی پیش پیر نقد
و جنس بطریق نذر برود چون دس از قبول کند تسلیات بجا آرد و اگر زیارت
قبر دینی بعد باید که گل و شیرینی نقد با خود برود و اگر نتواند سبزه هم کافیت
غرض خالی دست نرود حضرت شاه مجاهد راجه لوی قدس سره شیخ مظهر روی
خلیفه خود در مکتوبی نوشته اند که جان من مرید و قسم است حقیقی و مجازی و حقیقی نیست
که متابعت پیر کند قولا و فعلا و قلبا و قالبا قولا یعنی سخن مرید همچو سخن پیر باشد و فعل
و فروغ دین و فعلا یعنی هر چه کند با اشاره پیر کند اگر چه طاعت بوده باشد و قالبا
یعنی حواس و جوارح خود را از لوث معصیت پاک گرداند چنانچه وی پاک گردانیده است
و قلبا یعنی دل را از حجاب صفات مذسومات پاک گرداند چنانکه وی پاک گردانیده است
و مرید مجازی آنست که قولا و فعلا متابعت پیر کند اگر چه قلبا و قالبا میسر نشود

و محبت سپرد دل دارد و بدان امیدوار رحمت حق باشد و بر مردمان واجب بلکه
فرض است که هر چه فرماید در جان همچو جان نگاهدارد و آنرا در عمل آرد چنانکه نقل است
خواجہ شبلی قدس سره که پسر وزیر بود چون عنایت ازلی و استغیثه رسید
توفیق تو به یافت بعد از مدتی بخدمت حضرت جنید قدس سره رفت و گفت
میخواهم که با تو پیوندم کنم و اروت آرم و گفست تو وزیر پخته این شهری فرماندهی
کرده هر چه بین ترا بفراهم نتوانی کرد پس پیوندت چه کنم شبلی گفت هر چه بفراهمی بکنم خواه
فرمود هر چه بفراهم نتوانی کرد گفت آری همان وقت فرماندهی بر باد داده و ترک ریاست
کرده سرتراشیده شده پوشید پس خواجہ فرمود اکنون زنبیل بدست گیر و هر جا که
فرماندهی کرده خلق ترا بزرگ داشته اند برو و گدائی کن شبلی بجا که اشاره پیر زنبیل
بدست گرفت و به دور که رفت جز طلا و نقره چیزی دیگر نیافت چند گاه هر کس
همچنین سید و آزار پیش خواجہ جنیدی آورد و رفته رفته بجائی رسید که کسی حقیقت سید او
و کسی داناک و کسی هیچ نمیداد آخر مشهور و منسوب بدیوانگی اش گردید تا روزی چنان شد
که زنبیل تنی پیش خواجہ آورد خواجہ پرسید که چرا خالی است گفت امروز بیخ ناز و جان
سرخه پیر فرماید مرا می باید که در کپره بزاران چیزی دیگر فرماید والا گوید که هرگاه تخته اول را
یاد نکردی تخته دوم را هم نتوانی یاد کردن چنانچه نقل است که مردی بخدمت خواجہ
احمد اجل تبریزی رفته بیعت کرد و منتظر فرمان خواجہ شد تا او را از ناز و اورد چیزی
فرماید خواجہ فرمود هر چه بر خود نه پسندی بردگیری هم پسند آن مرید رفت و بعد مدت
بخدمت خواجہ آمده عرض کرد که آن روز که مرید شده بودم منتظر ارشاد ناز و اورد
بودم بیخ نفرمودند امروز هم منتظر تربیت ام خواجہ گفست چون تخته اول را یاد نکردی
تخته دوم را چه یاد کنی مرید این را نفهمید و گفت که تخته اول که نام است خواجہ بفرماید
و فرمود که اول روز ترا فرموده بودم که آنچه بر خود نه پسندی بردگیری پسند آید عمل کنی

حالا دیگر چه سپیدی آبی برادر مروری باید که هر چه کند بفرمان سپر کند اگر چه طاعت بود
چون لطواعت و اوراد چرا که مرید هنوز بر تبلیغات نفس واقف نشده است ایان باشد
رحمانی و شیطان فرقی نتواند کرد پس هر چه باشارت و اجازت پیران و بزرگان کند
عبادت و طاعت است و اگر نه ضلالت و خسارت است از سر مبتدی قبل
از تکیه و تصفیه چه واند که درین کار مارا که می آرد و برین کار که سیدار و نفس یا شیطان
یا روح پس هر چه کند باشاره سپر کند تقاضاست که مریه بخدمت ابراهیم و ابراهیم قدس
آمده مرید شد و چندان در عبادت افزود که ابراهیم شرمند شد و از دل اندیشید
که باعث چیست لهذا ز فکر این حقیقت کشف شد مرید را گفت طعام خود بگذار
و انظار همراه ما کن و طعام من بخور چون مرید چنین کرد در عبادت و عطاوت وی تصور
اندک اندک هر روز میگذاشت حتی که نماز فرض گذاردن مشکل شد و حاجه دانست که شمره
لقمه حرام بود که شب زنده می داشت و هیچ وقت از نوافل نمی آسود و طعام خود
همراه ساخت از برکت لقمه حلال حاجه مرید را کار دین استقامت یافت و بمقام
مردان رسید پس پیافیت راجی شناسد و بهر چه که بیو و مرید است بدان می فرماید
جان من میرسته اند اول آنکه در خدمت و سعه اراوت آرد و کلاه و شجره ستاند و دوم آنکه
در خدمت وی خدا شناسد سوخته آنکه از دست وی خرقه پوشد و در اصل پیر همانست
که بسبب و سعه خدا شناسد چنانچه مشهور است که در خدمت بزرگه مروی نشسته بود
آن بزرگ پرسید ای عزیز تو چه خود را بهتر می دانی یا امام اعظم رح را گفت پیر خود را آن بزرگ
خشمگین شد و پرسید چه دلیل گفت از بهر آنکه سالها است که در مذهب امام اعظم ام
و هیچ صفات و سیمه از من بر طرف نشده و هیچ وقت دل از نام خدایات برنگشت
درین روزها که پیر گفتم بحسن تربیت او بجائی رسیدم که هیچ و سیمه در خود ندیدم و همکین
خود را در مرضیات حق مائل یافتم پس این بهتر است یا آن این سخن شنیده

آن بزرگ شمرند و گفت حق سیکونی پس اسی برادر پیر نیست که در خدمت و
 راه حق یابد اعتقاد با همه پیران دارد لیکن حق پیر نیست از همه زیاد ترست که از راه
 و طبیعت افسرده از نفس و سزنده گشت انتهی باختصار المضمون در کتبوتی که
 نوشته اند جان من اگر کسی خواهد که کار وین کند پیر و مرشد را طلب کند که کس خود را
 خود راست کردن نتواند یا پیغمبر را در یابد تا او را تلقین کند و جمله راه دین نماید که از پیر است
 و به مقام مردان و ویداران رسد یا پیر را یا به که خلیفه پیغمبر است و اگر نه راه را کم کند
 و در بادیه هلاکت افتد و دین را از یاد ببرد و مرید را باید که هر چه از زبان پیر بشنود آن را
 یا در او و بنویسد چندان ثواب یابد که در حساب نیاید شیخ نظام الدین اولیا
 از پیر خود نقل کرده است که میفرمود زهی سعادت آن مرید که هر چه از پیر بشنود
 بپوش و گوش او بپوش و از آن ثواب در آن سال و در آن سال و در آن سال و در آن سال
 هزار سال در نامه اعمال او ثبت فرمایند و بعد مردن جای او علیین باشد چنانچه
 بهمدین معنی فقیر غریبی گفته است که اینجا مینویسید عزیر

<p>کلی آئین از هر کس گاه است شد یقینیم که مرشد است طفل نادان و مرده است حیف صد حیف آه صد آه است این سخن معتبر و افواه است پیر کزین که خواه نه خواه است همه در کاه اندرین راه است زان که او را نهی در گاه است</p>	<p>چند پیر نقش اند است انه یذا فحق انید نیم هر که نگفت و اسن پیر شکر پیری و مریدی را هر که پیر پیرش بلین است پیران و سلیه مهر خجاست پیر اوستاد و بیت و خرقة پیر اوصورت پیر و ان</p>
---	--

<p>گرچه پیر از مرید دور بود پیر اگر حاضر است و رغایب با دلبیش پیر باید بود بنده پیس و ستکیه خودم کسی بنامم به بخت خویش تراب</p>	<p>التفاتش همیشه همراه است بالیقین از مرید آگاه است کوز سر تا قدم او بگاہ است در جسامم بس اینقدر چاہ است مرشدم کاظم شمشاد است</p>
ایضا	
<p>خوش آنکه خاک بره خاندان پیر بود خوش آن دلی که در این خوشتر بود ز خاک که پیران کنند سر نه چشم کمن پس اندا حرکتی خلاف ادب درین پیشه که مخدوم عالمی گردد چاکر بنده کی پیرزادگان نکند بر تبه اش ز سر در تبه مرید گردد گدیش بهوش بشنود هر چه میگوید تراب خدمت و عین خدمت پیر است</p>	<p>که قبله و دجهان آستان پیر بود خوش آن زبان که پندارستان پیر بود تبرک است هر آنچه از نشان پیر بود بان طرف که مزار و مکان پیر بود بر آنکه خادم تنوسلان پیر بود کسیکه بنده از بندگان پیر بود بران مرید که از عاشقان پیر بود که این همه ختم از زبان پیر بود کسیکه نائب پیر نشان پیر بود</p>
<p>عرض آداب پیر بسیار است هر قدر که مرید بالیاقت خواهد بود آداب و خدمت پیر از وی بوقوع خواهد آمد حال مرید حقیقی و طالبان پیشین را چه گویم چه نویسم اگر خواهی که آداب شرائط الوساظ سول الله فقیر نظر کن که بشیخ و بسط مسطور است درین آنکه مردم جز بر سه بیت خبر نپسندارند ایشانرا باید که در خدمت و محبت و آداب کم از آن نباشد که بنده با سولا و نو که با آقا و آشنا با آشنای خود باشد در پنداب انصاف شرط است اگر نقد بهم نباشد در مرید و پیر تفرقه بچه سان کرده شود قول خواجه احمر است که اهل اذات بغایت</p>	

کم اند و بدین تقریب گفتند که شیخی پیش یکی از اکابر نوشته فرستاد که اگر از دیدن سابق
 نشان دار دید برای بایفرستیان بزرگ در جواب نوشت که اینجامریدیم است
 اما هر چند شیخ خواهد بود برای شما بفرستم نقطه هرگاه که در آن زمانه حال چنین بود و این نامه
 باید دید و صاحب رشتحات سیفر باید که سکه کس سسی با هم سیف الدین از خلفا
 خواجه بهار الدین نقشبند بودند یکی از ایشان سیف الدین تشار می مقبول است
 که ذکر خیر او بر زبان قلم آمد و دو کس سیف الدین دیگر یکی از آن سیف الدین مقبول
 و دوم سیف الدین مردود است و پنجم اینان سیف الدین مقبول سیف الدین
 بالا خان است که از اعیان بخارا بود و نسبت ارادت بخیرت حضرت
 شاه نقشبند داشت و از غایت زهد و ریاضت به رتبه نیک رسیده بود و در
 حضرت شاه در کوچه از کوچی با به بخارا میگذاشت و سیف الدین مقبول هم پارک
 انتخاب بودند و نگاه شیخ محمد صلاح که شخصی از مشایخ اهل طریقت بود پیش آمد حضرت
 شاه متوجه احوال شیخ صلاح شد و بزرگوار با هم روان شدند سیف الدین پیش قدمی
 کرده چند قدم پیش از خواجه روان شد و ترک ادب نمود و خواجه را این حرکت بی ادبی
 سیف الدین پسند نیامد و بغایت متاثر شده فرمود که سیف الدین باین بی ادبی
 خود را بر باد و اومی و عالم را بر خود خراب ساختی چنانچه بعد از چند روز سیف الدین
 وفات یافت سوم سیف الدین خوارزمی است که اول از محبان خواصان
 خواجه نقشبند بود و آخر از صحبت کیمیا خاصیت آنحضرت دور و مجبور افتاد و مردود
 و سبب دور افتادگی و سستی آن بود که روزی خواجه نقشبند در خانه سیف الدین
 بدعوت طعام تشریف برد و عادت آنحضرت آن بود که بعد طعام شیرین قدری نمک
 و بعد طعام نمکین قدری شیرینی از قسم قند یا سیوه تناول میفرمود و چون آنرا طعام
 نمکین بود و بعد طعام شیرینی حاضر نبود و خواجه پاره خوش طبعی فرمود که مولانا سیف الدین

امروز طعام شنبابی دم شد این سخن بروی نهایت گران آمد خواجه از گران فی طبع
 بنور باطن واقف شد و فرمود که سیف الدین از سخن مارنجیده شدی آری که
 در دس که محبت ده هزار دینار باشد محبت خدا و حب شیخ در ول او نیکو چونکه
 سیف الدین هر وقت آرزو می داشت که ده هزار دینار زر سرخ نزد او جمع
 باشد خواجه از اراده دلی او خبردار بود و بعد از آن خواجه بحالت نهایت رنجیدگی از خانه
 دس برخواست و بازار را نزد خود باز داد و فرمود که سیف الدین از جناب حق مرود شود
 تا حیثیت از مراد خواران دنیا باشد در وقت نیاز لالتوار است سبب ارادت
 آوردن شیخ محمد صادق در خدمت شیخ ابوسعید بنقل متواتر از پیران ماچنان
 به ثبوت پیوسته که چون شیخ ابوسعید از خدمت شیخ نظام رخصت گرفته و رخصیه
 گنگوه آمده بر سندان شاد و بنفشست و لیکن خود را از اغیار پوشیده می داشت
 در آن ایام شیخ محمد صادق نو جوان بود جمال با کمال داشت روز عید جامه
 فاخره پوشیده بسلام عم بزرگوار خود بنزدگی ابوسعید بیاید وی حضرت بحضران
 مجلس خود فرمود که نور ولایت خود را در جبین این پسرک تابان می بینم و بعد از آن
 دل دیر بکند جذب باطن کشیده در حال ورود شیخ محمد صادق ارادت پیدا آمد
 و بخدمت دس حضرت ارادت آورد وی حضرت او را بشغل نفی اثبات و هم
 ذات امر نمود پس دس به موجب امر دس حضرت شب در روز بوزن شکر کشید
 گشت چون مادر و پدر دس سمره بر این امر اطلاع یافتند گفتند شیخ ابوسعید
 پسر ما را همچو خود از کار دنیا بکار معطل میگرداند چون این خبر بشیخ ابوسعید رسید
 وی حضرت بشیخ محمد صادق گفت که پدر و مادر تو چنین میگویند ارادت تو چیست
 وی گفت که بنده را چه اختیار اراده من آنست که حضرت پیوستگی آن شارت
 نمایند من چیز ذات بابرکات شما چیزی دیگر از دنیوی و اخروی نمیخواهم بلکه دیت

حقیقی اگر هم بصورت حضرت پیر دستگیر خواهد شد نخواهم دید والا آنرا نیز نمیخواهم
 این قول مثل قول حضرت گنجشکار است که فرموده اند اگر خدا تعالی مرا در روز قیامت
 جمال با کمال خود بصورت پیرین خواهد نمود و نخواهم دید والا چشمم را نسوختند و بهم کشود
 و همچنین حضرت سلطان المشعل فرموده اند چنانچه مولوی محمد اسماعیل شهید رحمة الله علیه
 که با سترضای جناب مخدوم سید احمد صاحب قدس الله سره کلام ایشان را زبان
 فارسی در آورده کتابی پرداخت و موسوم بصراط المستقیم ساخت و در بابت ثالثه
 کتاب مذکور که در بیان حب عشقی است می نویسد را قاعده سوم از جمله آن شدت
 تعاقب قلب است بمرشد خود استقلال یعنی بدان ملاحظه که این شخص ناودان فیض
 حضرت حق سبحانه و واسطه هدایت اوست بلکه بچشمی که متعلق عشق بهمان
 سیکر و چنانچه یکی از کارابر این طریق فرموده اگر حق جل و علا در غیبه کسوت مرشد
 من تجلی فرماید بر آئینه مرا باو التفات در کار نیست انتهی را هم گوید حضرت
 در اینجا طریق ثالث وصول الی الله تعلیم میفرمایند که آن فقط رابطه القلب
 بشیخ خود است بقول مولانا شاه ولی الله که طرق الوصول الی الله ثلثه و ثانی
 الی رابطه بشیخ و بقول حضرت مجدد که تنها بی رابطه موصل نیست و رابطه تنها بی انتم
 ذکر موصل است تفصیل این سخن در رساله تصویب شیخ گذشت انتهی مولوی محمد اسماعیل
 بی دلیل شرعی و ریجاسوای نسخه تقلید از شیخ علاج مرض خود نمیداند چنانچه در ذمه مقامات
 است حضرت مجید و سید حب الله را می نویسد که تا توانید راه تقلید را از دست
 ندزید که تقلید شیخ طریقت ثمرات دارد و در خلاف طریق او خطاست زیاده
 چه نویسد انتهی ای صاحب پوش میر پشتهی مشکل است بهمه افعال و اقوال تابع
 اومی باید بود که بعیت و سه تبیت خواست و قن انی الله بقلب سبیلیم
 اول اینجا است بر قول و فصل او اعتراض نباید که او طبیب حاذق و حکیم حاذق است

وَفِيهِ الْحِكْمَةُ لَا يَخْلُقُ عَنِ الْحِكْمَةِ سِرٌّ وَلَا يَعْلَمُ سِرَّهُ اسْتِوَارٌ هَرَكَةٌ بِرَسْمِ مَرَانِ
وَرَدِ آيِدِ سِيرِ بَاغِ كَنْدِ رَقَّتَارِ دَرَانِ رَاهِ نَيْسِتِ مَوْلُوسِ رُوسِ

ای علی از جمله طامعات راه چون گرفتنی پیر بین تسلیم شو صبر کن بر کار خضریٰ بنفراق گر چه کشتی بشکند تو دوم من دست اورا حق چو سبب نشیند	برگزین تو سایه لطف اله بهمچو موسی از یر حکم خضر رو تا نگوید رو ترا انداز اراق ور که طفلی بدکشد تو سو مکن پس بیدارند فوق آید نیم براند
--	---

باید دانست ریاضت هر یک بحسب استعداد و سست است هر که اورا بشدت
مجا بنده کشود کار است محنت تمام بروی واجب و هر که را بنقطه تجلی

یار است ویرا بحر فی حصول بشمار فرو

اگسانیکه یزدان پرستی کنند با آواز دولا بهستی گفتند

و مولانا مولوی محمد قدرت الله صاحب حلیم صبیحة الهمی
القادر می به آداب المریدین می آرند که بزرگان فرموده اند کن کا آداب
لکه انیضان لک و لا یکن حید که یعنی کسی را که آداب نیست و ایمان
و نه تو حید می باید که آداب پیر خود ضرور نگه دارد و الا خیر الدنیا و الا خیر الاخرة گرد پس
پیش پیر بغیر از او بنوافل و سبب و او را و ذکر مشغول نباشد که هیچ شغلی بالاتر
از مشاهده پیر نباشد و وظیفه خود را بگوشه رفته بخواند اگر گوشه نیابد پیش پشت
پیش بگذارد و بجز نماز فرض و سنت در حضور او ادا نکند و باید که در هیچ وقت
پیر را پشت ندید بلکه پایی پس رود و بروی پیر و باید که در مقام پیش پوشیده
نرود و از پیرون بکشد و اگر از پیر راه دوچار شود اول کفش از پا کشد بعد ملاقات
کند و اگر پیش پیر حکم و سست است کند بعد از نماز دعای مختصر خوانده بر خیزد

پس ایشیت پیر آمده سنت بگذارد و نیز باید که از جان و عزت و مال خود هر چه
 بکار پیر آید از آن در بیع ندارد و ایشان آن سعادت کونین برای خود پندارند
 مرید و اتق را خدمت پیر یکروزه کردن به از چهل چله و از عبادت هزار ساله است
 و هر چه پیر فرماید همچنان باید کرد و خلاف قیاس باشد عذری نباید کرد و نقلست
 که دو برادر یک پیر بودند پیر را در باب برادر خود نظر شفقت بسیار بود و روزی
 برادر یکلان پیش پیر آمد و ازین رشک سخنی گفت پیر فرمود که اشتی در خانقاه
 است آنرا بالای بام بیاردی گفت اشتی بالای بام چگونه خواهد آمد پیر از ترس خود
 و سه فرمود او فوراً رفت و دوست را اشتراک زن روزی که برادر پیر را رساند پیر گفت
 بس کن من نیکو میدانم که اشتی بالای بام نتوان آمد من امتحان متابعت خود
 از شما میگردم تو سخن من رد نکردی و این برادر را در دگر پس چرا بر تو لطف زیاده کنم و نیز
 مشهور است که محمود غزنوی با دوشاه وقت بود از ایزد نام غلام خود را بسیار دوست
 میداشت غلامان دیگر رشک بودند که چه سبب است که ما را با دوشاه چند
 دوست نیستند که ما هم خوب صورت و بنده و پیغم روزی با دوشاه فرمود غلام
 که در چاه در آور و وسط چاه قرار گیر چون و سه در چاه افتاد بر زمین رسید
 و در میان ماندن نتوانست پادشاه فرمود که چرا در میان متوقف نشدی
 عرض کرد که در چاه معالقم ایستادن محالست همچنین از دوسه غلامان امتحان کرد
 پس از ایزد فرمود که تو در چاه برو و در میان آن باش و می نیز اندرون بیفتی و
 و در میان ماندن نتوانستی چون پادشاه فرمود که چرا در میان نماندی گفت
 تقصیرش این بود که چنان بجا خواهم آمد و دوسه بار همچنین کرد و همچنین برود و او
 و هر بار بیان تقصیر خود کرد پادشاه از دیگر غلامان فرمود دیدید ادب ایزد
 که هر بار خود را تقصیر وار نمود و برین محبت نیاورد و هر چند سبب داشتم که بر وسط

چاه مانند محالست مگر برای امتحان ادب و اطاعت شما گفته بودم پس این
 سبب ایانزد دوست بسیار سیدارم و نیز مرید باید که پیش پیغمبر و تعریف
 و بزرگی و کبریا نکند و در حضور او بغیر از کلمات نماز و بالکلیه توجه باورش نیست
 که او نائب رسول خدا صلی الله علیه و علی اله و سلم است و متابعت و حفظ هر
 او عین متابعت خدا و رسول است و تعظیم نائب عین تعظیم سبب است
 و بر صلاهی پیرو بنمایند و بپا نشیند و در جائیکه دوست پادشاه نکند و بزرگوار
 نبیند از خود را سرور کلی و جزئی اقتدار بپس کند چه در خورون و نوشیدن و چه در حقن
 و طاعت کردن و شیخ اعتراف بر حرکات و سکنات او نکند و حرکات و افعال
 او را همچو افعال خود نپندارد و آثار خود را پیوند نکند و نیز باید که از سخن پادشاهان و افسانه
 نشود که آنرا در بیان بهل از پیشتر و موجب هرودی و سطرودی خواهد شد و نیز باید
 که پیش سرکار که حکم فرماید و انظر آن کند و حتی التقدیر حال آن رواند ادو
 و الامرد و خواهد شد و قطب العالمین بختیار کالی فرمود که صفتی من و در نماز نقل بودم
 و پیر من مرا آواز داد فی الفور که نماز که هم و بنفتم پیوسته چه سیکاری و گفت نماز نقل
 بودم فرمود از حد خوب و سیکو کزنی که فاضلتر است از نماز نقل است و چون بکار
 پیوسته برید و اجابت که اعتقاد کند که نیست هیچ یکی از شایخ برودی زمین
 کاملتر از پیوسته فائده مسترب گردان آنکه اگر در اول مرتبه برودی باشد و قطب
 و قسست فائده ندارد و از جمله ادب مرید آنکه سخن نکند و حضور پیر بکار و درت
 و ظاهر نکند چیزی از خوبیهایی خود در حضور او و صلاهی خود در حضور او
 نگستراند مگر وقت نماز بجهت فی الحال پیچیده و مستعد شود برای خدمت پیر
 و چون سبکه بحضور پیر نکر شود سکوت و زرد اگر چه جواب آن است بابت
 و آنچه از جواب آن بزرگان پیر جاری شود قبول نماید و اگر جواب پیر نقصان بیند

و آن نكند بر قصور فهم خود محل كند یا تا ویلی نیکو کند اگر بر سبیل ایما و رخصت و سه
 عرض نارد و هم روا باشد با بیگانه اصلاً نگوید و بداند که بوسیدن دست و پای پیران
 و بوسه دادن بر آستان و زانوئی ایشان و سرافکنده پیش ایشان از غایت ادب
 مریدان ست با پیران و نشان عظمت و جلال پیران و علاست خلوص و نیاز
 مریدان ست و خالی از ثواب و حصول درجات نیست و چون که اکثر از این کار و کار
 اعتراضات سنکراته بر کثرت اخذ بیعت گوش خور و موافقت عاجز میشوند
 و ذکر سیری و مریدی در میان آمده حرفی چند برای رفع اعتراض
 معترضین از کتب معتبره نقل میکنم که مولانا ضیاء الدین برنی قدس سره
 از عظامی خلفای حضرت نظام الدین سلطان المشائخ از مروج دعایات و مصلحت
 عطایات شیخ خود بود و مجموعه لطائف و ظرائف رد و بر و سه شیخ اکثر حکایات و کلمات
 خوشگفتی و بنوا جبر و سر و سر حسن علامی سنجری صحبت گرم داشت و هر سه بزرگوار
 با هم و یکی از زندگانی میکردند و جامع کتاب تواریخ فیروز شاهی بهم ریست که به موجب
 حکم سلطان جلال الدین فیروز شاه تبرک غلجی جمع کرده بود و می در حسرت نامه خود
 آورده است که وقتی من بخدمت حضرت نظام الملک و الدین حاضر بودم
 در آنوقت در دل من گذشت که مشائخ سلف در گرفتن بیعت مریدان بسیار
 احتیاط میکردند و شیخ من بلطف و کرم خاص عام بلا احتیاط دست بیعت میدادند
 درین باب چه حکمت باشد و خواستم که سوال کنم بنور خطره من تمام نشده بود و سخن
 بزرگان نرا ندیده بودم که شیخ بنور کشف بر خطره من آگاه شده و فرمود که حق جمل و علا
 در هر عصری بجهت کامله خود و خاصیتی نهاده است که حسب آن دوران عصر خاصیتی
 پیدایم آید و طبیعت برای اهل عصر با یکدیگر شباهت بسیار و حاصل در ارادت مرید
 انقطاع از غیر حق ست و اشتغال بشد و بزرگان سلف تا مریدان انقطاع کلی از غیر حق

و نسبت ننید و دست بیعت ننیدادند اما از عهد ابو سعید ابو الخیر که آیتی از آیات الهی
تا عصر شیخ سعید الدین باخرزی و از عهد شیخ الشیوخ شهاب الدین محمد سروری
تا عهد ولایت شیخ فرید الحق والدین بر روی این باو شانان هجوم خلق بکثرت میشد
و امر او و وزیر و ملوک خاص عام حاضر شده خود را از خوف آخرت در پناه این عاشقان
الهی می انداختند و این مشایخ از راه لطف عام دست بیعت بخاص مام ننیدادند
و هیچکس نتواند که معاملات محبوبان خدا را مقیس علیه سازد و من هم بهت بعت
پیران عظام و گرفتار بریدان احتیاط نمی کنم که درین چند فواید حاصل اند اول آنکه
متواتر می شنوم که این عمل بیعت بسیار کسان را از مریدان من از تقاصیر بازسپارد
و نماز با جماعت سبک دارد و روز و روزه و نوافل مشغول می شوند و اگر سن در ابتدا با ایشان
شرط حقیقت ارادت بگیرم شاید که از ایشان بر نیاید و از بقدر ثواب هم محروم بمانند
دوم بے آنکه در خاطر نگذارم و یا وسیله انگیزم و یا شفیع در میان آرم شیخ کامل و تکمیل
در دادن بیعت مرا جازت فرموده و می بینم که مسلمانان بجز واضطرار پیش من آیند و میگویند
که از جگر گنا بان توبه کرده ایم من به نیت آنکه شاید که سخن ایشان راست باشد
و دست بیعت سپید هم و خاصه ترا آنکه از جادو قان می شنوم که ارادت مردان بیعت
از معاصی بازسپارد و منم بنبی قوسی تر از همه اسباب آنست که روزی بر سر شمشیر
من فرید الحق والدین تلامذات پیش من نهاده فرمود که تعویذ یا بنویس یا جانشندان
بده من از تقویض اینکار و در دل تنگ شدم چون آثار ملال در روی من مشاهده فرمود
ارثا و کرد که نظام الدین بهمین وقت ملول شدی و قتی که حاجتندان بسیار بر روی تو
هجوم خواهند کرد و حال تو چه خواهد بود من بر پاشی شیخ در افتادم و گریه کردم و عرض نمودم
که مجذومم از بزرگ گردانید و بعزت خلافت خود سبزه ساخت و من فقیری ام از اختلاط
خلق تنفر و این کار خلافت بسا کار بزرگست سر انجام آن اندازد من بسیار غیبت

باستماع این عرض خواجہ را حالتی رو داد و راست نشست و مرا نزد یک خط طلبید
 و بیشتر بنشانید و فرمود که نظام الدین بدانکہ فردای قیامت مرا در گاہ سبے نیاز
 آبروی خواهد بود یا نہ اگر خواهد بود با تو عهد میکنم کہ پای خویش در بہشت نہ نهد تا ایشانرا
 کہ تو دوست بیعت با ایشان داده باشی با خود در بہشت نبرد پس من بدین سبب
 پاکش مردمان دست بیعت سید ہم کہ خلق خدا گندگار است و توفیق نکوئی کمتر
 پس ہر قدر خلق کہ بوسیله حبیلہ پیوستگی من از آتش و فزع خلاص باید بنقصان
 است انتہی تا اینجا حالت پیران و بیان عقیدت و آداب مردیان علی العہوم
 بود حالا شمرہ از ذکر پاک حضرت پیران پیرو میران سیر مادی زمین و آسمان شیخ مجبور
 و ملائکہ و انسان و فضیلت و مرتبت مردیان و شعبان پیر پیران و فضیلت
 و اکسلیت طریقہ انیقہ علیہ قادر بر جمیع سلاسل مقدسہ متداولہ از کتب معتبرہ مستندہ
 و اقوال محدثین و مؤرخین مذکور میگردد تا این مذکرہ ہم خالی از برکت و عظمت نباشد
 علی صاحبہما الشہادۃ والتحیہ نباشد پایدار است کہ طوق را تابع از شرف متبوع است
 و مزید فیض انوار از بزرگی ہمہ بر سر فضیلت و عزت این است مرحوم کہ علمائش
 مثل زبیدی بنی اسرائیل و غیرہ علی از القاب تطاہر محض بودہ شرافت و بزرگی
 حضرت بنی اکرم سلطان الظہیر الشرف بنی آدم صلی اللہ علیہ وسلم است و موجب
 افضلیت و اکسلیت این شریعت عز و اہمیت بیضا افضل و اکمل شدن
 حضرت خاتم الرسالہ پس حضرت غوثیت نور چشم خاتم الرسالہ چون با اتفاق
 جمیع بزرگان دین بادشاہ اقطاب و القیامالک رقاب اولیا و اصفیا ہستند و جمیع
 اقطاب و اغوات و افراد الہامی و اولیائے بلا و افضل و اکمل و اعلی اندیشی کہ اولیای
 ساجدین ہم مثل سابقین و لاحقین رقاب اطاعت بسر و چشم تیر پای مبارک
 آن مالک الرقاب نمودند و از سمانہ صمد با شوق و برہن تامل فیض کلی و اکسلیت

در اعلویت و فوقیت علی الاطلاق آنجناب شده به سرت تمام عرض شد استعار	
گویم ز شنای توجیه غوث الشقینکا	محبوب خدا این حسن آل حسینکا
سرور قدست جمله نهاده بگفتند	یا الله لقد اثرتک الله علینا
ایضا	
یا غوث زبانه شیخ عبدالقادر	از ذات تو جلوه خدائی ظاهر
و او در تراقدرت احیاء امانت	در صورت عنیدی و معنی قادر
ایضا	
منه من بجمع خوبان کسبی نسبت	تو زیاده ز ما بی و دیگران کم از ستاره
بد و دیده کی توانم کنخ تو سیر نیم	در هزار و پاره باید که ترا کند نظارا
ایضا	
بتو جهان کجا بروی که تو شاهی پشکا	ز تو دل کجا گریز که تو معدن مانی
بهین خوش است با من که گساید تو بام	چکنم چه چاره سازم اگر از درم برانی
بچه نسبت کند جان که شده بد و خیر	بتو هیچ کس نماند تو به سیکس نمسانی
به شنای تو ز با من زین رنگ گشتم	پس ازین مگر گویم زبان بی زبانی
هر اینه طریقت افضل طرق و اسرار الوصول الی الله است و تابعانش اشرف تابعان	
و در حمایت و حراست آنحضرت در حفظ امان بوده اند چنانچه خود حضرت غوثیت	
اشارت بایشان بنیضی میفرماید ای اخذت سبعین مؤلفا من الله تعالی	
ان لا يموت مؤيد عی الا علی التوبة فلا یمکان یعنی فرمود غوث اعظم رضی الله عنه	
تحقیق که من بنفاد بار عهده گرفتار الله تعالی بر اینکه نمیدم و مینماید بنیر از توبه و ایمان	
ایضا و بی فی کل طوالة فعل لا یقاوی و بی فی کل أرض حیل لا تساکب	
و بی فی کل جیش سلطان لا یخالف و بی فی کل منصب خلیف لا یفزل	

یعنی مراد بر هر طریقه فعلی است که مقادیرت کرده نشود و بر زمین خلی است که سابقیت کرده نشود و مراد بر لشکر سلطانیست که مخالفت کرده نشود و در هر منصب خلیفه ایست که عزل کرده نشود ایضا ان یکای علی داس مری بی کال شکا و علی الا رض که دست من بر سر مردیان من مانند آسمانست بر زمین و نیز فرمود که بدست من سجلی داده شد بمقدار درازی انتهای نظر دیدم که نام اصحاب و مردیان من که تا قیام قیامت نسبت خود بمن درست خواهند کرد و در آن سبیل ثبت یافته است و حکم شده که این همه را بتو بخشیدم و از مالک و فرخ پرسیدم که هیچ یکی از اصحاب من نزد تو نیست گفت فی مان ای گدای حضرت قادر به خوشوقت باش پیشروی که پیگیر و اشکا	
شاه کیلانی که مریم را چو نور دیده است	ما فلام او که مارا حق بوی بخشیده است
از گدایان سرگوش جبهت را چه کار	کز جلالت سیمتیش و فرخ بهم زیده است
ایضا وی فرموده اگر بر بنه شود عورت مردین شرقی و غربی با ششم و اولاد بیت	
هرگز یار توئی زار نگردد هرگز نه	چو تنو خمخوار ولی خوازانرود هرگز
و به هم فرموده اگر کسی خود را مردین گویند پیام ز گدایان او را حق سبحانه و تعالی قطعه	
شاه کیلانی ترا حق در وجود	رحمة للعالمین آورده است
هر که شد آن تو مقبول خداست	گر چه هر ناگردنی را کرده است
و ایضا فرمودند ای مردیان من و مردیان اولاد و احفاد و خلفای خاندان من هم بعزت و جلال او که قدم بر ندارم از پیش رب خود تا روانه نکنند من شمارا بسو بشت بیت	
بر ندارم قدم ز پیش خدا	تا روانه نسازم بشما
جانب روضه نعیم بشت	پاک پاکیزه عبیر سرشت
و صاحب نسائهم شریفه سیفراید تقاضاست از شیخ سعد قیلوی که هر که بدامن حضرت شیخ جنگ در زندجات یابد و از حضرت شیخ رضی الله عنه واره ضاه پرسیدند	

اگر شخصی بتو خود را تسویب سازد و ادا دست بیعت بتو نموده و خرقة نگرفته باشد و اصحاب تو
 مغذ و دست یار نباشد و اگر بمن بتوسل شود و مرا یاد کند و مرا حق تعالی قبول کند
 و اگر بتوسیل کرده بود تو به اش روزی شود و ادا اصحاب بمن است و حق تعالی
 بمن وعده کرده که جمیع اصحاب و اهل مذہب و هر که مراد دست دارد
 در بهشت در آرد و هم در کتاب بهجت از جماعت شایخ کبار نقل کرده که حضرت شیخ
 رضی اللہ عنہ برای خریدن حق اقیامت ضامن شده که هیچ یکی از ایشان بی توبه
 نخواهد مرد و در مناقب غوثیہ کورست النقیۃ الثانیۃ و الثانیون فی تخلصہ
 من دلائل معرفۃ الحق و رسولہ سواہ من عذاب المنکر و النکیر عند السواہ
 آورده اند کہ فریدی از مریدان حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ بانحضرت اعتقاد داشت
 و در آن حضرت چنان محو بود کہ از شناخت خدا و رسول صلی اللہ علیہ وسلم و نور دین
 فرامند بود و وفات یافت در قبر منکر و نکیر از و سوال کردند کہ من ربک و من نیک
 و ما دینک گفت من نیمہ شیخ خود را می دانم فرشتگان ازین جواب او تعجب شدند
 و بدرگاہ حق جل و علا رفتند و عرض کردند کہ اسی بار خدا یا بنده تو چنین سبک وید
 فرمان حق تعالی شد کہ بروید و او را عذاب کنید فرشتگان آمدند تا و بر عذاب
 کنند روح مطہر حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ حاضر شد بہ نکیر و منکر گفت
 اگر چه وی خدا و نبی را نمی شناسد اما اقتدا بمن کرده است و من ہمہ را می شناسم
 او را بمن بخشید فرشتگان باز بدرگاہ حق تعالی رفتند و عرض کردند کہ بار خدا یا محبوب
 و مجذوب تو غوث اعظم سلطان سید عباد القادر رضی اللہ تعالی عنہ چنین سبک وید
 فرمان آتی شد کہ ویرا عذاب کنید منکر و نکیر لقبرمان قادر قدیر باز آمدند و آنحضرت
 ہیبت نمودند حضرت غوثیہ محبوبہ پر در و دراز دست منکر و نکیر گرفتند و گفتند
 ای سبک وید من گذارید و گرنہ چندان تش عیش حق در باطن دارم کہ اگر سبک وید

هشت بهشت و هفت و فرخ را بسوزم تا در بهشت راحت نمازند در دوزخ
 عذاب اندرگاه حق جل و علا اندر سید که اسکے فرشتگان بیج سیدانید که در دوزخ
 میثاق غوث اعظم سلطان محی الدین سید عبدالقادر رضی اللہ عنہ راجہ
 نام بود گفتند دیوانہ حق فرمان آمد کہ دیوانگان لا ابالی میباشند لا خوف علیکم
 ولا هم یحزنون باز از حق تعالی نداشتید نہ بگنارید ویر کہ دیوانہ ما و محبوب ما
 و مجذوب ماست فرشتگان محمود ہای خود را از آن حضرت رضی اللہ عنہ بعد عجز
 و درخواستند تعظیم حضرت بجا آورند و رفتند ایضا در مناقب غوثیہ مذکور است
 المنقبة الثانیة والاربعون فی حیات فاسق بجوابہ یا عبدالقادر
 فی سوال المنکر والذکر آورده اند کہ فاسق سیر کار و عاصیہ شہ روزگار در انجا
 ذات نجسہ صفات بعد از برکات حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ فرط محبت آنجناب
 سیاحت چون ازین سرای فانی بہ عالم جاہلانی رحلت نمود و او را در قبر گروہ سنگ و نمک
 آمدہ پرسیدند کہ من ربک و من ربک و من ربک صاحب قبر جواب پرسوال
 سگفت کہ عبدالقادر غنی القادر فرمان برتی ہر سید کہ ای سنکر و نکیر
 این بنده اگر چه عاصی و فاسق است ولی در محبت محبوبی سید عبدالقادر صادق
 است کہ ہر بار نام و سگی و مجتہش در ولایت ممکن گرفتہ از و باز آئید و قبرش کشادہ گردانید
 فی الفور از برکت آنجناب پر عظمت کار دشوار بر و آسان گشت شمع چہ غم دیوار
 است را کہ باشد چون تویشی بان چہ پاک از سوچ بجرآن کہ دارد دوزخ کشتی بان
 ایضاً المنقبة السابعة والستون فی تخلص امرأة من دیکہ
 فی الغار عن تلویث فاسق فجاء آورده اند کہ عورتی صاحب جمال بجناب
 فیض آب غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ ارادت و بیعت داشت و فاسق و رئیس پریشان
 و مبتلا بود و اتفاقاً بہ سہمی من الاسباب آن عورت بفارسہ در کاری رفتہ بود آن

شیرین نیز انجبار سید و درخواست که واسن عصمتش را پاره نماید آن عقیقه
جز پناه پیر خویش پناهی نداشت چون از دست آن فاسق پناهی ندید بناله الغیث
یا غوث اعظم الغیث یا غوث الثقلین الغیث یا شیخ محی الدین الغیث یا سید
عبد القادر در آمد در آن وقت حضرت غوثیه محبوبیه رضی الله عنه در درسه خویش
وضو می ساختند و تعلیم جوین در پای مبارک بود چون فریاد آن عقیقه بگوش مبارک
آنحضرت رسید فی الحال تعلیم جوین از پای مبارک کشیده طرف آن غار رها دادند
آن فاسق میخواست که آن معصومه را بحدث فجور او و ده کند آن قیاب بسرش رسید
و چندان زد که مغزش بر پیشان گشت و هلاک شد ضعیفه قیاب را گرفته بخدمت رسید و عرض
که روداده بود و بحضور چهار معروض داشت همه تعجب شدند + شمع چه غم دیوار است را
که باشد چه توشی بان + چه پاک از سوچ جز آنرا که دارد لوح کشتیان + ایضا + السبحة
الثالثه والعشرون فی تخلص الله تعالى مریداً من تالیف نوال الدین و الاخر
میان عظمت الله قاضی عماد علوی بن نظام الدین بن سیان محمد شاه بن حضرت
قدوة النساء العارفين حضرت سیان و حیه الحق و الدین علوی
رحمة الله علیه نقل میکرد که در بر بان پور متصل خانه سن هندوئی از قوم کهنری زبنا و بود
و بجانب ستطاب فیضاب حضرت غوثیه محبوبیه رضی الله عنه اعتقا و بندگی داشت
چنانچه در روز عرس شریف مبلغا خرج میکرد و طعام تقسام و گوناگون می بخت و رشتی
بسیار می نمود و اکابر و فضلا را می طلبید بعد وفات او قبایل او و بر بطرف سنان که جا
سوختن کافرانست بروند و بهیمه و روغن بسیار ویران آتش دادند هرگز آتش در و اثر نکرد و هر چند
بر بهیمه و روغن می انداختند و پاره چهای چوب سوخته می افکندند سر موسی او نسوخت
قبایل او ناچار گشته اتفاق نمودند که در تابی که رودی روان است بنیادیم و روان
سایم در آن اتنا در ویش در شش صاحبی را از حضرت غوثیه محبوبیه رضی الله عنه

در واقع معلوم گشت که فلان بند و پیش فلان کس که یکی از فرزندان بن سبت
به کلمه طیبیه مشرف شده و داخل سلسله اهل ارادت باشد است و بعد از نام و از وی
غسل داده و نماز چهار رکعت او کند و در وقت که کند که وعده پروردگار نیست که بر مریدین آتش
دنیا و آخرت کار نکند و از ایمان به سلامت پیروا ایضا به المصطفی الخا است و التمام
فی مراتب مریدیه رضی الله تعالی عنه و فضل مریدان خود فرموده اند
البیضة منا بالقيمة والفرخ لا یقوم بقیمة از ما بقیمة هزار مرید و یک مرید است
و چیزی از اقیمة نیست یعنی مرید مبتدی بن بقیه بقیمة هزار مرید و یک مرید است
و مرید متوسط از اقیمة نیست در بین قول پاک آنحضرت رضی الله عنه مبتدی را
تشبیه داده به بقیه و متوسط را به چیزی و از تشبیه منتی بخود سبک است فرمودند که معلوم بود
چنانکه مرتبه اول به بقیه میباشد و مرتبه دوم چیزی و مرتبه سوم خردن چنین مرید را نیز
سه درجه است و درجه اول مبتدی است و درجه دوم متوسط و درجه سوم منتی پس
باید دانست که مرید مبتدی حضرت قطب الاله الیه الاخرین خوش الحن و الالاف
و الاله الیه المقربین رضی الله عنه افضل در کمال است از رسیدگان دیگر و مرتبه متوسط
و منتی را انتها نیست که از پیران زمان هم گوی سبقت برده اند نه بی سعادت کسی که
خود را در سلسله ارادت و فی مقام دار و و چه بقبل مریدانی که باقبال دولت به سلسله علویه
غوثیه قادر بر ارادت نماید و در سایه حمایت آن شاهنشاه ولایت در آید و چه در شخصیک
به او بار روزگار ازین خانوادہ بر آید و به دیگری در آید اشعار

هر که در سلسله قادر است	از همه دانی که در برت است
سلسله قادری از جمله به	پیر بگشته در جمله به
شاه نه محکوم رعیت بود	عالم این جمله بریت بود
هر که درین سلسله دستی زند	حسب دل سلسله بکند

<p>حضرت گیلانست شو جله پیر بیخته او بین که بیر زده هزار هست خرو سش بجان بلند شاه دو کونست دو کونش مکان گفته چنین تب است خنده بیج مریدش نرود در سقر جنت فردوس بود پای شان</p>	<p>یکه شوی چاکر پیر کیمیر چو زه او را نه تو قیمت شمار قیمت او را که شناسد که منید بیج و شرایش همه سود جهان هست علی رقیه جسم دلی اند میدان همه عالمی مقرر بر پل دوزخ نرود پای شان</p>
<p>و در کتاب جوهر شیخ ابو الفرج ابن الجوزی نقل میکنند از حضرت شیخ علی بن الهمیتی که میگفت ایس مرید شیخ اسعد من مرید الغوث الاعظم السید عبد القادر الجیلانی رضی الله عنه یعنی مریدان پیران گیر سوادند و فاضلتر نیستند از مریدان حضرت غوثیه محبوبیه حضرت شیخ بقا بن طرس گفتم رَأَيْتُ أَصْحَابَ سَيِّدِنَا الْغَوْثِ الْأَعْظَمِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَأَنَّهُمْ أَقْرَبُ الْأَنْوَارِ فِي فَخْرِ السُّعَادِ یعنی هم مریدان حضرت غوثیه را همه روشن و تابان اند و در مجالس سعادتمندان کی از شعلی پر سپید از حضرت غوثیه محبوبیه از حال مریدان فاجر و متقی فرمودند الباری و الفاجران را یعنی مریدان نیکوکاران آن من اند و من از آن مریدان گناهگار ام ایضا آنحضرت فرمود در زمان حسین بن منصور حلاج کسی نبود که او را دستگیری کردی و از لغزشی که او را شده بود باز داشتی اگر من در زمان او میبودم او را دستگیری میکردم تا کار او باینجا نمیکشید و من دستگیری میکردم هر که از مریدان من مکرب لغو و از پای و از آید تا روز قیامت و نیز مذکور است از ابو نجیب سهروردی رحمه الله علیه که خبر کرد و مراد من که از شیخ حماد و عباس هر شب آوازی میخواند و اول یعنی گس انگبین می شنید چون این معنی بحضرت مالک الرقاب شفیع المریدین</p>	

سیدنا سید ابی محمد محی الدین شیخ عبد القادر جیلانی نقل کردند آنحضرت بصحبت
 شیخ حماد تشریف برد و پرسید بدیت صحبت و باس این ساجدیت بهر زمان
 این نغمه و آواز چیست + شیخ حماد فرمود که مراد او از ده هزار مریدانند هر شب ایشانرا
 یاد میکنم و حاجات ایشان از حق تعالی میخواهم و هر که از ایشان بگناهی مبتلاست
 در خواست میکند تا در این ماه او را توبه دهد یا از جهان بیرون برد تا دیرنی در گناه نماند
 پس آقای ماشفیع المریدین حامی و والی لطالبین فرمود که اگر حق سبحانه و تعالی مرا
 منزه تلی دهد و در حضرت خدای خود درخواست کنم که مریدان بنی قیام بپیشانی توبه بنمیزند و بن
 بدین ضمان ایشان یا شتم شیخ حماد گفت که حق سبحانه و تعالی مرا مشاهده نمود بدیت
 آنچه او از ریت خود در خواست کرد + از کرم او را بهانم ریت کرد + و حکم ارشاد گردیده

تمسك بنا في كل حول وشدة	نعينك في الاشياء كلها بهمتي
اذا ما مریدی في البلاد بشفق	دعائي اغشاه حيث كان ببلدة

الضرا

مُرِيدِي لَا تَخَفَنَّ اللَّهُ سَرَاتِي	عَطَانِي رَفَعَةً ثَلَاثُ الْمَنَالِ
مُرِيدِي هُمْ وَطِبَ اسْمُ وَطَنِي	وَرَفَعِلَ مَا تَشَاءُ فَلَا يَمْنَعُ عَالِ

لغنی

ای مرید خاص من خوش حال باش	بهر حق بر اهل حق بگویی فاش
هر چه خواهی کن تو آن امری مستمند	هست نام من بزرگ بس بلند
ای مرید من تو از آفت منال	ریت من داده هر رفعت کمال
ای مرید خاص من بگذار بیم	حق غفور است و رحیم و کریم
ای مرید خاص من بگذار بیم	از شکایت های اهل حق چه غم

شعوی

از سلاسل که عودۃ الؤلحق نیست
 همه فرع اند و اصل شان این است
 هر که در قادیان یافت نظام
 عظم این سلسله بعون خدا
 فعل بالنفل منیر سد چنگ
 بدعتی اصل باشند آن نامرد
 ابتدای همه سلاسل او است
 شده شطرنج از و پر نور
 کبرویه از و کبیر شده
 سرور و دیه را لطافت از و
 بر همه مالک الرقاب است او
 هر کی زده هوا خواش
 بر همه ستیلا سلاسل و آن
 همت او چو مهر زیشان فاش
 سگ درگاه آن شیر چیلان
 رافضی را از و عنایت نیست
 رافضی را با و تقارب بود
 بیشک این سلسله و سلک گهر
 یکمان جنتی است آن نمرود

بیشک این سلسله باطلت خداست
 این سخن که بگوش بے دین است
 شده مقبول حنا لقی سلام
 پاک از بدعت و ضلالت است
 در خفه و جلی بحق طلب
 کا سخرا از جناب آن شه کرد
 انتهای همه منازل او است
 چشمتیه هم ز فیض او مهور
 ورد و آفاق بے نظیر شده
 نقشبندیه را شدافت از و
 همه بنم اند و آفتاب است او
 هر کی خوشه چین هر گاهش
 در همه تنقید کامل و آن
 لیک ز و نور کی برد خفاش
 بهتر از شیرامی هر دو جهان
 خارجی را از و هدایت نیست
 خارجی را با و غبار بود
 در گلو بے بهشتیان خوشتر
 کف اخیش را بران کرد

و بهم برین معنی بزرگی نگو گفته است نظم

سگ درگاه میران چو خواهی قریب ربانی
 که بر شیران شرف دار و سگ درگاه چیلانی

دیگر

باش در دنیا غلام آستان قادری
بر که او باشد مرید خاندان قادری

ای برادر که بی خوابی بختی سروری
بالتیقین یابد نجات در دوازده شب

زهی سعادتمندی و نیک بختی که دست ارادت و بیعت برین سلسله عالمیست که
فقد است مساک بالقریة الولی لا الفصاة لها عبارت از آنست زود باشد
و خود را تر بره غلامان و مریدان این خاندان پاک داخل کرده چنانچه شهادت داده و در
قادری علیه رتبه الله الباری و شفیع الاول میفرماید بشارت باد بر کسانیکه پیغمبر
ایشان نبی معظم و کرم سیدنا و شفیعنا محمد رسول الله صلی الله علیه و سلم و پیر ایشان
خاندان حضرت عظم سیدنا و شفیعنا شیخ عبد القادر جیلانی علیه السلام و امام ایشان
حضرت امام عظم ابو ضیفه باشد و خوشحال آن سعادتمندی و نیک بختانی که باین
سعادت عظمی شرف شده و درین درگاه نسبت ارادت و بندگی را درست کرده اند
اسیر که این فقیر نیز از کترین بندگان و نیازمندان این درگاه هست بیوجه آنحضرت
پیر و ستار در دنیا و آخرت نجات یابد و داخل منتسبان آن درگاه و الاجاه باشد
نقل است که آنحضرت میفرموده بر مسلمانیکه بر بند من گذشته است یکروز
مرا دیده است عذاب گور و قیامت از او تخفیف گرفته شود و آدمی گوید که مردی از بندگان
بر آن حضرت آمد و گفت پدر من وفات یافته است او را در خواب دیدم گفت مرا
در گور عذاب میکنند بخداست شفیع المریدین شیخ سید عبد القادر بر و التماس
و عاکن شیخ گفت او وقتی بمدرسه من گذشته است گفت آری شیخ ساکت شدند
روز دیگر آنحضریا آمد و گفت پدر خود را در خواب دیدم بنایت خوش و خرم خلعت بزر
در بر پوشیده و میگفت که عذاب از من برداشته و این خلعت ببرکت حضرت
سیدنا و شفیعنا شیخ سید عبد القادر برین دادند بر تو باو که همیشه در خدمت حضرت

شیخ باشی سعادتمند چشپیکه آن جمال را دیده باشد و دو و نیم تنه آن گوشیکه آن آواز
 شنیده باشد و طالع سنده شخصیکه بر آن در سه گذشته باشد شیخ علی بن هبیتی گفته
 که هیچ خرقه را بابرکت تر و هیچ طاقیه را سرفرازتر از خرقه و طاقیه پیر پیران مرشد مرشدان
 شیخ سید عبدالقادر و مریدانش ندیده ام و هیچ روزی را مبارک تر از آن روز که آن جمال را
 سید دیدم ندیدم کی از اهل این گوید که غریبت اسلام کردم و در خاطر داشتم که پیش سیدترین
 اهل این باین سعادت مشرف گردم و در خواب دیدم که حضرت عیسی علیه السلام پیغمبر
 به بند او برود و شیخ سید عبدالقادر اسلام آورد که بهترین اهل این است شیخ ابوعمرو
 ابن مزروق گفته شیخ سید عبدالقادر شیخ و امام است هر که درین زمان براهی میرو
 و عالی یا مقامی باو سید بنامش شیخ سید عبدالقادر امام اوست و حق تعالی
 عهده گرفته است از جمیع اولیاء الله تعالی که امر او را قبول کنند و چشپیکه از رسول الله
 صلی الله علیه و سلم قبول سکوا اولیا کرده و همه میر سید درین زمان از شیخ و سید و سید
 عبدالقادر حبیبانی باو دیای وقت سپرسد و تاقیابنت خواهد رسید و در سه
 برتب جمیع اولیاء الله اطلاع دارد و باو هیچکس را بر مرتبه شیخ علیه السلام اطلاع نیست
 بجای دیگر چنین فرایند نیز نقل میکنند که از چهار حصه اهل هندوستان از خشیخ
 بشریت دو حصه مرید حضرت پیر و سنگیر غوث نقشبند علی الدین سید عبدالقادر حبیبانی
 علیه السلام اند و آنشون پیر و یک حصه مرید شاه در راه اجلافت بیشتر و نیم حصه مرید حضرت
 واجیه معین الدین چشتی و نیم حصه مرید محمد مبارک الدین زکریای ملتانی قدس سره
 هستی مذکور است از شیخ ابوالحسن علی بن محمد بن احمد بغدادی معروف باین جامی
 به الله علیه که گفت شبی در ایام طفلی در تاریخ سنه ۷۸۰ هجری خورشیدی در خواب دیدم
 آب شریعی خون و نیم شده است و سماک آن حیات و حشرات و آب بر سر شده
 ی افزود من از آن بگریختم و خانه آدم مروری دیدم از درون خانه فروخته من داد و گفت

بدین تمسک کن گفتن این فروجه نتواند برداشت فرمود ایا مان تو تو را برخواهد داشت
کناره آن فروجه گرفتیم خود را نزدیک آن مرویاقتم بالای تختی و خوف من ساکن شد
گفتم یا لکذی عقی یا ک یا ک من انبت فرمود من پیغامبر تو ام صلی الله علیه وسلم
از سبب آن درازنه شدم گفتم یا رسول الله و ما کن مرا که میرم بکتاب الله و سنت تو
فرمود نعم و شیخ توسید عبد القادر است سه نوبت من این التماس کردم بعد از آن
هر سه بار او چون بیدار شدم آن خواب را به پدر خود گفتم آنخو و هم فضل الابدال الاقطاب
والا و ما سیدنا محمدی بن سافریگو یکدیکه هر که از من مرید شدن و خرقه گرفتن خواهد یافت ایا او را
در مریدی خود سبکیم و خرقه بپوشانم مگر مردمان پیر سپری که ایشان همواره در محبت الهی
مستغرق اند و کسی بجز آنکه داشته پیش نر ایا آب سبونی آید صیف صد خیف آزمانه
کجا و آن مقام و صاحب مقام کو که آنچنان افضل الاقطاب و الا و ما و مثل حضرت علی بن
سافری نسبت خدام عام و مریدان مبتدی آنحضرت اینقدر رعایت ادب سبکوند و حالا
وجود ولایت عتقا است و اگر کسی ولی بهم گردد و لکن خاکپای آنحضرت شدن نمی تواند
بعضی مشایخ سلاسل چه جز آنها سبکند و لای و گزاف با میزنند و چون قادری مبتدی
عامی را می یابند سبکگویند که در طریقۀ شمار یا خسته است بسیار است و چله با دراز باید کشید
بیا و دست ارادت بمن ده و در طریقۀ جدیدۀ ما داخل شو بیک توجه از فرش تا عرش
پیش رویت گشوف عینایم و بیک نظر جمیع لطائف را جاری میکنم و صدای الله شد
از آنها بآرم ما شام الله این لطائف را بحیل خوب است یک دو و لطیفۀ ظریفانۀ درین محل
یا دم می آید و لکن ایرادش درین کتاب مقدس مناسب ندانستم فی الجمله این چه
شططیات اهل سکر و مجانین است و محلات مجازی و عوالم مقدس بده اندیدان مریدان
و مستفیدان ستر شدن و معتقدان این خاندان قادریه و اگر به مقتضای عظمی باید
که حسب نوشته دستور العمل نسائهم شریفه معقل شوند و پاسبان شر و طر و قومه انبیل باشند

تسبیح پنجم برای ارباب ذوی الالباب واضح و روشن و واضح و مبهر است
 که طلب مقام نباء علی القواء خاصه نبی نوع انسان است هر فرد از او این سبب
 مقتضای فطرت و اقتضای جبلت طالب مقصود و رغب مطلوبی میباشد
 و در تحصیل آن مقصود توسل بچیزی و اعانت از کسی میخواهد پس اگر کسی خواهد که شایسته مقصود
 از و برای پرده غیب جلوه گر آید و بطریق سهولت و آسانی و بغیر مشقت و دشواری رسوخ نماید
 و سنت از اوت از خلوص نیت و حسن عقیدت بدامن عاطفت حضرت قطب قطاب
 رضی الله عنه زنده بیاورد که از بلقولات آنحضرت رضی الله عنه و از کلام سائر اولیا و صلوات
 معلوم و مفهوم است که بچند توجیه بروج آنحضرت رضی الله عنه ابواب مقاصد و طریقات
 برومی گردان و معتقدان بآن تفرقه و پریشانی و وعده قبول نگرانی مفتوح است و نیز کتب
 معتبره معتبره معلوم گشته که اعانت و امداد و رضی الله عنه اهل اعتقاد الی یوم الدنا خواهد بود
 بخلاف سائر اولیا که مدت تاثیر ارواح ایشان از عاقبتی در زمان اعانت ایشان را نهایت
 اما طریقی توجیه آنحضرت که سر بایه سعادت جاویدانی و حاصل دولت و جہان نیست
 بقونست بر شرطی چند شرط اول آنکه بغیر از محبت آن حضرت محبت هیچ یک از اولیا
 و در دل و نباشد و توجیه بروج ایشان نکند زیرا که آنحضرت را عالم شک و غیرت کامل
 و نشأ جلال است و یحییٰ ما که الله نفسه شرط دوم آنکه ترتیب هیچ یک از اولیا را
 بمرتبت ملازمان آنحضرت مساوی نداند و در ذکر فضائل و بیا چندان مبالغه نکند
 که از آنجا توهم سنلوات شود شرط سوم آنکه چون جمیع امور و مقام خود بدانحضرت تعلقی
 نموده باشد بگیری ملتبی نشود شرط چهارم آنکه در هر امر و بیان حضرت ملتبی نشود و اگر کسی که
 عقلا با وجود و نور عقل و خرد وانی از تدبیر آن عاجز آیند و بغیر خود معترف شوند و در مثل
 این امور آنجناب را ملازم و کجا خود سازد شرط پنجم آنکه بعد از توجیه آنحضرت و ندانند و حصول
 مطابقت و دغدغه و تردید نکند و یقین داند که البته بحصول خواهد پیوست هر یک از این استقامت

بدان حضرت کند از جمیع شدائد کلمات و مضائق بلیات و نیوی و اخروی مسنون
و محفوظ خواهد بود و مرادات و مقصودات و دویانی او محصل خواهد شد چنانکه مرئوسیت
از آن حضرت که هر در گرتی بهی استعانت کند کشف غنا و سرکه در شادی بینند آمد
فَیْ حِثِّ عَنَّا و سرکه در حاجتی بین تو تسل جوید قضیبت که دور بعضی
از ابیات قصیده ناسخ این بشارت ظاهر است اشعار

تمسک بنا فی کل هول و شدّة	لعمینک فی الاشیاء جمهر ابعثتی
انا المرید ی ناصراً عند ضیمه	اذا ما اهترانی عند ضیق بلیه
اذا ما مرید ی فی البلاد بمشرق	دعا فی اغشاه حیث مکان ببلد
مرید ی اذا ما کان فی المشرق غایبا	اغشاه اذا فی الغرب نادى بهما

چیزی سعادتی که ازین شایسته هدایت رو بگرداند و راهی دیگر که خبر و شرف و نصرت این معلوم
نباشد تمایله توجه خود گرداند بداند و لائل شرف آن حضرت پر سار اولیا بسیار مستأول آنکه
آن حضرت از روی شرف اند و طرف فرزند خلف حضرت رسالت پناهی است و مستأول
و سلامه اگر احوال نادرین نسبت کسی را با آن حضرت تربیت شرکت واقع شده باشند
بکثرت ریاضت و مجاهده و عزیمت و شهادت و بحسن سیرت و صفای خویشت
و بزرگوار فواید عطیه و سوابب از جانب حق غر و علا امتاز و مستثنی خواهد بود و دیگر آنکه
اکثر اولیا کبار و مهمانند که اسامی سامی و القاب نامی ایشان در کتب معتبره و مستأول
ند کور و مستأول است خود را خادم آستان آن حضرت و چاکر و تنخواه او می دانند و پیوسته میگویند
و هر چه بچویند از وی بچویند و این معنی را سبب نیل سعادت و نیوی و اخروی خود
میدانند و نیز میریان و معتقدان آن حضرت که بشرف تربیت او شرف شاهان
و پادشاهان و ملوک و صاحب سینه رسیده اند زیادتر آنند که عدد حضرتان ممکن نیست
این صفات پادشاهات که مستلزم انواع سعادت است خاصه آن حضرت است

و از دیگری مثل شمع منقول نیست پس بخردی را که آئینه دل بسبب رنگ ریب
تیره باشد باید که بصیقل ملاحظه کلام و لیا کبار جمیع اندر روشن و بجای گردانده اگر بصیقل
و نیده بصیقل به دست غبار انکار خیره باشد باید که بجای مطالعه کتب معتبره متعدد و کمال و بنیاد و نید
تا جلایاب حجاب بالکافری بیان دل مرقع و منقح گردد و شاید قصه و بیهوده باشد و ملاحظه نماید
و ما انا بشر هم فی المقصود و المرام و علی الله التوکل مد لا حول الا الله

ذکر اول و عنوان بی ثل

در بیان پیشین گوئی شاه ابوالبقا صاحب قدس سره و باره تری
اجلال سید سندی بغدادی اعنی سیدنا و مولانا سید شاه
ابو محمد عبد الله القادری الرزاقی البغدادی الحسینی الحسینی الخیر
از اشرف البلاء و بغدادی است هند و بنگاله و او دینیه احوال
فرخنده مال برادران و پسران و دختران آنحضرت رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین مع کرامات باهره معظم و محترم الیه و در خصوص
شجره سبطیه مفصله که از بغداد شریف همراه آمده بود

کاشفان و قائل معانی و واقفان حقائق باطنی و موشحان اخبار نهان مفسران
اسرار کن فکان بوقائع نگاری و افعات کرامت آیات بدینگونه پرواخته اند و از جمیع
و اطهار صریح این اخبار صداقت شعار چنان ساخته که در موضع پناهی و پناه
سیدنی نور عالمی با عمل و فاضله بدی بدان شناسه رسوز معقول و مستقول و اما علیهم

و اصول بنام نامی حضرت سولانا دانشمند رحمة الله علیه بودند بعد فراغ از تحصیل
 تکمیل علوم ظاهریه و فنون عقلیه و نقلیه به تنهای اکتساب علم باطن عرفان قافیه و لغز
 جاشانه شغفه پیدا کرده خطی متضمن استعدای تحصیل دولت بیعت و حصول فقر و فقر
 بخندست فیض درخت خال مجد خود که ولی روشنفهیر و صوفی بنظیر معلم کتب مراقبه
 و مشایخه مدرس مدرسه مکاشفه و معائنه سجاد و نشین خاتقاه ارشاد و هدایت شیخ
 طریقه افادات و افاضت اعنی سولانا سیدنا حضرت سید شاه ابوالقاسم صاحب
 قدس سره و مال نمودند جناب شاه صاحب قدس سره یعنی خال سولانا که از اولیای ابرامی
 و پیران نامی بودند با شرف اخبار استقبال و اطلاع بر امور غایبه شهر آفاق و در زمانه خود
 یکتا و طاق بوده جواب خط سولانا دانشمند مرحوم سقانی شد شاه و جعل الجنبه مشاهد به عین
 تحریر فرمودند که نصیب بیعت و بهره نصیب شما حضرت قسام ازل و مقدر کم نیرل و یکجول
 این گرامی کم بایم تقدیر و مقرر فرموده چندی منتظر وقت باید بود انتظار قدم بیست نام
 صاحب دولتی بیکشید و کلیه صبر بحیب جان گاه باریا نشاء الله تعالی روزی قوت
 ستمانی فتح الباب مرو شدنی ست و روی شاید مقصود دیدنی ست که بعد چندی
 پادشاهی در پانوال و صاحب دولتی با کمال خضر خصال گل گزار مصطفوی شهر و حویلیا
 تر نشوئی شمع شبستان حضرت محبوب سبحان از اثر شرف البلاء و بغدا و فیض بنیاد
 جنت فشان درین دیار بنگاله قدم بیست از دم خود از زانی خواهند داشت و شمارا
 از دولت بیعت و ولایت و کرامت ملا مال خواهند فرمود و اسم سامی تمام گرامی آن
 در کیتامی و رایای قادی با عث حدوث اشیا می عجبیه ظهور اسور غریبه تخلق با خلاق
 در سولانه مظهر خوارق و کرامات حضرت قادی به عالی علیه سید سندی بغدادی سیدنا و لانا
 سید شاه ابو محمد عبد الله القلوری الرافعی الحسینی الحسینی البغدادی البجلانی رضی الله عنه
 خواهد بود سولانا چند برای شناخت آن آشنای بجزو فان و ایقان نشان سید هم

این بسند فیوض علم و یقین بے اظہار و استفسار شما جوابات آن بشما بیان خواهد نمود
 بولانا محرم جواب خط خود یافته منتظر وقت نبشستند تا آنکه رایت فیض آیت ارشاد
 و هدایت و علم بکثرت شیم افاضت و اشاعت کرامت آنحضرت سید سندی بفرمودی
 رضی اللہ تعالیٰ عنہ ویرین دیار بند و بنگالہ برافراخته شد و کوس قدم سینت از دم و نزول
 بکثرت شمول آنجناب بلند آوازه گشت

منی باوج سپهر کمال طالع شد	آ که کس ندید چنان ماه و نهاران سال
خجسته طالع و روشن دل و سبارک پی	فرشته طلعت و نیک اختر و بالون فال

آن عاشق صادق یعنی بولانا قدس سره ستاره بخت خود را باوج سپهر سعادت و رخشان
 و تابان یافت حالتی که پیدا کرد شمه از آن بعد رساله و دفتر گنجید و بسیار بیان نتواند
 که حرفی از آن بشمردنی الحال در خواست دعوت نمودند حضرت سید سندی بمقتضای
 بنده پروری و مرید نواری دعوت ایشان قبول کردند و در خانه بولانا نزل و اهل جلال نمودند
 و قبیل از نیکه بولانا قدس سره سوالی کنند خود خبر از بشارت شاه ابوالقاسم صاحب دادند
 و جواب سوالات معلومه را ارشاد نمودند و ابواب نذل و نوال پروری ایشان گشادند
 و در این حال شانرا از چهار زبان معانی مالا مال فرمودند و بقیه اولی از شرف انکشان مقامات
 عالم ملکوت و جبروت و لاہوت و باہوت مشرف ساختند و بجای درجات حضرت اعلیٰ شریف
 قبضه اقتدار و تصرفات بخشیدند و بیک توجه خاص بمنزل سیرلی الہد و سیرنی الہد رسانیدند
 و ثنائی شد و بقا باقیه کردانید بعد از آن شجره و شمال خلافت و خرقه فقر و ولایت محبت
 فرموده و در مرہ خلفای والا ای خود و اختصاص بخشیدند و تکمیل و اتمام رسانیدند و ہم
 ذکر کرده اند کہ بموضع سنگ از طلائق ضلع سیدنی پور شخصی رئیس بود و مادر فرہ الحال انصر
 عدم وجود اولاد داغ بر جگر داشت ہر چند سعادات و شرف خدمات بزرگان دین حاصل
 ساخته و حسب رسم ایناسہ روزگار بیت دایر و چارہ جوئیہا پر داختمہ بمعہ

<p>بخت خوابیدش بیدار شد و از شجر مراد خود بری نمود</p>	<p>و که کل روشنی در چشم عالم بین نماند</p>
<p>برگ عیش و شادمانی در دل غمگین نماند</p>	<p>چون خبر تشریف از زانی آن عارف معارف گشت گشت</p>
<p>اسرار از لایه و ابدا به عالم غیب دانی محرم خود امض</p>	<p>سیدنا و مولانا سید شاه ابو محمد عبد الله القادری الرزاقی البغدادی الحسینی رضوی</p>
<p>تعالی عنه یافت شیشه ز تصرفات و کمال معظم و محشم الیه دریافت حاضر و دلتی شد فی الحال</p>	<p>از زبان فیض تر جان ارشاد گرفته</p>
<p>قدیمی نکو کار نیکی پسندد</p>	<p>بگلک قضبا در رحم نقش بند</p>
<p>ز بار افکند قطره سوسه یکم</p>	<p>ز صلب آورد و نطقه در شکم</p>
<p>گشت مراد تو سر سبز کرده و مقالید فتح البابی بتوسپرد</p>	<p>نطقه بر جم قرار گیرد و بجزیه قریب وزندی از جند بود و آید باید که تازه با علم جمی الیه</p>
<p>موسوم سازی و بقیه العمر بفرخی و ز فرخنده فالید با پروازی</p>	<p>از ان نهال شرف تازه گشت گلشن لک</p>
<p>واغی با استماع اینگونه نوید فرح افزا از شادمانی و شادمانی با خود چنان باید که در چیزان</p>	<p>چنانکه تازه شود برگ گل ز باد شمال</p>
<p>نگین پیر تر نهایی خرمی آغاز نهاد و گلبانگ است و گام از نیمه باز و علی الفور شمع تازه را</p>	<p>بزوج عاقده خود رسانید و از اشارت پر بشارت آن مستجاب الدعوات مقبول خالق</p>
<p>کائنات آگاه گردانید زوجه عقیقه بشوی خود و بجهان بگفت که گاهی بیایم سیدانسیم</p>	<p>مراد تو زبده و از بدتی گل کامرانی و مقاصد با من آرزو و تمنای خنجره پس اینک که سن یک</p>
<p>فرارسیده چگونه علامت حل ظاهر شود و نطقه قرار گیرد و شوهرش سعاد پس رسیده صورت</p>	<p>حال بوقف عرض رسانید از حضور پیر ایامی رفت که بر کلام صدقت التیام فقیران</p>
<p>کذب و بطلان را دخل نباید داد و حمل بر شک گمان نتوان ساخت تو و سوسه ساس</p>	<p></p>

تفسیر را بگذاری و قدرت قادر بیچون نیکو مشا بهره سازی **س** مطلق آن آواز
 فراموش بود که چنانچه حلقه معبود بود چنانچه بعد مراد و اوقات معینه فرزند می بیند
 بنحایت آن نیازمند متولد گردید و از بشارت و کرامت جناب تقدس آسای رضی الله عنه
 شهادت کلی رسانید خانه ویرانه اش آبادان شد و دل او پرورش کار و مسرور گشت
 پوشیده سپاه که همچنین تا تشریف داشت آنحضرت رضی الله عنه اکثر مرمان ملک هندو
 بشکال و غیره از عاطفت و تفقیدات حضور فیض گنجور سعادت و نصرت حاصل نمودند و بهر
 حاجت و مقاصد استعانت و استمداد آنحضرت ایشان بنموده کامیاب و فائز الهم شدند
 و هزار انسان از رجال و نسوان بلکه حیوان پران هم درین خانواده قادر بر رزاقیه بعد حضرت
 سید سندی بغدادی داخل شدند و دست بیعت بعد از شوق و رغبت بنحایت
 آن شیخ الشکلیین انجام دادی و درین داور هم بسیار جا بیشتر تصرفات و کرامات از ان
 ذرات پاک صفات ظاهر و روشن گشت که از آن این لقبی تجریر آورده شود همانا قدری
 ترتیب یابد و رساله بطیعی از اینها تا لایف حالات و غرق عادات مدوح
 خروم یعنی جناب تقدس آسای کرامت انصاف سپیده نام و مولانا سید شاه
 ابوالحسن فیاضی القادری الزیاتی البغدادی الحسینی خلیفه بحق و خلعت صادق سپیدنا
 و مولانا سید شاه عبدالقادر الزیاتی البغدادی رضی الله تعالی عنه مقصود و نظر
 است از ان تن زوم و تیشا و تبرکات فقط در روایت سابق الذکر از او عنوان این کتاب خبریله
 شامل گردیم تا که رساله از ان سعادت هم به بهره نباشد و نه باین صغیر چون کتابش
 تحریر آن فائز مطول که با و قلم و زبان آن گونه تاب زبان فرسائی گوشه کتابت از ان جمل
 و در تمام انجا طبع شدین و بجز در کوزه آورو و انصاف را بگویم چون توان دانست **س**
 که در هزاره قرن گنم وصف بیشک از صد هزار گفته نیاید گریکی که مذکور است که در هنگام
 تشریف آوری آنحضرت جلیل المرتبت مع فرزندان پاک نژاد و مستورات پر و گسیان

تنق عصمت و عفت نهاد و خلیفه بغداد تعظیم پیش آمده برای حفاظت و امنیت طریقی
 پروانه را بداری حواله ایشان نموده در آن حالات نسبت حسب یعنی کرسی نامه آن سادات
 مبارک صفات مفصل و مرقوم است و به سید سندی نامزد بوده هنوز آن سند یعنی
 پروانه را بداری سبیل بطغری خلیفه بغداد موجود است بکریف کل حالات صنادید و نیز
 آن فرزند آیات بشجره مطوله مفصله که از بغداد همراه آمده مرقوم و مسطور است نقل آن
 همگی و تمامی را در اینجا بر داشتن حمل بر طوالت نموده از آن بازمانده و بسبب اضطرر
 پروا ختم آن اینکه سیدنا و مولانا سید شاه ابو محمد عبداللہ القادری الزرقانی الجیلانی
 البغدادی رضی اللہ تعالیٰ عنہ مع چهار فرزند خویش سیدنا و مولانا سید شاه ابو الحسن علی القادری
 الزرقانی و سیدنا و مولانا سید شاه رشید علی القادری الزرقانی سیدنا و مولانا سید شاه غلام
 القادری الزرقانی و سیدنا و مولانا سید شاه رجب علی القادری الزرقانی و مع برادر خود
 که هر یکی از آن دوران زمان تلخ خویشیت بر سر داشت و لباس قطبیت در بر و سبب آن چون
 خلیفه برحق حضرت حضور عالی اعنی سیدنا و مولانا سید شاه ابی احمد طفیل علی القاری
 الزرقانی الذکری البغدادی از بغداد شریف تشریف از زبانی فرمودند و هم دیگر نبیان و نبات
 و از واج طیبات همراه بودند و بجا صرف بر همین قدر گفتا نموده شد اگر کسی خلاصه احوال
 ایشان دریافت کردن خواهد بشجره مطوله مفصله بغدادی رجوع کند - مذکور است که وی سید
 سندی البغدادی رضی اللہ عنہ به حضوری بغدادی هم ملقب بود و وجه ملقب حضوری بغدادی
 آن بود که اکثر مریدان و طالبان شاغل و ذاکر و فکر ایشان از زمین توجیه سامی رضی اللہ عنہ
 بشرف زیارت حضرت سرور انبیاء و آل اہلما را صاحب کبار و خوث الابرار و دیگر ائمہ و اولیا
 رضی اللہ عنہم بار بار بچشم سر مشرف می شدند و کشف القبور و کشف القلوب کشف الملوک
 بلکه کشف العرش و کشف الغیوب بسیار از مریدان وی رضی اللہ عنہ را حاصل بود و این
 توت کراست با اولاد و احفاد وی حضوری البغدادی سید سندی هم هنوز حاصل بوده است

که حاجت تحریر دارد عیان بر بیان چه دوی رضی الله عنه همچو بزرگان خود خرقه را دوست داشته
بیعت از دست پدر بزرگوار خود پوشیده و اخذ فرموده اند و قدم بر قدم جدا جدا خود داشته
و به شرافت موروثی و به سیادت آبائی مشهور و معروف بودند و بیخج خانواده و سلاسل
جمله طرائق حضرات اولیاء الله در گرفتار بیعت و ارشاد و تلقین از خدمت والد ماجد شریف
باذن و مجاز و هم صاحب محفوظات در سائل وارد و کتب تصوف بودند و گاهی مثل
آبانی که ام خود را از راه و سلاطین وقت اختلاط و ارتباط داشتندی و نه شش و پیه
و فلوک از دست مبارک خود فرمودندی بلکه نگاه هم بدین جهت نکردند و در کورست
که خطابات و القاب حضرت سید سندی بغدادی که از درگاه عالیجاه او سبحانه و تعالی
در سبیل مقبول مجتبی و غوث بر و سر اعلا گردیده و حضرت ایشان بدان مخاطب لقب
شده باعث فخر و امتیاز بین الاولیاء و الاصفیاء وقت خود بوده اند لکن ملا تحصیل است
گر هر قدر یکد از ان وستیاب مولف غرضی عنه شده باظهارش پرداخت تا که ممان طالع
و مرایان و مستفیدان و مسترشدان این فائدان قرب مقام و مقام مرتب حضرت سید
سندی بغدادی بقدر رسائی فهم و ادراک خود باطلوع کنند و از در خطابات بلکه میانشان
تخصیص شده باشند و بکار دلی بر سیده باید دانست که چونکه حضرت سید سندی بغدادی
رضی الله عنه ازین دیار حاجت اشرف البلاء و بغداد فرموده بهیچ تجارت و صنعت
نموده آسوده اند بنابرین از تحریر تاریخ انتقال انتقال ایشان چند نام و محبوب و اندک علم بالصواب

خطاب حضرت سید سید بغدادی

یا قطب البلاء یا غوث الاوقاد یا سید الانصار

یا حمید البلاء یا ابا محمد یا ابن احمد مختار یا ابن حیدر کرار

یا ابن غوث الابرار غوث اعظم	یا سلطان السارقین
یا برهان السالکین	یا تاج المحققین
یا سید السادات	یا حیدر الکائنات
یا صبح المسبین	یا ذوالکرامات الجلیہ
ای سید شاہ عبداللہ	ای مخدوم عبداللہ
ای سلطان عبداللہ	ای نورانی عبداللہ
ای محبوب الہ	ای مطلوب درگاہ
ای ولی کرامت و سنگاہ	ای عارف حق آگاہ
نور البصری قرة العین	زبدۃ الاولیا
ای فانی ذات محمد مصطفیٰ	ای فانی فی اللہ بانی
میر الجن والانس والہلاک	لائظیر لہ ولا شریک فی الولاۃ
سید الطائفہ	ای طائر قدس
الجیلانی	الحسنی الحسینی
ذکر دوم	

در بیان قدوم سیمین از دم حضور عالی حضرت غوث ثانی
 منع والد ماجد و برادران صاحب علم و عرفان قدس سرایم
 از اشرف البیلا و بغداد و دیار هند و بنگاله و شفا یافتن مریضه
 قمریہ اسلامکۃ بہ برکت اقدام آنحضرت و مشرت شدن
 فریدان حضرات خوشگرمی غیر از سیمین

سورخان صد اقت شعار و وقایع نگاران راست کرد از منازل روایات حاصل واقعات
 بدستگیری پای قلم بدین روش پیچیده اند که چون جناب تقدس صاحب غوثیت انست
 قطب رب الارباب سیدنا و مولانا سید شاه ابو الحسن فی اگر علی القادری الحسینی البغدادی
 الجیلانی رضی اللہ تعالیٰ عنہ نسب فرزان واجب الاذعان صدر دیوان است شریف
 اقلیم ولایت مالک نظم و نسق مقامات و کرامات صاحب غل منصب سائر ولایات
 حاکم محکمہ اولیادارث وراثت خاتم الانبیاء نایب جناب حضرت امیر سیمین
 مولای صغیر و کبیر سیدنا و مولانا و ملاذنا و معاونان و شفیعین فی الدارین و وسیلین است
 فی الکلونین حضرت غوث الثقلین سیدنا ابی محمد محی الدین شیخ عبدالقادر الجیلانی
 علی حید و علیہ الصلوٰۃ والسلام عازم ولایت هند و بنگاله شدیم پدر بزرگوار آنجناب
 سیدنا و مولانا ابوالاولیا حضرت سید شاه ابو محمد عبدالقادر البغدادی فی الدارین
 یعقوب و اتراب فراق آن یوسف مصر جمال و کمال نیاورده شریکیت نوروی
 و بادیه پیمائی شدند و آن ناز پرورده قصر سیادت را درین سفر نور و دراز تنگ انداختند
 و برادران صاحب علم و عرفان آنجناب یعنی سیدنا و مولانا سید شاه رضی اللہ تعالیٰ عنہ
 الزرقانی الحسینی البغدادی الجیلانی و سیدنا و مولانا سید شاه علام سیل القادری کرد

الحسنی الحسینی البغدادی و سیدنا و مولانا سید شاه رجب علی القاری
 الرزاقی الحسنی الحسینی رضی الله تعالی عنہم و رضوانہ علیہم
 پدر بزرگوار و برادر غمخوار را عازم سفر دیدن تن به ترو و سفر داود و معیت
 بلور اعظم خود حضرت غوث ثانی را اختیار کردند پس این پنج تن پاک نور و یگانگان مخاطب
 لولاک از اشرف البلا و بغداد روانه شدند و بنگالہ شدند و چون ماه منزل بمنزل طے
 مسافت کرده و مثل آفتاب عالم کتاب از شهری شهری ارتحال فرموده داخل بنگالہ شدند
 و در مدتی در موضعی از مضامینات بیچشم قریب خوشگویی که بر سر راه سست رسیدند
 و میخواستند که وضوی تازه بگیرند و در آنجا ساعتی بپایانید که فردی از آن راه گذشت
 و نظرش برین حضرات افتاد اگر چه آن مرد و ناخیلی مضطربانه تیر تیر سیفت میکند
 با کمال آن در او حدیقه زهرانه بوجهی بود که نظر کسی بر آن حضرات افقد و حاضر خدمت نشود
 آخر آن مرد حاضر خدمت بابرکت شد و ساعتی بجوار رحمت آنحضرت نشست حضرت
 غوث ثانی بقتضای حکام خاندانی و اخلاق روحانی پرسان حالش شدند و چون بخبرال
 از واس حالش پیوید بود و آثار سلسله گل اندیش پیدا و چه چیزانی در سر سبکیش را متفسر بود
 مرد که این مقال بنده نواری را بر آن آثار کمال و بزرگی که از جبین بدین آن بزرگان بن
 چون مهر تیر لعلان و فرزندان بود مصدق جناب یافیت قطعا دانست و دست قبل
 را با وی رکاب اندر رکاب به نصرت و تائید را با وی عنان اندر عنان به بدل گفت
 که قافرا قبل بمنزل مراد رسانید و سائق تقدیر باشا به مقصود و هدوش گردانید و رحمت
 غنیمت شمر و حال خیر و طلال خویش به جد الحاح و زاری بدین خط گزارش خود و غرض کرد
 که کاسی آفتاب کشور دای سایه خدای به بیرون ترست چتر تو از سایه بهاس
 ای فرشتگان آسمانی بقالب انسانی حاجت عرض چیست پیدا و پنهان بخیرت شما
 کیست پسری دارم که از مدتها در این با قساص مرض مبتلاست هر چند بهما لجه پرداختم

و در میانش بار خود را بسیار ساختم چون شمس گداخته که در لایحه انداخته اند پذیرفته و روبرو بتجفیف قرار داده
 بلکه روز بروز سر باشته و نهاده **س** و در وسبب درو شد اینجا چه اسیدست و زایل
 شدن عارضه و صحت بیمار و حالا حالش خفید بتغیر شده و همه اشخاص خانه را باس کتک
 روده برای چاره گزین نزد طبیبی میفرستم و لکن چون عیسای انفسی را یافتیم دیگر پر وای طبیب
 چه دارم اگر بنده تا بنده خانه قدم رنج فرماید و خاکپای خودتان تو تیبای چشمان کشید و
 از تنادلی ما حضرت باریست و احسان برگردن جانم ننید هرگز یکسبع بعید از مراحم
 بزرگانه و بنده نوازی خسرانه نخواهد بود **س** از تاب آفتاب حوادث چه غم خوریم چون
 سائبان لطف تو باشد پناه ما حضرت حضور عالی غوث ثانی ارشاد فرمود خدا تعالی
 شافی ست متوکلان را نانش کافی ست انشاء الله تعالی فرزند و بلندت شفا خواهد یافت
 خاطر جمع دارید و خانه خود را باز پس دید و عودت قبول کردم اتهام ضیافت ماسپرد جهان پس
 مریض کشید که پنهان این امر اتهام از آن مریض ناتوان خیلی بعیدی نمود و لکن چون که
 آن مرد صاحب اعتقاد بود و مجرب و مطاعه لب کشیده و بر جناب استیصال رجعت
 خانه نموده بغایت خوشحالی و خوشحالی بر بالین آن نقش قالدین پهلور و دسترخوان ثانی
 یعنی پسر بخور رسید و سر گذشتن بیاثر از آن خدا را بیان نموده فرمان اتهام ضیافت بدو
 آن محضه که از نهایت شداید مرض همگامم و اسپین می شمرد و فقه ازین فرد روح افزا بر پا
 خاست و گفت **س** روم بکوی وی از سر برستان فلکم و غبار خاک درش تویای
 دیده کنم و آن فرمان اتهام را جان بخش تر از روم عیسوی یافت و لوازم ماکولات و مشروبات
 مهیا ساخته و بنده است آنحضرت بی استعانت کسی و چیزی تفریبنا کنیم کرده از قوت
 کرات غوثیه غوث ثانی طی کرده رسید و بعضی خدمت والا مقام رسانید که ای خاصان خدا
 و وارثان مصطفی چون این نیم جان بلکه بجا از سر نو زندگی بخشیدید و این فیض
 سالها سال ابدی چاق و توانا گردید و باریست و احسان برگردن جان ما نهادید

باریست اینقدر هم بفرمایید که از قدم دوم بیست و نهم خودتان بنده خانه را رشک و شفا
 کنید که **س** نظر کردن بدو ایشان بزرگی را بپذیرید و سلیمان با همه شصت نظر
 بود بر سرش و فی الجمله آنحضرت بابرکات تشریف فرمای خانه آنمرد و انباشته نگاه داشته
 عزت و افتخارش را بآفتاب رسانیدند **س** ز قدر و شوکت سلطان پشت خیزی کم
 از انتقام بهمان سرای و مقامی که کلاه گوشه و بهقان آفتاب رسید که سایه بر سرش
 انداخت چو تو سلطانی و آن سپرد پدر و هم جمعی کشیان موضع از اکابر و اصاغر
 بهمانه این کرامت ظاهره و خرق عادت با بهره از شرف بیعت شرف شدند و حلقه
 اطاعت را بگوش عقیدت کشیدند و چون آوازه این چنین عظمت و اہمیت و کرامت
 و خرق عادت حضور عالی غوث ثانی جابجا انتشار تمام یافت مردم از ہر چار طرف
 هجوم آوردند و جوق جوق در سلک مریدان قاورید و زانہ و گریہ و اعل شدن آغاز نمودند
 رفتہ رفتہ این خبر کرامت و ولایت اثر گوش گذار حضرت سجادہ نشین مقام خوشگرمی
 کہ یکی از اولاد اجداد ولایت پناہ کرامت دستگاہ سیدنا و مولانا سید شاہ
 عبداللہ الکرمانی قدس سرہ العرفانی بودند گردید و چون استماعش حضرت صاحب
 سجادہ مرحوم و مقصور بدعوی ولایت و تصرفات خود و بزرگان خاندان و اطراف پار
 خود خیلی برآشفته و بیخود تمام فرمودند آن فقیر تازہ و ازو کیست دور ولایت خود و ما
 و جہت اندیش چیست خود را غوث وقت و از اولاد محبوبہ شیخانی مشہور سیکندری حالانکہ
 از ادب فقہر ہم بہتر بود کہ در ولایت گیران می آید و بلا اجازت صاحب ولایت
 بیعت از مردم سیکندریہ باید کہ یک نفر از خدام ببرد و فی الفور حاضرش کند حسب فرمان
 سجادہ نشین خادمی رشت خود چنانچہ حاضر خدمت بابرکت حضرت حضور عالی غوث ثانی
 شد تا از ششم و غایت محمد و محمد خیر بد و پیغام طلبی برساند و لکن چون نظرش بر چہ مبارک
 اقتاد از ان عظمت و جلالت الہیہ کہ چون آفتاب قیامت فروزان و لعلان بود و بیعت

و ہونے درویش جانہ و طاقت رسالت و قدرت سفارت را بالکلیہ کم کر دیکہ چند
چون تصویر بر دیوار تجرید و خاموش ماند چون بخود آمد و چہ سیرے اوقات یافت زمین
خداست بسوسید و فوطہ برگردن گذاشتہ دست بستہ عرض داشت کہ کوکہ سجادہ نشین
خوش شکریم ہا از ان حضرت را طلب داشتہ است و این کہینہ خادم را برای ہمین
خدمت بابرکت فرستادہ ارشاد شد کہ غلام قدس شیم و لواہی فلک فرستادہ
حضرت محبوب سبحانی مطلوب ربانی غوث صہبانی قائل قبول سے **بارک اللہ**
میکہ تحت حکمی + و وقتی قبل قبل قبل قد صہبانی + شیخ ابی محمد علی الدین
سید عبد الفتاوی الجیلانی الحنفی الحنفی علی جدہ و علیہ الصلوٰۃ و التسلیم طلب
کسی از جاسے خود حرکت نہیکند تو باز پس بر و مخدوم خود را بگو کہ ازین گونہ گستاخی
و بے پرواہیہا باز ماند خادم بیچارہ ترسان و از ان پیش خواجہ خود باز پس آمد و برگشت
را بیان کرد و ازین جواب لا جواب نائزہ غیظ و غضب حضرت سجادہ نشین صہبانیہ ایدر نسبت
سابق مشتعل گردید و چہا رکس مقتصد خاص خود را حکم داد کہ ہمین وقت
نزد ان فقیر روید و بہر صورتیکہ توانید فی الفور حاضر آید ایشان
چون حکم پرور شد خود یافتند بہتندی تمام نہ داشتند و ان زمان قطع راہ کردند لیکن
چون بخدمت بابرکت رسیدند تفسیر حدیث من خاف اللہ خاف اللہ کل شیئ
از وجہ و وجہ آنحضرت مطالعہ کردہ ہوش و حواس را از سر بافتند و از غایت عظمت
و نہایت ہیبت در زمرہ افتادند حضرت غوث ثنائی مرکز باطنی ایشان دریافتہ فرمودند
پیشمارا بگویند کہ دورہ شہاد گزشت حالا عند زمان این علما ان حضرت محبوب سبحانی
چارہ کار خود یاد و تنظیم باید چیست نہ گستاخی و بلے ادبی این بیچارگان بخدمت خود ما
مراجعت کردند و از اجزا مطلع ساختند بجز دریافت این واقعہ کہ جمیت صاحب سجادہ

بجہش آتش مسدود شدن زبانون گفت

چندین پسر استان یاد کرد ز چشم و زرگری پنهان بفرخت	کز شد نیوشده و لاروی زرد که از آتشین دل ز بالش نیست
--	--

فی الحال حکم داد که اسپان را زین کنند و عساری بر فیصل بنیدیدن خود با صاحب
خویش میرود و احوال آن فقیر را بیک جذب نظر سلب میکنند و لکن اینجا که تابع فسران
قطبند از آن سایر حیوان هم میشوند فیصل را اسپان با وجود جود و جود نیلیانان و سائیسان
بسواری نعلده شوره پشتی و در وید که ناز نهوده تا چهار حضرت صاحب سجاده قدس سرای لکی
سواره حاضران مقام و بی الاقتشام شدند و بمقابل آن پسر گیلانی و دلاور کارزار عزالی
شیل سید الله الخالب حضرت علی بن ابی طالب آمدند و دیدند که آن آشنای خود را
و ما بر سر ملافتی از غایت علم شبانت چنانکه خاند اولیای کبار و اصفیای فی حق است
مراقب نشستند و بشتابده و معاند حق بشغول زد چون صاحب سجاده حضرت عیسی
و ولایت تاب را بدین حالت دیدند خیال کردند که تاب بمقابل و چهار چشمی نیاروده و مگر فی حق
کرده اند به نخوت و نور و سبزه زاپا لکی بر آورده گفتند که ای فقیر اگر هست مردانه داری بسا
و بمقابل مردان را تا حق و بطلان ظاهر شود و نخوت و غرور از سرست بدر رود
که ای پسر بر این دلیری کند به که سر نخیر یصدیدین افکنده و مثل این لاف و گردن
بسیار گرفته اند از آن حضرت را بدر رفتند شاهزاده و دو جوانی قره العین محبوب جهانی حضرت
خوش ثانی بیک نگاه تیر سوزی ایشان دیدند بچو دنگاه مهر آن حضرت صاحب سجاده
از اندرون پا لکی چون پر کاله گاه از جذب کمر بیدار افتاده پیش و حواس خود را تیر
گفتند و چون پلاس پهن بر سر کوزمین رفتند از خدا جویم توفیق ادب + بی ادب
محروم ماند از لطیف ادب + هر که گستاخی کنند بطریق + گرداندر وادی حیرت
خریق + ناگاه حاضرین بر آن العین دیدند و یکوش خود شتیدند که صاحب کرامات
ظاهره و مقامات با هر و سیدنا و مولانا سید شاه عبداللہ الکریمانی قدس سره العرفه

که از ایجاد صاحب سجاده اند و در زمان خود قطب آمد یار بودند و حالات گرامت آیات
 آن بزرگوار بسیار است که این رساله و جزوه گنجایش آن ندارد و مجسمه حاضر آمدند و سفارش
 و شفاعت پرداخته گفتند که این پسر نادان غافل اند آداب بزرگان شوخی و گستاخیه که بدست
 شما کرده است پاسبان را در گذر فرماید بے شک این ولایت ملک ملک شماست از حضرت
 غوثیت شهنشاه اقلیم ولایت والی عزل و نصب اولیای سابق و لاحق قائل
 قول پاک **و ولائی فی کل قطاب جمعا فیکم نافذ فی کل حال**
 برای زمان معین که انتهای این است سفوض این خاندان بود آری حضرت قطب است
 راست فرمود چنانچه در کتب معتبره و قوم است از مناقب غوثیه المثنویه الثانیة
والسبعون فی فیل کل ولی منصب الولاية بتجویرک رضی اللہ عنہ
 آورده اند که شاه هاشم علوی بیجا پوری در رساله خود می نویسد که در هر زمان هر وقت
 شخصی را که بمنصب ولایت سرفراز می کنند فرمان رب الغرر میرسد که پیشگاه
 تحت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم برید و از آنجا امر میشود که نزد ولدی سید
عبد القادر برید تا اولیایقت و استحقاق او بمنصب ولایت تجویز نماید
 و مقدر گردد و چون آنحضرت او را لائق آن منصب می یابند تصدیق مبارک خود
 میدهد و در دفتر محمدی نامش ثبت میگردد و بعد از آن بر رسالت آنحضرت
 فرمان بنویسد صلی الله علیه و سلم ترقیم می یابد و خلعت ولایت از دست حضرت
 قادیجوی عطای شود و وی ولایت در عالم غیب و شهادت مسلم میسازند
 و این عمده قیامت است بعد از حضرت غوثیه است فبیج کی از اولیای الله را درین مقام
 رفیع و منصب رفیع آنحضرت مشارکت و مماثلت نیست نخواهد بود و در هر عصر
 و هر زمان قطب غوث را توکل و ترسل و استفاده و نیابت آنحضرت می باشد
 رضی الله تعالی عنه پس حضرت غوث ثانی از مکارم و محاسن خاندانی چنانکه خاصه

ایشان است از سر حرم سجاده نشین فرنگه شمشیر و احوال سلو به برادر ایشان از پیش
 رخصت فرمودند و حاضرین چون این واقعه حیرت انگیز بدیدند با اعتقاد تمام برادر ام
 حضرت عوث ثانی افتادند و در زمره مریدان داخل گردیدند و نغمه و کافیل الحقیق یغاور
 و کافیل الحقیق از اینجا کسی عیاداً باشد یا نیست دلیل احدی نه پندار و وحل به تنگ عزت
 و توهمین نشان اهل ولی نکرد زیرا که عمده ولایت امر است از امور انتظامیه قضا و قود
 که تا عهد سعینه بر دست همت یکی از اولیای کبار موقوف می باشد و بعد از آن عهد
 معهود و حسب مصاحبت بعضی از دیگر برادرهای ایشان سگهار و در نام اختیار آن ولایت
 بر قبضه اقتدارش می سپرد و کسی را نمی سپرد که چون در آنجا می رسید بسیار حکمش فرمی نمود
 و زبان را جز بکرمیه نوتی الملائک من تشاک و نکریم الملائک من تشاک و نکریم الملائک من تشاک
 پس نظر فرمایید که این باب که از زمره حضرت صاحب سجاده خوشگاری رحمته الله علیه تقصیر است
 و تفسیرشان آنجناب را در دل خود باراه ندهند بلکه بعد عقیدت و ارادت
 بر کشف و کمال آنحضرت قائل و متقرب باشند و این معنوی ولایت خود شهادتی است
 کبری بر علوم ربوبیت و فتح شان آنحضرت چه برای معنوی ضرورت است که اول امور می
 باشد و کسیکه با سر بعد از جلیله ولایت باشد عزت و تبتشیر است که همه فائده و پیشانی
 واقعات غل از نصب در زبان سابق هم داده چنانچه روایتی از اقتباس در بیان
 ماموری حضرت شمس الدین ترک در ولایت یابی است و معنوی حضرت شمس الدین
 بوعلی قلندر نقل میکند که چون حضرت شمس الدین در یابی است رسید و مسکون شد و زیاده
 روزی خودش حضرت شیخ بوعلی قلندر را بصورت شیر نشسته دید و صورت حال
 بنده است خواهی خود عرض داشت حضرت شمس الدین با استماع این معنی فرمود که باید که برود
 اگر حضرت شمس الدین را بهمان صورت بینی سلام رسانی و بگوئی شیر را باید که در بشیر
 نشیند یا بشیر شهران چه کار دارد و خادم مسیحا را چه پیش شیخ شرف رفت و چون

بصورت سابقه دید سلام و پیام اقرار سانسید شیخ شرف فی الحال برخواست
و در مقام بیرون شهر جانب شرقی که الحال به باگهوئی شهرت دارد نشست و به
باگهوئی هم همین سمت باگهو در هندی شیراز گویند چون حضرت شرف بصورت شیر
در آنجا نشست نسبت آن مقام به شیر کرده باگهوئی گفتند حضرت شرف بیرون باگهوئی
اقامت نمود حضرت شمس الدین باز خادم خود را فرمود که پیش شرف الدین ابو علی برو
و به تبلیغ سلام بگو که این ولایت بتو بلع و صفات از حضرت و اسب لطیفات طریقت
شده خادم حسب حکم برقت سلام و پیامش در باگهوئی بحضرت شرف رسانید
پیش وی قدس سره از آنجا برخاست و در موضع یوئه کثره که از صفات قصه بزرگوار
است نشست اگر چه احیاء و دریانی پت هم می آمد و لکن اکثر اوقات در یوئه کثره
می ماند و چون حضرت شمس الدین ترک دریانی پت سکونت کرد سکنه اندیار به
بخندتش آوردند و دوست بهیشت بود و در و سه رحمة الله علیه سالهای دراز و ریشاد
مردیان و هدایت مسترشدان مشغول ماند الی آخره و هر جا که در بین آنکه ذکر می
بدین قبیل است هرگز نه از آن اراده ندلیل است بلکه فقط بیان امر واقعی و ادعای حق
نورخیز چنانکه مراد صاحب التباس و رقصه شیخ شمس الدین شیخ شرف الدین
بو علی مجروح طهار حق و قدرت قادر و مطلق است که نشان و ناک فضل الله یوئیه
سن یشار شایان اوست نه که توین و تذلیل احدی از حضرات اهل ائمه العظمی
شیخ الاسلام مقتدای انام امام زمانی خلیفه محبوب سبحانی حضرت غوث ثنائی
چندی سایه عطفوت بر سکنه اندیار انداخته به هدایت و تربیت پرداختند بعد از آن
لواهی فلک نرسای قادر بر راقیه فاگیره را و رقصه مشکاکوٹ متعلقه ضلع بیرون
افراختند و حسب الامام و اجازت جده خود حضرت محبوب سبحانی آن مقام را و الخلافة
تقرر ساخته طرح اقامت انداختند حضرت ابوالاولیا سیدنا و مولانا سید شاه

ابو محمد عبدالعزیز البغدادی چون فرزند ولید خود را تقیم دیدند به تسکین تمام حضرت سید شاه
رجب علی القادری و حضرت سید شاه غلام حسین القادری فرزندان خود را همراه گرفته و در کوفه
مالون خود یعنی بغداد شریف شدند و حضرت قطب ثانی سید شاه روشن علی القادری الزرقانی
الحجیلیانی برادر دومی حضرت غوث ثانی در شهید گنج که از مضامین پورنیه است سکونت
و زیارت و هزاران خلائق خدا را بطلب نبی و نبوی رسانیده بر جنت حق پیوستند
و لکن ابواب فیوض و برکات از فرار پاشن همچنان باز است کسی از آستانه فیض نشانه حضرت
بے نیل مرام نمی آید فرار مبارکش در شهید گنج است یزار و تبرک به واضح باد
که کرامات و خرق عادات این قطب ربانی هم مثل اخ معظم شان حضرت مشهور است
غوث ثانی رضی الله تعالی عنهما لا تعد ولا تحصى و بیرون و بیرون اندوده اند این پنج نفر
آن همه دار و برادر آن کتاب بسوط و مطول دیگر باید تا عشر عشر

آن مجموعه شاید تحریر شدن تواند و پس

ذکر سوم

در بیان وجه سکونت بقصه مشکلوٹ و فالگیر
الامانیان آنجا از دیوان حافظ شیرازی علیه الرحمة و خصوص
آنکه حضور عالی حضرت غوث ثانی از اولاد و محب و حضرت

غوث الاولاد و شهنشاه بغداد اندیارس

چهره کشایان عجائب روایات و صورت آرایان غرائب کرامات منزهه جاکشف
و کمالات را بر سبزه آرایش داده اند و بیجا به مخالف صدق مقامات را بدین خط مشی

و مری نمی شود که برگاه شاه ولایت پناه قطب ربانی حضرت غوث ثانی سیاه
 بنوا الحسن فی الر علی القادری الرزاقی البغدادی رضی الله تعالی عنه از دواعی
 والد بزرگوار و برادران صاحب علم و عرفان خود جمعیت و ذراعت حاصل فرمودند
 حسب الهام غیبی و اعلام لاریبی اولا خلق باسلام آیین بقصبة شکاکوت متعلقه
 ضلع برادران سجاده سکونت گسترانیدند زیرا که قصبة متبرکه از زمان پاستان مرجع
 اصحاب علم و معرفت و مجمع ارباب علم و عظمت بوده است و فخر اولیا کرام صفا
 عظام علیهم الرحمة در آنجا واقع خصوصاً چهل تن از اکمل اولیا و از بزرگواران بطنی که در آنجا
 آسوده اند و نیز پاسبانان و تقاضای بسیار بعضی از درویشان برگزیده و بزرگان مشهور
 که در آن زمان از شجر زندگی شریات می خوردند و مقام فیض القیام را اختیار نمودند چون تدریجاً
 بیست نفر و نزول فرج مشغول خواندین میز آیین را در شکاف نرخی حلقه برین ساختند
 طبقه صاحب کشف و کمال و مقربان از و متعال که همی سریشان بغایت صفا پدید
 و ضیا گستری از لوح محفوظ عکس پذیرفته بود و سینه بکینه شان از نور معرفت الهی بافرشته
 مدارج اعلی و مناصب عالی متعالیه و در میان محبوب سبحانی و خلاصه خاندان نعمت صافی
 فردیوان فردیت و مرد و سیدان تطبیست ارباب العین شایسته نموده با غار و کرام تمام شمشیر
 و چون مرد و یک چشم بدیده خود را بگریزند و بعد از غرت و آبرو نشانیدند و گفتند
 بجای ترا سلطنت عالم جان داد و خدای * منزلت است دل و دیو فرد و آری و در آری *
 و طائفه بیدار سخنان عاقبت اندیش و سیر مختار صافی کیش محاسن اخلاق محامد و صفا
 از کلام نصیحت انجام آن آیه رحمت نیکو دریافته سطح و مستقاد شدند و با نفاس سارک
 استیناس حاصل کرده بهر کاری استمداقت می نمودند همت و درویش چه بهره شود *
 خواجه را سر و دل که شود * هر که ز معنی خبری به نیست * از دل صاحب نظر
 یافتست * و جمعی فرومایگان و درون همت بمقتضای شقاوت تبلی قساوت باطنی

خود با آتش حسد و قند سوخته راه عناد پیش گرفته و از بخردی خلاف طریق آن هایت
فرخته خصال کوشیده بخسارن جهالت و خذلان خصلت در افتادند و بجز خرد
ز خود بجز عیب پسندند بر غم هنر و دوشوندند بر باغی رسند و باد شوند بر بختی
رسند و هر چند آن سیاه کاران تنباه روزگار برای امتحان آن کامل العیار نبوده و فا
و غریبها با خند و آن زیر خالص را بر محک تجربه کشیدند و دیگر بار العیار تمامیت نزدیکی
بجز گریه و پراگندگی از آن گنجینه کرامت هیچ نیافتند و آن شوق که قدسین در پیش
نداشتند و بیگانه شدند بصالحیت خویش ندانستند و با وصف آن از اینجا گفته اند
سفله نخواهد کرد و گریه یک کلام و غم نگذار و کسی را بجام و بی بهمنان حد حیل از پیش
ناز و دو کار هنرند پیش و از سفلگی باز نه استاوند و از رویاه بازی درنگد شستند آخر لام
برای رفع شبهات و واهی و اشیات خود را از دیوان غیب المسان حافظ شیرازی
طیبه الرحمة بدین مضمون قال گرفته که اگر حضرت غوث ثانی از اولاد و کبار حضرت بهشتیانی
شاه جیلانی باشند تا به شائبه ریب از دیوان شکر که بر تو کمالش رنگ زوای آینه
سکندر نیست و عکس کمالش ضیا افزای جام جهان نایب جیشید و کینسر وی بصداقت
و راستی واضح و ابرج خواهد گردید و از رنگ شبهات و اوست بعزت و برست آن جواب بان
در شکر خیر و کوشید چنانچه انگونه اتفاق نموده نیست و زیست کرد و در سبب ستود
سهم شایخ نباتست ترسله حافظه و قال ما راست بگو تا شودم با تو یقین
بخوانند و آن دفتر محمود یعنی از دوست طفلی معصوم که تا آن زبان بر یور عقل و
فهم آراسته و پیرسته فشه بود بکشاند و دیدند که بهین شعر بار بقال برآمده
شکر شکر شوند و طوطیان بزند ازین قصه پاری که به بیگانه میرود و آن باندیشان
با اسطوخودوس نفس جفا جو سه خود را با راول حمل بر اتفاقات نموده
شاید با این طریق گوید و عا امان بحر معانی باز بستند مگر همان آتش کاسه

شکر شکن شوند همه طوطیان هند + زمین قند پارسی که بهنگاله میرود
 و هیچ بدگوهر آن نرولیده بخت که نوش را نیش انگاشته تلخکامیها حاصل نموند
 و گل رفتار پنداشته رنگ بر رو شکستند و گفتند آب حیوان تیرهگون
 شد خضر مرغی که با سیت + خون چکید از شاخ گل باد بهاران را چه شد +
 و حال آنکه بصدق بل فتم اصل طر تیفک بشبهات خلالت پیوستند و خیال
 پیوسته بستند + نوای بلبلت آخر کجا پسند افتد + چو گوش بهوش بمرغان
 برز که گوی + پس آن مرتبه نیز فال مبارک را از حسن اتفاقات شمرده ثالثا که از آن
 سرشته شیرین بچاره و جلی تشنه کاسیهای خویش پر واختند و دیدند که همان جوی
 فیض بعد لطافت جاریست و همان دو مصرع تر بهتر از شیر و شکر ظاهر
 شکر شکن شوند همه طوطیان هند + زمین قند پارسی که بهنگاله میرود + گفته اند که آن
 کرده شوم از جهالت و نادانی تا بهفت بار همین گونه بست و کشاد نمودند و بسیار بانه
 بفال جستن دگر از دیوان پاک همان شعر شکر بفال برآمده و از عظمت و بزرگی
 حضرت غوث ثانی شهادت کامل رسانیده در میان بسترای واقعی رسیدند

و شورا به خفت و نداشت بجایت چشیدند

کار در ولایت ورامی فتم تست	سوی در ویشان تو شکر تست
بست در ولایت جویا لاین طبق	از همه بودند در ویشان سبق
الچهر فقر و سوی الفقر عرض	الفقر شفا و سوی الفقر عرض

تذکره چارم

در بیان عدم تاثیر بهر بلا اهل و سم قاتل از نصرت حضور

حضرت غوث ثانی رحمہ

مخبران حاذق الدرایہ و مفصلان صادق الروایہ بہ تشریح و صحت بیانی
 این خبر جابگذا چنان پرداختہ اند و نوشتن سخن جلالت افزا را بہدای چاشنی گیرانی
 بدان لطافت رسانیدہ کہ ہر گاہ صیبت جلالت و عظمت قدوۃ السالکین بیدہ العارفین
 جہان پناہ ولایت و سنگاہ نور چشم حضرت مرتضیٰ قزوینی حضرت بختیاری سرسبز
 امام حسن مجتبیٰ و لاکھڑی شہید کربلا حضرت غوث ثانی سید شاہ محمد ابو الحسن اکیلی
 القادری البندوبی المحسنی رضی اللہ تعالیٰ عنہ اطراف و کناف عالم را فرا گرفته
 و آوازہ ایالت و شہاست با فواہ و السنہ و افتادہ بسیار کے از مردان معتقدان
 جناب حضرت سید شاہ ابواللیث صاحب قدس سرہ ستوطن ہووید کہ مشہور و معروف
 از اولیائے نامی و سالکان گرامی بودند بمصدق تقرب الی اللہ بالعقل و السبایہ
 و اطاعت و طلال راقت حضرت غوث ثانی حمایت چستند و پناہ پرورد و پناہی خدمت
 و اطاعت بر صدق و اخلاص داشتہ سر بر خط فرمان نہادند و دست خلوص میدادند
 از دلت زدند تو تقرب جو بعقل و بستر خویش + فی چالیشان بر کمال فرخ خویش
 اندر در سایہ آن قافی کس نتاند بوزرہ قافی + را کہ در ہزار لکشن کند + ویدہ بر کورار روشن کند +
 خط آہ و اندر زین چون کوفہ قاف + روح او سیرخ بس عالی طواف + دستگیر بندہ
 خاص الہ + طالب از اسیر و ما پیشگاہ + جناب حضرت شاہ صاحب
 قدس سرہ از ہمین گوہ انحرافی منتقدان خود خفگی و خشم ہم آورده مزاج عالی
 خود را بر ہم نمودند و بپاداش و سکافات آن بجان کوشیدند چنانچہ برای دریافت
 کمالات و آرایش مقامات روزی بخدست ملازمان حضرت غوث ثانی پیام دعوت
 رسانیدند و بحسن اجابت آن سبالنہ و اخلاق نہایت بکار بودند بدن مروت

و مخزن فتوت یعنی آن ابو الحسن رضی الله عنه با وصف علم آگاه بی بانی انصاف
جناب شاه صاحب قدس سره از دعوت اعراض نفرمودند و طریق سنت نبویه
جده خود حضرت نبی صلی الله علیه و سلم نگاه داشته به قبول دعوت منت داشتند
و بر در معینه تشریف فرما به موضع نیو میشدند چون در آن نواحی رسیدند میزبان
با وقار طریق حسن اخلاق مرغی داشته با استقبال مهان والا نشان پیش آمدند
و گفتند **بفعل خیر سیدی بدین خمسة مقام خوش آمدی تو علیک السلام**
والا اکرام + و چون فرود آمدند لوازم مصافحه و معانقه بجا آوردند **و سستی که**
زود نش ترانگ آید + در وقت ضرورت بوسه دادن شاید + هر کار که عارست
و ملال فرماید + در حالت احتیاج بدنه کاپی پس بسند عزت بنشانیدند و باطفت
و در ارجح مکالت انداختند و بعد از ساعتی حسب دستور پیر انجام نداشتند چو گفتند
خدمت آنجا حسب ایما سه یکین باتکین سفره بگسترند و الوان فواکات و حلویات
خوشگوار و لطیف و اصناف ماکولات و مشروبات پاکیزه و لذیذ فراچیدند و قدمی
شربت باز هر بلال میخته برای آزمایش آن چنین الحیوة پیش نهادند و به تشریف
نوشن تکلیف افزودند **و شربت البین مجوی از دهر که بر آینه است**
توصو کنی که آن غسل است + و آن غسل نیست شربت اجل است + یکی از خدم
خاص حضرت غوث ثانی که جاگی خوار ساطع علم و بصیرت بود و در ره باط
طریقت و معرفت رفراز آن زهر شیرین نماد یافته گفت **بر خوان و هر دست**
ارادت کن در آن کالوده کرده اند بزهر این نواله را + و خواست که نواله زهر آلود را
خود گوار نماید تا که مخدوم را از آن تکلیفی نرسد **جان شیرین** که قبول چو توجانانی بود +
که بجانی باز ماند هر که اجانی بود + پس باز دنیا را اجازت طلبید و همچگونه مخاطب
گردید **تکرا کرده دفتر اسرار کن فکان** + راسته تواروری و تمامی در کار

فی الحال ایمانی رفت وارشاد شد **س** خود تو میدانی که من اسرار پنهانی سپهر
 جللی از پر تو نور ضمیر آرم برون + خاطر منتشر راجع دارم از کسی باکی مدار **س** کوه اگر
 پندار شد باکی مدار + که بود اندر ورون تریاق زار + جناب والا انتساب خادم جانب
 و دل باخته را از آنگونه مبارک متنبه فرموده فی الحال آنقدر شربت زهر آورده را به تامل
 نوش جان فرمودند و می بایست که واجب التعظیم خود را قیلوله فرقتند و ساعتی سرسپار
 بر بالین راحت داشتند تا آنکه به مقتضای عظمت و کمال آن زهر خورده بالکلیه
 از وجود با جو و عرق خرق بیرون افتاد و از آثار و رحمت آن تمام تر قریب غایت
 و ست و ادویش زهر چون نوش خوشتر آمد و خارستان مانند زستان بهار
 پیدا کرد **س** بان و بان ترک حسد کن باهمان + ورنه ابله سی شوی
 اندر جهان + کو اگر زهری خورد شهید شود + تو اگر شهیدی خوری زهری بود +
 پس از آن حضرت غوث ثانی خادمان خود را تاکید فرمودند که بلا جواز توقف
 بے خوردن نوش از نیچارخت بر بندید و بروید و آب و دانه این موضع بدوضع
 بر آئینه بخورید چنانچه آورده اند که اسب سواری حضور نیز پاسبان را جبذاعان
 قدم بقدیم نموده از خوردن نوش خود اجتناب بگزید و بے خوردن نوش بمنزل خود
 فائز گردید **س** آن بولایت شده سلطان پناه + ساخته از ترک
 دو عالم کلاه + خوش ز میدان ازل تاخته + گوی بچوگان ابد باخته + از نیجا
 علوم مقامات و ارفع درجات آن نور چشم سرور کائنات بدو وجه باید دریافت
 یکی آنکه این چنین حرارت زهر بلا اهل و سهم قاتل زور خرق عادت خود خوشگوار نمودند
 و معانیش جگر شکاف تا شیرش را سبیل بنوش صافی فرمودند و دیگر اینکه از چشم
 زخم حرارت گراست انچنان ولایت نشین خود را بدائر سلامت و عافیت
 مصون و ماسون داشتند الحق کرامات الاولیاء حق

ذکر پنجم

در بیان معتقد و مرید شدن چارکس از سکنا سے قصبہ
سنگلوٹ بعد امتحان کشف و کرامات حضرت

غوث ثانی و حصول مطالب لی خود

آشنایان بجز سانی و مریدان ستر عارفانی چنان بجمع بیان آورده
که چارکس از روستا سے قصبہ سنگلوٹ بشب تیرہ تھلیہ مشورہ نمودند کہ این
فقیر تازہ وار و بوضع مار سیدہ خود را عارف کامل حاجت روائی خلایق نمی پذیرد
بصدق و بطلان آن امتحانی باید ساخت و به تمهید سے باید پرداخت
که اصل حالش دریافت شود و از سرست بنظر ظاهر و فاش گردد و پس باید که ما هر یک
خواهشی جدا گانه بدل ریسمان آن غیر ممکن اشکال باشد چنانچه یکی از این
چار همچنان خیال باطل به بست که حالا موسم زاریست اگر شربت انار بنوشان
بر آئینہ عقیدہ ام بفرماید و دیگری تمنا کرد که من بصدر غرت می نشینم اگر ایست
کلیم فرد تر نشانند اعتقاد کلی بهم رسد و شخص سو می بدینگونه بوس خام پزینده که کولت
مهر عن از قسم لایا و دشمن سیر خوراند تا از دل جان مطیع و منقاد باشم و به باغ مرد چار
و دو سو سه چنان پیچیده که اگر قلبیان نارجیل که خلاف شان و دراب ست طوطن
بنوشانند بے شائبہ ریب سرباطاعت بهم پس آنها باستان و الای غیبیان
روشن ضمیر حاضر آمدند و شرایط عظیم بجا آوردند جناب حضرت غوث ثانی رضی اللہ
تعالیہ عنہ از کشف و کمالات ادعای باطنی شان از پیشتر دریافتہ بسیار انجام آن حکم فرموده بودند
معا حسب خواہش آنها از ماکولات و مشروبات و غیره میبایست ساختند و هر یکی از جدا گانه

پیشکش نمودند آخر الامر آن هر چهار ازین معنی مجمل و پشیمان شده از کرده خویشا تو به

و استغفار کردند و بزمه غلامان داخل شدند

از درون انبیا و اولیا
در بود بدخوی بدتر می شود

اعتبار گیر تا یابی صفا
گر بود ماقبل نکو فری شود

ذکر ششم

در بیان خلاص یافتن دختر از آسیب جن مسلمان

شدن پدرش مع اهل و عیال خود

راویان معجز بیان دحاکیان شیرین زبان بشرح این معانیان پرداخته اند که یکی
از زمینداران قوم هندو ملک بنگاله که نامش جلستر بود از ظلم و آسیب جنات
بسیار تیران و عاجز آمده روزی بحضور مقدس حاضر آمد و بحضور اطهار مقامات
خود گردن تنواسته بصدای حاج و زاری پیغام دعوت رسانید و التماس نمود که اگر
بازی از قدوم پیمنت از قوم خود کلبه بی توایم راستور فرموده آید تا بنده که کینه بهر
سستفیز و مستفید شده بعرض بافی انصاف خویش پردازد و زیست تطاول و زکار
ومی بیاساید جز آستان توام در جهان پناهی نیست + سر مرا بجز این
در حواله گاهی نیست + جمیع کرم و اخلاق و منبع مروت و اشتقاق حضرت خوش ثانی
بعد اقبال و دعوت مسنون در وقت مقرر بکلبه داعی مستعد و نوق افزا شدند و نیاز
متوقع را سر و از فرمودند داعی سبب صحت وقت خویش بکوشکی که ظلم و آسیب
جن زیادتر محسوس میشد جاس قیام حضور عالی مقرر ساخت و بیخ رامت
و اطفا از دل و جان پرداخت چون چرخ مهر منیر گشته شد و از عالمان شب پر وانه

جعلنا الیل لیاسنا بهر چار سوے عالم اجر گشت در بر زاده شاه جن که بر خیز
 جگه راسی عاشق و شیدا بود و حسب عادت مسعود در هنگام نصف الیل بخوابیده و
 خوابیده بخت رسید و مستوقه را در بر گرفته بگوشت که حضرت غوث ثانی طرح بیت
 انداخته بودند بیاید و خواست که بدستور سابق و اسعصمتش چاک زند و خاک لبت
 و نا کامی بر فرق روزگار خود بیز و سلطان الحبحان الانس جناب حضرت غوث ثانی
 از نیگانه شوخی و لبه باکی آن شوخ چشم بغیظ و غیرت جلال را فروخته فی الحال پنجشنبه
 را برب بند و بفرمان قهرمان ظالم شوخ را بسلاسل و طوق مقید فرموده دختر مظلومه را
 از پنجشنبه ظالم را بی پنجشنبه ندواز قوت ولایت شاه جنه را که در آن وقت بملک چین
 بر عایا پروری و عدالت گستره یافته مرعی میداشت بطلبیدند شاه جن مجبور در یافت
 پروانه طلبی بر سر سیمه و ششدر شده بطرفه العین مع تخت و لشکر حاضر حضور شد
 و شرائط عقبه بوسیله بالراس العین بجا آورده مودب بایستاد آن سلیمان زمان حضرت
 غوث ثانی این حضرت سلطان الحبحان الانس غوث الثقلین رضی الله تعالی عنه شمه از
 ناهمواری و ظلم و تعدی زیر زاده اش یاد فرموده تنبیه و تادیب چنانکه باید و شاید
 فرمودند و آن مقید سلاسل و طوق را با دست و پیر و شاه جن از نیمه یعنی بدرجه غایت مخجل
 و پشیمان شده آن جفا جورا بهر گونه عذاب بقتل رسانید و شعرا به حیات چنانچه
 و گفت اگر شبشیر سیاست مینوازی حاکمی و در به تشریف علایمی می پذیری
 بنده ام و پس بعد از خواهی تمام پیش آمده مع لشکر دست حضور مقدس به بیت حاصل
 ساخت و پروانه سعافیه تقصیرات خود را حاصل کرده از آنجا کوس ارتحال بنوخت صبحم
 زمیندار مذکور حاضر حضور شد و آثار و علامات شب معاینه دیده و محو تماشای جمال
 با کمال گشت و از جان و مال نثار شده مع زن و فرزند بشر و اسلام مشرف گردید بقیه العی
 بعلامی و خادمی حضور عالی بوده اوقات عزیز را خوش و نریم گذرانید

آن به بین گزودی گریزان گشت سوت آن نگر که مرده برجست و شست میخوری که اسے تشنه عنافل بیا سوسے جو آورے بود رجوی زن	تو بین ز افسون بیستی جوت و صوت تو بین ز افسونش آن لجات پست آب خضر از جوی لطف اولیا گر نه بینے آب کورانه لطف
--	--

ذکر مہتمم

در بیان بہرہ مند شدن جناب سید شاہ ابواللیث قدس سرہ
از نعمت مخصوصہ خاندان قادیانیہ بہ وجہ حضور عالی

حضرت غوث ثانی رضی

عقدہ کشایان سحر جلال و سخن سنجان شیرین مقال طراز این لطیفہ را بیان گویم
بستہ اند کہ باری جناب حضرت والا پاکگاہ ولایت دستگاہ سید شاہ ابواللیث
صاحب قدس سرہ العزیز برای ہدایت مریدان و معتقدان خود بہ وضعی کہ قریب
قصبہ مشکا کوٹ واقع بود نزول جلال فرمودہ بودند دوران باین زبان کہ شیران
اوصاف حمیدہ و اخلاق پسندیدہ جناب حضرت غوث ثانی گوشگزار شاہ صاحب
قدس سرہ میشد رفتہ رفتہ سیلان خاطر خاطرشان بہلازمت حضرت غوث ثانی
زیادہ تر افتاد پس کہ رو کلفت زبان پاکستان را از صاف باطنی بسیا و نسیا فرمودہ
روزی بعد ادا سی نماز شام پاکی سوارہ باستان فیض نشان حضور عالی رسیدند
و بچمن خانقاہ باسید ملاقات و حصول ملازمت مترصد شستند از اسباب کہ
جناب غوث ثانی حسب قاعدہ استمرار خاندان قادیانیہ پس از فراغ نماز مغرب
در حجرہ بستہ بوظائف مشغول بودند و برای مغفرت مریدان بعالم استغراق

استغفار می نمودند بملاقات و خاطر داشت همان توقف و تعویق سجد و شاه صاف
قبله زمین معنی برهم شده فی الفور پیاکی سوار شدند و حاملانرا حکم تا کید فرمودند
که بزنجار استعجال بمنزل قیام مراجعت نمایند پس از تشریف بری همان ایشان
یکی از خادمان حمیز و مودب بدرجهره با ستاده زبان شناسان و شمه از کیفیت رفتن
و واپس و سه همان نزد عدل و سکارم اخلاق و محامد شفاق حضرت غوث ثانی از مناجات
فراغت حاصل فرموده برای دفع رنجیدگی ضعیف آورده سر بصرا کشیدند و برخی از راه
پشتیر رفتن از آنجا که الان بیان وقت از غایت شتاب زدگی و تیز رفتاریا قریب یک کرده
راه طے کرده بودند هر آنینه پادشاه فاقات چیزی صورت نه بست و بالمشافه ابواب نکالت
و معذرت مفتوح نگشت پس حضور عالی در آنجا خوش فرامیدهای نمودند و تکرار بدین ترانه
مترحم میشدند **آتش مزاج** باید فرزند بولوب را + تو نسل بوتربابی باید که خاک باشی
بلا تصنع میگویند که جناب شاه صاحب قبل از توجه روحانی حضرت غوث ثانی
آن ترانه بنجیهای لحن اودی از آنگونه فاصله صاف صاف شنیدند و بآن اختیار پیاکی
فرود آمدند و در الوقت تاثیر و جالتی همچنان طاری شد که بی ملاحظه پس پیش پای
دویدند چون قریب تر رسیدند از استشام ایچه روح پرورد کلام معجز نظام مشام جانرا
تازه یافتند و از شیفگی و شگفته خاطر شری اثر اعظم کجا آورده به عذر خواهیهای شتاب
زدگی خود پرداختند و بخواندند **روضه خلد برین خلوت درویشانست** + مایه شمی
خدمت درویشانست + آنکه در پیشوایر تو آن قلب سیاه + کیمیا نیست که در
صحبت درویشانست + حاصل الامر سیزبان و الامهان آورده را بنجا نگاه آوردند
و حسب خواه به لطف و مدارا پیش آمدند شاه صاحب قبل از تاثیرات آن لحن اودی
که بفواصل یک کرده راه استماع نموده مست و شیدار سیده بودند بصدر شوق و آرزو
از حضور و الا شرف بیعت محال گزند و بزمره مریدان داخل شده از نعمت طاعتی در آنجا بختند

صحبت نیکان بود مانند مشک	کز شمیمش مغز زبان یادداشت
فصل شان باشد سوادش دلیل	قول شان گردد حکمت آه بر

ذکر هشتم

و بیان استفتا نمودن بعض از علما همچو از مولد شریف
و چند مسائل دیگر بطریق امتحان و حاضر شدن حضرت
امام اعظم ابوحنیفه کوفی رحمه الله علیه بر و حائیت و ذاون
جواب سوالات شان از تصرف حضور عالی غوث ثانی فر

و انبایان غوامض علم و دانش و مسلمان اسرار شرع و بنیش چنان آورده اند که روز
بعض از اصحاب علم و فضل قصیده مشکوکات بجناب حضرت غوث ثانی رضی الله تعالی عنه
حاضر آمده در جواب و استفتا کردند و بایر و چند مسائل اشکال پرداخته برای تصدیق
اجاث متنازع آن مکلف و مصر شدند سالک سالک علم و طریقت آفتاب معرفت
و حقیقت حضرت غوث ثانی که در آنوقت بطهارت و وضو مشغول بودند و نزدیکه سگی
مرامند و در وارید تاکه بعد از فراغ نماز عصر به تصفیة مسائل متناقصه پرداخته آید چنانچه پس از
گذراندن نماز عصر گنجان جماعت حلقه بسته نشستند و بانتظار جواب باصواب
منتظر شدند که درین اثنا بزرگ منشی صبح نفس مسیحا دم میر بار و نور مجسم ستوده کیش
خضر پی سلیمان چشم که همگی آثار علم و معرفت از ناصیه حال آن صاحب کمال چون مرمیر
منور بود از راه چمان چمان تشریف آوردند و تقبیل چید چید چید حضرت غوث ثانی سبقت
نمودند مغربی الیه نیز معایه تخطی و تکریم ضعیف غیبی پرداخته بصدر عزت جاودند و از وجدان

شوق با فوق برود مجمع البحرین بهم پیوستند هر دو بحری آشنا سوخته و هر دو
جان بے دو ختن بر دوخته و حاضرین آثار سافرت از صورت حال آن ستوده خصال
چیزی معائنہ ندیده و نیز از شنایان خود مانند انس غریق لجه حیرت شدند و به تعجب فرمودند
پس حضور عالی حضرت غوث ثانی بطرف جماعت مخاطب شده ارشاد فرمودند که اینک
روح پاک عالم العباد افضل الفضل پیشوای مکرر امام اعظم حضرت ابوحنیفه کوفی رحمۃ اللہ علیہ
مجلس محفل بالشریف سید زید و مقلدان بدهب معظم و مکرر حنفیہ تقلید سید زید باید
که فرستگاریات و وقایعات مسائل آنچہ در دیدہ پر سید و از کلام شبہات و ارسہیات با
فرمان عالی بگویند چنانچہ قدوہ الاصفیاء زیدۃ الاولیاء امام عظیم رحمۃ اللہ علیہ بجز
مولد شریف پنجواری بخرافات مسائل دیگر نشان پرداختہ از برابین و دلائل معتبرہ ثابت
فرمودند و تشفی کلی بخشید چون روح مقدس غائب و پنهان شد حاضرین بجا اختیار
شور و فغان برداشتند و صداسعربا و آفرین باند ساختند آخر کار آن سرستان
بادہ عشق و ارادت و پاکوبان طریق شوق و ہدایت چیزے تسکین و تطمین ہم رسانید
بقدم مبارک حضرت غوث ثانی در افتادند و باعث ارگستاشی شوخی خود آمدند کہ فرمان

بمیان جان بستند و یہ خدمت غلامی سر قرار شدند

سایہ طویلی بہ بین خوش نجسب	سربینہ در سایہ کمر کشن نجسب
گرازین سایہ روی سوئے منی	زود طاعنی گردی و رہ گم کنی
پس برو خاشوش باش از انقیاد	زیر سایہ شیخ و امرا و استاد
در نہ گرہ بستہ و قبالے	سرخ گردی تو زلاف کالے

ذکر ہستم

در بیان کشتہ شدن اسپ سواری حضور عالی ندوستان

وہلا کی آن ظالم از پنج شیر بمکافات آن

فارسان ہضمار روایت و ہریران ہیشہ حکایت ہسرا سہ کشائی اربن وایت
 صحیح وید ہیا جہ آرائی اربن حکایت فصیح کہیت قلم را در سیدان بیان چنان جہلان دادہ اند
 وگرم عنان ساختہ کہ روزے اسپ سواری فرزند دلہند شاہ دلدل سوار
 اسد اللہ الغالب یعنی حضور عالی حضرت غوث ثانی بمقتضای حیوانی
 بند گردن و پاکسیختہ یکشت زار قاضی شاہ محمد جد قاضی خدا نواز ابن محمد راہ
 کہ رئیس قصبہ سنگلاکوٹ بود چہ اگر دن گرفت و فصل پایے کاشتہ را تلف و نقصان
 کردن اتفاقا ہما وقت مالک زمین باتنی چند از فرووران کنار کشت خود رسید
 و حال تاراج فصل خود دیدہ در آتش غم و غصہ برافروخت و مستی صبر و شکنجہ را
 پاک بسوخت پس از کمال مدون ہستی و فرومایگی آن غزال مرتع حسن و خوبی البصد حیلہ
 و بہانہ گرفتار کردند و از رسن محکم بستہ حسب جہالت خود ہا از ہر چار طرف زد و ضرب
 آغاز نہادند ہر چند بعضی از انصاف پسندان مصلحت جواز از تکیا بیلگونہ شنت
 و شہکاری اتناع کردند و از دعا بنہ درویشان تنبیہ نمودند ولیکن آن سگر جفا جو
 بیخ نشنید بلکہ از نصیحتہا سخت برنجید و از جا ہلبت و استکبار روئے در ہم کشید
 و گفت **س** بردا کے شیخ ازین پیش مدہ دروہرم کہ دو صد خرین افسانہ
 بیک چو مخرم آخر کار نوبت بجان و کار ہاتخوان رسید و زد و ضرب نفس غصری
 آن حیوان بے زبان خرو بشکست و طوطی روحش بائل مرغزار حبت گشتہ ہشتار
 طوطی آشیان گرفت و شہسوار ہضمار شرف علما را کب براق عز و اعتلا حضرت
 غوث ثانی ازین معاملہ اطلاع یافتہ از کمال رنج و آزر دگی بر حال آن ظالم شقی
 دعا سے بنمودند و ارشاد فرمودند کہ آن مغرور ستم پیشہ چنانکہ مرا ستم ظلم و جفا
 آشکارا نہاد و از شیر مردان مقابلا بہ جستہ زہر نیستان قدر دینانک

بیابان قضا چنگال ظلم و شمش خرد بشکند و تا سه پشت اصدی از خاندانش حصول
 بیعت مرشد که من لا شیخ له شیخه الشیطان واقع است مستفیض و مستفید
 نکرد و خود صلاح اوست این سر کوفتن و تار به جان ریزه اش نه بین شوم تن و
 و استان به دوست و پلوانه سلاح به تاز تو راضی شود و عدل صلاح به علم و مال منصب
 جاه و قرآن به فتنه آرد و در کف بد گوهران به پس غارین فرض شد به مومنان به
 تا ستاندار کف بخون بنیان به آنچه منصب میکند با جا بلان به از فضیحت کی کند
 و در سلان به تدریج اند که بعد خونریزی آن حیوان به زبان و روز کامل
 گذرشته بود که آن مغرور جفا جو برای قضا حاجت بطرف صحرا رفت و بگوشه
 پشت دست دفعه شیر سر غنچه از کینگاه جیست و سرگردنش بر هم شکست
 و سینه اش دریده و از روز گارش بر آورد و حلقش بریده نقش چپانش را تپاه کرد
 از سیلان بر جیست یک شیر سیاه به پنج برز و کرد نقشش را تپاه به کلاهش
 بر کند و مغزش ریخت زود به همچو جوزه کاندرو مغز نبود به پس کار آن
 بد شعار تپاه کرده شیر غائب و پنهان شد و دیگر بار از زو نشانه و خبر به
 معلوم نگشت به چه نیکی طبع دار و آن به صفا که باشد و عا به پیش
 در قفا به آئے محبان انصاف پسند از اینجا که است اولیا که ارام باید فهمید
 که در آن اطراف و جانب صورت شیر بجز شیر قالی گااهی بنظر نیامده این شیر غریزه
 از کجا پیدا گشت و کجا پنهان و شکاری است پس بجز تاشیر و عا می بدو گیر چه
 گفته آید و دیگر آنکه حسب قول جمیل حضور عالی سه پشت از خاندان او خدمت
 مریدی و شاگردی مرشد حاصل کردن نتوانسته و سعادت و هدایت نه پیوسته

و

و در حقیقت گشته دوران خدا

چون شوی دوران حضور اولیا

سایه شامان طلب مردم شتاب رو بخسپ اندر پناه مقبله تا توانی ز اولیاء و بر متاب	ناشوی زان سایه بر تیر زفتاب بو که از اوست کند صاحب چو کن دانش عالم بالصواب
--	--

ذکر دهم

در بیان واقعه بانکه موضع کھیرگانون که هندوان بے ایمان
خون ناحق انسان بر قمر بانکه بت بیجان نیز ختند و بر
ادامی رسم سالانه با هم جدال و قتال و حشیانه میکرد و موقوف
این رسم مردم کشی و فعل شیطانی از برکت قدم مبارک
حضرت غوث ثانی قدس الله تعالی سر و العرفانی

چهره کشایان سخن صورت آرایان روایات کهن شاید کلام معجز نظام مجلل صدق
و راستی چنان آراسته و پیراسته اند که در عهد حضور عالی حضرت غوث ثانی موضع
کھیرگانون از مضافات ضلع بروان جبهه سنگین بصورت لعینان چگل چین
تمثل بودند و بدین و کافران بد آئین به پیشش آن همه تن ماده و صورت
بودند و پیوسته به نثار دندرش از جان و مال در رفع نمیداشتند و نیز اکثر از عوام
مسلمانان که حکم انعام دارند برای حاجت روانی و مطلب برآری خود را از نزدیک
و دور حاضری آمدند و حسب عصبه و عقیده باطله خود را نذر و نیاز میرسانیدند

چنان صورتش به مثال گر ز بهر حاجت کار و انداز روان	که صورت نه بند از آن خوشتر بدیدار آن صورت بی روان
--	--

تضرع کنان پیش از سحر

نریان اوران رفته از هر مکان

و قیامتاً بعضی امر بطریق سحر و استدراج از ان بُت سنگین همچنان ظاهر شدی
که پیچردان کج فهم و بے سہران لایعقل آن سنگ بے رنگ را عیاناً و بآئینہ خدا
جہان انستند و قاضی الحاجات زمان پنداشتند **س** چنان بر کج پیشان راست بود و بہر دست در شیم
شان کج نمود و آنگونہ استدراج از ان سنگین قالب کہ بعض اوقات ظاہر میشد
سبب آن سحر این نبود کہ اثر جہ بران بتخانہ محسوس بود و از مکان آن دیو زاد
عفريت نژاد افعال شنیعہ بصورت غریب رومی نمود و اعمال قبیحہ تبسم عجیبہ سر میزد
ہر سال او آخر ماہ پوس بتقریب عبادت و پرستش از اطراف و جوانب ان مختلف المذہب
بکثرت جمع آمدہ حسب و سوسہ شیطان صفت جنگ می آراستند و با ہم بقتال
و جدال می پرداختند چنانچہ اکثرے از ان بہ شمشیر اجل جان شیرین بیای آن بُت سنگین
نثار کردند و بسیارے بضرب و زخم کاری مجروح شدہ بقیۃ العمر بتوکل میماندند و نہ
و غیب تر آنکہ ہر سال در ان بہنگام کارزار شہر رحمت نذر و تصدق آن بیکیل ہمیس
و حرکت از پیشتر بقدیہ و صدقہ اش نامزد میشد و او بعمل افتر پر داریہای سحر و فسون
دیوانہ کردار فکریان و جہان نمیداشت بقتل رسانیدندے و خوش بطریق پیش
پیشش نہادندے احیاناً اگر بادے آنگونہ نذرانہ اہمال رفتے یا توقف رودادے
ہرگونہ ظلم و ستم آشکارا آمدے و بدختران ناکتخدا آسیب جن محسوس شدے
بہر کیف بعض از خیر اندیشان ستودہ کیش انچنان خبر دلربیش بحضور عالی
حضرت غوث ثانی رسانیدند و برای دفعۃ انچنان مصیبت و بلا التجی شدند
چنانچہ میجر اسم ارشاد و ہدایت و حامی رسوم کفر و ضلالت موسی ز من خلیل
بُت شکن حضور عالی غوث ثانی بارے در ان بہنگام فتنہ و فساد شاکر دے مبتدے
را با نظر ن فرستادند و برای اسناد ام کارخانہ سحر و اطفائے شعلہ شرایاے فرمودند

فرستاده در آن روزمگاه رسیده از ترکتازیهاسه مفسدان پر خاش جو و خوریزیهاسه
سرکشان بد خو هولناک و بیبیت زده گشت و ترس و بیم بالا کلام بدش جاگزید
در آن حالت غوغا کی بخضاعت و خشاعت و رجوع قلبی بحضور عالی حضرت
غوث ثانی استمداد و استعانت کرد و حضور عالی غوث ثانی از لعان یکشف و کمال
صورت حالش بمرآة باطن مشاهده نموده فی الحال از دارالولایت قصبه منگلکوٹ
در آن سیدان کارزار که فاصله چهار کرده بود بیک چشم زدن نزول اجلال فرمودند
و آن سرکش ته حیرت و وحشت را بسایه رحمت و عاطفت فرا گرفتند پس بحال
صولت و عظمت بازار کارزار آن کینه خواهان جنگجو را بیک چشم نمائی سرودند
و بهنگنان را بفرمان عالی مسخر و محکوم فرمودند و کس ز دعوی پر و از لب فرو
بند و چو جبرئیل در آید بیان جنبانی چنانچه آن گروه کثیر و جم غفیر متفرق شده
اکثری از آنها را و بفرار نهادند و گروهی بسایه سلطانی ظل سبحانی حمایت جتند
درین اثنا آواز جلاجل و دهل از جانب بتخانه سمع خورشیدها نمود و حضور عالی غوث ثانی
استفسار فرمودند که بازین شور و شغف شیطانی را کجا خاست مردم عرض داشتند
که این وقت نوبلی یعنی مردم کشتی سبت که تقریب فدییه از پیشتر ستخین و نامزد شده
بمجرد اصنامی این معنی حضرت غوث ثانی عنان غریمیت بدان طرف منعطف
فرمودند و در حالت عین آمادگی در آنجا رسیدند از صلابت ولایت همچنان بوجل
و بیبیت در آن مجمع در افتاد که بهنگنان آن فدییه و یوانه را بگذاشته از آنجا بگریختند
و بکینه گاه در نظر براسه تماشا سه واقع بایستادند پس حضور عالی غوث ثانی
بطرف کشت آن بت زشت متوجه شدند و از غیظ فرمودند

غازیان حمله غزا چون کم برند	کافران بر عکس حمله آورند
غازیان غیب چون از عالم خویش	حمله ناوردند بر تو زشت کیش

<p>تانیاید اینطرف مردان عجیب تا که شارع را بگیرد از بدی کور می تو کرد سر سنگی خروج نک بنامش نام و سنگت بشکنم</p>	<p>جمله بزوی سبوی در بندان عجیب چنگ در صلب رحم با بزوی توز دی در بند با را ای لجوج نک منم سر سنگ سنگت بشکنم</p>
<p>و فته سخن گشت پختن در آمد و قالب سنگین بکانه حضرت لعین سقش شکافته بدر جست حضور عالی غوث ثانی نیز معانز و کرامت و قوت ولا یت یوسف همچنان تا خفته اند س بکبک در می چون در آید عقاب + چگونه بعد بر زمین افتاب + ازان تیز تر خسرو پاک تن + بتندی در آمد بران اهرمن + پس یک ضرب عصای موسوی بر حصار سنگینش چنان بر زدند که کارخانه سحر آن گو ساله سامری بر هم شکست و از یکدیگر گشت س من عصا و نور گرفته بدست + شاخ گستاخی ترا خواهم شکست + شاخ تیزت بس جگر باراکه خست + نک عصایم شاخ شوخت را شکست آخرا لام آن دیوانه سحر سامری را پیش خواندند و در مان دل ریشش پخت گفته اند که بیا من انفس منبر که حضور عالی غوث ثانی آن مجنون بادیه ضلالت بدان عقل و هوش رسیده بشرف اسلام مشرف گردید و بقیة العمر بنیادت حضرت غوث ثانی خوش گذرانید بعد ازان تقریب خونریزی و قربانی موقوف بار دیگر بعل نیامد س کذب نبود فروغی چون بتابد نور حق + زانکه پیش روز روشن شب نیارده سفید + پس از فارغ بانی ازین کار با آن شاگرد بدی</p>	<p>و فته سخن گشت پختن در آمد و قالب سنگین بکانه حضرت لعین سقش شکافته بدر جست حضور عالی غوث ثانی نیز معانز و کرامت و قوت ولا یت یوسف همچنان تا خفته اند س بکبک در می چون در آید عقاب + چگونه بعد بر زمین افتاب + ازان تیز تر خسرو پاک تن + بتندی در آمد بران اهرمن + پس یک ضرب عصای موسوی بر حصار سنگینش چنان بر زدند که کارخانه سحر آن گو ساله سامری بر هم شکست و از یکدیگر گشت س من عصا و نور گرفته بدست + شاخ گستاخی ترا خواهم شکست + شاخ تیزت بس جگر باراکه خست + نک عصایم شاخ شوخت را شکست آخرا لام آن دیوانه سحر سامری را پیش خواندند و در مان دل ریشش پخت گفته اند که بیا من انفس منبر که حضور عالی غوث ثانی آن مجنون بادیه ضلالت بدان عقل و هوش رسیده بشرف اسلام مشرف گردید و بقیة العمر بنیادت حضرت غوث ثانی خوش گذرانید بعد ازان تقریب خونریزی و قربانی موقوف بار دیگر بعل نیامد س کذب نبود فروغی چون بتابد نور حق + زانکه پیش روز روشن شب نیارده سفید + پس از فارغ بانی ازین کار با آن شاگرد بدی</p>
<p>بدرجه اولیاء الله رسانیدند</p>	<p>بدرجه اولیاء الله رسانیدند</p>
<p>فکر باز در هم</p>	<p>فکر باز در هم</p>

در بیان ولی شدن عالمی که از دیار هفت بشرف
عقبه بوسی حضور عالی فائز شده بود *

طایبان طریق معرفت و شائقان راه ولایت بدین تمنگد و شرف نموده اند
که چون آوازه گرامات ظاهره و تصرفات باهره حضور عالی حضرت غوث ثانی
در اصرار و دیار عالم فرارفت و صیت فضل و کمال آن ستوده خصال ملک دلیار
و گرفت شخصی فاضل اجل و عالم به بدل از ملک هند به نظر استفاده و تحصیل علم
بقصه مشکوک سید و بجایه بوسی بساط فیض بساط مشرف و مغر شده بخد مت
الازمان عالی عرض داشت نمود **ع** عالم من بیک اندر فن خویش + فن من
خبر حزن و صوته نیست پیش + گر بود مشک و گلاب بوبرم + فن من اینست
علم نجوم حضور عالی مرکز باطنی عالم در یافته پیش خود بخواندند از توجه خاص بدو نظر
آداختند آورده اند که از حدت انوار انظار گرم مرغ عقلش بحیرت در افتاد
و با هفت روز از ان بحر استغراق بر نخواست **ع** حیرت آمد در و نش آن
که بدون شد از زمین و آسمان + و بعد در هفته آن یگانه روز گار در کیتای مد عارا
بکف آورده از تعزیرت دریای پیچیده بساحل عقل و سلامتی رسید و کیفیت
ما اتفاق را بعرض حضور عالی رسانید **ع** برستان دولت تو هر که سر نهاد + نگشت
بهفته که ز اهل سریر شد + سر آمد ادبیای کریم و اکابر اصفیاء عظام حضرت غوث ثانی
بسیار سرور شده بار دیگر نظر توجه بدو از زانی داشتند و ولایت ابدایت صاحبی

عطا ساختند

کاسه که خاک گیر و زرشود	ناتقصه از زر برد خاکستر شود
افزودن بجز گوهر آورد	از زیانها سود بر سر آورد

چون قبول حق بود آن مرد است دست ناقص است شیطان و ریو جبل آید پیش او دانش شود	دست او در کار بادست خداست ز آنکه اندر دلم تکلیف است و ریو جبل شد علی که در ناقص دو
---	--

مذکره و از دهم	
در بیان گرفتار آمدن عالمی نو آموز بدست مؤکله آن عمل	
و خلاصی یافتنش از توجیه حضور عالمی	

عالمان دارالملک معانی و کارگزاران اقالیم سخندان فی طاسم این گنجینه اسرار را
 بدین تمط کشاده اند و عنوان این گنجنامه را همچنین بسته که روز کسی یکی از مردمان
 حضور عالی غوث ثانی بیاضی که سواد تحریرش بر بیاض دیده حورتوان نیست و
 سپید یافتن اتفاقاً بر صفحه از او راقش که در آن ترکیب عمل دیوزن صندونی نگاشته بود
 نظرش در افتاد و پیچ و دریافت کیفیت آن لوح سلیمانی هوا تسخیرش و امنیش را
 در کشید و از آن فعل در آتش گردانید فی الحال در باره حصول اجازت آن خوا
 که بخدمت حضور عالی حضرت غوث ثانی حاضر آید و بابتی گرد و خادس و قبیله رس
 معانی شناس او را بگفت که درین هنگام غمان غریمت حضور عالی بر اے
 برایت خلق که دوائع بدائع خالق اند و صیانت و حفاظت آنها بر دست
 است اولیاء الله مستحکم است معطوف خواند شد تا زبان مراجعت آب صبر
 و شکیبایی بر آتش شوق زده منتظر و متوقف باش بعد مراجعت و نزول اجلال
 بدولت قرب حضور مستظهر بوده گنج مراد بدست آری و باین عمل پرداز می
 شائق ازین سخن مستنبه نشده سکلف خدمت خادمان حضور گردیدار شاورفته

که به غیبتم درین امر محال پرداختن هر آینه خود را در بلا انداختن است و ضرر
خود خود ساختن زیرا که آن دیوزن آشوب زمین اکثر عالمان مبتدی را از
افسون بگرد و فریب خود ذلیل و خوار کرده و بخصیض نکبت پلاکی رسانیده بعد
مراجعت فقیر در آن کوشیده باشی **س** در نگریستن را بعقل و پیش را به
همچو پروانه سوزان خویش را به اوز تو آهین بهی خایه زخشم به او همچو پیر
با بست چشم به میکند از تیر از بهر تو کار و به او سگ قطبست که توانایان آرد
آخر الامر آن تشنه لب داوی طلب بعد تشریف بری حضور عالی از سفله نشی
تاب انتظار نیاورده بلا خوف و خطر خود را در آن امر خطیر زود و حسب بدایت
بیاض معطل شد زمان کمالیت و اتمام آن عمل مدت سه روزه مقهورست لکن
بعد و در روز از ابتدا سه روز عمل آن مفسده بکاره بشکل پیران فوسله
پروقت نیم شب هنگام عمل خوانی حاضر آمد و در تعلق و چاپلوسی سر بر آورده گفت
که عمل تو بدرجه اتمام رسیده و من اینک امور حکم توام هر چه فرامی بجای آرم با نقیاد
فرمان تو آهملی نیست و نخواهد رفت پس آن نماز نموده کار مغرور بنی اندر
بدام حیل و فریب آن مفسده و راحت از حصن حصین حصار که عالمان پراست
حفاظت و صیانت خود را خط می کشند و آن در امتناع مداخلت و ضرر رسانی
و موهکمان حکم سد سکندری دارد و پابیر و ن نهاد **س** همچو پروانه شمر را
نور دید **س** احمقانه در رفت و از جان برید **س** از آن دایره حصار بیرون آمدن
همان بود و او را بر پشت انداخته پیریدن دیوزن بطرف بالا همان آورده اند
که بطرف آسمان صعود نموده زبان طاست و فضیحت بکشد و گفت که اس
خام کار تیاره روزگار سراسر که در تو همین خواهد شد که از اینجا بر زمین نرم و دوازده
برآم **س** گران و واقف بدمی فغان زوی **س** پیش آن سلطان سلطانان شدنی **س**

ریختی بر سر پیش شاه خاک * تا امان دیدی ز دیو سحرناک * پس در آن حالت
 مایوسی و حیرت زدگیما آن بیچاره بے اختیار فریاد الغیث یا غوث ثانی
 الغیث بلند ساخت و از دل و جان یاری و اعانت خواست **س**
 ما ز ظلم او بختگی اندریم * بالب بسته از و خون میخوریم * ظلم او بر ما صریح
 است و اعیان * نیست ما را چاره جز کردن بیان * و او را انصاف باستان
 از و * اے کریم عادل اگر ام خود * ازین صدامی فریاد منسدمه ظالمه بهیبت
 و خوف آن سلیمان دوران و فریاد رس زبان بهلاکی و جانستائی فریادی
 سبادت کردن نتوانسته فوراً بهیان درخت نار شکاف زده مظلوم بیچاره
 اندر روش گذاشت و در آن زمان حضور عالی حضرت غوث ثانی که بر اے هدایت
 خلق در بند و ستان تشریف میداشتند از کشف باطنی حال پر طلال آن بیچاره
 دریافت و در عالم روحانیت بسر عتیکه برقی تا بدو بوقفه که چشم بر هم زنده و رنجابر سیدند
 و آن ظالمه منسدمه را بسر واقعی سانیدند * تا که آن منیش بر دو کون * مصطفی پیداشد از بر عین
 حاصل الامر مظلوم آواره از چرخ ظلم سکاره و در خطا کار می خود که بے حکم
 حضور عالی جبرأت بعمل نموده بود رنج و پشیمانیها کشید حضور عالی برای تنبیه
 و تادیب آن گستاخ بے ادب را نصیحت فرمودند و گفتند * می دیدی پیش را
 اسی که ز مور * زان ندیدی آن مؤکل را تو کور * غوغه گشتی زین دروغین و کلاه
 پر و با گوشت سگ و بال * پر سبک دار و ره بالا کند * چون گلی کوشد گریهها کند * پس حضور عالی
 سنا چون روح مقدس از نظر آن مستغیث غائب شدند علی الصبح خویش
 و اقارب آن گم کرده خان را بسیار تلاش نموده از آن درخت که در جوف شکافته اش
 ستوار * بود بیرون آوردند و دیدند که آثار جنونی و دیوانگی از ناصیه حالش
 پدید است بر چند پیر سید دیگر از آن باخته هوش خود فراسویش جوابی نشنیدند

نه اشتها سے خور و نوش فرماشته نه سرد خواب استراحت کشیدی به نرلیات
 و سہرہ گویند باغ خراشی می نمود و شبار و زبانه و زاری بجان میفرسود حضور عالی
 بعد مرور مدت شش ماه از سفر سہند معاودت فرمودہ آن بلا کوش مجنون کیش را
 بحضور طلب داشتند بجز و یک نگاہ از چاہ سحر و افسون و سہاک و حشت
 و جنون بکنار سلامت و عافیت رسانیدند چون از فیضان انظار کرم
 حضور عالی افاقہ دست داد و کیفیات ماضیہ را یاد آورده از غایت ندانست
 و خجالت بر قدم مبارک در افتاد حضور عالی بر حال نازش نظر ترحم مبذول فرماشته
 بہ نعمت مخصوصہ شرف امتیاز می بخشیدند و بدرجہ صوفیان صافی منش
 فرار رسانیدند و آنچه جویدہ بود و مزید بر آن مرحمت فرمودند کہ کیسیائی تر عالم
 با توہست عقل و دانش را اگر تو بر توہست کہ گنہایتہا دہ باشی در مکان نیست
 عاقلتر از کس در جہان بہ شاہ آن باشد کہ از خود شہ بودہ نے بہ جز نہا
 و گوہر شہ بودہ تا بماند شہابی او سردی بہ ہر چو جز ملک دین احمدی بہ تاقیاست
 نیست شہر عشق را زوال گشتہ دور از ملک او عین الکمال *

ذکر سیر و ہجرت

در بیان کامیابی ضعیفہ ساکنہ و ہلی از توجہ حضور عالی حضرت
 غوث ثانی رضی اللہ تعالیٰ عنہ

سخنوران صداقت اندیش و سہرہ پوران صافی کیش چنان آورده اند کہ بار
 بہوسم بر شگال کہ سقاے ابراز دست کرم جمیع تشنہ لبان جہان را سہرہ و شاداب
 داشته بود و از لطیفان باران ہمہ نور ستگان چین و باغ را چون شاخ مر جان

در تہ آب نشانیہ حضور عالی حضرت غوث ثانی بدولت سراسر
 عظمت و اقبال خود تشریف سید شتند شعی کہ ظلماتش از مضمون فی کلمات
 لایبصری و نخبہ سید و از ہجوم کثرت باد و باران طوفانی عظیم سید گشت
 و از غریب ابرہیت و از زہ در اندام کجہ و دشتہا در افتادہ و از طہیدن برق شان
 یککاد البرق یخطف البصار ہم صاف ظاہر شدہ زنی ضعیفہ از معتقدان
 حضور عالی کہ بشہر دہلی مسکن سید داشت و بعشق شمع جمال اکمال خود را سبک داشت
 و بدان شب تیرہ بجائہ خود گوشت می پزانید و از محبت قلبی و شوق باطنی سبکست
 کاش کہ مرشد ہم ازین گوشت دو یک پارہ وائقہ فرمودی تا غذای جان ہم دایتہ
 و تمنا ہم حاصل شدی اسی محبان ذی وقار و اسی عاشقان جان نثار و رانجا
 آن ضعیفہ محسنہ ہمین آرزو و تمنا بدل نمود و درینجا ضمیر منیر صورت حالش
 دریافت فرمود پس سلیمان از دلش آگاہ شد کہ کردل و تاول و زہر بدہ
 آن کس کہ بوانگ مرغل بشنودہ در ضمیر ہر یکی واقف بودہ تا کہ مخفی ہو و ران
 بشنودہ ہم فغان فرمود و ران بشنودہ از تمنایش تن زدن و اغراض نمودن
 غلام عزت پنداشتہ کہ گشتہ غریب پرور حضور عالی اندر آن شب کہ جہانیان
 بخون و ہیبت دست از جان شستہ بودند و زانیان از آن طوفان نمونہ خوشتر
 فرو بستہ آنگونہ مسافت بعد را چون روح مقدس سبک طی فرمودند و بدہر ضعیفہ
 حلقہ زدند ضعیفہ محسنہ از آن دستک زنی چیزے تبر سید و پیر سید کیستی ایمانی یافت
 کہ مرشد تو حسب تمنا می تو مہمان گشتہ است و بدہر تو رسیدہ بیا و گوشت پزانیدہ
 بیا ران فرزندہ نصیب ازینگونہ ندای مبارک حضور عالی بے اختیار صداسے
 فرحنا کہ دختر میہا بلند ساخت و از ہجوم شادی و کامرانی با ہوش و حواس
 دریافتہ امر و زنجبت نیک بشارت رسانید تا کہ اقبال بہ پردہ امید صد نواست

پس بالراس والعین شتافته در بکشد و سر تقدیم پاک نهاد

سجد با سیکر آن رسته ز رخ از خدایا بی جزا ناسی شریف شکر حق گوید ترا سس پیشوا حمد لک و اشکر لک یاد و المن اسے مبارک ساسے کو دیدیم سے خنک آنرا که بیند رو تو	کای سعادت و می اقبال کج توت شکر ت نذر و این ضعیف آن لب و چانه نذر و این نوا حاضر سے و ناظر می بر حال من مرد و بودم جان تو بخشیدیم یاد رافت بنگاهان دور کو سکو تو
--	---

آخر الامر بلو از م اعزاز و اکر ام پر داخته گوشت حاضر کرد و حضور عالی قدر سے
از ان بخور و نذر و فضل آن بطریق الوش با و سپردند و آورده اند که از خلوص و خوش
اعتقادی شان بکریم بخش و آرد و با تمام و صله این خدمت بخشش رفت
که از انوار معرفت و لش سمور شد و به نعمت مخصوصه جان شمس و روز به نجات آن
نورده عسکه که بیک التفات و لیه عصر گردید و پدر جبه علیه رسید

هر کجا در دس و دوا انجا رود آب که جوشنگی در دست تا سقا هم میجوید خطاب	هر کجا فقر سے نوا انجا رود تا بجوشد آب از بالا و نیت تشنه باش امد علم بالصبوب
---	---

ذکر چاردهم

در بیان تولد شدن فرزندان پینه بنانه شخصی تاجر ضعیف
بهین و ما حضور که حضرت غوث ثار از بطن و چه شان که عقیده بود
مقرران بر چسبه تقریر و محران پاکیزه تحریر به تحریرین سخن شیرین همچنان کشید و اند

و بصدق تراستی این سیرتانه اعجاز ختمه بدانگونه عذب البیانها کرده که در مثنوی
از سواضات ضلع بر دوان شخصی بود مالدار ملک التجار از حضور عالی حضرت غوث پنا
بیعت حاصل سیداشت سامان عیش و کامرانی و اسباب عشرت و فرحت کی
میتوانسته و به مشقت و دولت دنیا و سبب کاسیاب و بر خوردار شده
همه اسباب شاهی حاصل او نه نموده از روی در دل او به آینه شادی
و شادمانی شمع شبستان مقصودش گشته بود و چنانچه عشرتگره اسبیش سنور و
روشن نبود و صدق کلام ربانی جلالت کلمه و تعالی شأنه اَلْاَسْأَلُ وَالْبَنُوكُ
نیر نیکنه اَلْحَيَوَةُ الدُّنْيَا از عدم وجود او و خیرین انتعاش لذت حیات
پائمال و کدر بود و ستاع رونق و خوبیهای زندگانی در آتش حسرت
و غم سوخته خاصه از کبر سنی یاس کلیم رسیده بود و بعزت ضعیفی و پیری
در باغ وجودش بجز صدای فریادنا اسیدی نمی بود نشان جوانی ز پیران
مجوی که آبر روان باز ناید بجوی به بیاید بهوس کردن از سر بدر که در پرتو
بار سبزه آمد بهر چه بر سر نشسته اند پیری غبار به و اگر عیش صافی توقع دارد
روز به در این این تلو سنا و خدشات آن نگران دیده کبک و یاس
بجناب فیضاب حضور عالی حضرت غوث ثانی خود را رسانید و جبین ارادت
و تعظیم بصد صدق و یقین بنجا قدم پاک رسانید و گفت شما دوام قاعده
عالم از تو باد و اطراف بوستان جهان محرم از تو باد اگر خدام باری تکلیف تشریف
فرمائی داد داشته مشتاق را عزت بخشند و خوبی کلبه به روز تقیم بهیزاجید تا بهر آئینه
بعید از بنده نواز بهر نیست و نخواهد بود که سببهای قدم در کلبه بایستی
لطف می فرمائی و بر چشم پامی نمی معدن اخلاق و مخزن اشفاق حضور عالی
پنجه التجاریش را بجای اجابت زنگین فرموده بخانه داعی تشریف تشریف از آنجا

و از قدم سیمینت از دم خانه ویرانش از سر نور و نقی یافت و سبیل مرام
 با وج اقبالش بتافت بمطرحه کلام آن تاجر شکسته خاطر سوخته جگر انجم انجم
 سیاره سرشک از دیده حسرت و غم بر دامن حال خود ریخته عرض نمود
 ای مبارک چه شهنشاهی که حاصل میکند اختران در آسمان از طاعت
 نیک اختری به بکاشانه حسرت نشانه ام سراجی که ضیا افزای دیده دل باشد
 منور فرمایند و به نخل مرادم شمره که جلالت حیات را شاید گراست و مرجمت
 سازند اگر چه از پیری و کبر سنی زمین مراجع خاصیت کافور پیدا کرده و در پنجاهت
 بجایاس و ناسیدی حاصل و قلم نمانده معذبا بحمل المبین تقدرات و لطافت
 ذات پاک صفات دست بهمت زده مترصدم آنانکه خاک را بنظر
 کیسها کنند آیا بود که گوشه چشمی بیاکنند به سر پای مروت و گنجینه ثنوت
 حضور عالی برای تسکین خاطر مسکین ارشاد فرمودند که ای محب صادق تنها
 و مطلبیکه داری از خلاق کائنات بخواه تا به شانه ریب بهصال شایسته مقصود
 خوشنود و خرم شوی بهم آغوش شی محبوب مطلوب سر و شکور باشی به مضطر از
 فراط بهجوم اضطاری و بیقرار بیا آستین مبارک گرفته صدای یا غوث الله و الله
 بلند نمود و از راه و ناله شور محشر به پاسفت سکارم الطاف و محاسن اوصاف
 حضور عالی حضرت غوث ثانی در آن هنگام که در بجا روزه و خوار و مستغرق بودند
 به کمال جذب و جوش دست مبارک بر پشت خمیده آن پیر نو دساله زده فرمودند
 که برو مفتاح ایواب آرزو و تمنای تو حسب خواهش و نخواه تو بتوبه و پشتم
 ز بهی ضمیر تو از سر کن فلکان واقف به ز بهی بیان تو اسرار علم را کاشف
 امی محبان و عاشقان عظمت و جلالت حضور عالی حضرت غوث ثانی
 از نیجا توان فهمید که همان شب از برکت و عاف حضرت آن پیر نو دساله

توالت رجلیت پدید آورد و زانش حامله شد و غریب تر از آنکه در مدت شش ماه فرزندی بپوست جمال خورشید شمال متولد شد چه رسم و ضوابط بدین شیخ بوده است که بعد از تقضای مدت نه ماه از ایام ابتدای حمل گزینی و غرق آب نشینی بپایه ولادت میشود و در اینجا خلاصه ضوابط و دستور بدیهیان شش ماه از آن پیر سال خورده فرزندی که از گتم عدم بوجود آید و متولد شد خبر گرفت و خرق عادت حضور عالی چه توان دانست والدین آن فرزند را چندی بعد حصول این نعمت عظمی و عطیه کبری شادان و فرحان بحضور پر نور حاضر آمدند و آن چشم و چرخ خاندان خود را بر خاک قدم پاک عطا نمیداد حضور عالی در غایت شفقت و رحمت دعای ترقی حیات و درازی عمرش نمودند تا آنکه بولوب و سعو و بطبعی رسیده

از دار فانی رخت رحیل بفر و بس برین بر بست

خاک پاکان لیس دیوارشان	بستر از عام و زر و گلزارشان
بنده یک مرد و دشنه شوی	یکه بر فرق میر شایان روی
از لوبک خاک چند بانگ بل	تو بخوابی یافت ای سیکر سبیل
آن نجیبی که قریب ادلیا	صد کرانت دارد و کار و کسپا

تذکره پادشاه و هم

در بیان نجات یافتن مریدی از بلا سکه آسیب حین

بنوعیه حضور عالی حضرت غوث ثانی

معانی شناسان صورت حال و توفیق بنیان کشف و کمال کیفیت اجزاء غریب و حکایت عجیب چنان به حصار شرع و بیان آورده اند و بدین خطبه بقیه تقریر آورده

که روزی حضور عالی حضرت غوث ثانی رضی الله تعالی عنه بجای عنان
 سطوت فرمودند و از نزول جلال خود آن کورده را شرف و شرف و شرف را
 شخص صاف باطن از مریدان خاندان عالیه قادر بر علی صاحبها الزهراء
 بود آن شخص از چند روز بمقتضای حادثات زمین به حدیث آسیب
 شده سخت حیران بود و هر چند عالمان اکناف و ساحران اطراف بر سره خلافتی
 آن مجبورند برایت شایسته و چارهای بایسته نمودند مگر در عیانت عالمان افسوس
 ساحران اصلا مقید حال و اثر پذیر گشت حتی که از تشویب ظلم و ستم آن
 اقلیم وجودش تپاه گریه نوبت بجان و کار و باستان رسید و بدو در آن
 کیفیت این تقدیر و خستگی حال آن ظلم دیده بحضور سلیمان و درانی
 غوث ثانی اطلاع دادند و برای جان بخشی مظلوم استغاثه آوردند حضور عالی
 فی الحال بر برگ گل چپیده دم کرده فرمودند که آن خزان دیده حادثه را که هست
 این گل گلزار است غوثیه بشویند و اثر پذیر گشت و پیش بر دیده بیدار
 مشاهده و تماشا کنید چنانچه حسنه فریان باستان آن پروا حتمی که و قهر شود
 و کوپا و صدای نر یاف و فغان از نهاد بر نفس بر خاست و پس از گریه و ناری تمام
 بدینگونه با طهارت حال خسته آل خویش پرداخت که من نادان و عاجز از قوم هسته
 زشت خونی و غیث باطنی خود برین بیچاره تصدیقات تمام و تخلیقات الا کلام
 رسانیدم نمیدانستم که این شخص از مریدان حضور عالی حضرت غوث ثانیست
 حاشا اگر شمه از آن داکستی و واقف و آگاه بودی تا قطع نظر ازین آسیب
 و تکلیف رسانیدم اندرین اطراف رویم نه نهادی اینک نام و حیران شده
 قسمی غورم که ثانیاً گاه به بار کتاب اینگونه حرکات ناشایسته مبادرت نخواهم
 و در پی کسی از بنده گان خدا که کم تعالی شانه دند بر حال زارم رحم خورده و اجازت

یشانی و پیشیانی سن پیشگاه حضور عالی عرض می‌دهد و التماس رساند که این مرتبه
 و از شکر سمانه حکم بانی شرف نفاذ یابد بار دیگر کرامت گستاخی ازین فرمان بردار
 مرض صدور نخواهد رسید و احیانا سرزده اطاعت و فرمان نخواهم کشید
 اینجا که پادشاه و الاچاه ما پیش خدام درگاه عالی متعالی از انوی اوتی می‌نمند
 تا سار ذره بمقتدر راجه یار که نزد هر یارین و مستقدان حضور عالی گستاخی بودی
 من آیم مورد خطا و تقصیر که بشده ام بانه عذر او قصدا نبود و حالیه گوشه‌ای بواجبی
 تراجی کرد و اوقتی یافته به صرف به حضور و خطا شدیم آینه صریح بهر چه حکم کنی
 خدمت فرانت به حضرات ازین غوغای عظیم متحیر و متعجب شده شرح و حال از اثر
 عرض عرض حضور عالی رسانیدند و حکم بانی شان شنیده و پس رسیدند
 و الحال صدای آه و زاری موقوف شد و مرض ازین مملکت جان بسلاستی برپس
 بمانان مرض را همراه کرده به قدم بوسی قدسی حاضر آمدند حضور عالی در آن به حکام
 از غایت نوازش و کرم ارشاد فرمودند که اسامه میان و مستقدان دعا گو خاطر جمع
 باشمید و مطلقا خوف و ترس نکنید که فرمان واجب الاذعان جدا عظم قطب الاقطار
 غوث الانبیاء غوث الثقلین سلطان الجن و الانس علی جده و علیه الصلوة و السلام
 همین است که هر که ازید یا یازد دست اولاد یا میدان مالی یوم القیامه مرید یا مثنی
 خواهد شد یا اعتقاد خواهد داشت بهر حال از عذاب و عتاب داری و عقاب گونین
 ربانی و مخلصی خواهد یافت و از آسیب جن و جواد ثبات تر من مصون
 و مامون خواهد ماند **مرید ی لا تخف الله ربی + عطانی رفعة**
نلت المناجی + و هم شارت پر بشارت داود که سیکه مرا بیند یا بیند و مرا
یا بیند و بیند مرا بیند انرا و جنتی است و آتش و زنجیر و عذاب است و همچنین
ضد کار مات و خرق عادات و باره سرکوبی جنات و قطع وضع شدن شان

از پنج و بنیاد بحین حیات حضرت غوث ثانی و بهم بعد وصال حق از برکات بفرار
پراگند و واقع گردیده اند و بطور رسید به بلکه هنوز از اولاد و خلفا و خدمت ایشان ظاهر
و آشکارا میشوند چونکه طوالت منظور نبوده اند از بر همین قدر گفته نموده شد و بس

ذکر ششم

در بیان مژده رساننی حضور عالی حضرت غوث ثانی در باره
تولد شدن طفلی دلی مادر را و از اولاد خود و قبل از چهار سالگی

بطریق پیشینگی

نعمه سرازان خوش الحانی و زمره پر از ان شاد و شادمانی و انایان خواستگاری
و ما بران اسرار پنهانی بشیر پردازی این داستان بجهت و فرست بنیان بدینگونه
پرواقتی اند و تفصیل این اجمال بدین نمط ساخته که روزی عارف راه عرفانی و
گشتاف و قانع از دانی غنچه اوان پانزید و دران حضور عالی حضرت غوث ثانی
در خانقاه جلوس اجمال پیدا شدند و در بیان و مستعدان چون مالک و ماه علامت
بسته بودند که دفعه آثار مستی و ترسید از فزونی و از پدید آمدن گاهی عاشقانه بونی از
باد مستشام می ساختند و ساخته مشتاقانه به نشید محبت او و لایمیر و اختصار
هم در اینجا که مشتاق کرده بودی از از باد مستشاق کرده بودی خوش را عاشقانه می شنید
جان او از باد باوه می شنید و مریدان با معان اینگونه و جدی ترانه شنید با عالم حیرت
فروماندند و بدریافت سبب پنجهان و بستگی و فرخا گیه با بسیار مشتاق شدند
از خایت بلبه صبری یکی از ان مهر سکوت شکست و بدینگونه ترانه زد و سرود

چون در و آثار مستی شد پدید	یک مرید را در اندام در رسید
----------------------------	-----------------------------

<p>پس برسدش که این احوال خوش گاه سرخ و گاه زرد که سفید میکشی بوسه بظاهر نیست گل این تو کام جان پر خنده و کامه هر دو می بقوب و از این پوسفی قطره بریز بر زبان سبزه خود را یک ای جمال منتصب این فلک پمانی نیست نیست سیر مجلس نیست در دوران در که توان نوشید این می زیست بوی را پوشیده و کهنه کند لطف کن ای از زبان راز کو</p>	<p>که بر دست از چاه این خوش می شود رویت چه حالت نوید پیشک از غیب است از گلزار گل هر دم از غیبت پیام و نامه سیر سدا در شام تو شسته شمه زان گلستان با باکو که لب با خشت که تو تنها خوری از آنچه خور می جریه بر ما بریز جز تو است شهید حریفان رنگ می یقین هر دو را رسوا گشت چشم نیست خوشتر از این کند آنچه نازت صید کردش باز کو</p>
<p>پس از زبان فیض از چاه حضور عالی ارشاد رفت که امر و یوشی میکشم و نوا می نوشی بیشترم اینک نویسیه تا طرب افزا از پرده غیب که کام جان را تازه ساخته</p>	
<p>در رخ نوروان را نواخته</p>	
<p>گفت بونی او لب آید برین که محمد گفت بر دست صبا از او پس و از قرن بونی عجب</p>	<p>همچنانکه مرغی را از بین از بین می آیدم بونی خدا مرغی را سست کرد و پر طرب</p>
<p>ای محبان و عاشقان بدانید و آگاه باشید که بخاندان ماز و صلب خوشتر ثوره عینی خلیفه بر حق و وارث مطلق قطب ربانی سید شاه طفیل علی القادر فرزند ولید و وزیر تیم صف از جند پدید خواهد شد که علم بالهست و ولایت بر لوح مسکون</p>	

جهان خواهد افراخت و کوس صولت و بزرگی از شریکانش بیا بنامش
خواهد نواخت و نام آن فخر اولاد و اخلا و شهنشاه بغداد و غوث ازلی ولی مایه زاد
سید شاه مهر علی القادری خواهد بود و علم ولایت غوثیه من در ملک بنگاله
بکر و سرخانه و بزرگ خواهد گردید و بسایه خود بگنا نرا خواهد رسانید انشا الله العزیز
حضور عالی حضرت غوث ثانی از کشف و کمال باطنی تفصیل در جات یک یک بیان
فرموده از حلیه های صورت آن یوسف مصر جمال نیز شرف آگاهی بخشیده اند

و از زبان پیدایش بهم خبر دادند

گفت زین سوره یاری به پیر سید	کامترین و شهریار پیر سید
بعد چندین سال منرا بدیدی	میرند بر آسمان خرمی
رویش از گلزار حق گلگون بود	از سن او اندر مقام افزون بود
قد او درنگ او و شکلی او	یک بیک و گفت از گیسو او
حلیه های روح او را هم نمود	از صفات و از طریق جاوید بود

ای محبان خاندان قادری پیشینگی حضور عالی حضرت غوث ثانی دیده بای
که آنچنانکه حضرت محبوب پاک از جمیع صفات و حالات حصول نعمت حضور
حضرت خواجیه بارالدین نقشبند قیل قول فرموده بودند حضور عالی نیز از مشایخ
خبر تمام رسانیدند و بعد مر و پنجاه سال از وصال حضور عالی حضرت غوث ثانی
وجود با وجود این نجیب الطرفین صلیح النسبین حضرت سیدنا و مولانا و مرشدنا
غوث ازلی محبوب رب کم نیری عالم علم عقلی و نقلی سید شاه مهر علی القادری
اصلاً و الهی در فی نوری سولاً علیه التحیه و التثانیه توان از عالم شهود گردید یعنی هر سه وقت
و کرامت و نیز کبر اوج امامت و سیادت از برج سعادت و شرافت طلوع فرمود

و ظهور نمود

<p>از کباب آراستند آن شمع را زان بین آن شاه پیداکشت خاست از عدم سید شد و مرکب بتاخت آنچنان آمد که آن شهر گفته بود از چه محفوظ است محفوظ از خطا وحی حق و الله اعلم بالصواب</p>	<p>بر میباشند آن زمان تاریخ را چون سیدان وقت آن تاریخ است زاده شد آن شاه و نور ملک بخت چشمه بخت او را مساک وجود لوح محفوظ است او را پیشوا فی نحو است و نور ملک نه خواب</p>
---	--

و اوضح و روشن باد که جناب حضرت مرشدنا و مولانا سید شاه مهر علی القادری
قدس سره النامی حسب فرموده حضور عالی حضرت غوث ثانی بمبارج اعلی
رسیدند و قطب دوران و غوث زمان شدند چنانچه تشریح و تفصیل آن کاتب
نوشتمه می شود انشاء الله المستعان بیاورد است بهیچانکه خبر صداقت اثر
ولاوت شریف مرشدنا حسب فرموده غوث ثانی بوقوع رسید بشارت ثانیه
علم گردید فی که اشارت از آن بجهول بیعت و مریدی ساکنان این دیار بود
آن نیز بجا بود صداقت کما بینعی رو نمود یعنی اگر چه بعد غوثیت مرید حضرت غوث
و تبرکات فیض آیدان خلیفه بر حق وارث مطلق سیدنا و مولانا سید شاه
طویل علی القادری الیخدا و فی الحسنی الحسینی رضی الله تعالی عنهما اکثرین این
دیار زمره مریدان و مستقدان داخل شده بودند فاما بمصدق اگلت کتبه
دیشک بوقت این حضرت ولی ما در راه واحدی باقی نمانده که از صدق ارادت

دست بیعت با حضرت نداده باشد و بذریعۀ اطاعت سر نه نماده

ذکر سید هم

در بیان وفات شریف حضور عالی حضرت غوث ثانی

و فیض یابی جناب حضرت قطب ربانی خلیفه برحق و وارث مطلق
سیدنا و مولانا سید شاه طفیل علی نقادری قدس سره
علینا بره و فیض از غرار فیض آثار آن فیاض روزگار رضی الله تعالی عنهما

مع تصرفات دیگر که بعد و حاصل حق بطور آمده

چنانکه از آن عشق و محبت و دل بانگهان صدق و از ادب بشیر این خبر رسیده
چنان سینه شکافته اند و به بیان این حال پر لال بیان گویند چنانکه
شده که هرگاه ولایت پناه والا و دستگاه قطب ربانی حضرت غوث ثانی سید شاه
ذکر علی نقادری رضی الله تعالی عنه به بواسطه ریاض جاوید بهار و حاصل محبت
ازین سرایستان فانی دامن تعلق بر کشیدند این دارنا پادشاه را پشت پانزده سال
یکرونی شود و دروس برین شدند مردان ازین نعم خون حسرت و اندوه و دریا
رسیده و مستفیدان ازین ماتم خاک ریخ و آلام برزخ روزگار پیچیده و درگاه
ریخ گلشن شادوی بریده شده و احسرت که شراب طرب بارور نماند طبع دل فغان پیران
که آرام جان یافت و دیده خون ببار که نور بصر نماند و اینک سایه پرورده ناز و
ذکر به وقایع جناب سیدنا و مولانا سید شاه طفیل علی نقادری قدس سره
که والد را چهره شان جناب قطب ربانی سیدنا و مولانا سید شاه رضی الله تعالی عنهما
ابحیال و البندوی الحسینی الحسینی رضی الله تعالی عنه در هنگام وفات فرستاده
شده که این توره با صوفیاد و غره ناصیه شرافت را بطل حمایت و حراست
همه روزگارش حضور عالی حضرت غوث ثانی داشتند و حضور عالی حضرت غوث ثانی
با دست و پا و توفیق عقیدن گوهر یکانه سینه بفرزندی گرفته اند ازین سینه نماند

بدامن صبر و شکیبایی چاک زدند و کالاسه جمعیت و تسکین خاطر پاک را پاک بوختند
 از بار محنت و غم صدر و نه سخت بجان رسید و خار حسرت و الم و سهولت را سخت رفت
 خراشید آه سوزناک از چاک گرم بر یکشیدند و قطرات اشک غوغی از سیلاب دیده جاریند
 و میگفتند **بسم** جانهای ناب و نخت ز سحران بهدی * مجروح سینه ایم ندایم مری *
 چو شمع خست رفته جانم ز تاب * و ز سوز سینه می نتوانم زدن نمی * در آن حالت غم و هم
 انواع خیالات بخاطر خطیر و نمود و یاد محرومی و ناگامیایهای زمان ماضیه غم بر غم
 برافزود و شور و فریاد و فغان بلند ساختند و برای تریب و تنگدستی پر داختن دست از پای
 کاشش دل تا چه غایت نسبت به از آب دیده پرس که او تیر جان راست * آست و ای
 بر ناگامی و بخت برگشته من که در حالت زندگانی پدر از شفقت پدری دور افتاده
 به صفت بهای فراق تنگ صبر و صبر و صبر و بسیار دولت و حضور عالی باری بیاسودم بر کات
 خدایات همچنان پدر و الاز از دست داده شورا به تنگ کامیما که چشمم بران کدورت
 نیز از لال محبت و لی نعمت پاشیدم و فی الجمله به تسکینی پرداختم تا اکنون آن سایه و شرم
 کجا و آن حمایت و جمعیت کوزانه روی امیدم را خراشیده و گلبن خرمی و عیشم را
 از پنج و نین تراشیده **بسم** مجموع روزگار تو روز امید بود * آن روز خوش گجاشد
 و آن روز کار کو * با غمهای گونه گونه سینه مجتهد شده و به صیبه های تازه و گونه دل بهیم
 و کدر **بسم** هر دم زان داغ و گریه سید * یک داغ نیک ناشده داغی و گریه و آسود
 از میراث پدری که خزینه انوار معرفت الهی است بهره برداشتم و نه از گنجینه اسرار عمومی
 نصیبی **بسم** آنچه از من گم شده هزار سیاهان گم شدی * بر سیاهان هم پری هم بر من
 بگریستی * غم مشفق را پدرم بران خود دانستم و به پناه مهر و محبت آن آفتاب
 که است نیکو پرورش یافتم از غفلت و ناسا عادت بخت اوقات بسیار روزی را
 بشوغل علم ظاهری ضایع کردم و می به تحصیل علم معرفت تکلیفی نگشیدم

مکرانه را از اگر ارات جعفرور عالی پنداشته است نیاختند و از آنجا که دقیقه به سبب ادبی
 و گستاخی پیش آمدن از طریق طلب آئین ادب به دست طوعا و کرها آن شب به عیال
 واپس ننشاند مگر جان عاشق را صبر کرد و دل با خنجران تحمل کجا دیگر و ز بهان وقت شب جان
 بکف در آمدند به پاسید تر یک لطف است و وقت باز بشتافتند و هر تریاک
 در دهان رسول فرید قش به صدیق را چه غم بود و از سر جا نگرید چون ترسیدند
 پیمان منواعت غیبی پیش آمدند یعنی حسب و سبب شب گذشت و رو کرد و در هر روز
 و رختها در بنامی کار انداختند پس بسیار یالوس شدند و فرمودند رسیدم
 سن تشنه جگر به چشمه صاف به و لے چه سود که یاری آب خوردن نیست به دران
 بهجوم یاس و ناامیدی بشکسته خاطری التماس نمودند و بدینگونه مخاطب شدند
 باز آسمه که در سوز و گدازم بینی + بیداری شبهای درازم بینی + آسمه چاره
 به چارگان از غفلت و حماقت بعالم حیات تو بچاره پرورانه خود نپزدانده ام و حالیه
 که برای چاره جونی باران شفاست چه تو میسیا نفس رسیدم منواعت گویند که نه شده
 بجای نوش روز هر ملاهی بکام ختم آمده است باز آدم که سجده این خاک پاکم که گواشته
 قضا شده باشد و کنم به گداز از سر چشمه فیض قطره باب تشنه ام ترسیده که تمام مردم
 بشکسته شد است ناکام رسیده باین خرمه از سبب غیش به میزند و دست به جفا
 بجام مردم بر سنگ به بدینگونه بسیار گریه و زاری با آغاز نهاده و تمام رقت
 و جوش محبت از غطرهای مشرب گزیده نه ترسیده خود را بر قدر انوار انداختند
 و گفتند کای مبارک به شهنشاهی که حاصل میکند به اختران آسمان
 از طاعت نیک اختر + امی آفتاب عالم تاب در گان دور افتاده از انصاف
 انوار تو چشم بصیرت روشن کردند و با وصف حصول دولت مقاربت لطافات
 اندوه و غم فروماندیم امی حاکم جان نواز انصاف به که فرزندان را از مال و میراث پدر

محروم داشتن و اختیار را به لطف تو افختن بگردانم نه سبب دولت رواست
و جازم ز تو زیاده که از مدینه قبل لطف به رنگ اندوه زانکه نزل بر دانی و اگر بچنین
محروم داری و حق مستحق نگذاری جهان را درین میخواستیم داشت و در آستان تو خواهم گذشت
بر بخیزم ز سر کوی تو تا جانم درم و در رسد کار جهان از سر جانم بر بخیزم
پس از اینگونه و بسوزم با بخت مستی در آورده و بگفتند که بنام خدای پاک عظم شانه
اگر امشب از نعمت مخصوصه قادر بیک ارث و از آن ماست بر خور دار و بهره اندوه
نشوم تا فردا علی الصبح نقش مبارک را از رویه بر آورده بآب دریا خواهم زد و افست
و نام نشان چو نتوانش شایسی را از قهر روزگار و پاک خواهم ساخت و در وقت
حسن نماز بهیست به خوش نماز و غمزه بطرز ششم عشوه برنگ میخورد ازین طریقه دریا را زیاده
و سلاطین بهینگونه ناز فریبها میشد و از آن طرف خریدار ناز فرزندان قدر و قیمتش
بهینگونه برافروخته که یک رویه منوره بچینش در آورده و از آنکوش جوشی پیدا شد
و وقت است که گل برنگد برده در خسار زبان سان که در فالوس حرامی بهار
ناگاه از مرقد نور برود دست مبارک که در حقیقت بقدر ریت الکی چون چرخ شاهی
آفتاب برآمد و از شاد و رفت با آید می انداختی این نعمتی نیست از خزانه غیب که بر تو
و دیوت نهاد و اینک است که بگوید از آفتاب و آفتاباس آن شمع و انش برافروخته
از طرف چپ نیم اقبال فریده و در گلشن امید گل لطف و مسیده آن سرایه ناز از این
پیشانی موسوسه برای العین مشاهده نموده گلابانگ شادی و خوشی از ناز و ناز
صدایان سیدی یا مرشدی بلند فرموده بران بخت مر جان لب یا قوت رنگ و چشم
در بار خود داشتند و بوسه دادند و بلیل ز آب پاشیدند بر صفت گلزار
تا گل به طلبگاری او لب نکشاید و حاصل الامر خیره دل از نقد معرفت بالا مال فرود
و گنجینه سینه را از انوار تجلیات الهی روشن منور آورده اند هر آن کمالات و نعمت را

که مخصوص بذات پاک حضرت غوث ثانی بود همه از آن حاصل فرموده سجاده نشین
ولایت شدند و اکثر از فرق عادات و کرامات از آن پاک ضمیر بطور پیوسته و جانیان
روشن گشت چنانچه شمه از آن بطور اختصار در خاتمه کتابت که خواهد شد انشاء الله تعالی

تذکره عجیب

در بیان مشرف شدن شخصی عاشق صادق از شرف و دیدار
پیر انوار حضور عالی حضرت غوث ثانی بر و حایت که مع الجسم
چشم سحر او ظاهر شد و او از این نعمت عظمی بهره در ساختند
ناسکمان و تناسک و الش و سالکان مسالک و سبب عشق و محبت را
پیرین روش پیورده اند و باطله را آن بدین خط کوشیده که در ملک مغرب سرک عاشق
و طالع صادق بود به تلاش صاحبان بیان فرمودی و بسط رخ کلام چون
بالان خود کاشیدی بواسطی محبت شان در سر گرفته شیفته و سوخته می بود و پیوسته
بنم خدیجه است و فریفته و گرفته از آنجا که و اعلان حق چون آب زنگانی به طلعات
حقا که کشیده اند و پیوسته است که آنش نشسته کامیهای دل را از آن سر چشمه است
قیض فرو نشاند و از خاصان خدا نشانه نمیدانست که از دیدار پیر انوار شان چشم
ظاهر بین خود را جلای بخش و شاداب گردانده دل بخر تا و انکا باشی چون از غلی
چهره ات چون از غمان طالب شو که تا باشی چو گل تا شوی شادان خندان
همچو گل آخر کار به صدق من طلب شیدا و جگر فوج شمره عظمت که را
و از آن عزت و جلال حضور عالی حضرت غوث ثانی شنیده و نا دیده عاشق و شیدا گشت
و نیست و از سر نه تنها عشق از دیدار خمیده و بساکین دولت اگر گفتار خیر

بمشاور غلظت و خوبی مخاطب شده از وطن و اراده نشان پیر سپیدند و اراده شاد
 فرمودند تو بر هوای کسی که صحت سفره حقیق که نوی و خود را تا اینجا رساندی
 شتم که اکنون سفر بغداد و شریف بجان بگیرد و دهام در و پاره داشته بیا قرصت غنیمت
 بشمار و از با بیعت حاصل بسیار است بیج عاشق خود نباشد و وصل جو به تا که
 معشوقش نشد جو یای او به بین بیایه طالب و دلت شتاب به که شوقست
 این زبان و فتح باب به عاشق باخته پیش خود فراموش فریاد پر کشید و بضر
 رسانید اسی خبر زمانه که از روی سعادت به مسند فرزند گنبد اختر خاوه
 با دایق سپهر آرام که طفره صد غوغا بر زمین به خود نهاده به دل و جانم نشار
 خاک قدم پاک تو با دهنه زبانی دولت و می نیاسوده ام که سوز فراق بر سپیده این
 غمزه و خاتمان جمیعیت و فراغت را بر پاره داده نهاده این چه خبر جانگاه بود که از جان
 بنیاز آدم و دیو راه خیرت فرو فرستم سایه خویش از سرین بر دار به بقدرم بقدرم
 بقدرم خواهر بنیازت از چشم من به در غمت ای رشک اسرو و یاسمن به که نیم
 لائق چه باشد گرد می به ناشر کس از پیروی و زشی به بهر حال به شرف بیعت خدای
 عونه خصاص یافت و باز از بهر قدر می بگیرد و از می پر و اخت و گفت ای آفتاب
 که است و بزرگی این ذره به شعله در گذار که خدایت بر میان جهان بسته هر کاب
 دولت خواهیم ماند بار فراقی بر من گران خواهد بود و از کلفت جدائی به بهر سخت
 بیجان خواهد رسید اسه مر تو مستطیع من چون عمر به از می خدشت بندهم
 راه را بر ما چو بستان کن لطیف به مقصد با باش هم تو ای شریف به خدای شتیاق
 و جبهه صبری نشان در یافته از شیرین بیانی تسلیم با بخشیدند و فرمودند که اینک سنگ صبر
 بر سپیده بنده و بخانهام برو و تیر کانت و شمشیر که حق مریدان است از عطف بر حق و وارث مطلق
 بگیر و چندی منتظر وقت باش تا که باز از هر گونه بذل و نوال سلطانی مغرور و متناز باشی

تلخ گری می چستی کان قند	گرد و سه ابله تراست که شوند
حق برای تو گواهی میدهد	گرد و سه اخق تراست که نمند
آن جلیل اند که او خورشید نیست	گر خفاشی را ز خورشیدی نورست
که منم خورشید تابان جلیل	نصرت خفاشگان با دلیل
آن دلیل ناگلابی می بود	گر گلابی را جعل راغب شود

ذکر نوزدهم

در بیان وزوین برنج به تقریب عرش شریف حضور عالی
حضرت غوث ثانی و پزیدن برنج بجایه وزو پلا

آب و آتش و محفل شدن آن

و بنیته گیران ماده سعانی و بهره اندوزان ذخیره نکته دانی آورده اند که بعد واصل
ذات ستوده صفات حضور عالی حضرت غوث ثانی حسب مراسم تسمیه تقریب
قریب عرس و هم در پیش گردید کار گذاران سلیقه شعاری بقدر هم آردی لوازم
ضروری سعی و کوشش مشکووری نمودند و ملازمان سلطانی نطق ادب
بر میان جان بسته بسراجم آن مقام به تن آمده و مستعد بودند که درین آشنا
یکی از پارچه بانان قصیده سنگلاخ که با سیم پنچا مشهور بود و اکثر اهتمام مقامات
آن تقریب باین همتش وابسته حسب خیال داشت باطن چند آتار برنج از نذورات
عرس متبرکه که بدزدید و بخانه خویش برود و بر سر قف خانه بظرفی آویزان نگه داشته
باز با تمام انصرام پرداخت از آنجا که در میان دانه جو همواره بلام نقص اماره یافتند
ستاع دین و ایمان را میسوزانند و کالای عزت و اعتبار را بخاکستر سوانی نذرت انداختند

فولیل و غوار میشوند تا گاه از سقف خانه آن سیاه کار تپاه روی کار و دوی عظیم
برخواست و سر بر سر فلک زد هر که در بندگی حرص افتاده مشکلی از بند او
شود آزاد و حاضرین گمان آن تش زردگی کرده جمله یکبارگی چون سیل آب دیدند
و دیدند که باندرون خانه قدس برنج سیاه آتش و زهرنی آویزان خود بخود می پود و از قدرت
ریب و دود و وسیله آتش می براید آتش پنهان و ذوقش آشکاره دود او
ظاهر شود و پایان کار به عند التلک حال خدایان مال پیش بگمان روشن گردید
ز راه حرص به جیل سوسی وانه مرو به بهوش باش که واپست زیر هر دانه و هر دانه
پشاید و اینکه نه جلالت و بزرگی از بهیبت بلزیدند و از هر گونه خوف و خطر چون
دود بر آتش پیچیدند آن بد نهاد و مایه فساد بگرداب اضطراب زورفت از تاصیه حال خوش
عرق خجالت و ندامت بر بخت و باسید سعافی تقصیرات بر خاکی ستانه غوثیه سر نهاد
و بگریه و زاری در افتاد و دیگران نیز برای شفاعت شان دست به عا شدند
و سعافی خواستند پس فتنه آن و دسر آورده سو قوت گردید و از تیرگی آثار آن
چیزی باقی نماند آورده اند که مجرم در آن حالت ترس و بیم برای العین مشاهده نمود
که حضور عالی حضرت غوث ثانی تشریف آوردند و از کمال شفقت و رحمت
بمجرم و خطایش تمام عفو کشیدند و از نوبت مخصوصه بهره بخشیدند

اولیا اطفال حق اندای پسر	غاسبتی و حاضری بس باخبر
گفت اطفال غنم این اولیا	در غریبه فرد از کار و کسب
پشت دار چه عصمتها کن	گوئیا هستند خود اجزای من
هان و مان این لقی پوشان من	صد هزار اندر هزار و یک تمند
صد هزاران اولیای حق پرست	خود بهر قریه سیاستها بدست

در کتب مستم

در بیان از خود رسته شدن درخت که و بگوشه هزار پرا افوار
 حضور عالی حضرت غوث ثانی و باندک زمانه پرا آمدن که و با
 بے شهادت از آن درخت خود رو که گو یا پرا سے نصرت
 عرس شریف بے سو سم پیدا شده

نخلستان چمنستان معرفت و سحره پیرایان بهارستان حقیقت برگ و بار
 این کلام صداقت التیام را بدین رنگ ظاهر ساخته اند و در نظر باب بصیرت
 نصرت بخشید که بعد از وفات حضور عالی حضرت غوث ثانی درختی که و از خود
 بگوشه هزار پرا گردید بشادابی و ترو تازگی از رزستان جنت گوی سبقت را بود
 و قوت ناسیه از بهار پیرایه غیب چمنان حاصل کرده بود که بعرصه پانزده در
 بلا قطره ری می باران و آب پاشی باغبان چون و ستماسی چنار سر بالا کشیده
 و اطراف و جوانب را از شاخه های خود فرا گرفته آنقدر که و پدید کرد که شمار آن درخت
 بالغ خردان چون شمار قطره های باران و شوار گنجید چنانچه در تقریب چهل آن حضرت
 مردمان بنگلکوٹ قریب سه هزار آدمی سیر بخوردند و نیز حسب خواهش و فراخور
 احتیاج بنجانه خود بار دند با وصف آنگونه خرج عظیم آن درخت قدرت نما از گلان بار
 و پرومندی و بگنجینه خود نقد صافی ندید و شکرین اینگونه بهار پیرایه های گلشن گرامت
 معاشه کرده گاهای صدق و صفای ستار خود با بتند و معاندین نکبت گلشن
 قدرت از نسیم خضری شنیده هوای محبت و دلاور سر گرفتند

باغبان ملک اقبال و بخت	چون درختی را ندانند از درخت
آن درختی را که تلخ و درد بود	و آن درختی که بکیش مفصل بود

<p>که برابر دارد اندر مرتبت کان درختان انعامیت شیخ کو بنظر پور الله شد چشم آخرین به بست از هر حق</p>	<p>چون به بندشان چشم عیادت گرچه یکسانند این دم در نظر از نهایت و نخست آگاه شد چشم آخرین کشاد اندر سبقت</p>
<p>تذکره طبیبان عالمین</p>	
<p>در بیان شفا یابی خادمه زاوه حضور عالی حضرت غوث ثنائی از علاج طبیب غیبی که حضور عالی سلام بود و در ظاهر شدن انار غیر موسوم به رخت مزار شریف</p>	
<p>نبض شناسان مزاج سخن و مزاج دانایان روایات کهن کیفیت نوشداری کلام شیرین ایچنان نگاشته اند و بصورت این نسخه اعجاز بدانگونه پرداخته که غایت خادم روضه پاک حضور عالی حضرت غوث ثنائی قضا را به پیچیده کاف و مضاعف متبلا شده از دست یکسال انواع ضعیفیت و رنجهای کشیده و شورابه مرارت و تلخکامیهای چشیده هر چند پندرسر بگرم مهریاسه در در فرزند می جو شعله و چاره جوئیهای رنجور بجان کوشید که بر آید رو به گل متعهد و ندید و از گلشن اسید بوسه صحت و صفافشید طبیبان جانور از علاج شان عاجز آمدند و چاره پروازان سابق از چاره پروازی آن است بزار شدند</p>	
<p>هر چه کرد از علاج و از دوا از قضا سیرنگابین صفرا فزود سستی دل شد فزون و خواب کم شربت وادویه واسه بارید</p>	<p>گشت رنج افزون حاجت آروا روغن بادام خشک سست نمود سوزش چشم دلدل پر درد و غم از طبیبان رنجست نیکر آرد</p>

خادم سبیل چاره روزی بر وضه مبارک حاضر آمد به صد الحاج بگریه و زاری پرداخت
و سپیلاب اشک از جویبار چشم روان ساخت تخم صدق محبت و اخلاص خبر عدل

شکست و بدینگونه دست پر عابر داشت

کامی گزیده بخشش ملک جهان	من چه گویم چون نویسد لی نهان
حال ناخوابین طبعیان سرب	پیش لطف عام تو باشد بدر
اسه همیشه حاجت بار پناه	بار دیگر ما غلط کردیم راه
چون بر آورد از سیاهان	اندر آمد بجز بخشش

آن هنگامین خرمین همین صورت بسیار دلسوزی و جانگذریا کرده از روضه پاک برآمد
و بشنید که طبعی مسیحا فطنت و حکیمی لقمان فطرت دارد شده دیدار راحت بهارشان
باز آنکه امراض حکم نوشدارو سے شفا دارد و نگاه انظار بر اندازش شفا سی استقامت

آن دارد که آب حیات بجان مرده

در علاجش سحر مطلق را به بین	در فرازش قدرت حق را به بین
-----------------------------	----------------------------

بجز در یافت این نوید فرج بخش مشافت و بندست و تعلیم آن کریم خضر قدم
و حکیم مسیحا دم پرداخت و سرو چشم رانش را خاک پایش کرده گفت

اے تقای تو جواب هر سوال	شکل از تو حل شود بقیقل و قال
تر جهان هر چه بار آورد و لست	دستگیر سر که پایش در گفست
مرحبا یا مجتبی یا مرست	این توب جارا نقض اضافی نقضا
انت سواي تقویم سن لایست	تبدل روی کلا کفن کم نیست

پس شمه از مرض محققه فرزند دلبد خودش بعضی رسانید و بعد بخود الحاج آن روز

بخانه خویش آورده پیش رنجور نشاند

قصه رنجور و رنجوری بخواند	بعد از آن در پیش رنجورش نشاند
---------------------------	-------------------------------

رنگ کدو بنفش و قاروره بدید	هم علامتش هم سبایش شنبید
گفت هر دارو که ایشان کرده اند	آن عمارت نیست ویران کرده اند
بے خبر بودند از حال درون	استغنی الله عما یفترون نیست

آخر الامر یاسے رفت که علاج در دست بطریق احسن و وجه نیکو شدن می تواند بود
که مرض ملحقه در مان پذیرد و در فیض جلد تری و سیاحت بدنه اگر دانه انا که به بدنه این مرض
بزرگ عظیم است و بسیار سریع الشفا بوده است آری تا از شجر مراد بر خورده شود و
گلبن بتصد خویش را بهار افزایابی گرمی ترسم که صورت خویش که قوت و فلذت حیا
شاید درین بے موسم پیشتر مانده اند و رفتند و حصولش بدشواری انجام پذیرد و در فیض این
فریاد بر کشید و گریه بیان صبر را بدید و دانست که حاله درین دیار و ستیاب آن
بدان مشابه نیست که گوگرد و عمل سفید از کان و هر سپید کردن و بدست آوردن
بر کثیف بر چند یکو کشید و بهر کجا که دیدنشانی از آن ندید و از هر کجا میکشید بهر سیدی
از آن نشدید پس از خیرانی و سرگردانیها محروم و نا کام بنشست و از تنگنا حصولش
دست داشت و هنگام شام حساب معمول برای شمع افروزی بر وضه منوره در آمد و هر یک
آن حرم در بختی انا سال خورده بود چون شمعها شمع خنجره نهاده و از تران بیگی
تر مانه برگ و بارش ریخته بشکوفه های بهار نصیبی شمع داشت و بعلت کمرنگی بنشیند
شاید با غصه و درخت جوان به پیر شود و بکنندش باغبان ناگاه نگاه
خادم سوخته جگر بران درخت افتاد و دید که یک دانه انا ریخته که از غایت لطافت
و خوش رنگی چون عذار گل رویان تا بان و خندان و مانند خسار صومشان فرخار
در خشان و در خشان است اناش چون لب لاله خندان و حریفان را
حریف آب و دندان به برای امتحان گردون زر کار و فکند جوهر با قوت و زار
فی الحال گلستانک فریاد و سر آستان آن سرو چو سیار کمال نمود و ترانه سنجید

شکر و سپاس در اخته گفت **س** شکر گریست که همچو گل تو بر تو هست **س** سوسن نیم
 که بصدر بان خواهم گفت **س** پس بشگفته خاطری آن دانه اتار را که چون در دانه های
 یکنانه به بها بود پیش طبیب نفیجی رسانید و آن کیفیت حصولش مطلع گردانید آن
 چاره ساز دهر و سندان و دمساز به چارگان معانزد در بخور خسته و آرد و صفا کحت
 و شفا زد **س** گفت و انستم که ریخت چیت زود **س** در علایج سحر با خواهم نمود
 شاد باش **س** ایمن فایغ که من همان غم با تو که باران با چمن **س** من غم تو بخورم تو غم تو
 بر تو سوسن بشق ترم از صید پدر **س** پس از آن ناز شریکی ترکیب ساخت و پیش نهاد
 رنجور بسیار سرور و بشیج گردید و آن شربت را زلال رحمت پنداشته نوشید و نوشیدن
 همان بود و کرب و آزار مرض انزاله بپرفتن همان آتیکونه تاثیر حکمی دیده بخور پدر رنجور
 هر دو بیای طبیب برآفتادند و خود را در گروست و احسانش داشتند و شاد رفت
 که مرض کجا و طبیب کوا اینمه قدرت کامله و حکمت بالغه قادر بچون و چراست
 که برای اشتها کرامت و بزرگی حبیب خویش فرزند و بلندت را به بستر ناتوانی
 و رنجوری انداخت و مرا سهر چاره سازی شان فرستاد و چنانچه من خضر و البعاس ام
 با سنجاح کارهای اولیا را الله بهینگونه منسوب و اسود می باشم اکنون برو و خاطر

جمع باش **س**

هر آنچه از عمر پیشین فست گورو	کنون فرزندت و روزی نو
همین قدر فرموده از آنجا بران آمدند و از نظر غائب شدند س	
یک زمانی صحبتی با اولیا مهر پاکان در میان جان نشان همین غذاست دل به از بهر و سهر زن در ذیل صاحب س	بهتر از صد ساله طاعت بهیرا دل به الا بهر و نحو شان رو بچو اقبال را از تقبلی تا زان فضا لش بیای رفعتی

فکر سبب و فزوم

در بیان مسلمان شدن نصرانیان بعد معائنات کرامت حضور علی
حضرت غوث ثانی که پاداشش سبب ادبی فرار شریف

واقع شده بود

ادب آموزان ستوده سیرت و همیزان خجسته طینت جلوه حسن این بزرگوار
چنان عرصه داده اند که روزی حاکمی از قوم نصاری در قصبه شکاکوت پالکی سواره
سیرت خود در جاه و حکومت بد باغش پیچیده بود و نشسته جوانی دولت داشت که سوار
داشتن چنین قریب رودخانه عالی حضور علی حضرت غوث ثانی رسیدند بیان سلطان
صدیقی از نواده دور باش بلند ساختند و رقیبان رودخانه از بیست و چهار اشمندهای

بزرگانید و گفتند

ادب تاج سبب از طهرانی	بند بر سر و هر جا که خواهی .
این نه آن چای نیست که بیدار بکانه و زلالی و نه آن نقاشیست که گستاخانه بلند می	
بانگ چای شان و آن چو گاه	که شود نخست از نیش چاه
از برای خاص عام رنگد	که کند شان از شمشاد خیر
از برای عام باشد این شکوه	تا کلاه کبر نباشد آن گزده
تا من و پادشاه ایشان بشکند	نفس خود بین فتنه و شر کند

حاکم پالکی سواره و جیش را استفسار کرد و گفتند این آستان فیض نشان سلطان نیست
باعث طاعت و جلال که سواران پیاده شده به تقبیل خاک روضه اش می پردازند و شیران
از دیش و آینه به تعظیم و تکریم این حرم محترم میگویند و فرار از آواران چنان کرم سلطنت که باز

گرم فزاجان از وسوسه شده و روی دلیران سرکش زرد آن انگریز عیسائی از نیگبونه
 نهند استماع کرده بطعن و استهزا بچندید و فوراً از پالکی فرود آمده بطرف رودخانه
 بدوید و گفت بنیچه که چگونه گرم است چاقش و گرمی میدید به نیگبونه هزاره گونی کرده دست
 بر روی وضع زده و ساعته تان که دافین شان کبریا فی ذوالجلال که فی الحال دستش بر روی بسته شده
 و چون کاغذ وصلی چسبیده به سر چپ میخواست که بند بکشد و از سر چپ بلای ناگهانی
 بدوید که سخی ناشکوره می افتاد و کوشش فائده نداشت و چون دید که از انال سخی دقت بیند
 که کشتائی تقدیر غیر ممکن است و زور و زور در احکام قصار اسکان نیست بگریه و زاری
 پرداخت و از زناست و خجالت سرور که بیان کلفت و رنج بنداخت تجربه پیشتر
 حاصل کرده و خود را بسته بند بایافته به وقت از صاف باطنی گوید و استغفار نمود

و بشرف اسلام مشرف شد

راه حسن راه خزان است ای سوار	ای خزان تو فراموشم دار
هر که از حق حجت را بدید آید	در بر حق داشت بهر طایفه
تو بران لطف و کرم که بیک که ناگاه بندش بشکست و از درگاه بهر بیت بدو خجست	
فی الحال چنین ارادت و عقیدت بخاک آستان سائید و اگر دهنده و بسیار ایشان	
و بر ایشان گردید سیکو بند که آن اذن یافته بهشت و جنت تا بهر اول و در آستانه کفایت	
نهار روزی باه و ناله و ساز بود و سیکو خجست و به نیگبونه گریه و زاری می ساخت	
من گنه گار تو ام رحمت کن	بر من یکبارگی از بیخ و بن
کافر پیر از مسلمان میشود	چونکه غم ز آید و به آمان شود
من گنه گار تو ام رحمت کن	خدا بر من بنده و باشند این سخن
حضرت پر رحمت است و پر کرم	داشتی او هم وجود و هم عدم
حاصل الامر بعد مرور ایام چهل و نه از نیت مخصوصه مبرور داشت و عمل او است	

و نیکبختی بر فراخت

ای بسا دانش که اندر سر و د سرخواهی که رود تو پای باش گرچه شاهی خویش فوق او بین فکر تو نقش است فکر دست جان و سرخواهی خدمت اهل صفا بو که استادی را نذر ترا زار میگیرن چیز و رت نیستین تو کم از خرسی نیستی زرد	تا شود سر در بد آن خوشه و د در پناه قطب صاحب را باش گرچه شاهی جز نباشد او بین نقد تو قلب است و نقد او است کان همچو خرسی در دمان از دها و ز خط سیردن کشاید ترا چونکه کوزی منرکش از راه بین خرس است از درد چون فریاد کرد
--	---

ذکر بست و سوم

در بیان حصول صحت کامل شخصی جدا می نمودم و از این
جاضری فرار فیض بآران رشک سیما حضور عالی حضرت خورشید ثانی

نبض شناسان قلم سانی نگار و مزاج و انایان کلام حکمت شعار نسیم این کار نامه
اگاه می راجحان نگاشته اند و به صحت این سخن تازه بدانگونه کشیده که شخصی جدا می
بود و مادر زاد بار شد و مرض سخت می کشید و در هر تاب تا حکامیه بسیار پیش می
رفت و اطبای حاذق و حکامه سیحادم میگری کردید مگر از شاست بخت خوابیده
از این مرض ملک الله حفظنا جان نرسیده و شفا خورد و بیمار الشفای
عالمان اسمای جلایه و جلاله و اهل دعوت زمان حاضر آمد و رخت خویش بنهاد
از اینجا که از اوده الله غالب علی اوده الشاس است هر هم زخم جگر خسته خود ندیده

محررم و تا کام و پس رفت و از حیات شیرین سیر آمده متحضر و متامل بنشیند بعد چپ
 باز ز نام صبر و استقلال از دست داده بطل عاطفت مجذوبان و لائش حمایت جُست
 و امید صحت و شفای نیکوتر بربست **س** هر شب گویم که فردا ترک این سودا کنم
 تازه میگردد و پدیدایش هر سحرگاهم در گریه و رنجانیز جواب بمقتضای تحریر نقاشی تقدیر
س بودنی بود هر چه خواهد بود غم بیل داشتن ندارد سوده یافته بخندست سالک
 صفای کیش رجوع نمود چنانچه یکی بعد دیگری شرف خدمات یازده تن از صاحب دلان
 کامل و عارفان اصل بدربافت و سیاسی سعادات از انقباس شبرکات شان
 استشام نساخت گریه منهن فیض شجون **س** تسدیدستان قسمت را چه سود از پیر
 که خضر آریب حیوان تشنه می آرد سکندر را دوست از جان شسته و سائگین حیات را
 لبر ز دیده سرگردان باز آمد آخر الامر اعتصام راوت عقیدت لبر و الهامی لطیف و
 عاطفت حضور عالی حضرت غوث ثانی زده بطرف دارالاسن روضه مطهره بنشیند
 و تا چهل و پنجاک شفای درستان فیض نشان غلطید و شوراه و بکایان گردانید
 مرضی قادر و یحیی و کرامت حضرت غوث ثانی پدید ظاهر و باطن باید دید که یکس
 آن مرضی مرض لا دوا بصحت کلی و طاقت اصلی رسید و غسل شفا نموده همچنان هپاق
 و تنه رست گردید که مردمان از شناخت او بازمانند و گمان بهین بودند که معی المومنین
 بمصدق و مخرج الحی من المیت و مخرج المیت من الحی قالب وجود
 را جدی از مطهره عدم برآورده لباس حیات پوشانید و از رویان راست گفتار
 و حکایت کنندگان صداقت شمار و بیست که کان دخی الله تعالی عنه
 یحیی الموتی و یدری الاله که و الاله برص باذن الله تعالی حیات

مذکره بست و چهارم

در بیان تصرفات روغن چراغ روضه مشوره که واقع امر است

و شیخ صحت عاجله است

راویان روشن راسی و حکایت کنندگان صد اوقات پیرایه چراغ بیان را
از زیت صدق و عدل چنان افروخته اند که خادمان برگزیده و مجاوران کرامت دیده
واقعات چشمه دید خود را همچنان بیان میفرمایند که روغن چراغ روضه مشوره حضور
حضرت غوث ثانی بدفع امراض متنوعه و حصول مقاصد و نییه از فتح باب طالع
خدا و طوبی آثار تواله و تناسل ز نمان و قیسه و طفره سندی مقدمات تاثیر حکمی و از آبسیار
از مرخصان با استعمال آن کسیر اعظم شفای کلی یافته اند و پیشتر آبسیار زوگان از بلا سینه
سینه در میان جنیان ربانی یافته اند و آبسیار میما به پیش از نهید به تاز و ریشه و و
بهرین جسد به آن شفای جان بخورت شود و رنگی روی و صحت ضرورت شود
طریقه چراغ افروزی اینست که شب جمعه چراغی بپاز روغن برافروخته بر طاق دیوار
مزار پاک میگذازد اگر بر آب طلب شدنی است چراغ تمام شب روشن می ماند هرگز
از باد و باران کشته نمی شود حال آنکه آن طاق بجائی واقعست که در آنجا از باد و باران
گزینی نیست و بر تقدیر عدم حصول مقصد چراغ روشن بلا باد و باران خاموش میشود
بار بار آرموده شد و در تجربه آمد به تقدیر وقت صبح باقیه روغن بطالعان و حاجتمندان
تقسیم میشود و اشرفیذات و ادعیات می نماید سیکند شخصه سخت تعلیل بود و خواست که
از چراغ مزار شریفه فال گیر و دوائی مرض خود بطلبد شب جمعه متواتر چراغ روشن کرد
و لکن سینه آنکه از باد گزند می بیند یا از باران صدمه رسد چراغ مزار پاک خاموش شد
روزی چند نگذشت که آن مردمان بحق پیر و انقض آثار که است چراغ مزار پاک
بار بار در تجربه آمد که اگر احوال مفصلش در خیر تحریر آید کتابی دیگر مرتب گردد

ذکر سبت و پنجم

در بیان شخصی عاشق صادق که حاضر روضه مطهره حضور عالی حضرت
غوث ثانی گشته مشرف بشرف لقا حضرت ایشان گردید

محبت پیشگان و الاروش و مودت اندیشگان عالی نفس بدانگونه بعضی بیان
آورده اند که شخصی عاشق صادق بعشق و محبت خدای و دو و اعظم شاه از وطن اود
جلالت اختیار کرده و از عیش و کامرانیهای دنیا کناره گرفته و در خم تیشههای عشق بجای خودی
و روح و روان را تازه داشتی از وفور محبت و غمخیزان را اعضایش شکسته و دل و جان را

بلذات مدام فی نصیبهای قوت ابدی فرارفته است

سبیل جان اندر حیات درجی است	ز آنکه جان لا سکان اصل نیست
سبیل جان اندر ترقی و شرف	سبیل تن در کسب و سبیل باطل نیست
سبیل و عشق آن شرف هم شو جان	زین یحسب و یحسبون را بدان

پس از ساحت و برگشتگیها بسیار آن شیفته و سونخته بر روضه پاک حضور عالی
حضرت غوث ثانی رسید و کشت است اسید را ز خارها بخشید و بر روضه را باب المراد
خود نیست و بعد از روضه تا تر صد بهشت است روز و شب تاه و ناله پر دشت و سیلاب

اشک از دیدهای خون چکان روان ساخته و گفتی

سبیل فروخت روز روشن به شربت	به نیابت شیر شیر رب است
پاش شتیبان درین بحر صفا	که تو نوح ناشی از مصطفی
خضر و قتی غوث هر کشتی توئی	به چور روح الله کن تنه روی
وقت خلوت نیست اندر جمعی	ای پری چون کوه قاف تو بهای

و هم میخواندند **شب تاریک** و بیم موج و گرداب چنین مائل که گجا دانند حال
 ماسکساران ساحلها آورده اند که آن مشتاق دیدار شبنم از فرط بیقراری اطراف
 حرم می گشت و تمنای زیارت را بعد از بان عرض پیدا شد ناگاه بخت خواست
 بیدار گشت و دید که مظهر النور الهی و مصدر الاسرار متناهی حضور عالی حضرت غوث ثانی
 بوضو جلوس اجلال فرمودند آن مشتاق شیدا را بطلبیدند فی الحال شتافت
 و شرف تلمیسی را دریافت کمال بصیرت بچشم عقیدت کشید و از حقیقت مذلت
 ندیده غوث رسید و از لطف و کرم حضور عالی سینۀ رانگیه معرفت بنا شد
 و دل را از انوار حقیقت منور و روشن **و دل را از انوار حقیقت منور و روشن**

عشق چون کشتی بود بهر خواص زیر کی بفروش و جیرا نه بخز عقل قربان کن به پیش مصطفی	که بود وقت بود غلب خلاص زیر کی ظن است و حیرانی نظر حسبی الله گو که اندام کفای
--	---

ذکر بیست و ششم

در بیان کرامت و خرق عادت حضور عالی که خادم سرکاری
 از واقعات چشم دید خود بیان میفرماید

و اتفاقاً شایع روایات و امثال سبیل حکایات طریق کلام را چنان پیوده اند
 که خادم درگاه عرش پایگاه حضور عالی حضرت غوث ثانی محمد امین علی بن عبد الله
 الربانی میفرماید که بارگاه شاه راه قصبه بنکال که در جانب شرقی متصل حایر دیوار
 مزار پاک حضرت غوث ثانی واقع است مرتب میشد حکام انگریز نفاذ یافت
 که اندک زین خطره فرار پاک را داخل آه کنند تا چیرۀ وسیع و کلاهاده گردد

هر چند خادم موضوعات مانع آمد و مردمان نیز از صولت و کرامات بابر و خوشبختی
 مطلع و متنبه نبودند و لکن سودی نداشت و برای تنهایی دیوار آماده شدند و مردمان
 که واقف از کرامات حضور بودند بر آن کار شرک سبادت کردن نتوانستند و از دیدن
 و پهلوتی کردن گرفتند و اگر کس سبب ترسناکی را در یافته خود تیشه بکشد و بر دیوار
 و پهلوتی تیشه زدست خود نهاده بود که خون از حلقش جاری شد و از کثرت اجزای خون
 بر جان خود تیر رسید و خوف بلاء کی بر دست و پا گردید فی الحال از درگاه عالم پناه حضور
 امان خواست و بگریه خود پشیمان شد و از آن حرکات ناشایسته باز آمد و جلالت و جلالت
 پیشک خداوند که غم غم نیست هرگز نگیرد و کسی با دوستان محبوبانش گستاخی و تندی

تذکره بست و منقش

در بیان فروخت درختی که متصل فرار پاک بود

راویان صداقت شعار و حکایت کنندگان راست گفتار بنسب کرامت
 و خرق عادت آن با کوره باغ است را در حدیقه بیان چنان نشانده اند که سپهر
 خادم فرار پاک حضور عالی رضی الله عنه درختی که متصل فرار پاک در جانب مشرقی
 بود بست که بفروخت خریدار چون بقطعش آماده شد خون از دماغش جاری شد
 و بیچاره صورت حال را دیده از قطعش باز آمد و هم از درخت دست بردار شد
 پس خادم باز بست و دیگر بفرخت چون او نیز بقطعش آماده شد بجهان سرگشته
 مبتلا شد و فی الفور تائب شده از آن بلاء آسمانی را بانی خواست بعد از آن حدیقه
 سبادت نکرد حتی که مولوی ظل الرحیم صاحب کی یکی از علمای سنی و گرامی آن دیار
 بودند با وجود ضرورت و جهت قصد قطع آن درخت کردن نتوانستند و خادمان نیز مجال نشد
 بر آن تیشه بافتند تا اینکه بعد مرور مدتی خود خشک شده از یاد رفتاد

و بصورت مطبخ عرس شریف در آمد

ذکر بست و ششم

در بیان کیفیت هزار پاک و تبرک جستن مردم از آن

معاملان بنامی روایات و معتمدان طرح حکایات روخته بیان را از صد و کفایت
چنان آراسته اند که در قطره مقدسه سه هزار پر انوار است یکی هزار رحمت بار حضرت
غوثیت پناه غوث ثانی سیدنا مولانا سید شاه ابی الحسن که علی القادری الحبیبی است
و یکی روخته مطهره سیدنا و مرشد مولانا و مرشد مولانا قطب حق حضرت سید شاه
طغییل علی القادری که برادر زاده و داماد و خلیفه و سجاده نشین حضرت غوث ثانی
بودند و یکی تربت فیض موهبت حضرت یوسف ثانی جوان بخت و جوان صالح
مولانا سید شاه فضل علی القادری ابن حضرت غوث ثانی که بعالم شباب بلاتنازل
و سناکت از نیم جان فانی رونق افروز خلد برین شد در رضی الله تعالی عنهم و رضوانه
مردم نزدیک و دور زیارت ایرن هزار پاک می آیند و از خاک پاکش که مثل خاک
شفای حرمین الشریفین را و هاله شرف و عظمت و خاک پاک که بلای مسکین و پادشاهان
است تبرک میجویند و شفای دارین حاصل میگردد همچون از برگ گل و برگ درخت
هزار شریف هزاران هزار گل مراد است گفته و آب تالاب که در خانه شاه شریف واقع است
از آب حیات و نوش و از زرد و هر که به نیت خالص استعمال میکند چاقی و شفاست
میشود و اگر چه هر نفس صد ساله باشد این اسرار و اقصیه است که در حیرت
تخیر و در آمد هرگز هرگز فضول و سباله را درین گنجایش نیست اکثر محتاجان
و از دست دادن از نزدیک و دور می آیند و ازین تبرکات مشرف شده
به مقاصد و مطالب خود و ما میرسد

ذکر بست و نهم

در بیان بعضی از احوال کرامت آل خلفا گلمای خصوصی افشاد عنده
 قاتران منزل روایات و کاشفان اسرار حکایات چنان فرسوده اند که خلفا اکملین
 و کمالین حضرت غوث ثانی بسیار بودند چون زبانه ایشان نیافتیم و نیز حالات ایشان
 کسی قلمبند نکرده است از بیانش قاصر مانیم و لکن از روایان راست گفتار و حکایان صواب
 و ریاضتیم که یازده تن از خلفای حضرت غوث ثانی در خجہ ابدال و او تادداشتند و هر یکی
 از نقباتی در آن شدند و صاحب کشف و کرامات و خرق عادت و مقامات
 و صاحب مصوری مجلس شریف نبوی و مرتضوی و حضرت غوث اعظم بودند و بسیار
 کرامات باہرات از ایشان صادر شده اگر کسی جمع کرده بجز تحریر و در دست ایشان
 ریب یازده کتاب دیگر ترتیب یابد که چون غرضم مجر از بیان حالات حضرات
 اولاد غوث پاکست در سبب جمعش نشدم فعلمین شریفین مصوری شریفین بود
 ہنوز آن تبرک موجود است

ذکر سہی ام

در بیان تبرکاتیکہ حضور عالی حضرت غوث ثانی از بغداد و شریفیت
 با خود آوردند و حالا پیش حضرت صاحب سجادہ موجود است

حافظان آثار قدسیہ و واقفان احوال اخصیہ کنوز اخبار پاستانرا چنان نشان داده اند
 کہ چون سلاک خاندان قادری و نقادہ و دودمان زراتی حضور عالی حضرت غوث ثانی
 تشریف دہ بنگالہ شدند تبرک شریفین از بغداد علی ہمارہ آوردند یکی سند شرافت

و سیادت ایشان از سوا سیر و دستخط سادات کرام و علمای عظام و اولیای سیما
عراق و بغداد و مهران و مرین و نواز و طغری شاه و الایجاه از زمان سبیل و کمال و یکی غنی و طاهر
و فتوح الغیب بنیف قلبی عهد کر است محمد نائب و وصی و خلیفه شاه اولاک است یعنی
محبوب پاک و یکی سید مقدسه آن قبله سید و حیان و قد و سیان و کعبه تبیین خوانان
زین آسمان یعنی حضرت محبوب سبحان قضا علی کر ماتیکه ازین سید و مقدسه و سید و سید و سید
خارج از حد و حصر بیانست و از آنکه مرض تنوع و دفع استقامت مختلفه تا شکر کسیر عظم و عجز
سیما و دم دارد بار یکم شد و دزد گرفت و لکن باز از خود دست یاس شد یکبارگم شد و بعد شش
زیر تکبیه یا نته شد و یک بار دیگر گم شد و بعد شش ماه بزرگ شدن پاکلی پیدا گشت حال آنکه
بیچ و قتیقه تفحص تجسس از آن بستر نگذاشته بودند و لکن در آن هیچ نشانی از آن دریا
بارشی شخصی از اغواشی شیطان آن سید شکر را بدید و فی الحال با مرض گوناگون مبتلا گردید
آخر چون نوبت بجان رسید خود را پیش صاحب سجاده رسانید و بعد از استندار
بر زمین عجز و نیاز نهاده مستدعی حقوق چنانم نمود که بید و سید مقدسه را باز پس داد و بار
رشته اش گسته شد و نظم و بین و انما ایش بیشتره بریدل شد و عیال را بسبب غلام
و تار یکی شب تلاش و تجسس بهم دست نداد و لکن چون بقدرت قاطع الاصلی طاهر شکر
صاحب طلوع نمود و انما ایش یکجا مجتمع یافته شد و با وجود انقضای مدت مدیده آب و تاب
و انما ایش تحقیق البیر و مرجان آن سید الی الان کما کان باقی است اصله بر تغییر لون راه
نیافته است و پوچه کنگی و انما ایش را شکستگی لاحق نگردیده و دست در کتب مستند و بیچ
است که حضرت تاج العارفین ابو الوفا سید حضرت ثوث اعظم بریده نموده بود و در آن زمانه
و انما ایش خود بخود گردش سیر و و صد ها کرات دیگر از و شهادت میشد کما فی قاره شد
الجواهر قال عمر الذرقان است مسجده الشیخ ابی الوفا التي اعطاها السيدنا الشیخ
عبد القادر اذا وضعها كسيدنا الشیخ عبد القادر على ارض تدمر و بعد حاجیه حبه

نمالیسا همین تسبیح خواهر بود و در نه اینقدر رخاوتی و کرامات همچو عصبه با سوسنی از تسبیح
 هیچ یکی از اولیای سابق و لاحق نشنیده ایم **س** از عمر نزار بنقول سستاین
 خارق تسبیح تاج العارفین چون نهادی بر زمین آن مقتدا و دانه ذکر سیکر چه
 بنفوز این تبرکات ثلثه پیش اولاد امجاد حضور عالی سو جو دست هر که از ایشان به جا ده بین
 میشود و تبرکات طیبات حواله آنحضرت میشود

ذکر سی و یکم

در بیان روایات ضروری که هر کلاس از ان روایات
 درمی سپه بها و لولولا است

جوهریان بازار روایات و نقلاد ان دارالعیار حکایات پنهان آورده اند که حضرت سیدنا
 غوث ثانی رضی الله عنه در حالت معمر که عمر شریف آنوقت از نصف تجاوز کرده بود
 یا که شاید ثلث باقی مانده و در یازده صدی بعد از نبی نصرتیان از بغداد و شریف
 شریف فرانس بهنر و بنگاله شدند بدین جهت سکنا می این دیار از حالات
 ریاضت کمال آنحضرت که ملاحظه شدن نتوانستند که اکثر حصه عمر شریف
 و دانش و الهام و انقضای یافت و وقت محنت های شاقه و ریاضت های
 اویل عمر است نه آخرش که این وقت راحت و فراغت و درودن کشت است
 نه محنت و مشقت و درون کشت کاری کردن و بهیچیکه خست هدایت خلق الله پیوسته
 بسیاری و گشت اندند و یکجا قیام فرمودند و وقتیکه در بنگالکوٹ قیام فرمودند
 آنوقت اخیر بود و زمان حیات مستعار قلیل مانده اند از یاده تراحوال آنجناب
 معلوم شد و بیشتر است و بدین دیار و قوع نگار دید و نه آنچه که از ابتدا که عمر شریف

تصرفات و خرق عادات چایجان سروده اگر کل دریافت شد سه و در چیز تحریر آردی
 بلا تصنیف چند کتاب مطول مرتب گشتی آنچه که هست گذارش یافته فقط همانقدر است
 که از کتاب مستطاب رساله ذکریه دریافتیم و دو چار روایت دیگر که ربانی خواص این یار
 شنیدیم تقدیم نمائیم جناب مستطاب ولایت پناه حضرت غوث ثانی درین یار
 قدم رنجه فرمودند بسیار اولیا را اندر از اقطاب و اغیاث درین دیار سهند و تنگاله موجود
 بودند کسی رسول نما کسی خدا نما گر همه سیر طاعت و انقیاد بقدم شریف آن غوث
 خیمت و سلاله اولاد حضرت غوث اعظم مالک الرقاب بجز و عقیدت نمیدادند
 و به فضایل و مناقب آنحضرت قائل و متعجب شدند چون نباشد سیدنا حضرت غوث ثانی
 علاوه بر صفات و فضایل ذاتی و سوره و درجه معشوقیت و محبوبیت و فردیت
 و قطبیت و غوثیت که داشتند از اولاد اجداد حضرت سلطان الاولیا مالک الرقاب
 رئیس المجتوبین بودند و این فضیلت از جمیع فضائل اکمل و افضل است که دیگر یار درین مقام
 شکرست نیست لهذا فریاد عصر و حیدالد هر بودند و سر آمد و لیاسی وقت خود علما
 و فضلا و قضا و محققین و متقولین و غربا و امرا و فقرا و اولیای این دیار
 هزاران هزار بلکه بعد و شمار از آن جناب ولایت باب مستفیض و مستفید شدند
 و ذات باریکات آنحضرت جامع اخلاق محمدیه و اشفاق مرتضویه بود آنحضرت رضی الله عنه
 محفل حال و قال ترتیب میفرمودند و لکن سماع و فرا میراکه خلاف طریقه بزرگان
 قادریه است و در آن و خلیه نبود فقط بعد از ترتیب قرآن و درود خوانی خوش آواز آن
 نعمت و منقبت شریفه میخواندند و تعلیم و تلقین میدادند بوجوهی میفرمودی که آنچه که
 از فتوحات دیگر خاندان یا بشش ماه میسر میشد و درینجا بشش روز بلکه بشش عادت
 زیاده تر از آن حاصل شدی و اکثر زیارت حضرت احمد مختار سید البر و امجدین است
 و اصحاب کبار و حضرت غوث اعظم محبوب پروردگار و در مجلس شریف آن فرموده کار فی الحال

و عن ابائهم الکرام حاصل شده بلکه آنحضرت این تبه و وقار بعض خادم درگاه خود گرامت
فرموده اند تاریخ و ضلالت آنحضرت از قطعات تاریخ ظاهر است و در شهر عید الفصحی غائب
در شب جمعه چنانکه شنیده ام و اصل حق شد بدستهای شریفه بعضی بزرگان این خانه پاک
که تبرکب عجمی است و حال آنکه مولد پاک ایشان عراق عرب است هیچ قباحتی ندارد زیرا که
نام بغداد و شریف که در اصل باغ داد بود خود عجمی است و هنوز بسیار بزرگان که در بغداد و شریف
و حمایه شریف اند انسانی متبرکه ایشان بعضی به ترکیب عجمی و بعضی با الفاظ عجمی است
اگر موقع دست اندازش الله تعالی اسامی متبرکه ایشان در آخر کتاب درج خواهم کرد
حضرت غوث ثانی رضی الله عنه با وجود آن کشف و انشراح صدر عیوب حاضرین
محفل اقدس را که ایشان بدانست خود از حضور عالی مخفی میداشتند هرگز اظهار فرمودی
الا بعضی اوقات برای هدایت و تعلیم بالا خفا متنبه فرمودی که در خدمت حضرات اولیا
اینچنین خطرات ناشی و افعال بیجا هرگز نکنید گاه گاه تجاہل عارفانه هم بکار میرودند
و حسب آداب شرع اظهار نمی فرمودند و لکن قلب منیر آنحضرت جام جهان نما بلکه
ابنیه خدا نمابود هیچ وقت هیچ چیز از مخفی نبود و نیست و آنحضرت منظر اخلاق مصلحت
و مکرهم ترغوی و اشتقاق غوثیه بودند که هر یکی از حاضرین حضرت خود را از دیگران آنحضرت
مقرب تر می پنداشت اگر فاسق و فاجر در محفل پاک آنحضرت داخل شدی تائب
پیر آمدی و در زمره صالحین درآمدی جناب غوثیت تائب حضور عالی حضرت غوث ثانی
سید حسنی حسینی بودند و از حضرت غوث ثانی تا حضرت غوث آفاق سید ناعب الزمان
هر بزرگ از جانب اب و اقم سید حسنی حسینی اند و بزرگان اقارب آنحضرت بعضی در بغداد
نشینند و بعضی در حمایه شریف رفتند و بهائا قاسم گزیدند گنجایش حالات مفصله
ایشان درین عجاله و جزیه ممکن نیست کور باد و زرد و جذامی و مبتلای دیگر امراض
چنانکه در حالات حیات آنجناب ولایت تائب از برکت انعام متبرکه آنحضرت مشاهده

بعد وصال نیز جهان طور جاریست و بزرگان خاندان ذاکر به یادم علی سبیل الامت از عالم باطل
بیعت کردند و هرگز دست پیش گیری نکشادند و هیچ امری محتاج دیگر نشدند و هنوز
نمی شنوند و این طریقه یعنی بیعت از والد خود کردن و خلافت و نعمت از بزرگان خود گرفتن
و محتاج و گیران نشدن از حضرت پیران پیر مالک لرقاب بلکه از مولای کائنات
تعالی الان جاری و ساری است هر که خلافت و نعمت قادر به جالبه حاصل نمائست
از والد خود ساخت اکثر مدیان و خادمان آنجناب به اعمال ستیازه و کشف القبور
و کشف القلوب و مراقبه و مشاهده و کشف و معاینه بدین طریقی پیدا شدند حضرت
مالک لرقاب قطب الانطباق قطبیت تمام خلق با آنجناب عنایت فرموده بودند
و ولایت آنجناب در هر ملک و دیار بود که از بهشت تا بنگال و او را همه جمیع اولیای شریف
محتاج با آنحضرت بودند و چون نباشد که جدا عظم آنجناب مالک جمیع ملک خدا بودند
چه حج و عرب چه یزد و بحر چه زمین و آسمان و ملائک و رضوان همه سرفرازان آنحضرت بودند
چنانچه اگر شاه میشد **بلاک الله ملک** تحت حکومت حکمی و پس صاحب اراده
اگر مالک بهند و بنگال و او را همه شدند چه جاسک تعجب نسبت با آنجناب و ارادت
شقیقه والد ماجد خود شده ولایت تمام عرب و عجم و تحت تصرف خود آوردند که هر
ولایت پدر خود می یابند انشاء الله تعالی تا قیام قیامت این طریقه با ولاد آنحضرت
چنانکه حالا قائم است جاری خواهد ماند **افلک شمس** که اولین شمس است
ابدأ علی فلک العلی که آنحضرت و آنجناب ولایت انساب مستندت
آبائی خود با کافران خواه حاکم وقت باشد یا غیر آن ملاقات نمیداشتند و هرگز
ایشان را بدر بار خود و ستوری نمیدادند و با امیران غیر مریدیم بهین حالت
بود و این طریقه شریفه هنوز در اولاد امجاد آنحضرت جاریست با این همه استقامت
اتم آن غوث والا هم همه عالم بجاک بوسی آن آستان عرش توانا حاضر می آیند

و بزبان حال بضمون این شعر را عرض میداشتند **است خاک رست قبیله**
آمال بنه وی گوی تو هست کعبه اقبال همه به انعام تو عام ست چون نور خورشید به
زمان یافته انتظام احوالی همه به و بعد و اصل بحق شدن آنحضرت اکثر اولیای
کمالین فرمودند که روحانیت آنحضرت جسم خود را بتمام روحانی رسانیده و جسم خاکی
آنحضرت بنزاسر نورانی گردیده اند تعالی آنحضرت را اختیار کامل داده است و بدون
مطلق گردانیده که در هر زمان و هر مکان با هر کسی که خواهد به هر چه و هر وقت که
و اگر خواهند باز دنیا مثل سابق بود و باش کنند تا زمانیکه خواهند از خصایل اخلاص و صلوات
عام و انوار این خصوصیت خلقت دنیا بیشتر نیست اکثر بعد وصال شریف زیارت
جسمی آنجناب را در یافته اند چنانچه خود کار علی حسن صاحب قدس سره ساکن کتبی
ضلع بردوان که ذکر ایشان بزمرة خلفای حضرت مرشد ماضی الله عنه بکتاب کرامات
آنحضرت خواهد آمد. ان شاء الله تعالی میفرمود که من اکثر اوقات بهم رسد که بخواهم
اقاضی علی بنی فیه و در آنکه گوی تا با فرستادم و وقت سعادت خود بپوشید و گفتم
و و پاس از شب بیدار شده و فارغ از خواب ضروری میشدم پس گاهی به سجده
قریب نماز میشد و گاهی به سجده و گاهی به سجده و گاهی به سجده و گاهی به سجده
و بلا ناله حضرت بخوابشانی را با جمیع ظاهری نمیدیدیم و شرف زیارت آنحضرت شرف
میشدیم و بدیدیم که بالباس سنگاف و ستور و نعلین و پوی گاهی اسب سواره و گاهی پیاده
تقریب کسان از فرار پاک تا بمسی شریف خزان خزان می رفتند
شرف قدم بوسی بار ماور یافته ام از بس پایی مبارک و ابرت غریبی جسم پاک
که لازمه حیات حیوانی است معلوم و محسوس میشد گویا ارث حیات الهی که مع
در قبر شریف خود حق و قایم صحیح و سالم اند یافته بودند و جسم مطهر مثل روح طیبه الطهات
و انطف گردیده و تن مبارک پاکیزه و صفائی تر از جان باشد اکثر تا دیرتسا شایسته

جمال باکمال سیکردم در روح و روان خود را طراوت و تازگی می بخشیدم و یکم سولوی
سید علی اصغر صاحب قادری قدس الله سره الباری هم میفرمود که اکثر از زیارت
غوث ثانی مشرف شده ام و آنحضرت را با جسم ظاهری برای العین دیده ام
و همچنین روز عرس چهارم خود ظاهر شدن آنحضرت با جسم ظاهری پرستشاتی
و مشرف به بیعت کردنش کرامتی است مشهور چنانچه بیان آن پیشتر گذشت و همچنین
بعد واصل بحق شدن آنحضرت بشب سو می از روز وفات دست مبارک آنحضرت
از مرار پاک پیون آمدن و قطب ربانی حضرت صاحب سجاده را به نعمت خاص شریف
فرمودن دلیل قوی بر حیات دائمی مع الجسم آنحضرت بوده است و صدق الله صدق
کما قال عز وجل **وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ حَيَاءٌ**
عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَوُّونَ قُرْحَتَهُمْ بِمَا أَتَاهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ فَضْلِهِ وَلَيْسَ يُشْرِكُونَ
بِالَّذِينَ قُتِلُوا لَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ خَلْفِهِمْ ظَعْنٌ وَلَا تُرْمِيهِمْ بِزُنْجٍ
يَكْتَسِبُونَ بِنِعْمَةِ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغْنِيهِمْ أَجْرُ أَمْوَالِهِمْ
وقال عليه الصلوة والسلام ان اولياء الله تعالى لا يموتون ولكن ينقلون
من دار الى دار و دیگر تصرفات فرار پاک بمحصل مرادات و برآمد حاجات
بسیار جاریست خصوصاً مجذوم و سب و ص را یک چله بلا نافع حاضر شدن و شب و روز
قیام بر بار مبارک که دل را غنیمت هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد و شوق به ثبوت سنت
بر جریده عالم دوام داد و آنحضرت حسب سنت آباء و خود گاهی ز زرقه را به دست حق پرست خود
نفرمودی اگر کسی نذر میدادی خادم از زیر صلی بر سید اشیع بعد وصال بحق شدن
آنحضرت افضل الخلفای آنجناب صاحب سجاده حضرت سیدنا و مولانا قطب پاک
سید شاه فیصل علی القادری قدس الله سره العزیز اورنگ آرای ولایت شده
قدم تقدیم پیرو فرمود و خمس و عثم خود حق سجادگی و بزرگی و سر رشته عبادت بندگی

نیکی انجام رسانیدند و هزاران طالب خدا را بمنزل مقصود قائل گردانیدند چنانچه
ششم از حالات این قطب عالمین آنجوتن لطیف کتاب باختصار سمت گذاریم خواهی

نکته لطیفه

فیض و برکت یازدهم شریف حضرت محبوب پاک و دوست داشتن آنحضرت
این عدد یازده را مشهور نزد یک و دوست و معلوم هر ذی شعوره پس این نکته را
باید فهمید که ولادت و هجرت و رحلت حضور عالی حضرت غوث ثانی صفت محبت کمال
تجلیات حضرت محبوب سبحانی ثقل به یازده صدی واقع گردیده و بعد قیامت متکامل شود
هم صرف یازده سال بحالت حیات بودند بجان الله و مجده و هجرت کردن آنحضرت نیز
از یازده معلی به بند و بنگاله از کمال تبعیت اجداد و مجاد خود حضرت نبی کریم و حضرت غوث
بود چنانکه آنحضرت از کمال معظمت مدینه منوره و این حضرت از جیلان شریفین به بند آمدن
به هجرت فرمودند حضرت غوث ثانی هم همان سنت آداسی کریم را بجا آوردند و حالات
مفصلات آن حضرت غوث ثانی بشجره کلانی که در هنگام حضرت فرمائی از بغداد و شریف
همراه آمده بود و مندرج و مندرج است در اینجا خوف طوالت باختصار سپرداخته یکی از افراد
و نبدی از بسیار و شتی از خبر و از بجزئی و تخریر و تسطیر می آید که نوی رضی الله تعالی عنه
بسال یازده صد یازده هجری قدسی که عددش از لفظ (ظهور) ظاهر است عالم را در
بجای امکان ظهور فرمودند یعنی متولد شدند چنانچه قطعات تاریخ ولادت و وفات غیره
مفصلة الذیل شعر بیان اند و در رضی الله تعالی عنه بنجیب الطرفین و صبیح النسمین
حسنی حسینی اشرف سادات و افضل اهل بدینت طیبات و عالم ربانی مجدد و چهره درخشان
و پیرایه عالم ظاهر و باطن آراسته و متحلی بودند و علم و عمل پاینده اجتهاد و سید است
در جاده شریعت و خزانة انوار و اسرار و مستحکم بودند که گاهی کلام اشراف از آن حضرت

ہر دم و ہر آن با اتباع سنت بہترین مشغول می بودند و می ازان فرو گزاشت
 نمی فرمودند و با وجود عالم ذوق و شوق و وجود مستی ماسے باوہ تقامی پروردگار
 و باوصفت طاری بودن حالت استغراق و رای فرض و واجب و مستی ماسے
 شریعہ از مستحبات ہم گاہی چتری ترک نفرمود حتی کہ مجاہدیب را ہم برمی ادا مے
 نماز پنجگانہ جہر فرمودی و اندرز و نصیحت بر شہادت شریعت ہموار نمودی

شجرۂ عربیہ

سید نا و مولا ناسید شاہ ابوالحسن ذاکر علی القادر
 البغدادی الحسینی الحسینی رضی اللہ تعالیٰ عنہ تلقن عن ابیہ
 و شیخہ سید شاہ ابی محمد مولا نا عبد القادر سمرقانی شاہ
 عبد اللہ الجیلانی القادری تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ
 مولانا شہر معشوق اللہ القادری تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ
 مولا ناہل ایسہ اللہ القادری تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ
 مولا نا احمد القادری تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ
 عبد الجلیل القادری تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ ابراہیم
 القادر تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ شرف الدین القادر تلقن عن ابیہ
 و شیخہ سید شاہ احمد الثانی القادر تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ
 قاسم الدین القادر تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ علاء الدین القادر تلقن
 عن ابیہ و شیخہ سید بدیع الدین القادر تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ
 شہاب الدین القادری تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ
 احمد الثالث القادری تلقن عن ابیہ و شیخہ سید شاہ

قاضی القضاة مولانا سید شاہ شمس الدین شیخ ایضاً فی فصل القاد
تلقن عن ابيه وشيخه الحافظ ومولانا تاج الدين غوث الكاف
سيد شاہ آبی بکر عبدالرزاق القادر می تلقن عن ابيه شیخ
امام الشریعة والطریقة والحقیقة والمعرفة مالک بن ابی اللہ بغدادی
حضرت محبوب سبحانی قطب ربانی سید محی الدین شیخ عبدالقادر
الجیلانی الحسینی الحسینی علی نبینا وعلیه الصلوٰۃ والسلام
تسیرین باوکر از حضرت غوث ثانی رضی اللہ تعالیٰ عنہ تا محبوب پاک علی حد
وعلیه الصلوٰۃ والسلام بنفہ واسطہ میشود و چنانکہ درین دیار یازدهم شریف مشہور
و معروف است و بغداد و معلی بنفہ ہم شریف محبوب پاک ہم ہمین طور جاریست
پس وی رضی اللہ تعالیٰ عنہ از گرامت و شرافت یازدهم و بنفہ ہم شریف ہر دو مکرم
و مشرف شدند این نکتہ ایست بس باریک رہز این نسبت را اولیاء اللہ

خوب میدانند و قدرش بوجہ احسن می شناسند و بس

ذکر سیم و دوم در بیان سجاده نشینی حضرت خلیفہ برحق و
وارث مطلق حضرت غوث پروانی قطب ربانی سیدنا
و مولانا سید شاہ طفیل علی القادری الرزاقی البغدادی
الجیلانی ثم البردوانی بعد واصل تخی شدن حضرت غوث ثانی
سلطان زمان سیدنا و مولانا سید شاہ ذاکر علی القادری

الرزاقی البغدادی الجیلانی رضی اللہ تعالیٰ عنہما

سورخان دفتر پارینه و حاکیمان حکایت دیرینه شرح حکایات صد اوقات آیات را
چنان پرداخته اند و شاهد معانی بر منصفه شده و چنان جلوه داده که چون بعد وصال
حقه و روحانی حضرت غوث ثانی علیه الرحمون الربانی جناب الانساب خلیفه برحق
وارث مطلق اعنی قطب زبان مولانا سید الشیخ طغیلا علی القادری الزرقانی
الذکر الی البعد الی الحسینی الحسینی قدس الله سره اسمی سجاده نشین و مستغرقین
رشته و هدایت و تلقین ولایت شدند و صلاسه فیاضی و صلاح و فلاح مصلحان
و مریدان خود را در داده ابواب فیوض و برکات بر روی عالمیان گشت و نند و ملکات
همند و بنگاله را مثل عم نرگوار و خسر نامدار خود حضرت غوث ثانی صاحب ولایت
و قطب هند و بنگاله از فیضان توحید و تلقین سیراب و لال مال نمودند مردم از اطراف
و کناف رجوع آوردند و بخل طلیل آن سلطان جلیل استاس و مستقل شدند و انقیاد
بر استان فیض نشان آن خلیفه برحق و قطب دوران نهادند و اطاعت فرمانبردار
بر سیاهان جاها بستند و غلامان قدیم یعنی مریدان و معتقدان خاندان ذاکر به هم
شمرند بیعت جدیدی حاصل نمودند و در ولایت که است مقام اعلی وید و طاعت داشتند
و مثل حضرت غوث ثانی به تربیت و تلقین و هدایت راه یقین یکتاسه عالم بودند
و در شریعت و عرفان و طریقت و تحقیق قدم قدم پیروا با و جدا و کرام علیهم السلام و با وجود
این همه و عنایت و فخر و غنا و خست و مشقت و علو مقام ولایت مزاج شایسته و سامان
اسیران داشتند که چون سوار میشدند خلق پیشاپاده پا در رکاب شریفش میدادند
و علم شاه را پیش از جناب بر میداشتند و نقاره سلطنت مینواختند و طر و آواز میزدند
و شمشیر و شمشیر اسلام را بر دل خلایق میزدند و پیروان و چاکران قوش خانه جانور و کار را
که چنان جانور و در قفسخانه سلطان وقت هم نبود همراه رکاب می بردند و حضرت
حسین را هم ملک خود یعنی بغداد و شریعت را سپان تازی اکثری نشستند و احیاناً

حسب ذوالجسار مشایخ ہند برپا لکی نیم جلوس فرمودہ اند و جاہست ظاہری ہم بعنایت
داشتند کہ ناواقفان از اسم و رسم آنجناب نیز معاذیارت می شناسند کہ ہر آئینہ
بدر آسمان ریاست و شرافت و چشم و چراغ خاندان امامت و سیادت خواہست بود
اگرچہ سکنتہ بنیاد و معنی چہر چال و چہ نساہمہ خوشگل و خوبصورت میشوند سیما اولاد و آباد
خسرو بند و اعنی حضرت غوث اعظم محبوب رب العباد و لکن این حضرت بغایت
حسین و جمیل و سراپا نور علی نور بودند ریش مبارک و محاسن شریف بآن حسن خوبی
کہ ہرکہ دید جان پاکش صید آن دام سنبلین گردید۔ و عتقوان جوانی عمادہ خود را
در عقد نکاح آورد و دواز قضاے ربانی بعد مروریانی آن حلیہ جلیہ رحلت فرماے
فر دوس برین شدند و از اولاد و کورداناث بیع عقب نگذاشتند بعد وفات آن بزرگوار
اناراضہ بر ہاشما باز باطراف پروان در قریہ کہ نامش معلوم نشد از دواج فرمودند ازین
دو فرزند و بلند زینہ متولد شدند یکی از ان دو گوہر گرانمایہ کہ بنام نامی سید شاہ اسد علی القادر
میسوم بودند خیلہ قوی و شہ زور بودند گویا شجاعت و شہامت بارت جہاد علای
خود حضرت مولای کائنات امیر المؤمنین یعسوب المسلمین علی علیہ السلام یافتہ بودند
کہ پہلو اتان زمان و شہ زور زن و ویران پیش آن شیر پیشہ شجاعت از وہا غنیبت
بتر بودند فی المثل اگرستم ہم پیش پیچہ متقا و متش و ترادے از نالے کمتر بودے
چنانچہ بارے پہلو اسے کہ خود را تہمتن زمان سیدانست سر مقابلت برداشت
و از یک مشت آنحضرت چنان بر زمین افتاد کہ تا قیام قیامت دیگر نخواہد خاست
چون این خبر گوش گذار حضرت خلیفہ برحق و وارث مطلق قطب ربانی گردید ارشاد
فرمودند کہ این جہاد می چہر آن بے قصور و پاکشست روزے چند از بدو عاے حضرت
لنڈشتہ بود کہ آن قمر آسمان حسن و خوبی بجات جہاد گرفتار آمد و آن قوت و خوبی و حسن معنائی
بر باد و باد آئینہ لامر از کردہ خود پشیمان شد و بر پای پاک والد را جہاد خود را افتاد و بعد

اخلاص باطنی آویز و استغفار نمودند و ریاضت حضرت خلیفه برحق بچون آن
دست شفقت بر سر فرزند خود نهادند و از انقباس متبرکه که در عابد بن شریف خود کار
دم عیسوی و آب حیوان بردند انشاء کبر انشاء کبر غضب حضرت اولیا سرزمین قهر
ست است و همچنان شفقت ایشان رحمت رحمان کبریا فی الجمله این وجه ثانی
و فرزند از چند را عقب گذاشته هم رحلت فرماست فردوس برین شدند و در جوار رحمت
پیوستند که ثانی نسبت عقد مصاهره در پیرنگر با سیده عارفات عمده صالحات
بنت محرم اسرار علام الغیوب صاحب شریب عذوب واقف از زامای غنی و جل
سیدنا و مولانا علام علی القادری السهروردی النقشبندی رحمه الله تعالی آنست او
چنانچه تفصیلاتش در ذکر آئینه می آید انشاء الله تعالی - در زمان فیض توانان این حضرت
اعنی حضرت خلیفه برحق هم طالبان هزاران هزار بلکه بیحد و بشمار از مردان و زنان
فائز منزل فقر و عرفان شدند و با وجود کتمان حال و نظر استکار کرامات عسیده
و خوارق کثیره از ان مجمع کمال است و حزن کرامات سر بر زده و سینه روایت گزیده
انشاء الله تعالی بیان خواهد شد اندک از بسیار و مشتبه از خوار است با وجود قلوت
داخل خرج بان کثرت که در بار سینه و خانقاه و مدارات دارد و صهار و داد و دوش فقرا
و ساکین می نمودند و جز این نتوان گفت که مالک خزانن فدائن آئینه بودند و فقر را
از دست پاک خود شل آبا و اجداد خویش برگزین می نمودند و خادم خاص آن حضرت
سیر فتح علی مرحوم میفرمود که زرقه از دراهم و نان نیز می که بقیه می آمد خواه صد با
یا بیش از ان حضور عالی حضرت و لینه است گاهی از قدم پاک هم مس نمی فرمودند
تا بدست چه می رسید ما خادمان بر سید اشتیم و صرف سیکر و کیم نظر هم بان چسبنا
ناز داشتیم حساب او کتاب را که میسر و بار ما آن میوه ای که از یکصد روپیه گاری
شماره چهار و ده و پیکر و پیده است و از طعام یک کس صد کس سیر خورده و از هر کس

هنوز نگنجد و بسیار مریدین حضور از ذکر و انشا از یک توجه بمقام فنا فی الله
 رسیده اند بلکه ادنی ترین مراتب مریدین آنحضرت فنا فی الله شدن است
 مقام متوسط و منتهی را چه گفته آید یک مرید آنحضرت را این عاجز و پیده است
 زنی بود و حال عجایب در ذات خدا فنا شده اگر گفته زید آمده است لفظ الله را
 بآن قسم کرده و گفته زید الله آمده است بچندین در هر کلام چنانکه عمر و الله زید است
 و یکر الله خورده است و کند اگر چیزی نوشته یا قرات قرآن شریف فرموده
 فقط لفظ الله از زبان و قلم برآمده خلفای حضرت بسیار بودند و لکن افضل خلق
 و اکمل اشخاص نور و نعت جگر آنجناب خداوند مرقب کرم غوث معظم پیر پیرم و مرشد
 مرشد بود و که الان شریک است و اولیای معاصرین بالاتفاق قائل بودند که حضرت
 قطب ربانی را رتبه قطبیت و فردیت مسلم بود و این حساب را جلیله ثانی آنحضرت را
 هم مقام قطبیت علی وجه الکمال حاصل و صاحبزاده نورسلف و خلف یعنی شیخ شیع
 اعلی حضرت بوجه قایت فنا بر جدا مجروح حضرت مالک الرقاب از مقام در الود را
 هم تجاوز فرمودند و همین انتهای مقام ولایت اولیای است حالات مفصل آنجناب
 به کتاب دیگر ذکر خواهد شد این رساله و جیزه گنجایش آن ندارد حضرت قطب را بنا
 اکثر اوقات محفل حال و قال ترتیب میدادند و لکن بهر طریقه مشایخان هستند
 که امور را مشروح مثل قوالی و غیره را راه میدهند بلکه به سنت سنی حضرت غوث اعظم
 جد کرم خود که اول قاری چیزه از آیات قرآن مجید و فرقان حمید قرات میکرد
 بعد از آن نیت چند از خوش آوازان نعت نبوی و شقیبت مرثیه و غوثیه را نثار
 میکردند و از توجه آنحضرت عیون عشق الهی منفجر شده در یاسه تواجد بچونش آمدی
 و کیفیت دست داده که صد هزار تنم جنت در جنبش بچوئے ناز زید و تکلفات
 چاسم و تمهید را در مجلس شریفش داخل نبود و مجال کسی نبود که اشیا بچوئے بوشل قلبیان

و پیاز خام و غیره استعمال کرده شریک محفل شریفش شود و اگر احیاناً کسی از شقاوت
و غوایت خویش بخصو را آنجناب قلیان کشید فی الفور بسزای خود رسد
بلا اسباب ظاهر به بلا سخته مبتلا گردد و پس ذکر شراب خوری و تازیانی
چو باید کرد و یکی از خصائص آنجناب این است که بعد واصل بحق شدن بر او
و عجم بزرگوار خود فیض و نعمت حاصل نمودند این خصوصیت بدیگر اولیاء الهیه است
چو اگر انتقال شیخ قبل تکمیل تربیت واقع گردد و در فیض غایت باقی ماند بجای دیگر
رفته اند و تکمیل فرموده کمال آنحضرت علی من تتبع کتب السیر و التواضع و حضرت قطب پا
بعد وصال پیرو شد خود بر قبر شریف آنجناب حاضر آمد و همه و بهره خود شیخ عالم
حاصل نمودند چنانچه ذکرش در ذکر کرامات حضرت غوث ثانی گذشت

ذکر سستی و سوم در بیان برخی از احوال کرامت آن صاحب احوال فاضله
و مقامات با بره واقف اسرار علام النبوی مالک شریب عروب
و اناس را از هاسته خفی و جلی سیدنا و مولانا سید شاه غلام علی
الد بلوی شمس الپیرنگری قدس سره البازری و تقریب عروسی
و ختر نیک اختر آنحضرت با حضرت قطب بانی علیه الصلوات و الرحمانی

تازه کنندگان حکایات کهن و شاطگان انس سخن چهره روایات را بدین صورت
آراسته اند و شایسته معانی را در حجاب بیان چنان پرداخته که در او اثر دوازده صد
بزرگ از سادات دلی که نام نامی و اسم گرامی آنجناب سیدنا و مولانا سید شاه غلام
القادر قدس سره البازری بود و بعضی بزرگان آنحضرت در چوینور بهم بودند از

تحصیل علوم ظاهریه و باطنیه فراغ کلی حاصل نموده تن بسفر و سیاحت در او نه
و گرد این عالم بگردیدند و با وجود استطاعت سوار بر اسب متعدد و پایا و بهشت
یا بهشت حج باز یارست مدینه مشوره و نجف اشرف و کربلا و معالی و بغداد شریف
اود نمودند و سیاحت عرب و عجم و بنگاله و آریه علی وجه الکمال فرمودند از شناسایی
سفر سیاحت بار سه حسب مسافت غیبی و تقاضا سه لاری می گذرانیدند و به خط اولی
عشق نظیر مسکن اولیا سه کرام اولی المجد و الاغتنام یعنی شهر دار السور و سیدنی پور
گردید و در آن زمان سعادت آوان این لاین سیدنا و مولانا سید شاه راجی البخاری
اصلاً و انجیدنی فوری مولانا المعروف بچندن شهید صاحب صاحب ولایت
بنگاله و آریه مالک مقامات فاخره و کرامات باهره ارشد خلفای سیدنا و مولانا
سید شاه شهباز صاحب بهار گلپوری قدس سرهما که حالات کرامت آیات
این حضرت در کتب متعدد و مسطور و مذکور است حاجت ایراد ندارد و بهمین
وجیه تمایل آن نباشد قطب و صاحب خدمت سیدنی پور بودند و وقت افروز
آن شهر یعنی چوچون این گوهر گرانمایه و برج شرافت و بدر شریف و ولایت را دیدند
بجمله آنکه جنس باجنس گرا بدو ولی را ولی می شناسد قدر و قیمت آنحضرت را
نیکو دریافته و بلا تأمل و تحقیق ظاهری و باطنی نمیدانند نصیب خود را بقدر آنحضرت در او نه
مردمان سیدنی پور ازین قضیه کمال ناخوش شدند و زبان طعن دراز نمودند و گفتند
که حضور باین شرافت و نجابت بزرگی و کرامت بلا دریافت حقیقت چاره و سزا
بداد می قبول فرمودند آن قطب کبیر و شهنشیر یعنی حضرت شاه صاحب برای
اتمام حجت تنه چند را از سکنای سیدنی پور که هنوز اولاد ایشان در آن شهر بودند
پراکنده و ریافت حقیقت حال روانه چوچون و دلی نمودند و فرستادگان تحقیقات واقع
نموده همه بالاتفاق اظهار نمودند که سیدنا و مولانا سید شاه غلام علی قدس سرهما که

نجیب الاصلین شریفین الطرفین سید حسینی هستند و از هر دو جانب یعنی جانب
پدری و مادری سید و الانسب اند مردم چون این خبر شنیدند شرافت و نجابت
شاه صاحب دهلوی قدس سره را نیکو در یافتند و هم بکشف در و شنیدند
این قطب سیدنی پور بعد دل و جان معترف شدند فی الجمله بعد شناخت و از دوا
و ادای رسوم عروسی و کتبی از فی حسب الارشاد قطب المبدأ و غوث الاوقات و زمان
ولایت پیرنگر متعلقه ضلع بوگلی و اطراف و اکناف آن دیار متعلق بحضرت حاج
حرمین شریفین زائر مقامات علیه عالم علم عقلی و نقلی واقف راز و باسایه خفته و حلق
سید شاه غلام علی قدس سره الولی گردید حضرت شاه صاحب معزالیه مع خلیفه
تشریف فرمائی آن مقام شدند و طح سکونت و اقامت در آن مقام ویران یافتند
پیرنگر ویران آن آباد نبود بلکه سیدانے بود ویران جزو ارصاحب لے که بنام نامی
مخدوم الاولیا مشهور اند و در زمان سابق این حضرت هم ولایت آنجایا مور شده
آمدند سیح آبادی داشت و لکن مقامی بود و دلکش و در بابا فضا سے جانفرا و خوشنا
قریب کنار ویران و قوطن آنحضرت رونق تازه گرفت و مردم از اطراف و اکناف هم آمدند
آن سیدان ویران را مسکن خود قرار دادند و خلق کثیر بدست آن دست گیر
بیعت نمودند و بزمه غلامان و مریدان داخل شدند حضرت شاه صاحب
دیرین دیار هم یکسج نمودند از بطن اول یعنی حبیب بلندی نصیب قطب سیدنی پور
یک دختر نیک اختر متولد شده و ازین بطن ثانی سه فرزند ارجمند که هر یکی عالم
و عامل ظاهر و باطن بودند متولد شدند نام نامی و اسم گرامی ایشان سیدنا و دلانا
سید شاه کفیل احمد و سید شاه خلیل احمد و سید شاه جلیل احمد قدس سره هم بود
جناب فیض آب شاه صاحب قدس سره دستے دراز ابواب فیوض ظاهر
و باطنی پروردگار خلافت آن یار مفتوح داشتند و بر فاه حوارج عوام پرداختند

و چون دریافتند که حال انوبت سفر آخرت قریب است پسران خود را وصیت
 فرمودند که شجاع و خرم یعنی خواهر علاتی خود را بامروست کنی که از اولاد حضرت
 غوث اعظم علی حده و علیه الصلوٰه و السلام باشد و از اشرف الابدال و بندگان
 دیرین و یابرسد و اعلام جلالت و بزرگی به غیر از دو نام نامی آن قطب ربانی
 حبیب یزدانی سیدنا و مولانا سید شاه طفیل علی القادری باشد هرگز از کبر نفس
 مضائقه نکنید و خرم را با و پسر را از صلب پاکش خداوند کریم فرزند بخت خرم از بی دارد
 که امام الانبیا و مقتدا اللاحقین باشد و وصیت کمال فیوضات و فتوحات و اوزار
 حسنات و برکاتش اطراف عالم را فرا گیرد و از ان قرۃ العین و دایه نازدین هزاران
 در یاسه محبت از سینه سنگ دلان غافل جاری شود و صد باطل مرده از انقاض
 آن امام الفریقین زنده و پابنده شود و دین از قد و شرف و تقی باز گیرد و کفر و بدعت از وجود
 باجودش محذول گردد و طالبان خدا از دستگیریش باشد بد مراد و بدوش شود و عباد الله
 از پادشاه بمنزل مقصود رسند و دین قرن آخرین مردم از فیض و برکاتش جلا
 کیفیت خیر القرون قرن حضرت خیر البشر را در پابنده و رونق و خوبی و برکت و نیکی
 احسن از زمان غوث اکبر را ببینند و در مقاصد و مطالب خود با بے هیچ فزاحتی فائز گردند
 نام نامی و اسم گرامی آن قرۃ العین امام الفریقین مقتدا اللاحقین قطب الابدال و الانبیا
 و الابدال والا و تاد سید شاه مهر علی القادری خواهد بود و در حقیقت مهر سپهر ولایت
 و کرامت هم است و چون وقت از حقوق روح پر فتوح حضرت شاه صاحب دلی
 شمع الپیر نگری قریب رسید فرزندان خود را انوبت بنوبت فرمودند که بیرون پائین پیش من
 بیایید و تقدیر با من خود را بیاورید ایشان یکی به یکدیگر پیوسته تشریف گذاشته
 قصداً آوردن کردند و لکن از دست هر یک تشریف بر زمین افتاد و بشکست پاره رفت
 آخر روی بد خرمیکه نومی خود نمودند و فرمودند

آسمان باران است نتوانست کشید | قرعه فال بنام من دیوانه زدند

جان پدر شایر وید و سیره درست کرده پیشم آید خبر شما کیست نتواند که این بیر برادران کشید
بر خاستند و سیره درست کرده پیش پدر بزرگوار خویش آوردند نه پاسه آن معطله باغزید
نه تشتری از دست افتاده پان خراب کردید حضرت شایر صاحب پان را بگفتند
و به دفع تمام خائیده نفاس بدختر یک اختر خود باوند و فرمودند بخورید و برین ولایت
بزرگان من است و سپردم باید که این ولایت را به سپردم می خود که بشا نشین رسالت
واده ام برسانی و بگوئی که اگر چه شایر از گانید پر داسه حضرت کیست و از پیر خوشه پی
حسانه ان شما هستند و لکن این پیر چه فاسد خود هم قبول کنید از آدم لکری
والده ماجده خداوند هم پیریم و مرشد شدیم قطب کرم و غوث شوم علی حضرت سیف
صبیح جناب شایر صاحب و بلوی شوم البیر نگری قدس سره الباری مروی است
که چون والد ماجد هم طفل پان را بخشید و بخش کم سن بود و هم یافته نمیکه یافتیم -
و انکه آن پان نیز نه بهر پانها که این بهاسنه بود بلکه آن پاسه بود از نه بهاسنه
خوشگوار تر چه پاسه بلکه برگ بهاسنه که سر سبزی و این و سر خردی کونین و این تعبیه
کرده بودند و فرستادگان مقدس از لوی خوشش شام خود را به نظر میکردند و خوراک ششی
بر اطفالش جان سپارها چون باشد که ولایت گفتار می سال در آن مستخرج بودند و الجله
جناب شایر صاحب پیران سید و این و خمر کو چکتر اعتقاد که داشته نه خدمت و کما
فرویس برین شدند بعد از ماسه و از نظر الهی پانی بهیلا اسرار بیروانی حضرت قطب با
سیدنا و مولانا سید شایر طفیل علی القادری الحنفی الشافعی البندوی قدس سره الباری
تشریف فرماست پیران شدند پیران جناب شایر صاحب مرحوم انار الله بر پان چون
جمال جهان از اسرار حضرت بدیدند نیکو دانستند که این حضرت همان مرد کامل اند
که حضرت والد ماجد نشانش داده بودند حالا وقت آن است که خواهر خود را بر وجهیت

این بنیاد بسم هم و از عهد و حیثیت پدری بداییم در خواست این امر با حضرت نمودند
 و چون رضا یافتند و تدارک عروسی مشغول شدند و این تقسیمت قریب البصر اهتمام
 و احتشام انصاف نمودند و بعد از آنکه داد اسرار سوم عروسی حضرت قطب را با سنی
 زوجه نیک بجهت خود را در شهر سیدنی پور که سولاد و مشفق آن وایعظم بود و برادر و برادر
 طرخ اقامت انداختند از بطن پاک این صاحب ولایت و ولایت سنی پور و سنی پور و سنی پور
 اسم گرامی فرزند کبر سولاد و سید ناسید شاه اسرار علی القادری الزکری بود و نام
 نامی فرزند حضرت سید ناسید شاه خیرات علی القادری و فرزند او سولاد که در حقیقت
 همان حضرت غرض و غایت این قضیه مبارکه بود و نام نامی و اسم گرامی آن مهر سیر غبطت
 و علو منا صبت و وارث ولایت امیر المؤمنین سیدنا علی بن ابیطالب عالم عقلی و نقلی
 محبوب در بسم نعلی عاشق و معشوق ازلی سیدنا و سولاد ناسید شاه مهر علی القادری
 الزکری بود و درین مقام اگر اشاره بسوی نکته لطیفه کنیم تا نیت بر عقل و جان خویش
 حیث کرده باشیم آن نکته لطیفه این است که غبطت و جلالت حضرت فخر السلف الخلف
 امام الاولیا و الاصفیا عالم علم عقلی و نقلی و واقف اسرار حق و جللی اعلی حضرت سیدنا و سولاد
 سید شاه مهر علی القادری را بیاید فهمید که چنانکه بشارت بشارت حضرت خیر البشر و بشارت
 ولادت غوث اکبر حضرت انبیا سکر ام و اولیا سیه عظام قبل از وقوع بدو بدو بشارت
 ولادت این حضرت هم حضرت غوث ثانی علیه الرضوان الرحمانی و سید شاه غلام علی
 قدس سره الوالی قبل از سیدنا و آنحضرت بدو بدو این رتبه سرسری نیست و دیگران درین مقام
 گنجایش را بری نیست بزرگی و عظمت این را حضرت اولیا داشتند و پس حالات مفصله
 انشاء الله و شکرت کتاب علامه سبطور خواهد شد عروسی است که چون والد ماجد
 و مرشد از شهد این حضرت و اصل بحق شدند نسبت خود را با والد ماجد و مرشد کردند
 و بجان عشق و عقیدت که با والد ماجد داشتند با آن معظمه پیدا نمودند سینه که چون

آن مستطیع انار الله به با هزار حلت فرما سے عالم قدس شدند پانزده شبانه روز بجزیره فتنه
 بیج تہ خلق نفرمودند و ارشاد نمودند کہ حالا نعمت از خانه ما بدر رفت و در حقیقت آن مستطیع
 سر پانہمت حق بود ندانم نامی ہم سیدہ نعمت النساء بود کہ است با سے بیشتر و فرقی نداشت
 بسیار از ان ولیہ عصر ظاہر شدہ این عجلہ و جبر و تحمل آن بہرہ را یا شہادت علم اوہ را
 و بزرگی ذاتی این رتبت و شرافت بر اسے عظمت آن مستطیع کا فیست کہ روح
 قطب العصر والا یام و فرزند فخر عالم و آبا سے کرام بہت رفی اللہ تعالیٰ عنہم و منوہ عنہ
 ہزار رحمت باران ولیہ عصر و رسیدنی پور جنب فرار پاک سید راجی البخاری
 ثم المیدنی فوری المعروف بچند شہیدیت یزید بنیہ بد

ذکر سی و چہارم در بیان گشتہ شدن طوطی حضرت قطب ربانہ
 سیدنا و مولانا سید شاہ طفیل علی القادری از دست سرکشہ
 و سزا یافتن آن منکر از غضب الہی

طوطیان شکر خاصے معافی و عند لیان ہزار داستان سمنانی بدنگونہ ثنائہ بنجیہا
 شہود اند و بہنجات صداقت ساطعین نمط خوش بیانہا کردہ کہ حضرت خلیفہ تہ
 طوطیہ داشتند شیرین کلام چون سبز پوشان جنت لباس سبز و بر کشیدہ و مانند
 متہ رسان لا اعلیٰ تسبیح و تمطیل از بخاندہ سہ ہر دمش صد نامہ صد یک از خدا
 یار بی زوشت لبیک از خدا ہر دمی اورا یکی معراج خاص ہر ستر تاجش نہدی
 تاج خاص آن جانور نکتہ سنج بسایہ عاطفت خاص انتخاب والا اختصاص پرورش
 می یافت و بہر آن مکان از حضوری حضور والا رونمی تافت ہر حقہ آن سبت پرور
 پاریز بجزیرہ نبود و ہر دم از زندان قفس آزاد بود و معذرت شہد عشق و محبت کہ از دین

و بدام و فاجان افتاده بهر حال خود را همه تن با کینه جمال با کمال آن سکنه زان
محو داشته و بمنقار حال ازین گونه مضامینا شکر شکنیدار ساخته از علا و تا
که دوازده جویتو از لطافت کس نیابد جویتو + باره حسب دعوت مردان متعلق
اتفاق نهضت فرمائی خدام عالی مقام حضور والا قطب ربانی به وضع بنو استعلا
ضلع پروان افتاد آن طوطی خوش رقیال فرخنده حال نیز حسب عادت سه هره
همر کاب از زمان بوده وادعذب اللسانها سید و در آن سر و سر و پیش نیکو خوش
آزادی بال شوق بکشاده گشته در افتاد و فتنه یکی از نفسدان شریر و سکران بدلقیر
آن حیوان بی زبان ناتوان را گرفت و کشت و ازین حرکت ناشائسته خود دل
عالمی را بخت درویشی مست الست الملک بستان شاه که کفالت
و حفاظت آن هماره فرخ قالی بر دست همیش متختم بود و جیش باز حبست و بر چید
در پی سر غش بر زبان و گوشه بکشت گریح نشانه از آن بد بد خوش خبر خود نیات
ناچار پیشگاه سلیمان زمان حضور والا قطب ربانی صورت واقعه باز نمود و به گریه و زاری
پرداخت و بعبارت این اشعار آید در فوج کرون گرفت **امی در نیام رخ خوش** او را
امی در نیامندم و هم ازین **امی در نیام رخ خوش** الحان من **امی در نیام رخ خوش** در فوج در فوج
گر سلیمان را چنین مرغی بدی **امی در نیام رخ خوش** آن مرغان شد **امی در نیام رخ خوش** والا را
اندین واقعه بسیار رخ و لایه با هم رسید و بر چهره مبارک گونه آثار رخ که مشعر غنیمت
قمار جبارست هویدا گردید و در حالت غضب و جلال ارشاد رفت که قاتل این
بی زبان ناتوان جوان بمیرد و هیچ نشان او از اولاد و اعتقایش بر صغیر روزگار
باقی نماند چنانچه آن سکران هموار سراسی کردار خویش همان شب یافت یعنی با خبر
بر و جهان در حالت عین جوانی بر و هیچ اولاد و عقب نگذاشت خوش گفته **امی در نیام رخ خوش**

از مکافات عمل غافل مشو

گندم از گندم پرورید جو ز جو

فکر سی و پنجم در بیان حاضر آمدن ارادتمند برای حصول سعادت بعیت
 و از شدت نیازت و کوفتگی راه خواہش شکستہ بآب سرد و بارگاہ عرش رویش
 پیدا شدن و مشرف شدن حضرت قطب بآب حوض عرش و خادم را با حضرات آن فرمان برون
 خود چنان خرم بصیرت و وظیفہ خواران مانده صداقت اسرار این شصت کلامی را بدان اطفال
 و خوبی اظهار ساخته اند و معنی مضمر و مستتر را بدینگونه آشکارانمودہ کہ در حق صاحب اراوت
 و ایمان بنام شما انداختہ خان ساکن موضع چھٹا چاک منہ فانات شہر سیدنی پور کہ بنام صاحب چارچنگ
 از شرف کور واقع است او صاحب حمیدہ و اخلاق پسندیدہ و کرامات باہرہ و حضور والا قطب است
 ربانی کہ ان آن یار دریافته خواست کہ بر فرمایان خان زندانی در زندان آید و توشہ بجات آخرت
 حاصل کند فردا روز دیش کہ عرض خلائی است + باشد و ان بیان کن اقتدای کلاو تو پس
 بخوابش تمام داشتہ اقیالا کلام غم سیدنی پور ہم کہ در و درہ نہاد و گفت سہ شہنشاہ
 بلند اختر خدا را ہمت + تا بپوشم چو گردون خاک ایوان شہر خالص صاحب را در ان شہر قرار ہست
 مصاہرت بود و چیری سبوغات فدا کاست دارستان شیرینی بر آویشان گرفت
 و چو گامی نہ کہ سپردہ ام سیدنی پور پیش گرفت اشہار را قریب آن دار السور و رسید
 شہر سیدنی پور از تازت آفتاب نصف النہار و کسل راہ قیلہ مانده شد و فریاد ہست
 شست تا ساعتی بیاساید و گفت اگر شکستہ شصتہ باب ہر بارگاہ عرش میر آمدہ چہ خوب
 بود کہ برای التماس رونی و سوزش برونی و آشنائی و تبریک کافی بدین آن حال ہر ہر
 و گفت حضرت این چہ خیال می نہی حالانکہ بخانہ غریبہ میرومی چگونہ باشد
 کہ ہمچنین چیز با سہ محقر فراہش کنی و ایشان نیز نتوانند کہ اطعمہ مکافہ و اندازند
 گذارشتہ با چنین محقرات پرواز نہ العرض از استنجا ہستند و داخل شہر شدند
 و حال را با آن تحائف خانہ خسر خود فرستاد و خود بدربار در بار و بارگاہ عرش پایگاہ
 حضرت قطب ربانی حاضر آمد و تہنہ سلام آستان بعضی غرض خود و ہر دو خدمت

آنحضرت از تجلیات ضمیر منیر خود بر خواستش می نمودند باطنی آن غرور مطلع شده
 خاوصه را فرمودند که از اندرون جوینی آنچه که حاضر است بر آسای مهران بطلبید
 خاوصه از اندرون حسب الحکم حضرت اشیا را فرمود به آن مرد و بیست شکم شست
 آب سرد و برگ تره بر آسای آن کوفته سوخته حاضر آورد و آن مرد را ساقی اینگونه کرامات
 و اشرف بر خطرات باب حیرت فرورفت و آن اندیشه خاطر خواه را سیر و خوش
 بخود و فی الجمله از اکل و شرب فراغت کرده این را از دست تریش بگمان ظاهر شد
 و گوش مستفیدان و عاشقان را ازین نوایسته تازه بنواخت و بر زمین کز نشانی
 کف پلک فرمودند که سجده صاحب نظران خواهد بود و پس آن مشتاق
 بعد عقیقه شد و اشتیاق از شرف بیست شست شده بر مرقه قلمان داخل شد

و بر آسای شربت پرور خسته معانی قلب و شش باطن حاصل کرد	
این که اسیر اقیل وقت اندوید	مردی را از ایشان حیاست و نما
خاک بر گاست لم را سیر رفیت	خاک بر کوزه خاکش می شکفت

و گریه و ششم در بیان بر آمدن چنانچه برای صید مرغان
 و حضرت قطب را بانی راه هم تکلیف معیت دادن و بیچ صید
 و رشکار گاه شیا فتن و التیا آوردن بهمه بخت حضرت
 قطب را بآسای و باز از معای آنحضرت بهجوم آوردن مرغان

و نفرت نکردن از مردمان	
صیادان عرصه معانی و شبازان فضا سے نکتہ دانی کیفیت تفرقات حضور	

قطب ربانی را بقید کتابت چنین آورده اند که روزی در سید فی پور جناب
سید شاه صدر الدین صاحب قدس سره صاحب سجاده حضرت قطب دوران
وحید زمان سید دیوان راجی علیه الرحمة جبت استلزام نصایب و حکم حکیم
مکاشف کفون ه براسه شکار مرغان بیرون آمدند جناب حضور والا قطب را
نیز حسب خواست و اصرار ایشان بنظر سیر همراه شدند و لکن حیادان هر چند
اطراف دشت و صحرا بگشتند هیچ مرغی نیافتند صورت طینور آنروز بهشت به
سیمرغ قاف به نشان بود و شکل صید چون عقاسی مغربی مفقود و الوجود پیر شاه
صدر الدین صاحب قدس سره و دیگر شکار و دستان و تفرصه دان و رانحالت مایوسی
بمحمود قطب ربانی کمال فصاحت و ضراعت بلتی شدند و بدینگونه گذارش نمودند
که امروز ما به پیشوائی چو تنو شاه والا پانگاه و رینجا رسیده ایم اگر تا کام و بی نیل ام زمین دشت
و الیس و یکم هر آینه باعث دلنگی و محرومی ما خواهد بود و از مروت و فیاضی حضرت
بنفایت بعید است که ما این سر و کوفته و با و بهشت پیوده مراجعت کنیم از زبان
فیض ترجمان خود فرمایان و مهید که در مقصود بر روی ما مفتوح گردد و اصل کان صفوت
و بجان مروت حضرت قطب ربانی ما را ایشان را از خدا بکیم و در خواستند و معا
اشاره به پریشانه حضور والا جانوران اقسام فوج فوج از هر طرف ظاهر گشتند و چنان بهم
آوردند که آن دشت و صحرا از مرغان هوا معمور گشته و حاجت آلات شکار نمانده طیر و
از مردم نفوذ نمودند و لکن حضرت قطب ربانی فرمودند که فقط یک یا دو مرغ بگیرد
و دیگران را بر گزافه نشود حیادان همچنان کردند و بهنگان از سمانه انجمن کرات
با هرات سرطاعت را باستان آنحضرت نهادند و حلقه عقیدت بگوش جانها کشیدند
و بسلسله غلامان خاندان قادریه ذاکریه منسلک شدند بوی گلنیدی که بجا کل نفوذ
جوش ملی دیدی که آنجا کل نبود بوقلا و زست در پیر مر ترا می برد تا خلد و کو شمر ترا

پیش روی سفت نازش و محبتی کن تا دم عیسے تر از نده کسند در بهاران کے شود سر سبز سنگ	جز نیاز و آوای عقوبت بکن همچو خورشید خوب فروخته کند خاک شود تا گل بر وید رنگ رنگ
---	--

ذکر سی و ہفتم در بیان تاثیرات لعاب دہن پاک و تصرفات
کفش مبارک حضور قطب ربانی قدس سرہ السامی

سابق خوانان آیات رحمانی و درس گیران کلام حقانی بخوش بیانی این کلمہ لطیف
چنان پرداختند کہ لعاب دہن مبارک حضرت قطب ربانی مثل لعاب دہن اجداد و امجاد
آنجناب حضرت سرور عالم و حضرت غوث اعظم گری و دفع اسقام و آلام تریاق کبیرہ
و اکسیر اعظم بود و مردم برگ قبول خائیدہ آنجناب را نگاہ پیدا شدند انواع در و واقسام
کز ذرا کفایت میکرد و اکثر زنان عقیقہ با صیدا و لادان خائیدہ فیض سائیدہ را بخود
و بخود خود ہارسیدہ حتی کہ زنان ہندو و جو دان تعصب نہی کہ مس کردہ اقوام و دیگر
تیمہ خورند و فائز الہام میشدند و حکمت محض است این تاکہ جهان آفرین بہ خاطر
بندہ مصلحت عام را و کفش مبارک آنحضرت را برای جلب نفع و برکات و دفع ضرر
و بلیات بجانہا سے خود پیدا شدند ہزاران آسیب زدہ بیک دو ضربتش نجات یافتند
و صمد ہا بلار سیدگان از برکت آن کفش پاک دولت اسرار امان حاصل ساختند
یکی از رویان صداقت کیش عدالت اندیش قاضی مفضل الاسلام از واری بروانی
مرحوم مغفور روایت میکنند کہ پیش قاضی صاحب مذکور یک جفت کفش پاک
آنحضرت بود و ہر ہر نفع بیشمار و فائدہ بسیار بہ بین آن اعلیٰ شریفین می یافتند
و از تحقیق تنگی نفسی آباد فراموشی رسیدند و لکن بہ مقتضای شوقی بخت بعد چندی

آن کلمه فتح و ظفر از خود کم شد و هر چند تلاش و مجتهد نمودند و متیاب نشد
و ابواب بیرونش و برکات مسدود گردید

ذکر سی و هشتم در بیان خلاصی یافتن و خستندن مایه کسبه
از آسیب جانی شریعتی و آن قطب کسبه قدس سره القدر

حاکمان محکم حکایت و شهریاران ممالک روایت پروانه سنا بین فیض آگین است
حضرت قطب ربانی را در قلم و بیان بهین نتایج و عقاید چاری کرده اند که با سبب
آنحضرت حسب و عدت تشریف فرما سبب وقوع از دار شدند و اکثرین از اولاد
این روایت هم کاتب سعادت انتساب بودند مایه فروخته که دخترش بسبب
آسیب زدگی از صحت بسیار و خجسته بهشتی کشید و بیمار دارانش جهت
و فرستادند و تکلیفات بجان آمده بودند و مقدم آن حضرت قدم سلیمان چشم
در یافته حضور والا حاضر شده اند پیش حل قضیش فریاد آورده و از شدت گرفت برود
و دختر خود را حاضر از بجهت حکم حضور عالی آن مایه گیرند و دختر پریشان حال بگریه
و گفت که هرگز پیش پدرگاه عرض با نگاه آنحضرت حاضر آید و دختر آسیب زده پیام
حاضری را در یافته خیل برافشفت و پاس پروردش گرفته بر زمین دان پر خیر تاب
آن طاقت جنیت نیارده بعد مدتی و بهانه از بجهت بخش بد رحمت و یکدیگر و این
در طبل حمایت خدام والا انتقام پناه گرفت و کیفیت واقعه را باز گفت سلیمان در
حضرت قطب را سنانی الحال از دست سرباز بکشت خود پیرست تسوید فرموده باو سپرد
و فرمودند که این نوشته را پیش رویش بگذار و قدرت خدا را مشاهده کن چنانچه آنقدر
حسب فرمان واجب الاذعان آنحضرت آن پروانه سلطانی و فرمان قهر بامان
بدختر خود نمود و از بهیبت و صلابت بلزید و ترسان و از آن تن برهنه خود را پوشید

دینی قییل و قال و جنگ و جدال به تبعیت پدر خویش حاضر حضور شده باو بی حجاب
بایستاد پس حسب اشاره پربشاره آنحضرت پدرش تازیانه خاص حضور گرفته و وقت
برو سه زودتر از ضربت آن تازیانه سه پیش در افتاد و بعد از ساسختن بهوش درآمده
پرخاست و بیدار که آن آسبیب زده چاق و تندرست گریه بود و بجهنم رسیدن

و غایت رسیدن ذلک فضل الله یؤتی من یشاء

شد عصای جانی بهشتی
تا بدستت آرد و اگر دو عصا
صبح نو یکشاز شهباسی سپاه

آرد و مار اندر دست تو
بکمر خنجر کلا تخف و دوات چندا
پن پیر پیمانای بادشاه

ذکر سنی و شهم و بسیار نجات یافتن و سلامت ماندن بچه
از دست اقم القصبه میان به چمن تو چه حضور عاصی قطب ربانی

فردس سده الساسی

فاملان و لایست خندان و کمالان طرائق صدق بیانی اطفال و ایات را
از خواست تسلیان باطن و امان داشته و در صدق و عدل چنان برآورده اند
که شخصی پیش در موفوع کهوترن ماترین سکونت پیدا شست و لکن باوصف آن بخت
فدولت نقد فرحت و جمعیت در گنجینه روزگار خود داشت یعنی فرزندان در خانه او
پیدا میشدند و در و تر از نیم جان فانی میگشتند چنانچه از یک طرف تنهیت و لایست
گوش شستاقان راحی نواخت و از طرف دیگر اغریت و فاش دل غمزدگان احمی گدا
هر چند براسی استعلاج و استیاد در معالجان نروند و التماس مالان کالی الفن
نمودند که هیچ اثری و نفعی مترتب نشد بالاخر حیبت کرامات و آوازه خلق عادت
حضرت قطب را بانه شنیده منتظر وقت ماند که چون وقت ولادت رسید آنحضرت

و عورت نماید و چون مولود بر سرید و این عالم نابود شود و حیات تازه از آن عیسی نفس
فریاد رس باز جوید چنانچه حسب اتفاق چون زمان ولادت رسید و فرزند
پیدا گردید نوید قدوم میمنت از دم حضور مقدس بموضع از مواضع اطراف خود
در یافته بالراس والعین در آنجا حاضر آمد و اولاً بصدر او دست و عقیدت شریف
حاصل ساخت و بعد از آن بعضی مال دل کرد و دست مال خود پرداخت حضور قطب با
آن سوگواری تفریر از تسلی و تسکین با بخشیدن و دعوتش را بدرجه شرف اجمالی رسانید
و بجهان آن شکسته خاطر شریف شریف از زانی داشتند و سیاهی قدری پای خود را
بر سر آن مظلومان انداختند و حسب معمول بر سجاده مبارکه خود جلوس احوال فرموده
مشغول بیا و آبی شدند و چون عامل روز روشن میسر افتاد بقیه عبادت
بکوشه مغرب بگسترانید و آم آصبیان شب تیره رو به بشعده باز میسای
سکانه و فریب باز خود گرم گردانید حضور پر نور که هنوز بکوشه محفوظ پیش نظر
داشتند که مابین در یافتند که ام الصبیان خواب داشت بنیان چنانکه بار بار بچه را
از کتابه زچهره پرده است و خورده است شب به میخوابد که این نو باوه خوب بوی و عنالی را
از کنار مادرش برد و خودش خورد پس وقت نصف لیل چون جامه نین در خواب معلوم
میشود و سر پرده سکون و سکوت اطراف عالم را فرامیگیرد و آن شیطان زشت و
با حفت بدخویر غرقه زچهره خانه آمده بایستاد و بخت خود را اندرون خانه فرستاد
تا آن مولود را از غرقه بدو سپارد و او کارش تمام کند حضرت سلیمان زمانه قطب با
بشعده بر سر آن خشک کانه پیر صد ساله که دم غرقه ایستاده بود رسیدند و با دخی التفات
او را عقید و مسلسل نموده بجایش ایستادند و بختش اندرون رفته بچه را با بستگی از دست
برداشت و دست خود را بر غرقه بدر کرده بگمان اینکه زویش ایستاده است
بچه را بست آنحضرت گذاشت و بشکل بچه تمثیل شده بکنار زچهره حفت بایستاد

دام برق نهاد و تغیر الوان که از عادات اوست آغاز کرد و حضور قطب ربانی
 آن بچه اصلی را در حجره خود داشتند و از کرامت آنحضرت آن طفلک معصوم هیچ
 گریه و زاری یا براسه شیر برقیاری نه نمود و جواب استراحت چنان بماند که هیچ
 کس را خبر نمیشد چون آن کم بخت ام الصبیان تمثیل بصورت بچه ناولن تمام کرد و فریب
 آغاز نهاد یعنی رنگ خود متغیر کرد و گرفت و گریه و زاری کردن االیان خانه ازین
 حال پر لال مجنون و منموم شدند و بحضور مقدس گذارش نمودند از شدت بیگانه
 بعد و دم دارید و دم صبح انشاء الله تعالی تدبیر آن خواهد شد چنانچه بعد طلوع طیاره
 صبح آن تیمار از آن شب باز حاضر خدمت سر باریکت و رحمت آنحضرت شدند
 و گریه و زاری استمداد جستند حکم عالی شرف نفاذ یافت که چند فرزند آن شهاب قبل ازین
 گذشته است و ناچار سنگ صبر بر سینه نهاده اید این بچه را هم گذشته گیرید و بقیه بچه
 تا او را به ترکیب عالم لانه و صاحبان و عت اسماک الهیه بر روغن گرم بسوزند هر چند
 محبت مادری و پدری رخصت نمیداد و لکن حکم پر فرمان فریاد رس دستگیر بود
 امثالش را از واجبات دانستند و هم پنداشتند که فعل حکیمست خانی از حکمت
 نخواهد بود حاصل الامر حسب فرموده حضور ظرفی مسی را بر روغن بر آتش گذاشتند
 و چون روغن جوش زد و آن گرفت آن شیطان بدخو طفلک را در آن روغن انداختند و ساق
 بگذاشته بود که آن خانمان تباه سوخته چون آنکشت سیاه شد پس آن فتنه مجسم را از روغن
 بر آورده زیر زمین کردند آنوقت حضور قطب ربانی آن شیر خوار را که بدین کرامت
 نگاه داشته بودند و والدینش فرمودند و آجبر سیه و شینه را از اول تا آخر بچه واجب الایمان
 بود گوش گذار ایشان کردند تا نفرت و وحشت از دل ایشان بر طرف شود و پرورش آن
 بچه بخواهی کرد و از دیدن این حال کرامت مال بگفتن آن موضع و مکان باطاعت
 و فرمان برداری آنحضرت کردن نهادند و حلقه عقیدت را بگوش جان کشیدند

متراد شنام وسیلی شمان	بہتر آید از شتاب کمر بان
صنع شامان غور خورشید خسان	تا کسی گروسی ز اقبال کسان
ز انکہ زایشان خلعت و دولت	در پناہ روح جان گرد و جتہ
گر چنان گشتی کہ استخوانستی	خویش را و خویش را آراستی
ہر کہ ز آستانہ میگردد در جہان	اوز دولت میگردد دین بدان

ذکر چہم در بیان واصل سجدہ شدن حضور قطب ربانے
قدس سرہ العزیزانی و ظہور نصرفات انشہ مبارک

مع واقعات دیگر

مرشد خوانان الام و غموم و فوجہ گویان در دہموم بہتر فہم حال سعیدیت مال قلم
سینہ پاک ایشان سرگردان نمودہ اند و در سہ قرطاس را بدینگونہ سیاہ نمودہ کہ جناب
قدس و اعلیٰ حضور والا قطب ربانی سیدنا و مولانا سید شاہ طیفیل علی القادوسی
الہندادی الحنفی الحنبلی قدس سرہ السامی بارے قبل واصل سجدہ شدن بہتر فہم
موضع بنواشدند و در موضع ہرگز متبرک کی از اولیانہ کرام ست و در سہ حضور عالی
بایستہ چند خدام والا مقام و ہر یان عقیدت نشان بربارستان ہزارینفہ نشینہ شہر
از زانی داشتند و خود اندرون فرار در آمدہ خادمان و معتقدان را بردار داشتند و سہ
در را بہ بستند پس از سہ عتہ مردم از سہ کانت ہمانہ سہ شہید نہ کہ صاحبان سہ ہزار
مستحق میشوند کہ حضور در جہت ہزار خود را در ہمین مقام مقرب نمایند و این کہ ترین از رجب چارہ
بنوازند و حضرت بار بار چہنجا ب سید ہند کہ خمیر فقیر از خاک پاک شکلوہ است و علامہ ہرین
مرضی حضرت ولینعت اعنی حضور غور شانی ہم ہمین ست کہ در شکلوہ ہست و حضرت

چرا بار بار اصرار و مبالغه بکار میبرد و این فقیر را مجمل میکنید پس صاحب امر و طوفا و کرام
صبر اختیار کردند گفت فرزان ترا فرمان کنم + هر چه بگوئی آنچه بخواهی کن آن کنم آنکه
از حق یابد او وحی و جواب + هر چه فرماید بود عین صواب + بهین قدر اکتفا فرموده
حضور و الا بذان هزار متبرک بیرون فرامیدند و از آن هزار پاک آواز خیزین با نوحه
و چنین برخاست که ای سرمایه جمیع رشته الفت و محبت یکبارگی قطع ساختی و مرا
درین بقعه تنها گذاشتی ملازمان سعادت تو امان ازین کلام تعزیت التیام خیل
پیشانی خاطر شدند و حضور و الا بهم مضطرب و بقر و نگاه مراجعت فرمودند و ایمن
بامدادان چون آفتاب بآفتاب و تاب سرخ و در گلیم مشرق برآورد و حضور قدس ارباب سئون
لاحق شد یعنی چنانکه وقت و اصل بحق شدن حضرت خیر البشر را تسبیح شریف و لا حق بود
این حضرت هم محموم شدند و از ابتداء سه مرتبه تا سه روز و در آن موقع پیدا بوده
بوضع سیاه و انگام مشعل ضلع بروان نقل مکان نمودند و درین روز شاهزاده و اتاب
و حیدر خان فرید روزگار سید ناو مولانا و مرشد ناسید شاه مهر علی القادری قدس سره الیها
بسبب اجازت مرشد ارشد و والد با حیدر خود رخصتی افتد تعالی عندها و شهر کلان که الله اعلم
از معیشت و انکسار واقع است نزد خال معظم و کرم خود سید ناو مولانا حضرت سید شاه محمد کبیر
قدس سره الصمد مشغول عملیات مشغول بودند حضور و الا بحضور اظهار فرمودند که حافظ قسری
خدا س که کریم جل شانه فرزند و سطلی رام مهر علی القادری را بحفظ و امان خود نگه دارد
اگر بار سه دیدار راحت بهار آن منظر انوار پروردگار را درین دم واپسین دیدیم
فرحان و شادان در حضور رب غفور و قوی القرض آنروز بکرب مرض شوق ملاقات
فرقت آیات گذشت و در دیگر آن مهر منیر منج و لایت و کرامت یکایک بالین پروردگار کلکته
بمیرا و انگار سیدند و از تقاسم جان فراق سه و حضرت قطب ربانی قدس سره العرفان
مخطوط نموده مقام غور و قائل است و در آن زمان کالسکه و خان درین دیار جاری نبود

بسبب خشکی یا گشتی مراحل کلان قطع میشد و از آن مقام تا کلانته سید و سبیل باوصفت
 سعی جمیل مسافت سه یا چهار روز بود پس بجهت خبری آن غوث وقت که عیادت
 پدر بزرگوار خود بدین محفلت رسیدند چنانچه میتوان گفت که واقف اسرار غلام الغیوب
 بودند و ارض زیر پاهای فلک فرسای آن حضرت خود بخود طی میشد آنکه بر فلک
 رفته ایش بود و بر زمین رفتن چه دشوارش بود و هر گریخت مرشدنا قدس الله سره
 از آنجا بهیئت پدر بزرگوار خود لغرم سیدنی پور روانه خان پوکو شدند چون در موضع مذکور
 رسیدند امر اخص محقق حضرت را رو بآشتیاد یافتند تا چهار مصاحبت در آن دیدند که چندی
 در آن مقام قیام کنند مردم آن اطراف درین حالت مرض تیز و سنت بیعت بخت طلب
 رب العالمین غوث دنیا و دین سید بودند و فیض و برکات حاصل میکردند آنحضرت باین
 شایده امراض نیز که مال توجه دلی در پادشاه و ملقین و انصار کار با سیدین مشغول بودند
 و لکن بر روز پنجشنبه بوقت دویم در بقعه نقل حرکت دشوار شد و وقت نماز شام
 و نیمه ولایت و ارث خلافت حضور شایزاده را براسه امامت سکنت فاذون
 ساختند مرشدان و مولانا فرمان واجب الاذعان پدر بزرگوار را بجان گزیدند و نماز
 مغرب با امامت مقتدیان گذاروند اینستاده تازه روانه نماز با خضوع و خشوع
 باینباره با جنب خویشتن میگفت راز نانه بود و استاده با فکر و راز محقق و الاقطاب علی
 بعد قرائت نماز مغرب به حجره درآمد و بوقت الف و او را در موقوف دستفراق شدند و در
 وقت خاص شایزاده با اختصاص فرشته طهینت جلیل المرتبه فرخنده سیرت مرشدان
 قدس الله سره را بحجره خود طلبیدند و در دعوت آبا و اجداد کرام حضرات ایام اهل بیت
 علیهم السلام و نصرت مخصوصه قادریه و اکثریه القویض نمودند و منصب خلافت
 و ولایت و سجاده بسپردند و براسه رحمت و رافت بر مردیان و معتقدان صیبت بلیغ
 فرمودند پس چون ازین کار با سترگ فراغت دست داد و به صدق ائمه و بجهت

وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَمَا لَمْ يَكُنْ وَبِكِ سَوْنِي أَرْسَبُ قَطْعُ كَرْدِه
 بشاهده تجلیات جمال الهی مصروف و مشغول گشتن و در بحر زخار اشتیاق سرمدی
 و جز در شوق مافوق ابدی فرو شده بتاریخ بست و دوم و یقیده سه کینار و در و صد
 و پنجاه و یک پیروی بشبب جمعه در حالت فکر آتش بود که پروم بهدم اهل عرفان است و اصل
 بحق شدند و از چشم اهل دنیا در جلایاب رحمت الهی محبت شدند و نبات اصل خود در پیوستند

صیغه آتش هست رنگ خم بود چون در آن خم افتد و گویش خم آن منم خم خود و آن خم گفتن است شد ز رنگ و طبع آتش محتمل رحمت و رضوان حق بر زمان	پیشما یک رنگ گرد و اندر و از طرب گوید منم خم لا تلکم رنگ آتش و از آتش است گوید او من آتش من آتش باد بر جان در و آن پاک شان
---	--

ازین واقعه در و انگیزه قیامت خیز صدمه جانخواه و گزند و دل تپاه بر سینه میرد
 و خادمان و شاهزادگان و دیگر وابستگان رسید بهنگنان سینه کوبها آغاز نوساند
 و از آه جگر و زلفک گذار سینه فرواه را مجد رساختند و از ناره خزن و لال متاع صبر
 و استقامت را یک بسوختند و تعبارت این اشعار نوحه زاری گرید و بیقراری پرداختند

شب نیست که تفاوت شمع غارت یکدم نمیرود که ز سحران جبا نکند از	بر آتش غم دل بریان کباب نیست از خون ویده چهره زردم خضاب نیست
---	---

در آن زمان حالیکه بر شاهزاده و الاجاه آسمان پایگاه جمع علم و فضیلت و مجمع علم
 و حکمت رفته شرح و بیانش از امکان قلم بریده زبان بیرون است بار بار از کمال ضعیف
 و استقلال نام صبر و شکستی را مستحکم میگرفتند باز از وفور و وفور و وفور و وفور و وفور و وفور
 بی اختیار میشدند و گوشت و عظم بر جگر نازک و نرم بر داشته در عالم حیرت بشگاه حضرت رسول
 یک یک میبیدیدند و هر سگوت بر لب داشتند و ایچما شب ماتم را هزار کرب و تعب

بروز در ده پنجمین قلمین بخش مبارک مصروف شدند و تا بوسه در ست کرده
جسد اطهر را بران گذاشتند اتفاق مریدان و خدام عالی شان بران شد که تابوت مقدس
بشهر مدینه پور بریم و قرار مبارک در جهان شهر قرار در بریم و لکن چون بوسه آن شهر
روانه شدند و چهار قدم پیش رود بودند که از گرافی خانه شریف طاقت یافتند
شدند و از دو شهرهای خود فرو آوردند و بعد سلسله باز بکمال آوازی خوانستند که بزرگ
و پسوسه منزل تصدیق روانه شدند و لکن نتوانستند که از زمین هم جدا کنند آخر ناچار شدند
عرض نمودند که چکیم اگر جمله عرش عظیم هم بیایند نتوانند که از زمینش بر دارند و مشکلی
حل کن اسی سلطان دین مآ تا بچشمه حال تو ما را یقین + و انما ستر می نماز انسر را +
تا بترسم از بیان زنا را + شش هزاره روشن فیهیر مزاین نکته لطیفه را در یافته
ایمان فرمودند که قصد مشکاکو کنگید انگاه تابوت مقدس را بر دریا نشاندند و
بلا تکلیف و تعب بمنزل مقصود رسید پس چون حسب فرمان واجب الاما و ان
شش هزاره مرد و جهان تابوت مقدس را باراد مشکاکو برداشتند و در سبکساری
چون سید کحل نوبهاری یافتند و به سبک تکلیف چون روح لطیفه بر دوش نهاده
تا قعر مشکاکو رسانیدند و آن جسد مطهر و جسم مطهر که گنجی اسرار الهی و ذرات نورانی
بود بر زمین بیفتادین گردید باقی ماندگان یقیناً العود و الحجامی و سینه سیزده سینه بر دوش
روفته مطهره بر جایست شریعت خواسته و گنج کار شده در بنسب قرار بر نواخته شد
خوشه ثانی واقع شده از این بیدار بها شش هزاره و الا تبار سیر کرد و ریاسه کبار
حضرت مرشد ناقص سمرقند عزیز بیدار تخیال پدر بزرگوار خود تاسا التماس و دراز
ترک حیدر انانت کرده و تمام الدود و قائم اللیل ماندند و لعل اساسه جلاله جمالیه
در زار را نوار آن حضرت معکف شدند و هم در حیات والد ماجد و مرشد ارشد خود
نزد بر سینه آن حضرت قرار بدین حالت متدو نه شده اند و چیده با سینه شکافته نشیده

اکثر یزیدین در گور چله شسته و بعد چهل روز و گاهی بعد شش ماه آن خیرت همراه
 از آن برج خاک برآمدی و قدم زمال که خاصه سرور عالم محمد معظم انجذاب بودیم اکثر اوقات
 داشتند و لکن چون که نمی شایع علیه السلام بران وارد شده فقط بیک دانه قرنفل یا آب
 بنفشه را یک بر سر ناخن انگشت نرود و آید فطار فرموده و گاهی در میان این هر دو
 بنفشه و سرور و آید و از آن درون قبر گذارده اند و بلا خدشه اغیار یا یار و دل را پیوسته
 و دوق و شوق و مجاهده و ریاضت از بد و ایام طفولیت بلا تخریب و ترغیب احدی
 بدیده غایت داشتند و با ایشان در تحصیل احادیث و فقه و فنون لایب بهیچ فرد گزشت
 نمیفرمودند بلکه بیکانه زبان بودند و با والد ماجد خود چنان عشق مضطربانی داشتند
 که همین شیخ شاکری هم مفارقت آنحضرت را گوارا نمیکردند و می گفتند گزشتند همواره
 چون رفیع بام وضعه بودند از روز ازل فنا فی الله بودند و بصغر سن فانی المرشد
 و در انتها فنا فی الرسول اکرم و القوث الاعظم حضرت قطب رب العالمین بنم
 از جمیع بنات بشین این نور دیده خاندان و چشم و چراغ و دودمان را عزیز تر می داشتند
 و عشق و محبت پدر و بناییت می نمودند و سیکه سیدانستند که این یوسف کنعان
 حسن و جمال و در سید عزیز مصر خویش و کمال شدنی ست لهذا همواره در جبهه ریاست
 و زندان مجاهدت سیدانستند یعنی فرزندان دیگر را پادشاه و قورمه سمن و کوفته شیرال
 مروغنی و غیره فی سیدان و این حضرت را بر همان سفره نان جوین سووق
 سیدانک را شیرین می نمودند و لکن آن آشناسی بحر علم و حدت و شوق
 سیر حضرت و نور الهی و ولایت و نبوت بصند رهنما و رعیت همان
 طعام سیدانک را پسند فرموده و سیدانک با طعم لذیذ مائل نشدند و الا با
 بهر سبب سالی یا چهار سالگی بسد خض چیک با طعم بود و از جاسی پادشاه و قورمه
 و دیگر اطعمه لذیذ بهر بدید سید بود و در شفق انجذاب پیش بینی فرمودند که اگر این طعم را

آنحضرت ببینند درینوقت علامت که اجتناب ازین چیزها ضروری و لابدی است
غالباً استماع خوردنش نمایند پس آن اطعمه را جائز پویشید که در دوازده نظر اقدس
آنحضرت مستتر فرمودند و لکن مرشد و مولای ما ح که پیدا و پنهان برزخ کسیت
در آن حالت مرض صوری منشی جان آن ستار را نیکو دریافتند و سعادته پلاو و دریه نمودند و فرمودند که
پلاو و قوریه او خانه منفعت اید البتة خط از آن بمن بسیارین است که آنحضرت هم فقط بدین بخش بود
که شان خداست علام الغیوب بودید اگر دو که آن دانایان را بر بجهان و مطلقان خود
اینگونه کرامت با رحمت نموده است بر خدای تعالی طمأنینه در هیچ حال با کفایت تشنگی زو جی فدا
جام جهان ناست ضمیر منیر دوست + اهلدار احتیاج خود انجامچه حاجت
حالات کرامات آیات آنحضرت درین عماره و چیزه چه کثیر انشاء الله العزیز
آینده بکتاب بضمیمه مطبوع میشود و بصیرت ناظرین انور میدهد فقد
وفیت بالاذکار الاربعینة التي وعدت اتیانها سا بقا - والاول
او تي بخاتمة وضمیمه التي تضمن الفوائد الثمنا - بعونه الذي
توفيقه تعالی لكل امرئ في الا ابتداء والانتهاء قائد اوسا ثقا -

خاتمه

برای خوردن و شید سیاست ناظرین برتر تکلیف مخفی و محتجب نمائند که درسته دراز
از دست روزگار بفشار و زمانه غدار و در محجب تشنگی و پریشانی رحمت جانی
بودم بدلاش معاش و حبست و چوسه کفایت چند آنکه بیشتر می کوشید که می توانم
پس چون شروع بتالیف این کتاب شریف و کرامت نامه شریف نمودم صورت
اسید را بدل حکم بستم که حال از زمین فیوضات صاحب کرامات علی جلوه علیه السلام و صلوات
بهانوار مقصود بر روی کشاده کرد و در دیر او فرادستهم سر و بقیة العزم کشاده بالی و افعالی

زندگانی کنم و دیگر برگز صورت زشت عشرت و شکل زبون غریبت را نه بینم و لکن
چون از دوست این زمانه غدار جزیره بر نا کامی زقوم الحکامی کمتر میسر شود آن کتاب مستطاب
باقتضای آمد و آسید بسته این خسته بر نیاید انواع هوا جس و اقسام و مساوس بدل راه یافت
کتابچه پنداشتیم که این زمانه زمانه اخیر است که از خرابی و بے برکتیش حضرت مخبر صواق
خبر داده اولیا را اگر است نمانده الا اشارتند و نکته اندیشیدیم که زمان تصرفات اولیا
بعد وصال خدا و رحلت ازین فانی سرسوقت می باشد عیاذا بالله شاید اوقات
تصرفات حضرت غوث ثانی علیه الرضوان الرحمانی پایان رسیده و دیگر هیچ نمایان نشود
غرض از بیگونه بهفوات و اقسام خرافات سرشته ایمان خود را کمتر میگردم و انواع
شکوک و شبهات را بدل راه میگردم که در میان چهل روز از روز اقتضای کتاب شریف
در عهد شایسته و منصب بایسته به هیچ تدبیر سرسوز و تفکر مقرر شدیم و از آن
تفکرات معاش و تردوات کفایت رسانی یافتیم و طرفه تر اینکه براسه نظم و نسق امور داری
نمونه بیت المهور باسور شدیم که دارالخلافه حضرت غوث ثانی ابو دوحا انصاری آنحضرت است
اعنی قصیده بشکاک و الحمد لله و الله که اجرت محنت تالیف و تصنیف و تئین شایسته
در این زمان عاجل و درینجهان یافتیم و هم توقع اندازیم که آجلا در اینجهان نیز سبزه ششانی
و حفظ کافی یا بزم امین یا رب العالمین بفرموده عظمه و بیسی

خطابات و القاب آنحضرت

غوث ثانی رضی الله تعالی عنه که اولیا مافند آنزمان ایندیار از اسماء
غیبی بران مطلع شده ظاهر و انکشاف فرموده بودند و درینجا نوشته میشود
که مریدان و مسترشدان قادری ذاکری از و در آن اسمائهم دارین

وتمتع کوئین حاصل نہایت

غوث ثانی قطب ربانی فرید الدیر و حیدر العصر محبوب الہی مطلوب رسالت پناہی
 شریعت پناہ طریقت و متکام معرفت دان حقیقت آگاہ غیاث المردین
 حامی المقتدرین یا ابا الحسن سید شاہ ذاکر علی قادری ابو عبد اللہ سید شاہ ذاکر علی
 ابو الوقت سید شاہ ذاکر علی قادری سرور اولیا سید شاہ ذاکر علی قادری
 سید سندی سید شاہ ذاکر علی البغدادی السلام علیک و علی والد السلام علیک و علی والد السلام
 السلام علیک یا ابن رسول اللہ ادنی یا ابن الخوف الاعظم اغثنی وارحمنی یا قطب العالم
 اما اولیا ہمام الاصفیا عاشق و معشوق و محبوب محبوب کریم رحمۃ اللعالمین ابن رحمۃ اللعالمین
 اشفق واکرم زمان و زمین خلیفہ سلطان الاولیاء شیخ مخی الدین
 فرہ باصرہ مصطفوی شمرہ دوحہ مرقضوی وادی ہند و بنگالہ و اتر پردیش
 مالک و قطب بین ممالک محروسہ بانی مہمانی طریقتہ ذاکری حامی و دای خاندان قادری
 مجتہد و مجدد و شیخ شریعت مجدد و مجدد و سیر طریقت قبلہ عارفان حیدر شاہ
 کعبہ کاشفان رسول بنا واقف اسرار حضرت سبحان کشفات حقائق عرفان غیبیان
 یا موجد المشرب المجید یا شیخ ابن والاش

الضمیمہ و نیز فوائد

الفائدۃ الاولی فی قطعات تاریخ الولادة والوفات وغیرہ
 قطعات تاریخہ شریفہ آوری حضور عالی غوث ثانی ازبند
 عالی بہ ہند و بنگالہ از طبیب اراد عالی نژاد مرشدی و مولائی جناب مستطاب
 سید شاہ علی عبد القادر شمس القادری المدعو بہ سید شاہ مرشد علی

<p>القادی صاحب قبلہ و کعبہ تخلص بجمال و عاصی و امام اللہ ظلال</p>	
<p>افضل اسم السامی</p>	
<p>زبیداد احمد چوئے بجمال سین قدوش برآمد عین</p>	<p>زود اہل بنگالہ را آہرود زبیداد آمد بہ بنگالہ او</p>
<p>ایضاً و کہ</p>	
<p>شگفتہ گل گل مجہ ہندیان سینش ز بلبل شنیدم جمال</p>	<p>چو آن گل شرف واداین خطا زبیداد گویا وزیدہ صبا او</p>
<p>تاریخہاے ولادت با سعادت و کرامت</p>	
<p>شاہ ذاکر علی بغدادی بربان سعید و روز جمید فکر سال ولادتش کردم ہاتقی زندہ کہ اسے عاصی نیز بغداد مولد ز صبا او</p>	<p>پاک ذات و صفات و پاک نہاد گشت پیدایہ عالم ایجاد پس ازین قرودہ شد دل با شاد کن قسم ابن والی بغداد سال میلاد آن نجمہ نژاد او</p>
<p>ایضاً و کہ</p>	
<p>یازدہ سال و یازدہ صد بود سال میلاد آن مجتہم نور قطعہات تاریخ وصال و اشغال اشخضت</p>	<p>کہ نمودہ ظہور نور گشتہ ظاہر فقط ز لفظ ظہور او</p>
<p>از کبار مادی گیتی بخت آرمید این جمال غنہ زادش گفت سال رحلت</p>	<p>حضرت ذاکر علی القادی والی نژاد بودہ ابن والی بغداد پاک پاک نژاد او</p>

وایضا له	
نور چشم شیخ مے الدین که بود	راهی ملک بقاشد آن دلی
گفت سانش عاصی افسره دل	زنم دل آگاه دل ذا کر علی
وهم از دست	
رفت زین دار فنا چون جانب ملک	حیث مولانا شیه ذا کر علی گردن پناه
گفت عاصی سال و هم سو رو هم	پیر چاه روز جمعه بحیم و یکجه آه
ایضا وله	
روپوشیده مشه ذا کر علی	مرگ عاشق نارسیده در توت
زنده دل عاصی خوش نایب گفت	برد عاشق حب سے لایموت
ایضا وله	
چون شیه ذا کر علی القادری حلت بود	گشته نور افانر خلد و وصال از روی
لب کشودند و لیا دالاش بیان بچا	شد فانی اند چهل هم بجا سر بری
وهم از دست	
زارتجال حضرت ذا کر علی القادری	جمله خدام و مریدان چون نالنده آه
مصرع سال و صانش عاصی غنا نایب	بود و اذاکر علی محبوب والای که
ایضا	
تمام ذا کر علی زنم دل	دائما حے و پائدار بود
شده مذکور سال او عاصی	ذکر حبا و پیر یا دگار بود
ایضا	
ذات کامل خوانده اند اهل کمال	در سنین وصل آن غوث خدا
هم بهال حلتش روح القدس	شد و عصر و قطب بکنا و ذلدا

ایضا	
روح آن سدا پاجان	خلق در کشید رخت سیاه
سال رحلت نوشتمی عاصی	بنو چاره از نفس آه آه ۹۲ ۱۱
و ایضا	
روح آن شهباز قدس از خاکد	بر فلک پدید چون روح الامین
سال تقش یاد آمدی جمال	بوده او دای و شیخ العالمین ۹۲ ۱۱
ایضا	
امام زمانه چو ذاکر شعله شاه	ز در فنا را بهی غلدر دوا
سین و صا کش رقم زد جمال این	که ذاکر علی مهدی عهد بدوا ۹۲ ۱۱
ایضا	
کرد رحلت چو آن مه کنعان	مهر حسن به جمال شد بر باد
گفت یعقوب فکر سال و قات	آه او بود یوسف بعثت بدوا ۹۲ ۱۱
و ایضا	
حیف رحلت نمود از دنیا	عین وقت و مهدی بادی
گفت ساش جمال آخر کار	خاتم الاولیا بدوا مهدی ۹۲ ۱۱
هم از دست و رشت	
خواجہ پاک بند قدس شمس	قطب الاول بود ذاکر علی
بادی عالم ذاکر علی	امام علم آوان ما آه او بود یوسف بغداد حق بن خداسان ۹۲ ۱۱ ۹۲ ۱۱ ۹۲ ۱۱
الفائدة الثانیة فی شجرات الانساب بالعربیة و الفارسیة	
و السندیة	

افتتاح الشجرة واسماء الاسلاف الكلام رضي الله تعالى عنهم ورضوا
 عنه يا الله العالمين خالق الاولين والاخرين بحق سيد المرسلين
 امتنا على حب حبيبك الاحمد المجتبه ومحمد المصطفى صلى الله عليه
 وآله وسلم وعلى حب محبوبك الحضرة الغوث الاعظم قطب العالم
 مجتهد الشريعة امام الطريقة مقتدى الحقيقة الهادي
 الى المعرفة سيد الاولياء نائب مناب الانبياء الذي ترقى عن
 مقام وسراء الوراء الى مقام الاخر ميراثي الدين سيد
 عبد القادر الجليل في البغداد ادي الحسيني الحسيني علي نبينا وعليه
 الصلوة والسلام واحشرونا على الملة الحمدانية وحب الحضرة الغوثية
 بتوسل حضرات المشايخ القادرية العالية امين بشرا امين
 علي عبد القادر شمس القادر علي عارف مرشد علي القادر علي
 المتخلص بجاصي وجهال تلقن عن ابيه وشيخه سيده ومولاه
 قطب الوقت الغوث في المرتبة عالم العلم العقلي والقلبي سيد
 شاه مظهر علي القادر في البغداد ادي اصلا والميد في فوسري مولانا
 الذي استفاض بالفيض الروحي من الحضرة الغوثية واجازته
 ابوه ببيعة كل واحد من ارباب الطرائق الاربعة القادرية
 والچشتية والنقشبندية والسهروردية وتلقن عن ابيه و
 شيخه سيد شاه لطيف علي القادر في الذي استفاض بالفيض
 الروحي والچشمي من عمه سيد شاه ذاكر علي القادر في ومن ابن
 عمه سيد شاه غلام حسين القادر في وتلقن عن ابيه وشيخه
 سيد شاه روشن علي القادر في تلقن عن ابيه وشيخه سيد شاه

مولانا عبد القادر عرف شاه عبد الله الجليلي القادري تلقن
 عن ابيه وشيخه سيد شاه مولانا عمر معشوق الله القادري
 تلقن عن ابيه وشيخه سيد شاه مولانا هداية الله القادري
 تلقن عن ابيه وشيخه سيد شاه مولانا احمد القادري تلقن
 عن ابيه وشيخه سيد شاه عبد الجليل القادري تلقن عن
 ابيه وشيخه سيد شاه ابراهيم القادري تلقن عن ابيه وشيخه
 سيد شاه احمد الثاني القادري تلقن عن ابيه وشيخه سيد
 شاه قاسم الدين القادري تلقن عن ابيه وشيخه سيد شاه
 علاء الدين القادري تلقن عن ابيه وشيخه سيد شاه بد الدين
 القادري تلقن عن ابيه وشيخه سيد شاه شهاب الدين
 القادري تلقن عن ابيه وشيخه سيد شاه ابي احمد الثالث
 القادري تلقن عن ابيه وشيخه قاضي القضاة مولانا سيد
 شاه شمس الدين شيخ ابي صالح نصر القادري تلقن عن ابيه
 وشيخه الحافظ مولانا تاج الدين سيد شاه ابي بكر عبد الرزاق
 القادري وفضائله وكراماته غير معدودة ذكر الشيخ عبد الحق
 المحقق الدهلوي القادري الخفي البخاري ابو حنيفة الثاني اكثرها
 في اخبار الاخيار وذكر غيره في مصنفاتهم وكان ساضي الله عنه
 صاحب الكسب والرياسة يقولون كان صائما الدهر يجلس باسبغين
 في مقصورة المدرسة وكان له خادم ياتي بالخبر الياس كل يوم
 بعد الافطار في مقصوده وكلما دنا من المقصورة يشتم شيعته
 فوقع في قلبه فالتمس الواقعة بالمضرة الغوثية يوما وقال لعلاء

ياكل الشواء خفية قال الغوث الأعظم على جدته وعليه الصلوة والسلام
 اخبرني اذا تذهب بالخيل ليايس غدا فاخبر حينئذ فذهب
 الغوث الأعظم برفاقته فلما دنا من باب المقصورة وجد من
 وجد الخادم فقال للخادم وليس الامر كما تظن يعني احترق قلبه
 بنار العشق وهذا شميمه هذا شواء اخر وشاب اخر وشميمه اخر
 وبريقه اخر فدل الطريق به عالم ظاهر وهذا مسئلة وكتاب اخر
 وروي بروايات معتبرة في كتب مستندة ان الغوث الأعظم على
 جدته وعليه الصلوة والسلام سنة خمس مائة وخمس وتسعين
 من الهجرة النبوية قال يوما بحالة وعظه على رأس المنبر انا اكلهم
 مع فرقة يأتون في مجلسي من جبل قاف بطرفة عين واحدة
 اقد امهم في الهواء وقلوبهم بحضرة الاله وتجانهم واطواقهم
 محترقة من نار الجذبة الالهية وكان ولده الحافظ المحدث
 المفسر الفقيه غوث الأفاق كمال الدين ابوبكر عبد الرزاق رضي الله
 عنه قد قارب المنبر فرفع رأسه الى السماء بعد ما سمع كلامه
 هذا ونظر ساعة ثم صار مد هو شا واغمي عليه واخذ دخره
 قميصه في الاحتراق فتل الغوث الأعظم من المنبر واخذ بالطفاء
 تلك النار وقال يا عبد الرزاق انت من تلك الفرقة فبجنا الله
 ما اعظم مقامه رضي الله عننا طفي الغوث الأعظم بيدك تلك
 النار وقال ما قال في حق قال الراوي سألت عنده رضي الله عنه
 وجهه دهشته واغمائه قال حين رفعت رأسي الى السماء رأيت
 بجلا في الهواء يستمع وعظه رأيت رجال الغيب قاعمين

على الهواء بكثرة احتواؤه الهواء يستنشق وعظمه مطبطين رؤسهم
 لئلا يسهم من النار منهم في التأوه والبكاء وهو فرقتان فرقة
 يطير في الهواء وفرقة ثابتون في مقامهم من الهواء ومنهم يتردى
 على الأرض انتهى وهو رضى الله عنه تلقن عن ابيه وشيخه امام
 الشريعة والطريقة حضرت محبوب سبحاني قطب رباني سيد
 محي الدين شيخ عبد القادر الجيلاوي الحسني الحسيني الذي
 ترقى عن عالم القرابية والمحجوبة الذي هو انتهاء مراتب الاقطاب
 الى مدارج حتى وصل الى مقام الوراثة الوراثة الذي لو يكن مقام
 من مقامات الاقطاب والاعوان على منه ولم يصل الى ذلك المقام
 اخذ من الاولياء بعد الصلابة الكرام الا بهلول دانا وجنيد بن زياد
 رحمهما الله وهما بعد الوصول الى ذلك المقام صار امد هوشين
 بحيث لو يقدر الا على اداء الفرائض وهو على حدة وعليه الصلوة
 والسلام كان في هذه الحالة قائما على اداب الشريعة النبوية
 والمسنن المصطفوية شاغلا بوظائف العبادة فرائضها ونوافلها
 متصديا لدرس العلوم وارشاء الطالبين وغير ذلك من معالم
 الدين وكانت التصرفات الروحانية بعد جارية وثبت في ذلك
 المقام اياما ثم عرج الى مقاصد اخرا وبرهانه كما نقل عنه عليه السلام
 في كتب معتبرة انما حضر روجي بحضور جدي وقت عمر ووجه
 ليلة المعراج قال الله تعالى لجدي عليه السلام اعلمت من
 هذا الرجل قال يا رب انت اعلم مني بذلك فقال سبحانه وتعالى
 هذا ولدك من نسل حسن بن علي عليه السلام اسمه عبد القادر

لولا اختتمت النبوة لكان اهلا لها بعد جعلت محبوبني بعد وقتلا
لي ولدي وقرعة عيني طاب خاطري برؤيتك وطاب خاطرك
برؤيتي فانت محبوبني بل محبوب الله ووارثي بعدي في مقام
ولايتي ومحبوبيتي ووضعت قدمي هذه على رقبته وقد ما على
رقاب جميع الاولياء من امتي المنتقدين والمتوسطين والمتأخرين
انتهى وتطبيقه ان ثبت من هذا انهما دخلا في عموم جميع الاولياء
فقد ما على جده وعليه الصلوة والسلام على رقا بهما ايضا كما
ثبت باعترافهما وهما وصلا الى نهاية مقامات الولاية كما تقدم
ولا بد ان يكون له على جده وعليه الصلوة والسلام فضيلة عليهما
كما كان له فضيلة على سائر الاولياء ويكون مقامه عليه السلام
اعلى من مقامهما كما كان اعلى من مقام سائر الاولياء والا كيف
يكون قدمه على رقا بهما فنبت انه عليه السلام عرج عن مقام
وراء الوراء الى مقام الاخر الذي اعلى وافضل من مقامهما
كما كان اعلى من مقام سائر الاولياء والا كيف يكون قدمه على
رقا بهما فنبت انه عليه السلام عرج عن مقام وراء الوراء الى
مقام الاخر الذي اعلى وافضل من مقامهما انتهى وهو ابن سبيد
شاه ابي صالح موسى بن سيد عبد الله الجيلي ابن سيد يحيى الزاهد
ابن سيد محمد بن سيد داود بن سيد موسى الثاني ابن سيد
عبد الله الثاني ابن سيد موسى السجوني بن سيد عبد الله المحض
ابن امام الحسن المثنى بن امام حسين عليه السلام بن حضرة
امير المؤمنين اسد الله الغالب علي بن ابي طالب عليه السلام

المخاطب بخطاب محمدي وهو ما مالا ولياء مركز دائرة الحق
 يغفل بها في القرآن ويتبع له كما جاء في الحديث القرآن مع علي
 وعلي مع القرآن وصل باعلى مراتب اليقين حتى قال لو كشف الغطاء
 ما ازدت يقينا وهو عالم علوم الظاهرية والباطنية كما ورد
 في شأنه انا مدينة العلوم وعلي بابها وهو سولي هذه الامة
 كما قال عليه السلام من كنت مولاه فعلي مولاه ومن كمال
 فضائله ابن خنيس النسابة فاطمة الزهراء بنت رسول الله صلى الله
 عليه وسلم كانت تحتها واحسن واحسين عليهما السلام ومن
 اولاده والعباس بن عبد المطلب عم رسول الله صلى الله
 عليه وسلم مع رفعة محله تابعه وزبير بن عمار رسول الله صلى
 عليه وسلم مع كمال شجاعته وشهامته معه وبنو الهاشم مع
 تلك الشوكية والحرارة والشجاعة والصلابة اخوته وهو
 كرم الله وجهه كان في نفسه مع كمال الشجاعة والصلابة والدين
 وغاية التوكل على الله العالمين لما هو مشهور في الاولين والآخرين
 ومع هذا كان قد اشتهر بكمال هضم النفس حتى كثر بابي تراب
 وهو عليه السلام تلقن عن ابن عمه سيد المرسلين خاتم النبيين
 احمد مجتبي محمد مصطفى صلى الله عليه وآله واصحابه وذرياته

واولياء امته الى يوم النقاد

تجتمت الشجرة العربية

الفارسیہ

از سلاسل کہ عروۃ الوثقی است

بشکالین سلسلہ مابلغ خاست

ہمہ فرع اندو اصل شان نیست

این سخن کی گویش ہے دینیت

اکیں بجزت و بحق و بطیفیل حضرت خاتم المرسلین شفیع المذنبین انیس الغیرین راقۃ العیال
 رحمۃ اللعالمین محبوب و حبیب رب العالمین رسول مقبول کبریا احمد مجتبیٰ محمد مصطفیٰ صلوات
 علیہ و علی آکہ وسلم اکیں بجزت چار یار کبار اکیں بجزت پنجتن پاک و اطہار اکیں بجزت
 حضرت خاتون جنت بنت رسول پروردگار اکیں بجزت فاتح باب ولایت مہر و بار بار
 امامت امام الاولیا برگزیدہ کبریاء ولی خدا و صی مصطفیٰ اسد اللہ الغالب علی بن ابیطالب
 کریم اللہ و نجمہ اکیں بجزت امامین الہامین امام کونین حضرت ابو محمد امام حسن و حضرت
 ابو عبد اللہ امام حسین علیہما السلام اکیں بجزت حضرت امام حسن المثنیٰ علیہ السلام
 اکیں بجزت حضرت سید عبد اللہ محض اکیں بجزت حضرت سید موشی جون اکیں بجزت
 حضرت عبد اللہ الثانی اکیں بجزت حضرت سید موشی ثانی اکیں بجزت حضرت شیداد
 اکیں بجزت حضرت شید محمد اکیں بجزت حضرت سید شیخی زاہد اکیں بجزت حضرت
 سید عبد اللہ بخیلی اکیں بجزت حضرت شاہ ابو صالح موشی اکیں بجزت حضرت سید
 سلطان الاولیا برہان الاصفیا قائل قول قدی ہدہ علی رقبہ کل ولی اللہ تعالیٰ حضرت
 سید محی الدین ابو محمد شیخ عبد القادر احسنی احسنی البخیلی فی علی نبینا و علیہ الصلوٰۃ السلام
 اکیں بجزت حضرت غوث آفاق قطب خلاق سیدنا ابوبکر عبد الرزاق اکیں بجزت
 حضرت قاضی القضاۃ مولانا شاہ شمس الدین ابو صالح نصر القادری اکیں بجزت حضرت
 سید شاہ احمد القادری اکیں بجزت حضرت سید شاہ شہاب الدین القادری اکیں
 بجزت حضرت سید شاہ بدایین القادری اکیں بجزت حضرت سید شاہ علاؤ الدین القادری

الهی بحرمت حضرت سید شاه قاسم الدین القادری الهی بحرمت حضرت سید شاه احمد الدین
 القادری الهی بحرمت حضرت سید شاه شمس الدین القادری الهی بحرمت حضرت
 سید شاه ابراہیم القادری الهی بحرمت حضرت سید شاه عبد الجلیل القادری الهی
 بحرمت حضرت سید شاه مولانا احمد ثالث القادری الهی بحرمت حضرت سید شاه
 ہدایت اللہ القادری الهی بحرمت حضرت سید شاه مولانا عمر معشوق اللہ القادری
 الهی بحرمت حضرت سید شاه مولانا عبد القادر عرف شاه عبد الجلیلانی البغدادی
 القادری الهی بحرمت حضرت قطب باری سید شاه روشن علی القادری برادر دوی
 حضرت سجاد و ششین محبوب رب العالمین خوش ثانی سید شاه ذاکر علی القادری ابھیلا
 الهی بحرمت انیس الطالبین شفیع المذنبین قلب حق لم یزلی سید شاه طفیل علی القادر
 الهی بحرمت عالم علم عقلی و نقلی و اکتسابی و حلی عاشق و معشوق و محبوب
 رب لم یزلی غوث ازلی سیدنا و شیخنا ملجأنا و ماوانا حضرت سید شاه فخر علی القادر
 البغدادی و ابھیلا فی اصلاً و المیدنی فوری مولانا علی بنینا و علیہ الصلوٰۃ و السلام الے
 یوم القیام الهی بحرمت سیدنا و مرشدنا حضرت سید شاه علی عبد القادر شمس القادر
 عرف مرشد علی القادری البغدادی اصلاً و المیدنی فوری مولانا التخلص بیا صبی و جلی
 ادام اللہ ظلمہ علی رؤس المریدین الی یوم الدین مطالب مقاصد دینی و دنیوی جمیع مریدان
 و معتقدان این خاندان عالیشان فیض رسان قادریہ رزاقیہ مرید زافا شہ فیض و شرفما

حاصل گردان آمین ثم آمین

الہی آمیننا علی حب حبیبک استسیدنا ابھیلا محمد بن المصطفی
 صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم و علی حب محبوبک المحض لا الخوف
 الا غم قطب العالم سببہ محمدی الدین شیخ عبد القادر السی
 مجتبی ابھیلا فی علی جلالہ و علیہ الصلوٰۃ و السلام الے یوم القیام

المستدیر فی النظمۃ

طبع زاد و قادیان و نعت گو بلخ و فصیح جناب مولوی محمد
قاضی عبدالاول صاحب مجذوب سلمہ اللہ تعالیٰ

اکہی شجرہ طیب شجرہ نور ایمان کا
زبان جنتک دہن میں ہونے بانجا وردا احمد
شیعہ کے عناصر جاری ہیں صاحب امتیاز
خلیفہ بعد کے ہیں سوم عثمان فی النورین
چارم فاتح باب ولایت سرور غائب
حواں خمسہ ذات پختن ہیں دین ایمان کے
رسول اللہ علی اور فاطمہ ہر ہیں اور حسین
علی شکر کشا اول ہیں اور فتح و آیت
سوم حضرت حسن ثانی مثنیٰ ہی لقب انکا
چارم دور عیسیٰ موصوف کل ہی امامت میں
جناب سید عالم ہیں عیسیٰ جون بہار کے
ششم ہی دور حضرت شاہ عبداللہ ستار کا
ہوا پھر دور ہستم موسیٰ ثانی کا دوران میں
جہان میں حضرت آؤد کی تھی آٹھویں بار
نہم ارباب دین کے راہبر سید محمد ہیں
دہم ہیں حضرت یحییٰ لقب ہڈ زما زین
ہولی دنیا میں عبداللہ انجیلی کی پھر آئے

عقیدہ سچ کھلے پھول در شہین ہونے کا
وظیفہ دل کا پہلو میں سدا نام محمد ہو
ابو بکر انہیں دل میں دوم حضرت عمر خطاب
دل و جان کر سہ ہر دم رشق سرور کو نیز
لقب شیر خدا حضرت علی ابن ابیطالب
ثبات عقل جسکو ہی نہیں منکر ہی وہ اپنے
یہ ہیں پختن اور ذات انکی حرمت میں
دوم حضرت حسن ثالث تھی ہیں امامت کے
دریختے میں تھی حبیب تھا کر بلا کا دار فلاح
مرد و نکر سرور پیر انکا سایہ ہو قیامت میں
امامت میں ہیں پچہم و نور عالم میں تھی
طلب جسکو قیامت میں انکی صراحت کا
ملی قوت مرید و نکو انھیں دین ایمان میں
تصدق ہی ہوا انکو دور یار رب کی جاری
جو ہیں اولاد غوث پاک کے آل محمد ہیں
ادب سے سچہ کر کے ہیں ملائکہ ستانی ہیں
امامت میں گیارہ پشت و ستار انکے ہیں

جناب محمد اثنالست کا تھا چیسواں دور
 ہدایت پھر ہوئی تفویض شدگی عنایت
 ہوئے پھر شاہ مولانا عمر معشوق اللہ
 ہوئے مولانا عبدالقادر انور بعد لائانی
 انھیں تھے دو گوہر نور عینین و باحد
 بڑے حضرت وہاں سجادہ بغداد میں
 برادر ساتھ تھے روشن علی محبوب جانی
 مگر والد گئے واپس درودنوں یہاں
 شہر روشن علی قادری سے ہیں درجہ
 ولایت آپ کو حاصل ہے عم پاک سے اپنے
 ملی نعمت بھی حضرت کا ہوئیں مشوب عز کا
 ہمارے والی و آقا کے آپ بھی جدا مجاہدین
 عجب محبوب حق نور خدا پیدا ہوئے
 ہوئے ہر خدا صمد علی قادری پیدا
 یہ بغدادی ہیں اصلاً مولانا عینی پوری
 انھیں کی ذات ہے ذات پاک حضرت
 علی کو ساتھ مکر نام پاک حضرت بغداد
 سوا اسکے ہوا وراں نام وہ بھی کیا تھا
 لقب حضرت کا شمس الدری بھی ہے مشہور
 یہ قاتین میہ لائیں دو عالم کے یہ لکھن
 سچے حضرت بغداد اور انگو جوہین اجداد

زبانی میں وہ یکساں تھے ننھا انکا کوئی ہوتا
 حیان ہو نام انکا لفظ انکا اور ہر ایک
 حقیقت میں خدا کو عاشق و معشوق
 لقب تھا آپ کا مشہور عبدالقادر جیلانی
 شہر ذکر علی روشن علی میہ دونوں ہیں
 ہوئے مامور انیسویں سو ہندوستان گیسر
 ہوئے والد بھی پھر عین عبدالقادر جیلانی
 مقام انکا تھا منگلکوٹ جب بغداد آئے
 علی اور ہر طفیل ان دونوں لفظوں کو تو کچھ
 شہر ذکر علی قادری سے بعد رحلت کے
 ہوئی یونین کی تکمیل دردیا کی آبادی
 ولد محبوب جانی کے ولد محمد بن
 نبی کے تختہ سل علی پیدا ہوئے اپنے
 خدا کی تھی خدائی آپ پر مفتون اور پیدا
 وہاں روحہ فیض مخفی جاری ہو اور
 مریدوں پر رہے قائم اتنی رحمت شہر
 یہی ہی اسم اعظم اور اس سے دل بہ آباد
 غلاموں کو شہر مشد علی قادری ہیں
 برابر ہو ضیا اس میں اگر نزدیک یاد اور
 سبھی پر قدم حضرت کا کل مجذوب و سائیکہ
 سچے پیر مشد نوریاں کے ہو دل آباد

دعا مجذوب کی رحمت سے رہنا	آپس دین دنیا میں مرید و نکر عملیں
وغزل	
<p>نور عین مصطفیٰ یا غوثِ پاک مالک ہر دوسرا یا غوثِ پاک آپ کا ہے اسرا یا غوثِ پاک آپ ہیں بدالد جلا یا غوثِ پاک گھر نوجب آپ کا یا غوثِ پاک بس ہی ہے اتجا یا غوثِ پاک دو جان میں ہو ہر یا غوثِ پاک آپ سے مخفی ہی کیا یا غوثِ پاک ٹل گیا حکم قصہ یا غوثِ پاک بس ہی ہے مدعا یا غوثِ پاک دل کا نکلے حوصلہ یا غوثِ پاک آپ کا عاشق خدا یا غوثِ پاک صاف ہے یہ مسئلہ یا غوثِ پاک پھر کون کیونکر جدا یا غوثِ پاک ہیں ہمارے پیشوا یا غوثِ پاک شکر ہو کیونکر ادا یا غوثِ پاک تیکھے بہر حشر خدا یا غوثِ پاک</p>	<p>مظہر ذاتِ خدا یا غوثِ پاک شافعِ روزِ جزا یا غوثِ پاک دین دین دنیا میں محشر میں مجھے دونوں عالم آپ سے پر نور ہے دلِ فزا کعبہ بھی ہو تو کچھ نہیں آئینہ پر سر پر مرتے رکھیے قدم نخل اسید آپ کی نفسیں سے دل کی حالت کل عیان ہو آپ پر آپ کے فرمان عالیشان سے ہو زیارت آپ کی مجھ کو نصیب آپ کے قدموں پہ میں قربان ہوں آپ ہیں محبوبِ رب العالمین عاشق و معشوق دونوں ایک ہیں عشق کے مذہب میں حبیب اتحاد حضرت مرشد عملی القادری آپ کے فرزند کا بندہ ہوں میں ایک رحمت کی نظر مجذوب پر</p>
وہم قصیدہ رشیدہ ہذا از دست	
جانِ ارجانِ جانانی نہانِ در گلِ نشانی	خدا اسے نہانی تو نورِ خاصِ رحمانی

جلال با کمال تو عرب را کرد و نرسانے
 دیم ميثاق اجداد تو از خیر الهمین بودند
 ز اجداد تو عرب را فخر تو فخر ابجد
 شفیق هر دو عالم سرور و مرسل نبی بر حق
 پئے ادرک ذات تو همه پیغمبران عاجز
 خدا بین ز دای الحق من را کنی روح و بدن
 بنودی یا رسول الله اگر ذات تو در عالم
 ز فیض ذات تو منسوب آدم در خلافت شد
 چو مهران خدا بودی شبیه معراج بهر تو
 بنودی یا رسول الله اگر نور تیر احوال
 نکر دی و در جان گر نام پاک تو عظمت
 نقیب بارگاهت حضرت موسی کلیم شد
 چو خورشید جلال است پر تو انداخت بر تو
 برای خدمت پاک تو جبریل امین هم
 دلیل و دلیل تو سبحان الله تعالی
 تو هستی صاحب اوج و فی و مالک رتبت
 ز خیر قدرت در هر دو عالم خیر ظاهر شد
 خدا پاک در حق میکند خلق عظیم
 شریعت را ادب مانع از حقان فزون
 منم و نعمت حیران خدا صبح آفرینیت بس
 کمینده بنده تو شنشایان شریف داد

چو در بطحا ز رحمت داشتی تشریف ارادت
 همه از دنیا و اولیای خاص یزدانی
 قریشی هاشمی و سید اولاد عدنان
 که از فیض قدرت در جهان آمد مسلمان
 برای فهم رازت عقل اول هم بخیرانی
 بظا هر بین ولی نکشود این سراسر بنیانی
 مشرف کی شدی پیغمبران از فیض بانی
 که لای جانعلی و کاکان خدا را تو ستر بنیانی
 بچرخ چارمین عیسی مشرف شد بدرجاء
 خلیل از آتش فرود کی رسته به آسمان
 رها گشته نه هرگز نوح از امواج طوفان
 بجان و دل فدای تو بجز الله بقر بانی
 کمال حسن او را خطاب ماه کنفانی
 گسی گواره جنبانید و گاه ای کرد در بانی
 مکان لا مکان جای تو بهر خاص همان
 تو هستی منظر ذات خدا و فیض ربانے
 ز نور انور پاک تو عالم گشت نورانی
 تو خود را عهد بخوانی بجای قول سبحان
 که در وحدت تو یکتائی بکثرت نیز لا انان
 بوصفت نقطه باشد همه آیات قرآن
 علامت موراگر باشد غمخوار سلیمان

<p>زین روئے اقدس فردوس پرین عجب دور زمانہ بود خیرالقرن دور ابوبکر سید در صدق و عطا اول سوم عثمان بنی النورین مد جامع قرآن تو هستی با سیم الله و تحت الباعلی گل بلخ رسالت حضرت خاتون جنت حسنی نور دو عین نسبت و دار چشم لول درو پاک بر تو و بر اولاد و اوصیاست چو رفتی از جهان بگذرشی اولاد و قرآن عرض بگذشت دور و الفی و العالی چنین بگذشت پس قرن پنجم حق تعالی کرد</p>	<p>کند هر خادم کمتر بدیدگار و نورضوانی که اولاد تو بهیست و اصحاب تو لائانی دوم حضرت محمد بنیاد بنیاد مسلمان چهارم بر علی دادی ولایت را نگهبان علی باب علوم ست تو شهر علم و عرفان عطا کردی دو گوهر به بهائش لائانی عطا کردی تو حسین نسبت دل از یک مرجان اسم یوم النبیانه زانکه از امکان انسان مگر محمد و شد امت ز فیض قرب حسان جهان تاریک شد گفتند ظاهرین بنیاد بحمد الله که آمد دوره محبوب سبحان</p>
<p>مد و اسعوث صمدانی محی الدین جیلانی سرای روح روحانی محی الدین جیلانی زخوف حشر برانی محی الدین جیلانی بصورت مثل انسانی چو ذات نسبت تو دین جدا حجاب سر نو تازہ فرمودی چو بهیست سست پیغمبر حبیب داور اکبر</p>	<p>مردان جسم تو جانی محی الدین جیلانی مجموع نور رحانی محی الدین جیلانی چو حرفی بر زبان رانی محی الدین جیلانی بسیرت مصطفی ثانی محی الدین جیلانی ضیاء بخش سلطانی محی الدین جیلانی تو هم محبوب لائانی محی الدین جیلانی</p>
<p>برون لطافت ادراکات تست آنی تو از نور خدا پیدا و در ذات خدائی</p>	<p>من مجذوب در شکل تو هستی محبت کل ترجم پیر برانی محی الدین جیلانی</p>

<p>تقنا و قدر زیر حکم تو باشد ادب هر دم خدا چون خلق حبیب گرد بای حبیب مشد که از حبیب خدا و شکل پیدا شد درین عالم کسی که میتواند رفت رایی را که تو رفتی چنین که میتواند آموختن علم لدنی را جناب سرور عالم قدم بردوش تو دازد جمال با کمال تو ز فرزند ان تو ظاهر ایمان طریقت با عجب فیضی رسید از تو چنین بگذشت یکت که بابر و است پادشاه بگذرا مسلمان عجب فضل بهار آمد که تو حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم آمد بظاهر هر عرفانی باطن غوث صمد آمد شریعت را طریقت را حقیقت را تو سبط بهر معرفت تو گوهر کیناس عرفان تو به ملک ولایت اولیا را شاه شاکان بذات خود تو کمال صفات تست بشکل گنگارم مگر امید فضل تو همین دارم جناب حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم تو</p>	<p>عجب ملک خلایق جهان کردی قلم درین سرسیت پر معنی درین از سیت پنهان حبیب خاص جنت بود و تو محبوب سبحان کسی کی میتوان فهمید سراسر که تو دانی مگر بوده خدا استقامت و وقت سبقت خوا نند گردن بر پیرای تو بهر اولیا آئی پسر سر بر پدر باشد تو این با خوب میدانی که در دورا مات و جهان بودند لایق تجلی کرد سویی بهند روحانی و جسمانی گل ایمان بدل بشکفت رنگ در دلوزا وزید از هر طرف هر سوسیم فیض ربانی هو الاول توئی آخر هو الظاهر تو پنهانی وجودت از وجود حضرت محبوب سبحانی کجا خواص فکر کس سدد زد یکد تو آئی تو بواجب سپهر معرفت هر درخت آئی تو هستی با خدا و اصل تو همین نوریزدانی که جدتت دین من و فرزند تو ایمانی بستر باطنی واحد بحسیم ظاهری شانی</p>
<p>زر هم ای پسر دستم گیر من پاستر ابوم که خاک پاک پایست دست دار و دل و جان</p>	
<p>تو نورایی بتی سرور غوث صمدانی نگویم من که تو اینی نگویم من که تو آئی</p>	<p>مطلع بتوا خلایق پیغمبر تو اسرار رحمانی بدل توحید مستحکم چه حاجت بفرمانی</p>

<p>و چشمت بر حق بنی دولت بر خدا است دو دست تقدیر قدرت قدمت مقدمت مردی ای لا تحف الله به ورجان ز دست رفت وقت من است می کشم اکنون سحر دارم که از سوداے دنیا وی سرسپه ز سر تا پا خطا دارم نظر بر حرم تو دارم تبی نبی گریبوی من من از هر دو جهان منم در مانده و خیران منم بیچاره و عاجز ز خوف من ترانی دل چو کوه طور سیوز ز کار نیک بهر من اندام که من کرد گنی و الله خیر الما کیرین آرد من پناه من نیست جز ذات تو اندر قبر و محشر سرم بر دوش تابا باشد بسر سودا تو تابا تو ذات بی نیازی دنیا ز خدمت دارم شوم مستی است از پر تو نور جمال تو سر تو حیدر دارم و دلی هرگز نمی خواهم</p>	<p>سر تو کفر و جدت سینه تو گنج عرفا نے ز قامت فتنه روز قیامت را تو بنشانی بامیدیکه در محشر زخوف حشر برمانی که من عمر غریب تو تلفت کردم بنا دانی دلی دارم درون سینه پر درد و افسوس تو هستی نور ایام گناهم را تو در مانی نگیری تو اگر دستم تلفت گشتم بنفسان کنم چون شرح حال دل که حال من میسر شود کما هم بیک برقی تجلیت بر کسان تو هستی رحمت عالم تو کاری کن که تو گشے خوف عذاب قبر افراید پریشان تو اینجا هم نگهانی تو اینجا هم نگهانی دلم در سینه تاملانم بدل تو اندرون جان که تو لطفا و اداسی میدان و غلامانی تو شمس القادری من تو مهر و خورشید چنین باقی بمانم که تو باقی من کان</p>
<p>بروز حشر که پرسند اے محی و طاعت کو نایم من بسوسه تو که هستی دین و ایمانی</p>	
<p>غزل ریحتمه نصیبه</p>	
<p>عید کے نام سے اس دہرین پیدا ہو آپ بن ظل خدا آپ کا سایہ کیا ہو</p>	<p>کام عالم میں کیا آپ نے مولا جو کر آپ خود آئے ہیں اللہ کا سایا یا ہو کر</p>

<p>رتبہ اعلیٰ وہ ہوا آپ کا معراج کی شب چشم مارغ کو کستی تھیں یہ حورانِ بہشت لامکان میں نہ نام دوئی کا باقی میں تمنائیں دینے کی نہ رونا چھوڑو کعبۃ اللہ کے گھر جا بیٹھو اللہ واسطے ایسی امت کی محبت تھی کہ مداح بھی بھیجا ہو جو درود آپ پر پھر سے مہیا ہے احداً علیٰ سببِ محمد کریم</p>	<p>قالبِ قوسین تھا ادنیٰ سے بھی دنیا ہو کر آئی تھی نرگس بیمار سیجا ہو کر جاسکے اللہ سے کیا نکلے بند ہو کر دل بھی بہ جا اگر آنکھوں سے دیا ہو کر میں دینے کی طرف جاؤ لگا لگا ہو کر کوٹ آنا ہی پڑا عرشِ معلیٰ ہو کر کام اللہ کا کرتا ہے وہ مبتدا ہو کر میں آیا ہے عجز کا محنت ہو کر</p>
--	--

بہشتِ خم ہوئی چلی بارگشتہ محمد و پ
محمد رمی چھوڑ دیا بھی میں سید ہو کر

غزل

<p>ماسوا سے یا کئی دل میرا آزاد ہو کچھ شہرینے کی طرف ہر سنگی کچھ بھرا ہو کس دلی کا ہو ٹھکانا آپ کے زیرِ قدم آپ ہی توفیق دینے لگتے لگتے کی گئی اور کچھ حسرت نہیں کہ دینا دینا میں کو عین مجبور تھا جب آپ میں پھر غم کیسیا مالکِ ملک میں کیونکر کون میں فرج کا بندہ سینہ میں مر رہا کہے کہ کو کر خدا پوچھتے کیا ہو قسم لو مجھ سے ای شکر گیس دیکھ کر چشمِ حق پرین بھلی ایک ہے</p>	<p>سامنے ہر دم جالی حضرت بغداد ہو لاکھ مشیت خاک میری احو صابر باد ہو خوش ہو چاہے کوئی ابدال ہو افتاد ہو استقامت آپ سے ہو آپ امداد ہو تو میرا بندہ ہو مجھ کو استفاد ارشاد ہو کعبہ دل کہ خدا کا آپ سے آباد ہو خود خدا عاشق ہو ایسا جبکہ آدم اور ہو قولِ حبیب اللہ کا لا یخلف الیبعاد ہو ماسوا سے حضرت مرشد جو کچھ بھی یاد ہو ایوانِ دینہ ہو کبھی نظر کبھی بغداد ہو</p>
--	--

نفت لکھتے لکھتے آخر آپ کامل ہو گئے
حضرت مجذوب سچ ہو تم بڑا استاد ہو

الفائدة الثالثة في التقاريف والقطعات التاريخية طبع

هذا الكتاب وغيره

بسم الله الرحمن الرحيم
تقریظ ہذا از طبیر اوصاحب طبع وقاد و وفاد مالک ملک کلام خدا و
مولوی منشی سید محمد خلیف الحق القادر المتخلص بہ شیدا طالب پور کے
مشہد آبادی نعمت کے سرور کائنات فخر موجودات و ملجأ حضرت
مالک القاب غوث الارض و السموات و شقیب خوان حضرت
مشلح طریقہ عالیہ قادریہ رزاقیہ فاکریہ مریدی علی محمد و اہل بیتہ و اصحابہ
الصلوة و التحیہ است بہر چند کہ تصانیف لطیفہ و شریفہ شان
بسیار بسیار است و تراویح خامہ صداقت توأمہ شان بشمار صاحب
مذاق روحی اند کہ نعمہ شان کیف جام صبوحی می نبخشند و مصدر کبوا
علوی اند کہ ہر مکثہ شان لمحہ فتوحی میدرخشد مگر از منجملہ تصانیف
شان ہر قدر کہ نزد فقیر موجود است نبندی ازان دریغاست
و انشاء اللہ تعالیٰ مابقی متضمن کتاب ستطاب دیگر کہ بحالات

و کرامات اعلیٰ حضرت حضرت خداوند مپرو مشرم رضی الله تعالی
عنه بوده است مطبوع خواهد شد بهونه تعالی و ما توفیقی الا بالله العلی اعظم

ایک بلبلان شایست بر لب فرار	زخمه ذکر تو و طنبور و موسیقار
چنگ و بر پرازدوق محفل توحید تو	نغمه ستانه تن تن بر زبان تار
وز نشید لغت صدر آرمی تم کن فغان	ز فرقه سخنده هر سوز لب گفار
و گلستان صفات اهل بیت و صمیم	از نسیم دوح خند لاله و گلزار
میدرخشد هر زبان در بنیم و صفای	لمعه نور تجلی از در و دیوار
گشته روشن از طفیل نور ذکر ذاکری	مطالع بر کر است مرشدی تذکار
اینک از نغمه صریخه شیدا می خام محفل تفت ریا میگردد و ترنم زار	

پس از نغمه پرازی حمد و ستایش صفت طرازیکه قانون رسالت را با اسم سامی حبیب خوش
سید الکونین آفرید و تازگی بخشیده مصرع حکیمی که نه را نو کرد و ساز و جمل حکله فاکم
قوالله و سپس طنز طرازی نعت و نیایش است نوازی که ارغنون هدایت بیکت محبوب
پیشش غوث الثقلین بلند آوازی کشیده مصرع حبیب خدایه نوارا نواز به صلوات الله
حکیمه و سلم و علی آله افضل الامور و بهترن افعال جنگ نوازی تذکار سنا قسب
آل اطهار و اصحاب اخیار است رضوان الله تعالی هو و مثل المستور و خوشترین احوال
آهنگ یردازی احوال ابرار و اواب کبار است علیه السلام و اینک این بینوای هرزه
بمحو ز خشک نامی نغمه سدا اول اشبات چند تازه بدستور معقول و لغات اند و لبند
بطور اصول به نعت حضرت رسالت پناه حامی امتان مغفرت خواه و شفیع عامیان
محمود هر زبان مقصود کن فغان در نیه حصول ایمان در و سحر و ش و کیفه دل زبان

مقربان رحمة العالمین انکما طبیب به طه و لیس و الملقب بالمصطفی و الایمن التادی بالبدن
و المنزل و التمسی بالمطهر و المائل صبح صفا و صبح صغری موعده یطهرک ربک فکون صغیر
صغیرا و الذی انشأ نور خدای طورها و سرور کائنات بقدر موجودات منظر حسانت تصدیق
مستعمل بالذات مستغنی عن الصفات و الالاجاسه که نشئه گوشه خلوت و الالایش بشیر
جبریل آتش یانه کند و مورچه صحن سدایش در افسر اسرافیل بیفیه نند قریبا نگاهی که میگوید
سقا نیست در حوالی خرگاه اعظم او و عزرائیل مولا نیست از موالی درگاه معظم او و قریب
آسمان نهم از ان برتر گردیده که پاسه اقدس او از برش گذشت مصرع رفیع الدر جسته
و الالاجاسه و عقلت لانتگان هم بدان بر سر رسیده که جانی مقدس و بر سرش گشت

مصرع پنج انحضرتی زیبا منافی لظلم

از عرش علی جاو او بلغ العلی بکماله	خورشید سیاه ماه رو کشفه لبحی بجماله
خوش طینیت و اوقاه خوش منت جمیع	هست و شفاعت او تو سلو علیه و اله
دمی بدوق و به تعظیم و با ادب خوانم	اگر چه راه و مقامش همه منم دانم
که آن ز صبر و برون لطیف و شیرین	ز صبر و نوازش لطیفه این سست
بر بود دلم و چه نگار عری	مکتی مدنی باشم و مطلبی

مجلس شیدا

خوش آن نگار و چه خوش حسن و حسن دارد	که هر زبان سخنی بر زبان از و دارد
نه خلق بلکه خدایش هم آرزو دارد	ندا نم آن گل رعنا چه رنگش بود دارد
که مرغ هر چینه گفتگوی او دارد	
وجود او که سرشته چون خمیره نو	ز آب چشمه حیوان و زمین کافور
هوای قدس ان ریخته و جذ و جذ	که گشت حسن نزل را وسیله ظهور
چه قد چمن چه رخساره نکو دارد	

از آنکه شاهد تنها نشین بزم قدیم بخواند نغمه آرنی لبان شوق کلیم	بشوق جلوه آن حسن ایچ حسن تقویم به بزم خاص سازش بعزت و تقویم
چه گویم آن شمع خوبان چه خوب و دارد	
بیا بمجلسه قدسی بگزینان به نشین می ظهور و مصفا برنگ آب کیمین	به بین که ساقی صبا به طهرین به نعت صدف نشین محافل تکوین
چما بسا غرور و دست نشسته و سپو دارد	
بزدق و شوق در آن پاک صافینا بجویش نشسته آن باد که گشته دیدانه	چو بر کشید لاله شیشه یک دینانه ز حسن آن مده تابان شعله که مستانه
بگوش من لب شیدا چه گفتگو دارد	
قصیده شیدا	
اسم رسول محمدی مطهر انوار خدا شده خوبان جهان مظهر انوار قدیم	و سه قریشی نسبی منبع اسرار خدا مردم چشم بنی آدم و محبوب خدا
عزیز دل جهان شمع شبستان زبان رخ زیبای تو آینه چشمین از لبت	نور چشم دو جهان قبله گدازش بهما و انصافی که نه دار رخسار می شمع
غیرین غایب نیست در آنی که بسو قاب تو سین و ابرو و دم قربانیش	بهر گدیزی تو و الی لیل از این پیشتر زه کشید دست بران و همه کشش آرد
این دو چشمت عجب سحر ناز غیب خازن طهر و گلگون لیس آورد	آه که آتی حایره زیبا ست و جالته زیبا لے آرایش رخسار تو مشا طیفنا
برو قریل و سیر این مکتب تو لی قریل آینه ترا حجب که خاص بود	خوش لباسی ست بران مرقه قدیم صورت غیر مکتب به تصور اشیا
نشری آن در مکان جلوه که بزم و جز	گر ندیده به برت خلعتی نالاک

<p>بود مخفی به نهان خانه استلیم بقا بر سر عالم از آسایش تا آسایش کو کب طالع ما پادشاه هر دو سر وزره لطف و کرم دیده رحمت کیش رحم کن جسم و قدم نه بسز دیده ما هم بگرد تو بگردم و می چند اسه شایا هم بایلم به جبین خاک کفتای می ترا شوکت خاک بگردا به آشکار کفتای سر به چشم کنده می خورشید تھا بچرخ تا اقیانوس بچرخ پا ز جسد چشم دارم که سرم به قدرت باد خدا جز بدرگاه تو ملجاس و گریست مرا بر ندارم سر خود را ز درت ای ملک را همیم که نه به اولی است رضا رسول خود بفرما که ازین در بروم باز کجا کی نظر کن فرکم برین مسکین و گدا خسته دل سوخته جانیم و تویی بحر عطا دست امید بدرگاه تو دارم بدعا بای قریشی نسبی منبع اسرار حنا</p>	<p>گوهرت تا که به بخت کشت کشترا جلوه فرمان شده بود کلاه رحمت اینگ ای رحمت کبر سر و مرا و دلهما یکزمان بنگس محمود خود از خواب بگو بر و دلا می یابی ز سوار گن خرسینه که دهم تقدیر و جان به شاد رفت بوسه چند به تعلیم تو پیسم بزم که تو ز لبت تو بروالی نگه نشا نم مروم دیده جانم ز غبار پامیت گر بر پر قدرت جاسه سر خود دایم دل نجامم که بجا که در تو قربان است من کیست سگ کوی تو امرد و جهان که بخوانی بکرم یا که برانی به بستم گر بوجم بکشی در به فراموش بکشی چون بدرگاه تو اینک سوار فلندم دوره دارم نظر از غیر عطایت دارم تشنه لب خشک بانیم و تویی ابر کرم ایکه دریای عطالی و حساب رحمت کنز لال کرم خود لب خشک تر کن</p>
<p>پرتو بر سر شیدان کن از مهر علی اسه رسول عربی مطلع انوار خدا</p>	<p></p>

محمّد شیدا پر غزل حافظ

خود خداوند تعالیٰ پہ تو لای تو خوش	حور و غلمان دلا گنگ تسمای تو خوش
انسان جان بل و جهان جای بوی خوش	لے ہمہ کل تو مطبوع و ہمہ جامی تو خوش
دل از حقہ یا قوت شکر خاصے تو خوش	
ذات پاک و حمیت و صفات تو شریف	ہمہ عنای تو نیکو ہمنہ و ضلع تو لطیف
در چین زار لطافت بچ زنگ برین	ہمچو گلبرگ کمر بست وجود تو لطیف
مثل سرو چین خلد سراپا سے تو خوش	
دہشت چشمہ فخر و لب لعل تو صبح	سخت قند و زبان شہد و لال تو صبح
رنگ و بوی تو بین حسن جمال تو صبح	شیوہ و ناز تو شیرین خط و خال تو صبح
چشم و ابروی تو زیبا قد بالای تو خوش	
ای نگار بدنی نفرت روی تو بہار	شمہ نکبت کیسوت شمیم تمار
گلبرج سن ز گلہا سے جالت گلزار	ہم گلستان خیالم ز تو پر نقش و نگار
ہم مشام دل از لعل ہمن کا تو خوش	
منم از دور و فراق تو بہ آہ و زارے	تو بچشم و رخ خود دار و دردم دارے
چشم دارم کہ می پردہ رخ بردارے	پیش چشم تو ہمیرم کہ بدان بیارے
سیکند و روم از رخ زیبای تو خوش	
سینہ از سنکھ صیبت ہمہ فزینگی	ہمہ شب بیدہ ز طوفان فغان یا بار
من میدان چین و دو فغان لیل و نہا	در رہ عشق کہ از یل فنا نیست گذار
کرده ام خاطر خود را بہ تسمای تو خوش	
بہر طوٹ و در پاکت کہ چہ فوخندہ در	قبلہ اہل دل و کعبہ اہل نظر ست

بیشتر که اسود تو شوریده است	در بیان طلب گر چه زهر سوخت
میرود و جاف و بیدل به تولا ی تو خوش	
مطلعات	
بدگاف تو آوردم سپاهی یار دل آید	ز راه لطف بر عالم نگاهی یار دل آید
نه براوج و جاست چو تو ما بهی رسول آید	نه در فوج رسالت چو تو شاه یار رسول آید
نه کین چو نتو مقدس رخ بیش بجای یار رسول آید	نه طلسم خو تو کس را فتن گاهی یار رسول آید
خند از جلوه خوش گاه گاهی یار رسول آید	بجای دولت شیدا نگاهی یار رسول آید
از آنجا که ذات اقدس و اطهرش مظهر صفات رحمانیت و صفات اقدس و انوارش مظهر ذات سبحانی پس در اینجا چا خوانم و هووس را تا کج را نام مشمنوس	
چو خوانم از صفات او که چو نیست	خدا اعلم که دارش او چه که نیست
چون بفرمین لغت پاک رحمت لاجلین	هست لازم بدست حضرت امیر المومنین
قصه آن لغت و این رحمت بهم مشیت	مشریت مهریت ما را در دور و دراز
<p>فلا جرم حکم جزو عظم ای و علی من نور و کاحید و ضمن لغت و تنای اطهر بمن طاعت و لای</p> <p>قصیده مدحیه حمیده و مرفیة و تقبیت مفره و بدعت مفره آن عالی جناب عالی القاب</p> <p>اعظم الوریاء الکریم البیضاء امیر المومنین امیر المسلمین افضل الایثار امیر السیاسة الامم</p> <p>احمد الابار قائل الکفار مستاصل الفجار قصدر جزا حیدر کرار قیام افسر و فیاض روح الطهر و قیام</p> <p>لطیف الطیر لطیف الکبر شمسیدان جهان دیر کارستان و غا ناشیب ذو الوار صاحب</p> <p>ذو الفقار محمد الدین غصه الامتین شاه خیر کشتا آه اختر سیما مقصود آیه یوفون بالکف</p> <p>و فی یوفون یومسا کان شمس مستطیة و محمود بکریمه یلجئون الطعام علی حیا</p> <p>صحبکنا و یومنا و اسیراه بیان مقتضی در زبان یکجمله که نشان غنایش در بیان</p>	

آری جهان گرد یک ملک جهان بقوت سنان او مفتوح گردید و غنی جوانمردیکه ملک جهان بقوت
سنان خود مفتوح رسید علو انطالین اسد الله الغالب ابو الحسنین علی بن ابی طالب
کرم الله وجهه و عظم الله قدره تقنین میگردد این خدمت لازم السعاده آن حضرت
اعظم الدرجات رابعه سعادت دارین و مورث کرامت کونین و ذریه عزت حیات دنیا
و وسیله مغفرت نجات عقبه یقین میدارم فرو خداوند سبحان و مدد او

زمن این منقبت مقبول گردان

قصیده حمیده شیدا

<p>دل من شمع سوزانست و تسکینم شبستانش به سوز آتش حرمان شب تار و زمی سوز ز گلگیر تحسیر هر زمان مدد سوزنش بر سر برون میکاهدش از تابش غم جمله سوز پایا اگر یک افکار سوز درون و برون افتد بدان صبا زان آتش از یک شعله و گرد بشج سوزش جانم چو حرفی بگذرد بر لب شب سمرش سحر گردید و قشایش اهل انیک نمیدانم چه کرد و خاتمه این آتش دل را شبی از فغانو میدی سر شوریده بخود را که ناگه رهنمای عقل آمد بر سر و قش چرا میسوزی از غم با چنین فضلی که میداری بشو آب استغفار و توبه اولاد دل را</p>	<p>تخم فانوس خشناست جان پروانه قشایش بسر بر دود آه و اشک حسرت تابدا نش سموم آه دارد و مبدم چون سید لزلانش درون میسوزدش از سوزش هم شسته جانش زمین خان مان سوز و فلک با هم و انوش چمن با گلنش سوز و سمن با برگ انوش زبان سوز و دمان سوز و میان روز و شبانش به بالین می درآید آسکین دامن افشانش که بگذشتت از صبر سوز از اندوه عصیانش گسسته میزد به بالین و گسسته میکوفت برانش که اسه در وادی از تاب گم کرده ره دانش نخواندی آیت لا تقظوا کما یه بقرانش مشو نومید هیچ از رحمت رحمن و عفویش</p>
---	--

بیاد مسجد و سر بر زمین عجز و زاری زن
 که یا الله یا رحمن یا غفار یا ربی
 سپس دست تضرع در آن مان حبیب او
 شفیع المذنبین و رحمة للعالمین ستاد
 اگر خواهی رفقا آن شفیع المذنبین اینک
 کز آل دایمیتان شفیع المذنبین هر یک
 بیای تو کبریا و آن نبوت بیگان هستند
 نمیدانم کز آن در کدامی لفظ بستانم
 حدیث را عدالت را حقیقت را شجاعت را
 کسی کز آن یکی را هم چشم خفته بیند
 از آنان شاه مردان شیر حق ابن اسیطه
 در اقلیم ولایت او عظیم الشان سلطان
 حکومت دولت و ثروت امارت سطوت و
 حیاء و عفت و عفت صفاء و عفت و صفوت
 نهی شاهای کواکب لشکر و خورشید اسپاهی
 ز بهر زینت اکلیل شان و شوکت شاهای
 خود و خورشید و نیسان و چرخ گهر و جان
 شیر خیز گشتا شیر خدا میر رسول الله
 عنان رخس مولت چون بسوی محرمه تاب
 به صفا و یک بهر صید تیر اندر کمان گیسو
 بذوق قاصد اندازیش با هم مرجا گویان

بکن با تکرده از گریه اندوه و افقانش
 بکن رحم و باطن خویش بکن از گناهایش
 که گردید ست نازل آیت یحییٰ و یونس
 که سیل نسبت بستان و کون از فیض جریانش
 سجود تو مثل از جناب آل و یارانش
 که نیست و یکی فلان جگر و نو چشمانش
 ابو بکر و عثمان و حیدر چارار کانش
 و شیخان رسول الله هستند و دوختنانش
 جهان عظمت جاه اند و هر یک شاه شاهی
 انگویم مومن او را ایل منم خراشم مسلمان
 که کلام از ادب نادر و بر لبانم دیشانش
 شجاعت عدل و بذل علم و علم ارکان سلطان
 بدرگاه شهنش هستند از علما نش
 همه اندر حریم پاک ویندا ز کنیزانش
 پرستاران زهره همچو شمع شبتانش
 جناب شیر و شیر مر و اید و مرجانش
 حسین الماس یا قوت زهرگان غمان
 که در روز و خا الله اکبر تیغ برانش
 گریه و زاری رستم و ستان زمیدانش
 شمار کمتر از غوک و خراطین شیر و شعبانش
 کمان تو س عطار و تیر خود کردند قربانش

بروز جنگ در میدان بهنگام نرو و تازے
یکی از گردن اندازد سر قیاح از سر احد
فلک صحنی ز رخگاہش قمر قذیل سطح آن
و در مسجد گرم شمس و شتری در مقدم خوش
بمصر شیر کبان یوسف عجب غار گری دارد
زینجاسی ولایت خوش بیازار رضایه
مسلمانیکه حب و اعتقاد او بدل دارد
همه کس کوشی از خوان انعامت بخر خود
اگر خواهی رضای حق تعالی و حبیب او
که هست او ساقی کوثر بکام ساقی کوثر
خدایا بجزه از جام انعامش نصیب کن
جهانی را از خوان نعمت او بهره در کرد
چو فرمود دست مولایم که هر کس که مولایم
بنم مونس علی بارون من هست مسلمانان
کسی که صدق گوید یا علی مشکاکشاید
زافانیش مکش گردن بنم سر زیر حکم او
و هانش گویند سر شمشیر است و از کبها
محیط بحر عظیم با چنان جوش و تلاطمها
بوقت بارش باران جودش زورق خود را
کف او هیچ نگذار و بهنگام گهر ریزه
که باشم من که خاتم حریف از طوایف و

چو بران ذوالفقار است چه کدول بقی جلال
سیکے در پیکال جوشن و تنهای ضماش
عطار و شمشیری دیوان و زهره منتبست خوش
و در جلا دادند در دامن کشی بهرام و کیوانش
رسول الله حق تعالی چه بیت الله که انش
به تقویم چهارم خود خریدار گوهر جانش
بلا شکا مومنت او اسی نهی پاکیزه و این
زخمة تابلیخ هر روز صد عید است ز مناش
بیای ای دل فدای کن گوهر جاز از بدو انش
زهی در دشت محشر لطیف او جلال انش
که هستم بر کبار قانم الطاف عطا انش
مرا هم فضل از سفره انعام الوان
علی مولایم و شمشیری عظمی و شمشیری
بناشد مومن آنکس که نباشد شیر فرماش
بحکم ایزد سبحان شود و هر شمشیر آسانش
که مقصود و دو عالم میشود حاصل باذعان
بهنگام حکم می تراود آبیوانش
کمینه رتبه هست از صاحب بدل و فیض انش
بشاخ سدره می بندد فلک از بیم طوفان
چه معدن را بدیج او چه تانرا اهیانش
چه خدایند و تقاسم وصف میسازد و بفرق انش

<p>نشد عقل صمد بار از ازل گزتا بدهر دم به است ایکن زبان بندم نهم سر در خیال خدا و خدا بقدر و صدقه خویش و حبیب خود بجای شیر حق بر حال عجز و ذلت شیدا آهی تابو و شاداب گلزارم باشد دل در دیکه میدارد و نصیحت گناه اینک</p>	<p>بدشت میخ او پدید نیاید حد و پایش بامید حصول دولت الطاف و رضایش وزین حضرت خیر النساء و نور حشایش بکن رحم و تجا و زار مضامین گناهش چو گلزار ارام شاداب و لعل می خجانش باشد خیر لطیف و شفقتا و هیچ درانش</p>
<p>بسوز و تاب بسوز و آتش و دوزخ معاذ الله چون سوز آتش و دوزخ جگر بند حصولش</p>	
<p>فما نیا ترانه ایست چند مرغوب و تر تم و بلند خوش اسلوب به درخت شریف و منقبت لطیف جناب عالی نسب و مستطاب سامی لقب غوث اعظم قلب عالم فلک جناب ملک مناب ناسک محراب المعظم مالک رقاب لایم محبوب و حبیب خدا منسوب به خطیب الاولیا سید السیاد احمد الدرجات سید الاولیا و اکرم الکرام سید الاصفیا علیهم السلام نائب نبی الورا و صاحب الهدی هذا فانه کماله محی الدین علی محمد و اهل بیت الصلوٰه و التسلیم بنشیند محمود سرایم بعد از آن به تسبیح مقصود گرامیم آن اینکه مشهور و یک فریاد سی بر من نالان مدد و بی متجاشی بر تن بجان مدد و قبله الدارین الابرار و زبده الکونین فی الاخیار و قدوة الثقلین ذی القدر و قدرة العینین اولی الابصار پیشوای اهل دین مبرور و دوائی دل بیماران بخور مقتدر کمالان حضور پرتامی جا بلان کفور و روشن ضمیر و لاد و دمان و شکیلا ز بافتادگان پوشش پذیر خایان خوش تعمیر شیرین زبان خوشتر از هر چه خواهم محبوب تر از آنچه دانم به عظمت و کماله اواه اعظم و به حقیقت حاله الله اعلم مشهور و غوث اعظم بمن مذنب گریان مدد و</p>	
<p>قلب عظم الرحمن و صاحب برهان مدد</p>	<p>قصیده مختصر شیدا</p>

<p>بر سر دم فضل خدا حضرت غوث اعظم نائب صلی علیہ السلام حضرت غوث اعظم مطلع نور صفا حضرت غوث اعظم مرشد مرشد حضرت غوث اعظم چون تو از لطف بفرموده قدیمی ہذا ہست چون لا تخف از بہر مردمان گفتہ خود بر دین چو میدی ہم طبیب غم چہ دارم چو بقول آن یزدی و مستی ما ہمہ مودہ و ینیم و تولی محی الدین ہستم افتادہ بسرورہ تو خذ بیکری</p>	<p>اکرم از ظل بیجا حضرت غوث اعظم صاحب بدل عطا حضرت غوث اعظم منبع بحر سخا حضرت غوث اعظم سیدی مسندی یا حضرت غوث اعظم یک قدم بر سر یا حضرت غوث اعظم خون من چیست یا حضرت غوث اعظم پس چہ پرواست مرا حضرت غوث اعظم بر سر یا چہ سما حضرت غوث اعظم قم یا زنی گویا حضرت غوث اعظم دستگیر دو سر حضرت غوث اعظم</p>
<p>منم و تشنہ لب و ظمت اتم و تشنہ یک نظر بہر خدا حضرت غوث اعظم</p>	
<p>چہ شفقت مددے لعل احسان مددے</p>	<p>ابر رحمت مددے چشمہ حیوان مددے</p>
<p>محبوب در گاہ سبحانی معشوق حضرت یزدانی موصوف بہ اوداہ ربانی معروف بہ شہنشاہ جیلانی کاشف دقائق قرآن جمید واقف حقائق ایمان و تمجید عارف شوارق عرفان و توحید عاطف ظرائف اعیان عمید ناسک مناسک شریعت ساک مساکن طریقت ناک مالک حقیقت و آراک مدارک معرفت محبوب صورتی کہ رخسار پاکیزہ او آئینہ حسن ازل است و خورشید و رخشان آئینہ آراستہ اضار و جمال او و جہتہ سیرتے کہ کردار برگزیدہ او و جہتہ احسن العمل است و تاجہ بر آسمان نغمہ سبک مناقب کمال او و قمر تابان دائرہ نواز کرامت جلال او و فرہ و بلبلان فرہ طراز سخاوت و ذوال ادب و فضل یزدان مدد رحمت حسان</p>	
<p>ظل سبحان مددے خسرو جیلان مددے</p>	

قصیده

<p>دست خمی حسن نکسای شیرجیلانی صبح اقبال چو سیای شیرجیلانی لے دو خوش رنگش شملای شیرجیلانی یادمان شکر آمای شیرجیلانی بل لب رشک میسجای شیرجیلانی یا که سرود قدر عنا سے شیرجیلانی هست روشن به تجلای شیرجیلانی گل وریحان همه لالای شیرجیلانی نظر بهر تماشای شیرجیلانی زاتش حسن و دلالای شیرجیلانی هر دو عالم همه شیردای شیرجیلانی ایل محفل همه چو یاس شیرجیلانی جام دیدار صبا سے شیرجیلانی خود بس سبشاین سرود شیرجیلانی خوش کنم دل به خنمای شیرجیلانی هر کیا زیاده اسمای شیرجیلانی بنگرای حضرت والای شیرجیلانی نین قدم رنجه بفرمای شیرجیلانی کاندران حمله کنم جای شیرجیلانی گوهر جان بکفت پای شیرجیلانی</p>	<p>انے زب طاعت زریبای شیرجیلانی مطلع نور قدیم جلوه کم حسن ازل آهو و شبت ختن جاد و چاه بابل درج مرجان و دریا خج شیر و شکر تقل درج گهری بلکه نبات مصری شیخ فانوس که شمشاد لب جوی مراد اشک و اندوه چه جاست که این بهر دهمان نه فقط بلبل و موسیچه غزل خوانانند ویدر زنگش و غیره چمن نگر نیست لاکه و داغ دلش بین که چه سان میوز من آشفته نه آشفته خشنش نسا سیاه چو من اکنون بهمن بزم کس من ندانم که خود امروز نصیب که بود نقد ویدار بکفت نیست درین بازار چشم از پر تو دیدار شود تا روشن حرز باشد ز پی آتش سوزان جیم کن نظر بر من آشفته و روی زروم فروش کردم نظر از دیده خود تا بعد بن شبستان دل آراستم از سینه شوق گر به نیم رخش یکبار قصه قی سارم</p>
--	--

چون مرادست و ہر یکدوسہ قلم طوف کیم تا بہ بنیم بہین یک جلوہ جانش ہر شب خاک رہہ گرد و بر باد و آب و گلیم چون دل مرشد با حق علی باوند یا اکی ز کرم برین شیدا بہ منا	اگر و سرور سی بالاسے شہ جیلانی سینہ کو ہم بہ تمنای شہ جیلانی سوزم از آتش سودا سی شہ جیلانی سر و چشم تقدیر ماسے شہ جیلانی کی نظر طلعت زیبا سے شہ جیلانی
شہان شاہان مدو سے قبلہ ایمان مدو جان جانان مدو سے کعبہ ایمان مدو	
محمود والا ایمان مسعود الا زمان محمد و مہمانان داؤد و اسحاق سلیمان شان آسمان آستان قریبان جہان سلطان گیلان حسن صورت و اخلاق حمیدہ راہم یوسف اول و احسن سیرت و اشفاق مجیدہ راہم مولف کامل مائدہ عیسی و پودنہ موسی ہر دو گر سنہ خوان نوال باکمال و عرفان کرامت آمیز اوست چہ نمہ خضر و چہ نمہ کوثر یکدوشنہ مشرب فیضان بہ لال مقال و بیان حلاوت انگیز اوستا فروزا یکہ خوان خلیل مہمان گدایان کوی او و قادیان زکیہ جان اسماعیل قربان کمان ابروی او میتا رخ یوسف لب عیسی کف موسی دار سے	
انچہ خوبان ہمہ دارند تو تہا دار سے	
منظر حسن قدم سرور خوبان مدو	منظر حسن شیم پاکتر از جان مدو
از کرامات ذات مجید برکات اوچہ نشان دہم داز ورجات صفات منبع حسانت اوچہ بیان نمایا تجربہ انیکہ پایہ رفعتش بالاسے آسمان ست گفتمہ گذارم و سایہ کمالا تش فنامی لامکان بہ نام سیراکی مصطفی ناموس اولاد مرضی جگر بارہ زہر افلذہ کبہ حسن مجتبی راحت جان شہید کر بلا	
سید سیدنا سید اکوان مدو سے	مرشد مرشد ماہر شہد دوران مدو
ماہن ہر کس و لہجہ غریبان مدو	برمن مجلس و شہدای پیشان مدو
عندل	

<p>ایک در حسن تو مقنون منم و مرشد ما هر کس از تو نظری در خور خود میخواهد بگوید که از طیب کلام تو گشتم جام است تقلید از نگون سر بدبرت سید ما شاهباز به گلستان هوایت ازل از تو برار شد پور تو از انجبا اینجا حیدر اسحه میکند یارب که از ان نه خرم که بنجرم عشوه افسوس فقیه گر زامعان نظر دیده کشائی باشد بخندد ای که بنجر تو دگری چو تو بخرد نشده چو تو گوی دلبر و دل داده گوی</p>	<p>و یک از هجر تو دخن منم و مرشد ما تشنه خطره و جحون منم و مرشد ما تشدگان لب میگون منم و مرشد ما سر بدرگاه تو ایدون منم و مرشد ما صدید چنگال تو گلگون منم و مرشد ما حاصل نیست که ممنون منم و مرشد ما لا ابالی زین مطعون منم و مرشد ما بشمار احمد که مصئون منم و مرشد ما سخن است که مامون منم و مرشد ما بفراق تو جگر خون منم و مرشد ما سوخته پاک شده چون منم و مرشد ما</p>
<p>بعد ازین احمد شوریده و سودا و درش مستعد برو مامون منم و مرشد ما</p>	
<p>چونکه آن نفث قدسی بحر سیب طغیان انگیزد این درخت غوثی نهر سیب طوفان خمیند که هزاران غواصان بجه فطانت دران بحر مجید غوطه ها خورزند و فراوان سقاان موج خندان اند برین نهر سیب سفینه با برهم زدند و قتلند</p>	
<p>لیک زان بحر از هزار صدت نه ازین نهر منفذ طوفان</p>	<p>کس نیاورد و گوهری در کف بسلامت رسید زوزق شان</p>
<p>غزل شیدا</p>	
<p>غوث اعظم بن مضطرب شیدا شد توئی مقبول خدا توئی مجرب پناهی</p>	<p>قلب عالم بن مدبری شیدا شد بیر بریم بن مصفوی شیدا شد</p>

مکریم بیکیم و ناکسم و حیدر انعم	ما تو انعم بمن و حیدر شینا شد
ایکد واری بکین رحمت خود بحر کرم	بی نوایم بمن مقدر شینا شد
من شیدا بدرت بار و سر زان خیم	دستگیرم بمن بی سر شینا شد
سر خیز و نیاز باستان اعتراف نهاده به مداحی و منقبت سرائی لیسر گراییش میگرایم رباعی	
او کیست شور مهر علی سید دوران	از اشرف اولاد بقول شیه مردان
خورشید درخشنده گردون و لایقا	مستجاب فرزند اوج شه جلالان
محمّدس مقدس در شوق و ذوق جناب مستطاب هر سپهر قادری و گوهر بحر ذاکری و سید روشن ضمیر مولانا و مرشد نا غوث ازلی حضرت سید شاه مهر علی القادری البیلا فی البغداد	
اصلاً و المید فی فوری مولد ارضی الله تعالی عنه	
یا ایها الشمس الذکا ای سیدی مهر علی	من جبهک بدر جلال ای سیدی مهر علی
یکبار از بهر خدا ای سیدی مهر علی	در وقت تنهایی بیا ای سیدی مهر علی
بنام جمال خود بجا ای سیدی مهر علی	
ای مهر ارج قادری ستر تابا نور خدا	وی بحر موج ذاکری لب تابا لب شیه
هر زره از لعلان ویت جلوه شمس	هر قطره از فیضان جودت چشمه غر علی
بنگر برین بیکس گدا ای سیدی مهر علی	
ای مطلع السعیدین فضل رحم رب العالمین	وی مجمع البحرین بذل جو ختم المرسلین
ای فیه العینین کمال البحرین النقیین	ای قبله و ارین اهل نیا و اصحابین
تو کعبه کونین ما ای سیدی مهر علی	
ای گلشن بستان جان و باغ اعتلا	اگر گلستانه نرم جهان لاله باغ ارتقا
تندیل ایوان مان چشم و چراغ اولیا	خورشید اوج مونسان نجم الوباغ شتیا
کن رحم بر این بی نوا ای سیدی مهر علی	

<p>والا که برتر لقب نیکو سیر مقبول بر سب در وادی ریخ و لقب آواره هست جان</p>	<p>ای سیدی عالی نسب و کبریا ساجی ب شیدا به هجرت روز و شب و بحال مضطر</p>
<p>این منظر ارش تا کجا ای سیدی مهر علی</p>	
<p>و اما عمده این خدمت هم بنابه بالاست مع هذا بقدر تقناسه آنکه مالا یدار کلاه کلاه کلاه و هم خیال آنکه عند ذکرا الصالحین تنزل الرحمة به چشم نزول رحمت حضرت عارم الران و بخرم حصول برکات و درجت و عظمت اعظم الصالحین و کسی بهرامی صاحب این سالک معظمت الموصوف به او کار به سیر قیادیه و ساعتی به نقت خوانی مروج این نسخه مکرر المعروف</p>	
<p>به مدارج سنیه ذکر سیر گرامی غزل</p>	
<p>و هم مذکره قطب العالمین در گشت ز فیض تذکره عیان لولو و گشت عیان چو پر تو خورشید زهره و گشت بسته سپهر صفاتش چو شمس جلوه گشت بصدق و خوبی خود در زمانه مشهور گشت به نظم و تشریفات خزینه در گشت چه عالم است بعلم سیر چه با خبر گشت</p>	<p>ایمان دوایم معظم که چون در گشت بهر شمس اسم مسما و احد است آن زهره اسم کرم سنین تهنیش وزان شده اسم که هر یک جزو میدار خوشا به صفت نیکو عشق جانباری بعلم عقلی و نقلی نصیب یافت تمام در سیر نیک سیر این ضیاء چمن گشت</p>
<p>ز زهد و خوبی اخلاق خوش عقیدت او هر آنچه شرح نایم اقل و مختصر گشت</p>	
<p>که این کتاب مستطاب تطهیر مذکره کمالات و نباتات متوافره و مفصل بریتواتر کراناست و نباتات با سهره جناب کرامت آب و آواب شرافت نصاب یعنی آفتاب جلالت تا سب از اصلا بنبیادت انساب مجسم انوار سبحانی و معظم ابرار ربانی محرم سدر پنهانی و مکرم اطوار عرفانی سمر ورافنده حضرت نبوی و نور دیده جناب علوی شیر و شرع و نشان حضرت رسول خدا</p>	

ویرتو شمع تابان خانہ عصمت بتول زہرا غوث ثانی قطب ربانی حضرت مولانا و سید	سید شاہ ذاکر علی القادری الجیلانی البغدادی احسنی احسنی رضی اللہ تعالیٰ عنہ قطعہ
الہامی صاحب عرفان بیا عرض من	بچشم باطن و ظاہر ز نور غور کن عینک
گرا حوالی جلال حضرت ذاکر علی جوئے	بیانی در کمالی مرشدی ہر علی یک یک
چو خواہی آن جلال این کمال کجا ہم دیدن	بیانگر جلال سیدی مرشد علی اینک

کنون میگویم اسی شیدا بذر ذاکری چیری
کہ ہست آن از کرامات کمال آن فی اندک

قصیدہ

پر تو نور خدا ذاکر علی	رہر و طور ہذا ذاکر علی
رحمت خیر اورا صلوا علیہ	عظمت شیر خدا ذاکر علی
خسر و ملک کمال اہل بیت	پسیر و آل عبا ذاکر علی
قرۃ العینین محبوب خدا	قبیلہ الکوئین ما ذاکر علی
جمع عظیم اولیا را صدر شین	شمع بزم انبیا ذاکر علی
مطلع ہر صفار و شبن ضمیر	منبع بحر عطا ذاکر علی
مالک ملک ہدایت مہندی	سالک سلک رضا ذاکر علی
مرشد المرشد امام المرشدین	پسیر پسیر ہذا ذاکر علی
عاجزان را دستگیر و مہربانہ	گمراہ را رہنما ذاکر علی
تمام الیل و حضور و شفق	عاصم الذیل از خطا ذاکر علی
مطلق از قید حیات تائبہ ثبات	رونق دار البست ذاکر علی
چون درین دشت بلا امین ندید	بر سریش ز دیشہ ہذا ذاکر علی
قصر جنت را بہ گلزار ارم	بہر راحت کرد جا ذاکر علی

<p> سے ہام الاصفیا ذاکر علی بر من مسکین گدا ذاکر علی اسے لگا ہست کیمیا ذاکر علی کو نشان تست یا ذاکر علی گرد و از فضل خدا ذاکر علی چشم سید ارم دعا ذاکر علی تا قیامت دامت ذاکر علی بود یک شمس الفی ذاکر علی لمعہ شمس الہدیٰ ذاکر علی ہست خیر الازکیا ذاکر علی </p>	<p> سے امام الاولیا محبوب حق یک نظر از لطف کن بہر خدا کر نگاہست ز رشود این خاکہ من من غلام حضرت مرشد علی از غلامتیش ہمہ حاجت روا کہ من از عجز و نیاز صدق دل رحمۃ اللہ علیک و سب دم بر سپہر خاندان قادری ہست شمس القادری مرشد علی یعنی عم حضرت سید جد ۱۹ </p>
<p> ایک لین شید ابسال جلتش گفت امام اولیا ذاکر علی </p>	
<p>قصیدہ شیدا</p>	
<p> ہمسرہ یوجیان ذاکر علی القادر سرسپا و عاجزان ذاکر علی القادر رستگار و شادمان ذاکر علی القادر در کمال قدسیان ذاکر علی القادر ای امام ہادیان ذاکر علی القادر کاشف رازینان ذاکر علی القادر بر مثال آسمان ذاکر علی القادر ای مہامی عرش آشیان ذاکر علی القادر </p>	<p> منجہ قدوسیان ذاکر علی القادر سجدہ گاہ انس و جان ذاکر علی القادر آفتخار و وجہان ذاکر علی القادر فخر آئین و دودمان حضرت غوث اعظم رہنما کے گمراہی در صراط المستقیم عارف عرفان کامل و اقیانوس ہر گل در جلال قدسیان ات فعیات در جان در ہوا و آتش طیرانت ندانم تا کجاست </p>

<p>زود علم بر لامکان ذکر علی القادر چو سار غر و شان ذکر علی القادر و در کتب جان ذکر علی القادر اسی جام العاصمان ذکر علی القادر خاک بر چشمان ذکر علی القادر چشم در و خود زیان ذکر علی القادر از زمین تا آسمان ذکر علی القادر اسی گرامی زودمان ذکر علی القادر لفظ را عقد انسان ذکر علی القادر وصف تو بر تر از ان ذکر علی القادر اینچنین است آنچنان ذکر علی القادر پا و شاه کامران ذکر علی القادر در و مند و خسته جان ذکر علی القادر آب حیوان در دمان ذکر علی القادر آدم پیش تو مان ذکر علی القادر شرایح خاندان ذکر علی القادر حضرت مولای مان ذکر علی القادر</p>	<p>از اعظم غر و شان تو ز فرط غر و شان آریا بوستان غلبت غوثی توئی روضه ریحان راحت های هر نخل وجود را از ارم و صمیمت عدا منشره ذات گریه بنیاد حاسدان بر رویه کار چشم هر که او بر آسمان خاک افکند خود میکند مچو است ذات از مهر و مهر روشن است ما در دوران چو تو فرزندان کینه نژاد و زنا نیست لفظ و مضمون تنگ بوده است گر بگویم آفتاب آن نه هم در غر و شان بهر که لب بندم ازین گفتار گویم تا بخت یکسنگاه تو گداسه به نوار میکند منکه از جوهر زمان استم فریض و تا توان تو میسرای زمان داری فصل امتنان از وسیل حضرت مرشد علی عالی گهر بین بخت و رحمت پاکش که آن فرزند گوشه چشمی بروی بنده شیدا می خور</p>
قصیده	
<p>و سے قدوه روحانیان روشن علی القادر روشنگر روی جان روشن علی القادر روشن عیان و شن نهان روشن علی القادر</p>	<p>ای قباله بحبانیان روشن علی القادر روشن تر از نورانیان روشن علی القادر روشن بان روشن بیان روشن علی القادر</p>

روشن بیل روشن بجان روشن علی القادر
 روشن چو قمر آسمان روشن علی القادر
 ای مهر افروز روشن علی القادر
 اسی پیشوای پادیان می مقتدای مرشدان
 تو فتح ماه مسلمان تو جمع گاه مومنان
 چشم و چراغ عارفان نعم الفراع مفسدان
 تساهل روشن جبین تو زاهد روشن بختین
 تو محکم تکیه گیسوان پوزش پذیر نجرمان
 تو فخر آل قادری تو ذخیره مال ذاکر
 اسه جوهر ذات که آن جنسی عالی آنچنان
 اگر چه صد شاعران چون طوطی شیرین زبان
 چون مدحت انت که آن هستی مطلق است
 من هم بر نگ بلبلیان مهر چند با هیچ بیان
 اما چون خود نطق اندران گنگ شش آن شکران
 ناچار از آن دریا خون بر دم گلیم خود بردن
 قواسم میحای زمان هستی طایب پیران
 اینک من افسرده جان یار دلی تاب تو
 یکبار از بهر خدا و ز حسرت آل عبا
 هم از طفیل پیران مرشد علی مرشد زمان
 نقش سحر بیل و امتنان بجانبین ایران
 روزیکه چرخ فروز شد در مطلع میسلا و خود

روشن چو گل در بوستان روشن علی القادر
 روشن ز چهره موستان روشن علی القادر
 وی بحر موج امتنان روشن علی القادر
 اسی ملقبای عاصیان روشن علی القادر
 تو شمع راه گمرازان روشن علی القادر
 نجم الوراغ مایه روان روشن علی القادر
 تو عابد روشن روان روشن علی القادر
 روشن ضمیر غیب دان روشن علی القادر
 ذو قدر عالی خاندان روشن علی القادر
 کس فوج سا علی نس جان روشن علی القادر
 هستند هر سو و چران روشن علی القادر
 کم تشیع فی ظرف البیان روشن علی القادر
 گشتیم به مدحت نعمه خوان روشن علی القادر
 حصرش نمودن کی توان روشن علی القادر
 غلام پذیرای مهربان روشن علی القادر
 بهر شفا به سقم جان روشن علی القادر
 افتاد دست بر آستان روشن علی القادر
 وز بهر غوث دو جهان روشن علی القادر
 قطب جهان غوث زمان روشن علی القادر
 اسی پیر پیر پیران روشن علی القادر
 اسی مهر افروز روشن علی القادر

<p>شد از زمین آسمان از طهر رویش بدان اکنون چه چشم در زمان از پر تو تا ریخ آن روشن رخسارش جهان بچند بود و اینک از آن مفتاح ابواب جنان معصوم بریم خوریان غلمان غلامان بپند خوران کنیزان و پند گردید چون آن ماه جان از گردش این آسمان</p>	<p>روشن چو بشن خسروان روشن علی القادر خود یا فتم در ماه جان روشن علی القادر روشن شبستان جهان روشن علی القادر قراح او فردوسیان روشن علی القادر رضوان درش را پاسبان روشن علی القادر در مغرب رحمت همان روشن علی القادر</p>
<p>شید به سال وصل آن ماه سپهر خورشیدان گفتا - ای قطب جهان روشن علی القادر</p>	<p>شید به سال وصل آن ماه سپهر خورشیدان گفتا - ای قطب جهان روشن علی القادر</p>
<p>قصیده</p>	
<p>فقیه خیر ارم سیدی طفیل علی امیر مصر ارم سیدی طفیل علی شعل نور قدم سیدی طفیل علی صفی خجسته قدم سیدی طفیل علی تویی کشاده دلم از تو هست شاد دلم دلت چو مهر منیر و گفت چو ابر بر طیر تو ماه اوج هراتی تو راه غوغ نجات همه ریاضت وزهد و هدایت و تقوی من از کرامت و شان و کمال عظمت تو صلوة و صوم و تلاوت مصباحان دین اگر چه طرح سیر ارم دلی نیست انهم گوی به حسب عقیدت به ندوه تخیل</p>	<p>فقیه فقر و چشم سیدی طفیل علی منیر بحر کرم سیدی طفیل علی مطلع حور ارم سیدی طفیل علی ولی فرشته شیم سیدی طفیل علی تویی مراد دلم سیدی طفیل علی رخت چو بدر ظلم سیدی طفیل علی تو شاه فوج حاکم سیدی طفیل علی تراست جاه و شتم سیدی طفیل علی که ارم نعمه زخم سیدی طفیل علی نگاهبانی دم سیدی طفیل علی که حبیبیت طرح چو دم سیدی طفیل علی کنم و نعمه زخم سیدی طفیل علی</p>

به بین نه پیش و نه کم سیدی طفیل علی
 بزنگ بد زلم سیدی طفیل علی
 همه غواث اعظم سیدی طفیل علی
 زهر و دنیو تو هم سیدی طفیل علی
 تو ابر رحمت ویم سیدی طفیل علی
 تو شمع نور قدم سیدی طفیل علی
 ز تست بزم ارم سیدی طفیل علی
 بد و ده اب و عم سیدی طفیل علی
 لبان نقش ورم سیدی طفیل علی
 چسان کنم چه رقم سیدی طفیل علی
 سپهر شست به خم سیدی طفیل علی
 چو چاکران و خدم سیدی طفیل علی
 چو چاوشان نیم سیدی طفیل علی
 دو چرخ لن و لم سیدی طفیل علی
 نه در حریم شکم سیدی طفیل علی
 و را چه فکر و چه غم سیدی طفیل علی
 بودیم ندیم سیدی طفیل علی
 یکی کمینه منم سیدی طفیل علی
 اسیر در دوا لم سیدی طفیل علی
 ز طبع و هر قسم سیدی طفیل علی
 برین تقیم هر سیدی طفیل علی

بر اوج غلبت عالی تنای غوث ام
 چو عرش ذاکر علی چون سپهر شین علی
 چو مهر مر علی شتری چه مرشد علی
 جناب مرشد علی و جناب مهر علی
 یکسیت گوهر دیگر صدف در زینت
 یکسیت شمع فلک و یکسیت شمع حصو
 منور ستان دو و دود و ده و ده
 چو قوسه نر و زنده شمع بزم کمال
 زنده رنگه نامت به جبهه شمت و جبه
 نه گشته دم و خامه ام شکسته دم
 بسش اینک به تقیم در گمت و اوست
 به صبح و مسامحه و ماه بر و رتانه
 ستارگان همه شب گرد خرم گمت و نه
 نظیر تو بجان نه مگر به بطین عدم
 نه در کنار وجود دست چو تو فرزند
 سیکه اسم شریف تو در و جان ساز
 بهر انگوهره ندارد از خنجرین لغت
 ز صد هزار غلامان در گره عاسله
 منم به ضغظه امراض جسمی و جانی
 تقان بهیج دمی کردم تو بگریند
 ز رسته لطف خدا را ترجمی مدد

بسال نفست و چون ازین سر آمد	برون کشید علم سیدی طفیل علی
گفت سید شیدا کہ بے عیوب بخوان شیر بریرم سیدی طفیل علی	
عدد دس مصرع	عدد لفظ عیوب
۱۱۲۹	باقی عدد مقصود ۱۲۵۱
ایضا قطعہ تاریخ	
آہ چون سیدی طفیل علی	زین جهان رفت دای و اسی درین
سال ترحال و ست - غم بادرد	گفت شیدا ہما سہ اسے درین
قطعہ تاریخ آغاز تصنیف کتاب ہذا از شیدا	
خوشا آن غار سین باغ تصنیف	چمن پیرای گلین زار توحید
بذکر حضرت ذاکر علی پیر	کہ بود اولاد و وجہ امثال توحید
چو این گلہ ستہ باغ کمالش	بہ بست از لالہ و گلنار توحید
بشاخ گلین تاریخ و ساش	بطریق قمری سرشار توحید
بدینسان نغمہ خوان گردید شیدا	
عجب گلہ ستہ گلزار توحید	
ایضا	
ز سہ تذکار قدسی گشت تصنیف	کو کوئی دستہ در و انصارت
بہ بنستان سال ختم و طبعش	ز گلنار نگہ نوا پاس بلاغت
چو مطرب شد ترنم سنج شیدا	
کہ این گلہ ستہ بزم کرامت	
ایضا	
ز سہ تحریر فرمود این کتاب	کہ گشت آن مورد و خفران ز سہ

پیرانکو دید آن را گشته مملو	ز حیرت گفت اے لیجان بے
بسال ختم و طبعش کلک شیدا	رست خرو مخزن عرفان رسته
ایضا	
چو این تالیف شده تمام و مطبوع	خوشنایک مجموعه اسرار گردید
سین خاتمه تصنیف و طبعش	کتاب عمده الاسف از گردید
ایضا	
چو شد تحریر این نسخه کز و شد	مبستند وین اهل البصائر
مورخ گفت تاریخش که لابد	مستور نسخه بحال اسرار
ایضا	
در مقام نقد و تاریخ	چون تکلم بطول آوردم
کلک شیدا ز بهر ختم کلام	گفت بس کن که خاتمه کردم
ایضا	
چو اتمام گشت آن کتاب مقدس	بسال ظفر کفیل تاریخ اجل
هم از فضل ربی و زمین جمیش	شد انجام این چند تاریخ اسفل
تاریخ تکمیل تاریخهایش	
چنین گفت شیدا چه تاریخ اکل	
تقصیده از شاد و مقبول خالق کونین مداح خوشگوی حضرت عفت الثقلین	
مولوی سید شاه سیادت حسین القادری المتخلص به سیادت	
من چنان گویم تناسی سیدی ذاکر علی	چون بیان سازم تناسی سیدی ذاکر علی

درو کا ناید مخلص سیدی ذاکر علی
 چون نہ نازند از وجودش سائر اہل زمین
 بہت از کحل الجواہر خوبتر از کمبیا
 چون رساند رونق طالبان کامل شود
 مثل او گیتی ندیدہ در زمانش دیگرے
 روز اول او نمودہ خود را چون ماہ تمام
 گشت روشن عالم و اقلیم ہند پر تو گرفت
 مثل خوار از ملک مغرب سرزدہ روشن نمود
 ارضی شکل کوٹ را چون شار قہ پر نور کرد
 اوست از اولاد و احفاد رسول مغوش پاک
 اوست از اولاد و احفاد حسن ابن علی
 اوست خود محبوب خالق نیز مقبول خدا
 زارش مانند زقاری بنی شد جنت
 خود برنج آورده دود از دوزخ خود دباوہ ملک
 قاتل اسپ خودش را طعمہ شیرے نمود
 حسب قولش میشود بر بہر مکان افراشتہ
 آنچه آمد در بیانم از ہزاران یک ہزار
 ناکسان بے شبہ بر صد امانت گیرند
 کہ پسنددیشود دارالافتا دارالبعث
 مخلصانش داخل اند در مرۃ خاصان
 نقد میراث و مالیت تا ابد قسمت شود

مثل چمن ست عکاسی سیدی ذاکر علی
 بر فلک بوده است جای سیدی ذاکر علی
 گز و کفش خاک پای سیدی ذاکر علی
 بوی از تار عباسی سیدی ذاکر علی
 جان من با دافدای سیدی ذاکر علی
 از ضیا حسن سیدی ذاکر علی
 از جمال جانفزا سیدی ذاکر علی
 هند را نور ضیای سیدی ذاکر علی
 رنگ نعلین و قبا سیدی ذاکر علی
 غوث الا عظم از نیای سیدی ذاکر علی
 اولیا از اصد قاسی سیدی ذاکر علی
 فخره دنا را داسی سیدی ذاکر علی
 وصل حق ست انتقامی سیدی ذاکر علی
 مرجا زور دلا سیدی ذاکر علی
 شیر شیران ست عصای سیدی ذاکر علی
 از خلیفه اش لوی سیدی ذاکر علی
 ستر از اعجازهای سیدی ذاکر علی
 از فیوض اقتداسی سیدی ذاکر علی
 از دعا و دعا سیدی ذاکر علی
 دشمن خالق عدلی سیدی ذاکر علی
 بر خفا دورا سیدی ذاکر علی

آسمند و تلج و لایا بیگان خوشن فرد
 ذات و سحر مهر سیتا صحنی نام می مهر علی
 بو و یکسان حالتش از ابتداء است
 او خورشید غوث است کز انظار او صد باشند
 دولت و بخت ولایت نعمت دنیا و دین
 در هزار و یکصد و دهم نود و سال حیدر
 سال نقاش چون مجسم با تفتع حرف شکر
 با نیا تفت گشت بخرا لا و کیا والا صدقا
 با نیا تفت گشت حاجتم را از ترستم کن روا

این سیادت را بدینا کن عطا ذوق فتا
 بخور و از فیض ولای سیدی ذاکر علی

تمییده طبع ادمولوی سید سیادت حسین صاحب در شاه پوری
 در وخت سیدنا و مولانا شیخ طفیل علی القادر

بوالعجب ماسه ز نور اولیا پیدا شده
 بوالعجب از برج روشن یک سما پیدا شده
 ده چهره از طفیل مصطفی پیدا شده
 نام نامی اش طفیل و آخر جزو شعله
 راحت روح مشن و فرحت جان حسین
 آید از کانی بتولی گوهر تابان که او
 آمد از نسل شیخ بهادر روشن گوهر

تاسی از زو تو گوئی در ذکا پیدا شده
 گوئی بر ملک زمین بد را لاجی پیدا شده
 گوئی یک نور مجسم بر ملا پیدا شده
 جان جانان علی مرتضی پیدا شده
 یادگار احمد کف الوری پیدا شده
 باعث تکثیر آل اصفیا پیدا شده
 کز خوش در جهان نور و ضیای پیدا شده

آمده گهره ز صلب سیدی روشن علی
مولدش از وی و میکه رونق و پر تو گرفت
شد بلند صیبت علایا گشت تکرار علایا
شد خرم روشن روشن گشت چون روشن چرخ
دیده رویش خوش بگفتند جن انسان و ملک
نور حق نور نبی نور علی نور حسن
یوسف ثانی تو کوئی اوست در حسن جمال
مجمین خورشید سیاه گداز و گلگون بدن
حالتش شاه نبوت غوث رب العالمین
حرف در فضل و کمالش اینقدر گفتن نیست
ز شود و هر کیه پیداز شود روشن جهان
همچنان آمد ز صلبش سیدی مهر علی
مهر شد با مهر اعلی روی پر نورش چو وید
مهر از فی مثل مهر و مهر چرخ مثل ماه
نور آن در چشم و نور این بد لها جاگزین
نور آن بهر نایش نور این بهر سر و رخ
مطلع مهر که بوده است معدن نور کریم
در زمین پاک منگلو گشت شد منتهی
اسی سیادت تو که گفتی بدست شاه جهان
هرگز نش محروم گذار اے شه عالی مقام
نیست ادر در دو عالم خبر تو احدی مستغاث

در همیشه گوئی یک شمس الفجر پیدایش شده
بر زبانه طنطنه مرحبا پیدایش شده
شاهیه اولی الغرم ذوالمجد و العلاء پیدایش شده
ز و به گیتی نیست در دلهای پیدایش شده
قطب حق از لیلین مادر با صفا پیدایش شده
نور چشم حضرت غوث الوری پیدایش شده
باز نامش را به ازین مهر آید پیدایش شده
مثل گل نازک برنگ گلگون قبا پیدایش شده
جمله آثار بزرگ در صبا پیدایش شده
آن ولی کامل و اکمل اولیا پیدایش شده
این اثر از شان آن فخر الوری پیدایش شده
گوئی تو خورشید دیگر بر سما پیدایش شده
ما زمین و آسمان همه نور خدا پیدایش شده
کنه این سرسیت پنهان کان هیا پیدایش شده
گویند هرا دو نور استوا پیدایش شده
رهنمایین معنی فقط بر اصدقا پیدایش شده
زان علی الترتیب از وی اولیا پیدایش شده
در کنار خدیو حی انزوا پیدایش شده
مهر ترا این عروه بهر ارتقا پیدایش شده
کاین گدا از لیلین مادر به نوا پیدایش شده
بین که در مایوسی ز و به ارتقا پیدایش شده

کن ترحم به سیادت اولی این و
از بس غریزی زوی این التجا پیدا شده

قصیده و دیگر در مدح جناب غوثیت آسین نامولانا شیخه و ذکر علی القادر قس

ای قلم برخیز ذکر شاه ذی شان آمده
از کدورتها که تو در سینه فاری پاک کن
زودتر برگسید فرمان سعادت را بگفت
شده با جنت طی دل تا غان که بهر اهندا
بهر پاک کن سید اسادات شه و ذکر علی
میرا سادات شرف از قد و شش ملک هند
هم دیار یارینده هم و لها شده روشن ازو
شد بلند این صیتهای ذیل که صاحب دله
پیرایه روشن و له صاحب جامه کماله
بادی بر در درنگ زرد و با آه حسنین
با کمال و حسن یوسف بارخ رشک قمر
سقا خورشید سیار رشک خوابان جهان
عالم علم لدنی واقف اسرار حق
خسرو عالی وقاری باشکوه و کز و فر
قطب حق غوث خدا فخر زین فخر زمان
نور حق نور نبی نور عیشی نور حسن
با جلال و شان مونس با جمال عیسی

در میان خیر الکلام غوث یزدان آمده
بر زبانست ذکر پاک نور رحمن آمده
و ذکر خیر صاحب مشهور و فرمان آمده
سوی هندستان ز جیلان شاد جیلان
ای زبان خوش باش بر تو نام سلطان آمده
یوسف ثانی به بین از شهر کفسان آمده
از عرب در ملک مشرق شمس تابان آمده
با جمال و با جلال غوث جیلان آمده
عالی جاست نور چشم هفت مروان آمده
والهی و عاشق خلق مستان آمده
عاشق با صورت معشوق یزدان آمده
با اداسی و لبری باز لب پیمان آمده
علم و حلم و زهد و روح و عشق ملک آمده
با تجل با علم با شان شایان آمده
دارت خیر النساء و شاد مروان آمده
قره العین جناب غوث جیلان آمده
خضر سیاه گونی در موران سلیمان آمده

<p>گشت شیره زین کره سید شیران آمده همچنان که ریزه زرتے زمه میان آمده پیکه از آل غوث پیریران آمده خطه پاک مزارش نور باران آمده بر در تو این غریق حبه حصیان آمده</p>	<p>قاتل شیرین خود را طعم شیرین خود ذکر که آمد درینجا از کرامت های او گشت از فیض قدوسش ارض منگل کوکب پاک همدان جامه شیر دیشان ما جامه گذشت بادل پرورد روی اسود و حال تباه</p>
--	--

کن ترشم بسیاوت ای شیر ذاکر علی
 بنده از بندگانت بهر سامان آمد

قصیده از محبی انسی جوان خوشرو و خوشگو در پیرستی لائانی خسرو ثانی
 همزبان انوری و خاقانی صاحب کمره حضرت غوث نردانی سید
 مولوی کمال الدین المصطفی سید عبدالمجید المتخلص احمد اندگامی

بیر مجرمی سلمه اشدا ستمی

<p>بایه فخر میدان سیدی ذاکر علی مرآة و ولیندیران سیدی ذاکر علی منبع اکرام و احسان سیدی ذاکر علی منظر انوار یزدان سیدی ذاکر علی گشت چون از چشم نهان سیدی ذاکر علی گوهری از کان گیلان سیدی ذاکر علی خود نمیداری تو پایان سیدی ذاکر علی زانکه نور تست تابان سیدی ذاکر علی</p>	<p>سید اسادات و دوران سیدی ذاکر علی نور چشم مصطفی ذقرة العین سیدی معین فیض الهمی مخزن برکات مکل علوی علی نژاد و انسی قدسی نشان بود معراجش عروج از پایه چار آتش لولؤ لالاسه عمان عقیق قادر سیدی من پریشان گوی از وصف تو از بس عمر قال فرخ رانگونی ذکر روی خوب تست</p>
---	---

تو صبری ایستد شمع ایقان سیددی نوکر کی
 درویشا را که در سال سیددی نوکر کی

کمال بین انسان و مندران نو
 زده بیچارگان و مکیه گاه و عاصی

احمد رندم پریشا نم ندانم
 خسته ام در مان حویان سید مکر کی

الضاد

<p>که از دست قیام شتر طفیل علی ز جرمه ریزی جام شتر طفیل علی کسیکه نبود ایدام شتر طفیل علی در اسه درک مقام شتر طفیل علی کجاست کنگره بام شتر طفیل علی ز دو الفقار نیام شتر طفیل علی چو شیر شتر زه بدام شتر طفیل علی از آنکه هست غلام شتر طفیل علی ز جام مشک مقام شتر طفیل علی سبک گساری جام شتر طفیل علی</p>	<p>نکوست فال نیام شتر طفیل علی جهانست جام سفالینه خاک ریخته ز سنجش خاک سنگسار نیکر دو ایگان و وزم کسی راره تفرق نه عروج خاطر قدسی بزین زینه قتاد چه دور گر پس خیزد زمانه یافته پر چو رویه بازمی رویه بد نتیجه قتاد از شرق و غرب ندانم که دم ز غفر زو چشمه چو قطره زاهد سیکده نرود ز دم کباب دل خود خود از کمال لقب</p>
---	---

منم که احمد رندم غلام خوشیدم
 که قائمست مقام شتر طفیل علی

صید از طبع زاد محبازی دهن طبع خوش مذاق عاشق صادق
 مداح محبوب بجانی مولوی غلام ربی المدعوبه حافظ عبد الغفور صاحب
 شاکر ساکن بچچو کی سلمه لاکبر

شاکر لکینہ چاکرت روئے نیازش بر دست	سویش نظر بر خدا مہر علی القادر سے
------------------------------------	-----------------------------------

الضیاء اولہ

اے لمحہ نور خدا ذکر علی القادر سے	و سے شعلہ طور ہدی ذکر علی القادر
اے رونق لہر و وسر ذکر علی القادر	و سے زینتارضن سما ذکر علی القادر
حسنی حسینی نازنین پر صد عزت نشین	نازان ز تو غوث اور ذکر علی القادر
پوز علی شاہ زمین محبوبیت دیوان	جستید تحت کبریا ذکر علی القادر
مہر خدیج کرم عالی نسب الاعم	موشین بحر عطا ذکر علی القادر سے
جن و بشر فز زین جرد ملک شہین	گشتند ہمہ در زیر یاد ذکر علی القادر
خاک درت کحل البصر دیدہ اہل نظر	گشتہ سمورای شہا ذکر علی القادر
یاسیدی یا مرشدی اکان خدا شہ	دارم ز تو این التجا ذکر علی القادر
حجے کن سویم بیابرد نشین پیشوا	از چشم پردہ پر کشا ذکر علی القادر
دارم بدل فکر جان ہر دم ملت رفعا	چشم کرم پر حال ما ذکر علی القادر

بر بندہ شاکر مبین سائے خسر و دنیا و دین

افتادہ ام اندر بلا ذکر علی القادر سے

قطعات تاریخ طبع تذکرہ مستبرکہ ہذا از عاصی و جمال	طبع کشتہ مستقل این ذکر پاک
چون بجالات شد ذکر علی	یا و گار اہل دل این ذکر پاک
سال طبعش عاصیا مذکور شد	

الضیاء

بنام خدا نامہ پاک ہذا	بجالات عویشہ جان شد چہ مطبوع
چشم مال طبع جمال این نواز	کرامات قطب ازمان شد چہ مطبوع

خاتمه المطبعه

الحمد لله الذي منح المصطفين من اوليائه ان يجعل الشهود وبقاها
 كس مودته ما غيجه به عما سواه ثم ابقاها بعد الفناء في ذاتها
 لنفع هذا الوجود والصلوة والسلام على سيدنا ومولانا محمد
 سيد الانبياء والاوصياء افضل ابواب الوصال وعلى الله في صحبه
 معدن المنادف وينا ببيع الافضل سيما على زبدة الله وقرة عينه
 سيدنا ومولانا الغوث الاعظم مالك رقاب الامم على مرور الدهور
 والاعمال اما بعد طبع اين كتاب بكتاب كرام باب الباب رايدوش از سواد
 دل منسوب تر و قول عقول را ازان گنجينه نجات نقطه صد دفتر با تمام و صرف خاص اسير
 باختصاص و رئيس خاص انخاص امير ابن الامير جناب مولوي چو و عري كنور كرام
 صاحب الصديقي السالاري با تمام رشيد جنابه الله تعالى بما جاء به في طبع
 هذا الكتاب بحسن مثاله في الدنيا و سبعة من امثاله في الاخرة
 و حضرت و امير لطا يا آن امير صاحب صدق و صفاء و مريد باوقار را بدم توفيق آن
 داد كه در طبع كتب دربار قادري با مثال فرمان و اجبا لا ذمان پير و مرشد و گوشت
 براخوان و اقربان خود در ريد و همواره درين امر بر پيشمان خود پيش و سستی كند
 الشيخ امين ثم امين و در مطبعه فيض بطلع عزيز مصر موت يوسف كتمان فتوت حاجي
 شيخ محمد يعقوب سلمه الله علام النبويه در مطبعه احمدى واقع كابل و در راه جباله كابل
 به صد و ده مجريه نبويه على صاحبها آلاف الصلوة و التحية از تمام حاسبه شيخ
 محمد عبد الصمد سلمه الله الاحمد طبع در بر كشد و كحل الجواهر چشم

مشتاقان گردید منتظر

۱۳۰۱ - ۱۳۰۲

CALL No. {
.....

ACC. No. 13.559

AUTHOR

TITLE

ALIGARH
MUSLIM
UNIVERSITY

-:RULES:-

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of Re. 1/- per volume per day shall be charged for textbooks and 10 P. per vol. per day for general books kept overdue

